

**Uchwała Nr/....../24
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
z dnia 2024r.**

w sprawie przyjęcia zaktualizowanej „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030”

Na podstawie art. 10g i art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465,1572) w związku z art. 3 pkt. 3 i art. 9 pkt. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324, 862) oraz Porozumieniem z dnia 24 czerwca 2021 r. określającym zasady współpracy przy opracowaniu i wdrażaniu „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030” uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji zaktualizowaną „Strategię Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała Nr LXXVIII/651/24 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 25 kwietnia 2024r. w sprawie zatwierdzenia zaktualizowanej „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030”.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jędrzejowa.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej
w Jędrzejowie

Wacław Kędra

RADCA PRAWNY
Ewa Chabior-Dziopa
Nr wpisu K.L. 999

UZASADNIENIE:

„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030” została przyjęta uchwałą nr LXXV/617/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 grudnia 2023r. w sprawie „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030”, a następnie została przekazana do konsultacji do Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Ze względu na zgłoszone uwagi dotyczące między innymi doprecyzowania projektów planowanych do realizacji przez poszczególne gminy objęte strategią w ramach dofinansowania ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 Rada Miejska w Jędrzejowie podjęła Uchwałę Nr LXXVIII/651/24 z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zaktualizowanej „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030”. Z uwagi na konieczność wprowadzenia w Strategii dodatkowego rozdziału dotyczącego mobilności miejskiej oraz informacji uszczegóławiających zakresy projektów Gmin wchodzących w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, dokument ten wymagał ponownej aktualizacji. Zaktualizowana „Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030” została ponownie skonsultowana z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w ramach wymaganych konsultacji roboczych.

Strategia wejdzie w życie po jej przyjęciu przez Rady Miejskie/Gminy wszystkich Partnerów „Jędrzejowskiego MOF-u”.

Jednocześnie nadmieniam, że w ramach aktualnie ogłoszonego naboru prowadzonego dla Działania 3.1 „Mobilność miejska w MOF (ZIT) Programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 Gmina Jędrzejów planuje złożyć projekt pn. „Budowa ścieżki rowerowej od węzła „Jędrzejów-Północ” do granicy Gminy Jędrzejów z Gminą Sobków”.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie uchwały jest zasadne.

NACZELNIK
Wydziału Inwestycji i Utrzymania
Infrastruktury Technicznej
mgr inż. Grzegorz Maruszak

Strategia
Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa
dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków
do roku 2030

Listopad 2024

Strategia terytorialna

dla Gmin Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków

Skład Partnerstwa

Gmina Jędrzejów, Gmina Małogoszcz, Gmina Sobków

Skład Rady Porozumienia

Marcin Piszczek - Burmistrz Miasta Jędrzejowa, Przewodniczący Rady Partnerstwa

Członkowie Rady Partnerstwa:

Paweł Król – Burmistrz Miasta i Gminy Małogoszcz

Tomasz Chaja - Wójt Gminy Sobków

Skład Zespołu Operacyjnego

Marta Pędzik – Prawda – Urząd Miejskie w Jędrzejowie

Aleksandra Kowalczyk – Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu

Dominika Ciosk – Urząd Gminy w Sobkowie

Podstawa prawna

Porozumienie partnerskie z dnia 24 czerwca 2021 roku na rzecz opracowania i realizacji „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030”.

Zdjęcie 1 Podpisanie porozumienia partnerskiego gmin MOF w dniu 24.06.2021r.

Źródło: <https://www.swietokrzyskie.pro/>

Spis treści

Spis treści.....	3
1. Wprowadzenie	4
1.1 Podstawowe informacje o partnerstwie	6
2. Podsumowanie diagnozy	8
2.1 Podsumowanie sfery społecznej	9
2.2 Podsumowanie sfery funkcjonalno-przestrzennej	19
2.3 Podsumowanie sfery gospodarczej	30
3. Wizja i cele strategiczne.....	43
3.1 Kierunki działań	49
3.2 Wykaz projektów	57
4. Zrównoważona mobilność miejska	103
4.1 Wprowadzenie	103
4.1.2 Charakterystyka infrastruktury transportowej.....	103
4.1.3. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy	104
4.2. Scenariusze rozwoju systemu mobilności w MOF Jędrzejowa	105
4.3. Cele w zakresie mobilności.....	106
4.3.1. Określenie wizji mobilności	106
4.3.2. Określenie priorytetów i celów w zakresie mobilności	106
4.4 Działania w zakresie mobilności miejskiej	107
4.5 Zasady monitoringu i oceny realizacji zadań oraz sposób zarządzania i wdrażania.....	111
5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej na poziomie ponadlokalnym.....	112
6. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach	121
7. OSI w Strategii MOF	126
8. Gminy MOF w regionalnych dokumentach strategicznych	127
9. Zgodność z dokumentami strategicznymi	133
10. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych	184
11. Warunki i procedury obowiązujące w realizacji Strategii MOF	189
11.1 Zarządzanie procesem realizacji Strategii.....	189
11.2 Monitoring i procedura aktualizacji Strategii	192
12. Źródła finansowania	199
Spis map	203
Spis tabel	204

1. Wprowadzenie

Wzmocnienie współpracy między samorządami stwarza możliwość wymiany doświadczeń i podjęcia bardziej efektywnych działań na rzecz pełniejszego wykorzystania istniejących potencjałów. Zasoby, będące w dyspozycji samorządów lokalnych zazwyczaj są wykorzystywane indywidualnie przez poszczególne gminy zgodnie z możliwościami i specyfiką uwarunkowań społecznych i gospodarczych poszczególnych JST. Jednocześnie **uwzględnienie wzajemnych powiązań funkcjonalnych oraz identyfikacja podobnych problemów i potencjałów daje możliwość skuteczniejszej realizacji wspólnych celów i zwiększenia przewag konkurencyjnych** – nie tylko jednej gminy, ale obszaru funkcjonalnego kilku samorządów.

Doświadczenia związane z funkcjonowaniem administracji samorządowej oraz nowe wyzwania dla wynikające ze zmieniającej się sytuacji gospodarczej i społecznej na poziomie:

- Regionu Europy Środkowo-Wschodniej (konflikt zbrojny w wyniku agresji Rosji na Ukrainę),
- kraju (wysoka inflacja, ryzyko spowolnienia gospodarczego) i
- województwa (najszybciej wyludniający się region w Polsce)¹.

stały się inspiracją do podjęcia wspólnych prac nad opracowaniem wspólnej, ponadlokalnej strategii rozwoju samorządów z powiatu jędrzejowskiego. Ważnym aspektem decydującym o konieczności opracowania strategii ponadlokalnej stały się także nowe **uwarunkowania wynikające z celów i kierunków polityki regionalnej na poziomie krajowym** – tzw. terytorialny wymiar wsparcia oraz **cele polityki spójności w ramach unijnej perspektywy finansowej 2021 – 2027**. Kluczową kwestią jest tu zmiana paradygmatu zarządzania rozwojem wyrażona w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. W dokumentach tych określono systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej, których celem jest m.in. zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów oraz zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo (tzw. obszarów strategicznej interwencji). Partnerska współpraca samorządów wymaga od władz i interesariuszy tego procesu ciągłego wysiłku i poszukiwania nowych rozwiązań i możliwości. Dlatego też strategia nie ogranicza się do ewidencji potrzeb społeczności lokalnych poszczególnych gmin, ale skupia na przedsięwzięciach partnerskich i zintegrowanych, które zapewniają **realizację wspólnych celów, rozwój wspólnych potencjałów i rozwiązywanie wspólnych problemów**.

Niniejsza *Strategia* wpisuje się w założenia polityki rozwojowej Województwa Świętokrzyskiego², która zakłada szczególne wsparcie dla Obszarów Strategicznej Interwencji oraz partnerstw o charakterze ponadgminnym. Zatem niniejsza Strategia ponadlokalna:

- określa cele i projekty wspólne dla sygnatariuszy porozumienia, nie odbierając jednocześnie prawa do stanowienia polityki lokalnej przez poszczególne gminy³,
- jest bazą dla przygotowywania wspólnych stanowisk o charakterze lobbystycznym, konsultacyjnym;

¹ Wg ostatniego spisu powszechnego za:

<https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1224579%2Cswietokrzyskie-najszybciej-wyludniajacym-sie-regionem-w-polsce.html>

² m.in. „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego” oraz Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

³ Niemniej *Strategia Ponadlokalna* jest brana pod uwagę przy przygotowaniu dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym (strategia rozwoju gminy, plan gospodarki niskoemisyjnej, itp.), dokumentów planistycznych oraz finansowych (WPF);

- jest podstawą w negocjowaniu wsparcia z różnych dostępnych źródeł oraz włączania się w inicjatywy o charakterze ponadlokalnym czy regionalnym.

Działania te realizowane będą w oparciu o opisane w porozumieniu z 24.06.2021r. zasady współpracy i system wdrażania, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości, uwarunkowań i specyfiki każdej z gmin. Założeniem przyjętym w *Strategii* jest **identyfikacja powiązań funkcjonalnych gmin partnerskich oraz zasobów (materialnych i niematerialnych), które mogą stać się źródłem przewagi konkurencyjnej całego obszaru**. W praktyce proces opracowania i realizacji strategii tworzy forum współpracy gmin, które koncentruje wysiłki na uzyskiwaniu wspólnych korzyści (efekt synergii).

Strategia została podzielona na kilka części:

- część diagnostyczna Strategii obejmuje raport stanu, analizę i diagnozę strategiczną kluczowych uwarunkowań społecznych i gospodarczych gmin partnerskich (podejście takie pozwala na dokonanie wiarygodnej analizy porównawczej jednostek samorządu terytorialnego w układzie przestrzennym i funkcjonalnym),
- ustalenie wizji rozwoju oraz celów strategicznych i operacyjnych,
- opracowanie wykazu przedsięwzięć realizujących cele określone w Strategii oraz wykazu projektu strategicznych dla MOF-u,
- opracowanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej,

Do modelu opracowano wynikające zeń ustalenia (rekomendacje) i zasady w stosunku do wyznaczonych stref i obszarów - zasady kształtowania:

- sieci osadnictwa (nowej urbanizacji),
- sieci usług publicznych,
- strategicznych stref gospodarczych,
- przestrzeni służącej turystyce i rekreacji,
- warunki ochrony środowiska przyrodniczego,
- warunki ochrony środowiska kulturowego,
- warunki ochrony krajobrazu,
- zasady i warunki ochrony gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego oraz
- standardy dotyczące zieleni publicznej, innych przestrzeni publicznych, systemu transportowego, usług sportu i rekreacji, żłobków i przedszkoli, szkół podstawowych, placówek pomocy społecznej, publicznych placówek kultury, handlu i usług o charakterze podstawowym lub prawo miejscowe wiążące w wybranym zakresie.

W końcowej części dokumentu opracowano wskaźniki monitorowania postawionych celów oraz dokonano analizy zgodności Strategii z dokumentami strategicznymi różnego szczebla.

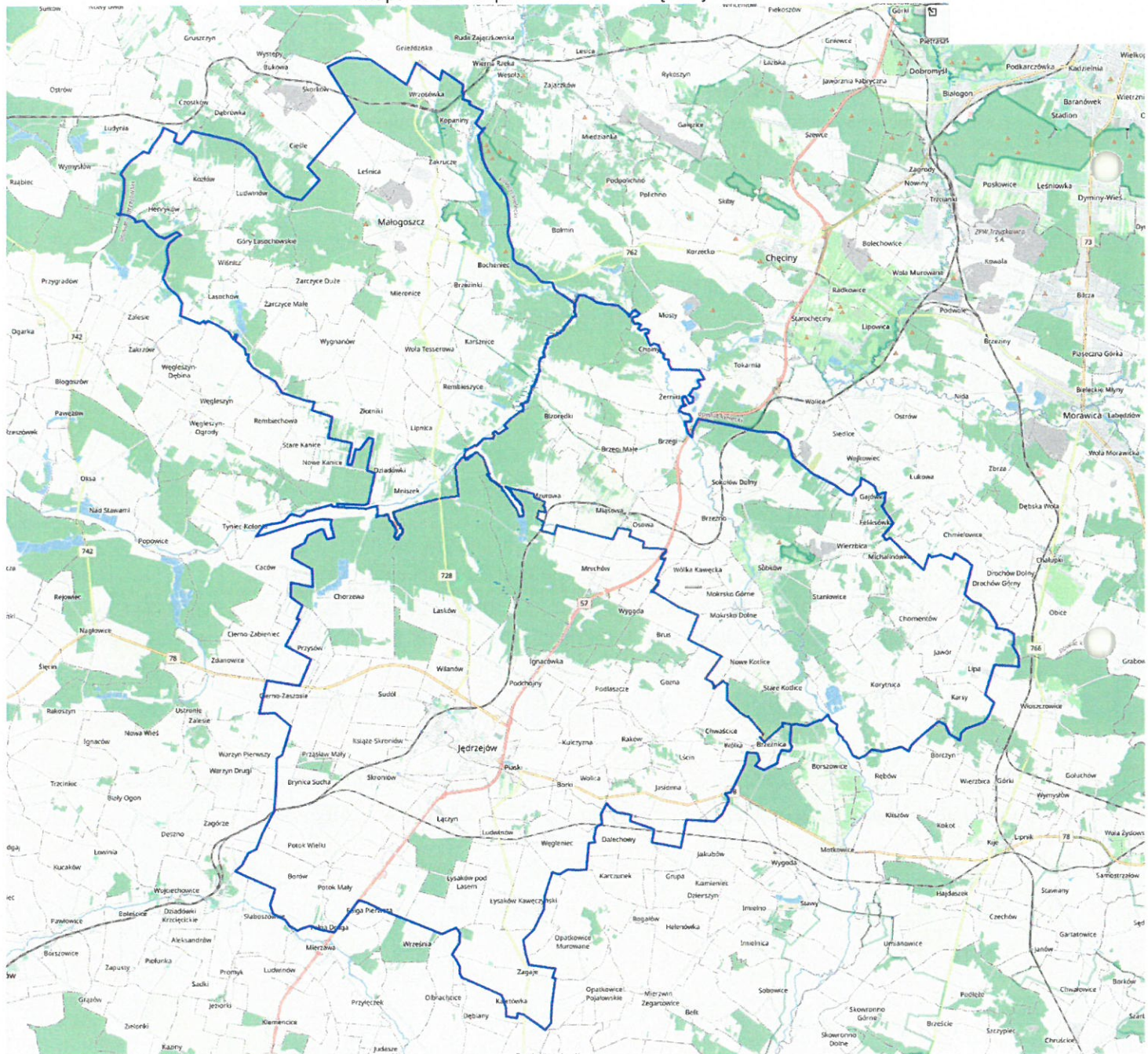
1.1 Podstawowe informacje o partnerstwie

Partnerstwo Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa tworzą zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ trzy samorządy:

- Gmina Jędrzejów – lider porozumienia,
- Gmina Małogoszcz oraz
- Gmina Sobków.

Obszar MOF obejmuje powierzchnię 516,9 km² (4,41% województwa) i zamieszkuje go (na 31.12.2020 r.) – 46 651 osób (niecałe 4% mieszkańców regionu).

Mapa 1. Obszar partnerstwa MOF Jędrzejowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Wszystkie gminy objęte *Strategią* wchodzą w skład powiatu jędrzejowskiego.

Mapa 2. Lokalizacja gmin objętych strategią na tle powiatu jędrzejowskiego

Źródło: opracowanie własne

Warto zwrócić uwagę, że ponad 40% ludności MOF mieszka w trzech centralnych lokalizacjach:

- miasto Jędrzejów,
- miasto Małogoszcz oraz
- miejscowość Sobków.

Tabela 1 Liczba mieszkańców gmin objętych Strategią oraz miast Jędrzejów i Małogoszcz oraz miejscowości Sobków na 31.12.2021r.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców na 31.12.2021r.	%
Ogółem Gmina Jędrzejów	27 062	100,00%
w tym Miasto Jędrzejów	14 242	52,63%
Ogółem Gmina Małogoszcz	11 178	100,00%
w tym Miasto Małogoszcz	3 463	30,98%
Ogółem Gmina Sobków	8 411	100,00%
w tym miejscowość Sobków	1 038	12,34%
Razem	46 651	100,00%
w tym miasta Jędrzejów, Małogoszcz i miejscowość Sobków	18 743	40,18%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

2. Podsumowanie diagnozy

Kluczowe wyzwania

Do głównych wyzwań rozwojowych obszaru porozumienia należą:

- 1** Podniesienie atrakcyjności zamieszkania na terenie gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków szczególnie dla ludzi młodych (w wymiarze gospodarczym, społecznym i infrastrukturalnym).
- 2** Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów partnerstwa do generowania opłacalnych działalności gospodarczych - wykorzystanie potencjału turystycznego rzeki Nidy i związanej z tym infrastruktury, w szczególności gospodarstw agroturystycznych i firm mających w swej ofercie atrakcje związane z wodą.
- 3** Zapewnienie dostępu do usług publicznych w warunkach obserwowanych zmian demograficznych (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa).
- 4** Zachowanie i poprawa walorów środowiskowych istotnych z punktu widzenia życia mieszkańców, działalności rolniczej oraz rozwoju turystyki.
- 5** Przygotowanie i wypromowanie kompleksowej oferty turystycznej (produktu), który cieszy się zainteresowań turystów i mieszkańców (na poziomie 50 tys.+ odwiedzających rocznie).
- 6** Budowanie kultury współpracy (zamiast konkurencji) sprzyjającej podnoszeniu efektywności działań (w tym współpracy instytucjonalnej).
- 7** Podczas tworzenia i konsultacji projektu Strategii – jej interesariusze wielokrotnie podkreślali konieczność poprawy dostępu do szeroko rozumianych usług publicznych (kultury, sportu, edukacji, zdrowia czy administracji). Przy czym przez „dostęp” należy rozumieć nie tylko budowę czy rozbudowę obiektów tego typu, ale również zapewnienie ich odpowiedniego skomunikowania obejmującego nie tylko transport indywidualny ale również, co powoli staje się oczywistością, transport pieszy i rowerowy (chodniki i ścieżki rowerowe) oraz transport zbiorowy. Zwłaszcza ten ostatni jest bardzo istotny z punktu widzenia osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem komunikacyjnym czyli dzieci, osób starszych oraz osób z ograniczoną mobilnością. Dlatego przy rozpatrywaniu sposobów na poprawę dostępności do usług powinien być zakładany rozwój usług transportu zbiorowego.

Poniżej zaprezentowano podsumowanie *Diagnozy* w podziale na sferę:

- społeczną,
- funkcjonalno-przestrzenną,
- gospodarczą.

2.1 Podsumowanie sfery społecznej

Największym wyzwaniem w sferze społecznej dla gmin MOF jest depopulacja. W latach 2015-2021 ubyło 2 139 osób z obszaru gmin objętych Strategią:

Tabela 2. Liczba mieszkańców gmin objętych Strategią w latach 2015-2021

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spadek (2021-2015)
Gmina Sobków	8 536	8 526	8 533	8 491	8 466	8 474	8 411	-125
Gmina Małogoszcz	11 670	11 675	11 626	11 621	11 536	11 495	11 178	-492
Gmina Jędrzejów	28 584	28 446	28 324	28 095	27 898	27 715	27 062	-1 522
Razem	48 790	48 647	48 483	48 207	47 900	47 684	46 651	-2 139

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bezpośrednimi przyczynami tego zjawiska są ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji. W okresie 2015-2021 przyrost naturalny wyniósł: - 1041 osób (w każdej z gmin sumarycznie był ujemny, a jedynie w latach 2016-2018 był dodatni w Gminie Małogoszcz).

Tabela 3. Przyrost naturalny w gminach objętych Strategią w latach 2015-2021

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Razem
Gmina Sobków - przyrost naturalny	-11	-2	0	-11	-11	-32	-61	-128
w tym urodzenia żywe	94	81	96	93	83	84	63	594
w tym zgony	105	83	96	104	94	116	124	722
Gmina Małogoszcz - przyrost naturalny	-30	5	10	27	-13	-38	-70	-109
w tym urodzenia żywe	102	115	116	121	99	111	78	742
w tym zgony	132	110	106	94	112	149	148	851
Gmina Jędrzejów - przyrost naturalny	-75	-71	-72	-74	-112	-162	-238	-804
w tym urodzenia żywe	229	228	251	244	207	201	154	1 514
w tym zgony	304	299	323	318	319	363	392	2 318

Ogółem - przyrost naturalny	-116	-68	-62	-58	-136	-232	-369	-1 041
-----------------------------	------	-----	-----	-----	------	------	------	--------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 4. Saldo migracji w gminach objętych Strategią w latach 2015-2021

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Razem
Gmina Sobków - saldo migracji	-1	0	-5	-21	6	27	-6	0
w tym saldo migracji wewnętrznej	-1	1	-5	-22	6	24	-9	-6
w tym saldo migracji zagranicznych	0	-1	0	1	0	3	3	6
Gmina Małogoszcz - saldo migracji	-35	-42	-40	-26	-55	-16	-24	-238
w tym saldo migracji wewnętrznej	-35	-40	-35	-28	-60	-17	-23	-238

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

w tym saldo migracji zagranicznych	0	-2	-5	2	5	1	-1	0
Gmina Jędrzejów - saldo migracji	-78	-91	-49	-94	-121	-36	-84	-553
w tym saldo migracji wewnętrznej	-78	-80	-43	-85	-116	-34	-67	-503
w tym saldo migracji zagranicznych	0	-11	-6	-9	-5	-2	-17	-50
Ogółem - saldo migracji	-114	-133	-94	-141	-170	-25	-114	-791

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z kolei konsekwencjami postępującego wyludniania się obszaru MOF są:

- spadająca gęstość zaludnienia, która ma praktyczne implikacje – samorządom trudniej realizować inwestycje (z zakresu gospodarki wodno-ściekowej czy drogowej) na obszarach o małej gęstości zaludnienia⁴

Tabela 5. Gęstość zaludnienia na obszarze MOF w latach 2015-2021

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sobków	59	59	59	59	59	59	58
Małogoszcz	80	80	80	80	79	79	77
miasto	398	396	393	389	385	379	358
obszar wiejski	57	58	57	58	57	57	57
Jędrzejów	126	126	125	124	123	122	119
miasto	1 370	1 362	1 352	1 332	1 320	1 303	1 269
obszar wiejski	60	60	60	60	60	60	59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

- zmniejszająca się liczba placówek szkolnych na obszarze gmin objętych Strategią spowodowana znacznym spadkiem liczby uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym⁵

Tabela 6. Zmniejszenie się liczby szkół i przedszkoli prowadzonych przez samorządy na obszarze MOF w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	rok szkolny 2011/2012	rok szkolny 2020/2021	Różnica
Gmina Jędrzejów	19	17	-2
Gmina Małogoszcz	12	10	-2
Gmina Sobków	11	10	-1
Razem	42	37	-5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Miejskich w Jędrzejowie, Małogoszczu oraz Urzędu Gminy w Sobkowie

⁴ Przy projektach wodno-kanalizacyjnych w ramach środków RPO wymagane jest spełnienie kryterium 120 os./km² sieci, a na obszarach chronionych 90 os./km². Wskaźnik ten jest właściwie nierealny do spełnienia na terenach o niskiej gęstości zaludnienia i rozproszonej zabudowie.

⁵ Uwaga: różnica w liczbie uczniów w szkołach jest nieco zniekształcona z uwagi na fakt, że w roku szkolnym 2011/2022 istniały 3-letnie gimnazja i 6 klasowe szkoły podstawowe, a w roku szkolnym 2020/2021 – 8 klasowa szkoła podstawowa, bez szkół gimnazjalnych; pozostawiono jednak rok bazowy 2011/2012 z uwagi na to, że celem tych tabeli jest pokazanie tendencji w tym zakresie w dłuższym horyzoncie czasowym.

Tabela 7. Zmniejszenie się liczby uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym na obszarze MOF w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	rok szkolny 2011/2012	rok szkolny 2020/2021	Różnica
Gmina Jędrzejów - ogółem	3299	3003	-296
w tym dzieci w wieku szkolnym	2887	2615	-272
w tym dzieci w wieku przedszkolnym	412	388	-24
Gmina Małogoszcz - ogółem	1317	1087	-230
w tym dzieci w wieku szkolnym	1302	1060	-242
w tym dzieci w wieku przedszkolnym	15	27	12
Gmina Sobków - ogółem	1108	1003	-105
w tym dzieci w wieku szkolnym	895	751	-144
w tym dzieci w wieku przedszkolnym	213	252	39
Razem	5724	5093	-1157

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Miejskich w Jędrzejowie, Małogoszczu oraz Urzędu Gminy w Sobkowie

Główny Urząd Statystyczny w swoich prognozach do 2030r. przewiduje dalsze zmniejszanie się liczby mieszkańców gmin MOF.

Tabela 8. Prognozy GUS w zakresie liczby ludności gmin MOF, powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego w roku 2030 i ich porównanie z rokiem 2020

Wyszczególnienie	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Sobków	Razem MOF	Powiat jędrzejowski	Województwo świętokrzyskie
Liczba mieszkańców na 31.12.2020 r.	27 715	11 495	8 474	47 684	84 908	1 224 626
Prognozowana liczba mieszkańców w roku 2030	26 204	11 189	8 615	46 008	80 668	1 157 417
Wzrost/Spadek (-) liczby mieszkańców (rok 2030-rok 2020)	-1 511	-306	141	-1 676	-4 240	-67 209
%	-5,45%	-2,66%	1,66%	-3,51%	-4,99%	-5,49%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższe prognozy są niekorzystne zwłaszcza dla Gminy Jędrzejów (GUS zakłada, że ubędzie kolejne 1 511 osób i liczby ludności zmniejszy się o 5,45% co będzie powyżej średniej powiatowej, a nieco poniżej średniej wojewódzkiej). Z gmin objętych Strategią najlepsze prognozy demograficzne ma Gmina Sobków dla której prognozuje się wzrost liczby mieszkańców o 1,66%. Również średni wiek mieszkańców jest pozytywnym zjawiskiem dla gminy Sobków, ale także Małogoszcz. Dla porównania średni wiek mieszkańców województwa świętokrzyskiego 43,3, a dla powiatu jędrzejowskiego – 42,6.

Tabela 9. Średni wiek mieszkańców gmin MOF za rok 2020

Wyszczególnienie	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Sobków
Średni wiek mieszkańców	42,8	40,6	40,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Niekorzystna dla Gminy Jędrzejów jest również struktura ludności wg grup ekonomicznych:

- poniżej średniej powiatowej i wojewódzkiej dla ludności w wieku produkcyjnym, zaś
- powyżej dla ludności w wieku poprodukcyjnym co oznacza, że społeczność gminy szybciej się starzeje niż średnia powiatowa i regionalna.

Na tym tle pozytywnie wypadają gminy Sobków i Małogoszcz, które mają lepszą strukturę ludności wg grup ekonomicznych względem powiatu i województwa.

Tabela 10. Procentowy podział ludności wg grup ekonomicznych dla gmin MOF oraz powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na 31.12.2020r.

Wyszczególnienie	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Sobków	Powiat jędrzejowski	Województwo świętokrzyskie
% ludności w wieku przedprodukcyjnym	16,9%	18,7%	19,0%	17,6%	16,5%
% ludności w wieku produkcyjnym	58,4%	60,3%	60,1%	58,7%	59,4%
% ludności w wieku poprodukcyjnym	24,6%	21,0%	20,9%	23,7%	24,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Niestety prognozy do roku 2030 dla wszystkich gmin są negatywne tzn.:

- będzie przybywać osób w wieku poprodukcyjnym, a
- zmniejszać się liczba osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Najszybciej „starzeć się” będzie społeczeństwo w Gminie Małogoszcz (wzrost o 3,7 p.p. ludności w wieku poprodukcyjnym) w zbliżonym tempie do Gminy Jędrzejów (wzrost 3,3 p.p.). W gminie Sobków ludności w wieku poprodukcyjnym wzrośnie zaledwie o 2,1 p.p.

Również w zakresie procentowego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym kolejność samorządów jest podobna:

- gmina Małogoszcz – spadek o 1,5 p.p.,
- gmina Jędrzejów – spadek o 1,1 p.p.,
- gmina Sobków – spadek o 0,4 p.p.

Tabela 11. Procentowy podział ludności wg grup ekonomicznych dla gmin MOF wg prognozy GUS w roku 2030

Wyszczególnienie	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Sobków
% ludności w wieku przedprodukcyjnym	15,8%	17,2%	18,6%
% ludności w wieku produkcyjnym	56,3%	58,1%	58,4%
% ludności w wieku poprodukcyjnym	27,9%	24,7%	23,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie prognoz GUS

Przy obserwowanych trendach demograficznych samorzady MOF mają niewątpliwe wyzwanie w kontekście zapewnienia w przyszłości satysfakcjonującego mieszkańców dostępu do usług publicznych (choćby w obszarze gospodarki wodno-ściekowej czy infrastruktury drogowej).

Poniższa tabela prezentuje strukturę wiekową w podziale na gminy na koniec 2020r.:

Tabela 12 Struktura wieku w poszczególnych gminach MOF na koniec 2020r.

Wyszczególnienie	Sobków		Małogoszcz		Jędrzejów	
	M	K	M	K	M	K
0-4	228	211	280	263	585	542
5-9	230	249	291	260	679	604
10-14	238	228	357	323	781	740
15-19	231	177	315	326	666	617
20-24	239	251	365	327	727	705
25-29	315	300	395	372	894	856
30-34	311	281	432	381	913	831
35-39	383	317	517	456	1 114	1 095
40-44	322	307	464	471	1 203	1 188
45-49	333	292	419	381	1 023	945
50-54	254	256	342	279	862	805
55-59	255	214	332	353	765	821
60-64	279	301	385	382	930	1 089
65-69	278	258	362	406	901	1 173
70 i więcej	353	583	502	757	1 385	2 276
RAZEM	4 249	4 225	5 758	5 737	13 428	14 287

Źródło: opracowanie własne na podstawie prognoz GUS

Warto zwrócić uwagę, iż osób w wieku 60+ jest na terenie:

- gminy Jędrzejów – 7 754 os.
- gminy Małogoszcz – 2 794 os.
- gminy Sobków – 2 052 os.

co razem daje: 12 600 osób!

Pozytywnym zjawiskiem społecznym jest spadająca liczba mieszkańców korzystających ze wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej.

Tabela 13. Porównanie liczby osób i rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie gmin objętych Strategią w roku 2016 i 2020

Wyszczególnienie ⁶	2016		2020	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Bezrobocie	1 976	949	1 101	571
Ubóstwo	2 491	976	1 208	587
Niepełnosprawność	912	543	710	449
Długotrwała lub ciężka choroba	1 754	908	1 420	828
Przemoc	353	125	348	117
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne	919	392	662	304
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	36	25	52	45
Alkoholizm	296	207	206	177
Sytuacja kryzysowa	29	14	106	35
Zdarzenia losowe	21	5	13	9

⁶ Uwaga: może być więcej niż 1 powód przyznania pomocy przez OPS dla danego Klienta.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodków Pomocy Społecznej gmin MOF

Powyższa tabela pokazuje jednak, iż mimo spadku liczby osób potrzebujących to nadal grupa potrzebująca wsparcia jest znaczna. Główne powody udzielania pomocy społecznej w gminach MOF nie zmieniają się od lat:

Rok 2016	Rok 2020
1 Ubóstwo	1 Długotrwała lub ciężka choroba
2 Bezrobocie	2 Ubóstwo
3 Długotrwała lub ciężka choroba	3 Bezrobocie

Choć warto zwrócić uwagę, iż w roku 2020 najczęstszą przyczyną była długotrwała lub ciężka choroba co może być spowodowane procesami starzenia się mieszkańców (i związanymi z wiekiem chorobami).

Organizacje pozarządowe

Spośród blisko 200 organizacji pozarządowych działających na obszarze MOF można wyróżnić dwie silne grupy: koła gospodyń wiejskich oraz ochotnicze straże pożarne – jako „siła napędowa” społecznej aktywności.

Tabela 14. Wykaz kół gospodyń wiejskich i ochotniczych straży pożarnych na obszarze MOF

Gmina	Koła Gospodyń Wiejskich	Ochotnicze Straże Pożarne
Jędrzejów	1) Koło Gospodyń Wiejskich w Ignacówce 2) Koło Gospodyń Wiejskich w Łysakowie Pod Lasem 3) Koło Gospodyń Wiejskich w Sudole 4) Koło Gospodyń Wiejskich w Laskowie 5) Koło Gospodyń Wiejskich w Potoku Wielkim 6) Koło Gospodyń Wiejskich w Ciernie Zaszosie 7) Koło Gospodyń Wiejskich w Wolicy 8) Koło Gospodyń Wiejskich w Potoku Małym 9) Koło Gospodyń Wiejskich w Przysławiu Małym 10) Koło Gospodyń Wiejskich w Skroniowie 11) Koło Gospodyń Wiejskich w Węgleńcu 12) Koło Gospodyń Wiejskich w Diamencie 13) Koło Gospodyń Wiejskich w Jasionnie 14) Koło Gospodyń Wiejskich w Piaskach 15) Koło Gospodyń Wiejskich w Brynicy Suchej 16) Koło Gospodyń Wiejskich Zagaje 17) Koło Gospodyń Wiejskich w Łysakowie Drugim 18) Koło Gospodyń Wiejskich w Chorzewie 19) Koło Gospodyń Wiejskich w Wilanowie 20) Koło Gospodyń Wiejskich w Przysławiu 21) Koło Gospodyń Wiejskich w Książce – Skroniowie 22) Koło Gospodyń Wiejskich w Kulczyźnie 23) Koło Gospodyń Wiejskich w Podchojnach	1. w Mnichowie 2. w Potku Wielkim 3. w Laskowie 4. Jędrzejów - Centrum 5. w Chwaścicach 6. w Łysakowie 7. w Jędrzejowie 8. w Chorzewie 9. w Skroniowie 10. w Zagaju 11. w Jasionnie 12. w Brynicy Suchej 13. w Rakowie 14. w Wolicy 15. w Sudole 16. w Przysławiu 17. w Łączynie
Małogoszcz	1. w Wygnanowie 2. "Żarczyce" w Żarczykach Dużych	1. w Małogoszczu 2. w Kozłowie

Gmina	Koła Gospodyń Wiejskich	Ochotnicze Straże Pożarne
	3. w Zakruczu "Piekiełko" 4. "Rewolka" Wola Tesserowa 5. w Karsznicach 6. w Leśnicy 7. w Kozłowie "My Kozłowiaki"	3. w Złotnikach 4. w Rembieszycach 5. w Bocheńcu 6. w Woli Tesserowej 7. w Lipnicy 8. w Mieronicach 9. w Żarczycach Dużych 10. w Wiśniczu 11. w Leśnicy 12. w Wygnanowie 13. w Ludwinowie 14. w Karsznicach
Sobków	1. Korytniczanki z siedzibą w Korytnicy 2. Staniowianki z siedzibą w Staniowicach 3. Koło Gospodyń Wiejskich w Mokrsku Dolnym 4. Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Nida Sobków” 5. Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Lipie	1. w Sobkowie 2. w Sokołowie Górnym 3. w Korytnicy 4. w Brzegach 5. w Mokrsku-Górnym 6. w Staniowicach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych samorządów objętych Strategią

Ważnymi organizacjami o znaczeniu ponadlokalnym są:

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Ziemia Jędrzejowska-Gryf" oraz
- Świętokrzyska Rybacka Lokalna Grupa Działania.

Bezpieczeństwo na obszarze MOF

Niekorzystnym zjawiskiem w gminach Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków jest wzrost przestępstw i wykroczeń, które systematycznie rosną.

Tabela 15. Liczba przestępstw i wykroczeń w gminach objętych Strategią w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sobków	106	92	88	155	163	361
Małogoszcz	145	126	120	212	222	489
Jędrzejów	354	307	294	512	537	1 179
Razem	605	525	502	879	922	2 029

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wzrost w 2020 r. jest spowodowany dużym przyrostem przestępstw gospodarczych.

Ochrona zdrowia

W Jędrzejowie funkcjonuje Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. z oddziałami:

- dziecięcym,
- ginekologiczno-położniczym,
- neonatologicznym,
- ortopedyczno-urazowym,
- chorób wewnętrznych,
- chirurgii ogólnej,
- anestezjologii i intensywnej terapii oraz

- szpitalny oddział ratunkowy.

W strukturach szpitala funkcjonują także: hospicjum stacjonarne oraz szereg poradni (domowego leczenia tlenem, gruźlicy i chorób płuc, kardiologiczna, hematologiczna, kardiologii dziecięcej, nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, alergologiczna, neonatologiczna, neurologiczna, medycyny pracy, logopedyczna, otolaryngologiczna, okulistyczna, urologiczna, diabetologiczna, chirurgii urazowo-ortopedycznej, chirurgii ogólnej, chirurgii ogólnej dla dzieci, ortopedyczna.

Samorządy odpowiadają za organizację podstawowej opieki zdrowotnej, która funkcjonuje:

- dla gminy Jędrzejów - Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Jędrzejowie w skład, które wchodzi:
- Przychodnia Rejonowa Nr 1 w Jędrzejowie przy ul.11 Listopada 26 w Jędrzejowie,
- Przychodnia Rejonowa Nr 2 w Jędrzejowie przy ul. B. Chrobrego 4 w Jędrzejowie,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rakowie,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Przysławiu,
- Gabinet Fizjoterapii przy ul.11 Listopada 113B w Jędrzejowie,
- gabinety szkolne zlokalizowane w obiektach szkolnych na terenie gminy.
- dla gminy Małogoszcz – Miejsko-Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia obejmujący placówki w Małogoszczu i w Złotnikach.
- dla gminy Sobków - Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sobkowie.

Jak pokazują dane od 2015 r. spada liczba udzielonych porad lekarskich na terenie gmin objętych Strategią.

Tabela 16. Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2015-2020 na terenie gmin objętych Strategią

Jednostka terytorialna	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina Jędrzejów	269 840	259 446	239 982	235 171	222 825	203 105
Jędrzejów - miasto	260 283	248 798	230 995	226 939	215 107	195 931
Jędrzejów - obszar wiejski	9 557	10 648	8 987	8 232	7 718	7 174
Gmina Małogoszcz	48 268	49 190	47 824	47 361	47 021	39 459
Małogoszcz - miasto	37 762	39 194	38 083	38 143	38 018	31 290
Małogoszcz - obszar wiejski	10 506	9 996	9 741	9 218	9 003	8 169
Sobków	48 320	50 133	49 252	47 723	45 116	41 271

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szczepienia przeciw COVID-19

Od stycznia 2021 rozpoczął się w całym kraju proces szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. Pierwsze miejsce w regionie, pod względem liczby w pełni zaszczepionych, zajęła Gmina Jędrzejów. Dosyć wysoko znalazły się również gminy Sobków (26 miejsce) i Małogoszcz (32 miejsce).

Tabela 17. Liczba zaszczepionych przeciwko COVID-19 w gminach objętych Strategią

Wyszczególnienie	Liczba zaszczepionych min. 1 dawką	Procent mieszkańców zaszczepionych min.1 dawką (%)	Liczba w pełni zaszczepionych	Procent w pełni zaszczepionych	Miejsce w regionie
Gmina Jędrzejów	17 509	63,2%	17 207	62,0%	1

Gmina Małogoszcz	6477	56,3%	6356	55,3%	32
Gmina Sobków	4842	57,1%	4786	56,5%	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.gov.pl/web/szczepienia-gmin>

Dostęp do kultury

Instytucjami kultury na obszarze MOF są:

- Centrum Kultury w Jędrzejowie,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Jędrzejowie,
- Dom Kultury w Małogoszczu,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu oraz
- Gminna Biblioteka Publiczna w Sobkowie.

W/w instytucje realizują ponad 82% wszystkich imprez na terenie powiatu jędrzejowskiego, w których bierze udział ponad 23 tys. osób. Największą imprezą z 28 letnią historią jest Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej organizowany w Archiopactwie Cysterskim – kościele pw. bł. Wincentego Kadłubka w Jędrzejowie.

Tabela 18. Wskaźniki GUS imprez organizowanych przez jednostki kultury w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021r.

Wskaźnik GUS	Województwo świętokrzyskie	Powiat jędrzejowski	Jędrzejów	Małogoszcz	Sobków	Razem MOF
imprezy organizowane przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	3 927	145	63	45	11	119
uczestnicy imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	767 645	25 661	13 899	8 986	116	23001

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 19. Analiza SWOT gmin objętych Strategią w obszarze społecznym

Mocne strony	Słabe strony
<u>Czynniki społeczne</u> - Średni wiek mieszkańców poniżej średniej wojewódzkiej. - Pozytywne dla Gminy Sobków prognozy GUS do 2030 zakładające wzrost liczby mieszkańców. - Spadająca liczba osób korzystająca z pomocy społecznej OPS. - Bardzo duża liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie MOF (stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych). - Blisko 120 imprez zorganizowały instytucje kultury, samorządy organizacje pozarządowe na obszarze MOF w 2021r. w tym Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Jędrzejowie.	<u>Czynniki społeczne</u> - Spadek ogólnej liczby ludności (w latach 2015-2020 ubyło 1106 osób z obszaru gmin objętych Strategią). - Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym – 12 600 osób w wieku 60+ zamieszkuje MOF (na koniec 2020r.). - Słaby dostęp do lekarzy specjalistów co przekłada się na spadającą liczbę udzielanych porad lekarskich, która systematycznie spada od 2015r. - Emigracja młodych ludzi do większych miast i poza granice kraju. (Nadal mimo spadku) duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej OPS.

Mocne strony	Słabe strony
6. Dobrze rozbudowana sieć szkół podstawowych i przedszkoli. 7. Spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Jędrzejowie. 8. W Jędrzejowie funkcjonuje Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. z oddziałami: ▪ dziecięcym, ▪ ginekologiczno-położniczym, ▪ neonatologicznym, ▪ ortopedyczno-urazowym, ▪ chorób wewnętrznych, ▪ chirurgii ogólnej, ▪ anestezjologii i intensywnej terapii oraz ▪ szpitalny oddział ratunkowy. 9. Działalność na terenie gmin publicznych ośrodków zdrowia (POZ). 10. Pierwsze miejsce w województwie Gminy Jędrzejów w zakresie liczby osób w pełni zaszczepionych.	6. Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach (ponad 1,1 tys. osób w ciągu 10 lat). 7. Niedostateczna liczba usług opiekuńczych dla seniorów. 8. Zwiększająca się przestępczość na obszarze MOF. 9. Spadająca gęstość zaludnienia co utrudnia realizację inwestycji samorządowych np. w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej. 10. Likwidacja 5 szkół dla których organem prowadzącym był samorząd w ciągu ostatnich 10 lat na obszarze MOF. 11. Długotrwała choroba, ubóstwo i bezrobocie to trzy główne powody korzystania z pomocy społecznej.

Szanse	Zagrożenia
<u>Czynniki społeczne</u> 1. Mimo spadku liczby ludności – obszar MOF to nadal 47,6 tys. mieszkańców. 2. Zwiększenie atrakcyjności zamieszkania na terenie MOF (także dla emigrantów z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie). 3. Wzrost liczby terenów dostępnych pod zabudowę jednorodzinną. 4. Dostępność środków krajowych i unijnych. 5. Bardzo dobre skomunikowanie gmin MOF głównie dzięki S-7 co przekłada się na niewielki czas przejazdu do Kielc (ok. 30 min.) oraz relatywnie niewielki do Krakowa (1,5h) oraz drodze krajowej nr 78. 6. Bogacenie się społeczeństwa polskiego i co za tym idzie rosnący popyt na usługi turystyczne. 7. Wykreowanie oferty turystycznej przyciągającej ponad 50 tys. odwiedzających rocznie. 8. Współpraca z innymi gminami (w ramach MOF, OSI Ponidzie). 9. Dobrze zorganizowane samorządy (Urzędy i ich jednostki organizacyjne). 10. Rosnący poziom cywilizacyjny i wzrost jakości życia mieszkańców w wyniku podniesienia jakości świadczonych usług w różnych dziedzinach.	<u>Czynniki społeczne</u> 1. Utrzymanie się tendencji w zakresie malejącej liczby mieszkańców. 2. Utrzymanie się ujemnego przyrostu naturalnego. 3. Utrzymanie się ujemnego salda migracji. 4. Spadająca liczba osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym. 5. Starzenie się społeczeństwa – wzrost populacji osób w wieku poprodukcyjnym. 6. Dalszy wzrost przestępczości. 7. Ryzyko wciągnięcia Polski w konflikt zbrojny na Ukrainie i ewentualną wojnę z Federacją Rosyjską. 8. Wzrost liczby osób (w szczególności) dzieci z nadwagą i otyłością. 9. Problemy psychiczne dzieci i młodzieży powiązane z alienacją społeczną powiązaną z pandemią COVID-19.

Źródło: Opracowanie własne

2.2 Podsumowanie sfery funkcjonalno-przestrzennej

Zmniejszająca się liczba mieszkańców może jeszcze pogłębiać trudności związane z wieloma obszarami usług realizowanymi przez samorządy np. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Potwierdzają to poniższe dane, gdzie słabo wypadają samorządy objęte Strategią w porównaniu z powiatem jędrzejowskim oraz województwem świętokrzyskim w zakresie korzystania z sieci wodociągowej (tu powyżej średniej są gminy Małogoszcz i Sobków), sieci kanalizacyjnej (powyżej średniej powiatowej gmina Jędrzejów) czy gazowej.

Tabela 20. Wskaźnik GUS „Korzystający z instalacji w % ogółu ludności” w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021r.

Wskaźnik GUS	Województwo świętokrzyskie	Powiat jędrzejowski	Jędrzejów	Małogoszcz	Sobków
z wodociągu	91,6	77,8	76,8	94,5	95,7
z kanalizacji	59,8	38,2	52,3	39,6	48,7
z gazu	39,5	1,8	5,0	1,6	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej na obszarze gmin na przestrzeni ostatnich lat jest „symboliczny”. Duże lepiej wypadają gminy MOF w zakresie rozbudowy czynnej sieci gazowej (w szczególności gminy Jędrzejów i Małogoszcz). Długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie MOF nieznacznie się zwiększyła (o 1,8 km) w roku 2021 względem 2020.

Tabela 21 Wybrane wskaźniki w zakresie długości sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz gazowej w gminach objętych Strategią

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km				
Wyszczególnienie	2015	2021	Różnica	%
Gmina Jędrzejów	69,8	70,9	1,1	1,6%
Gmina Małogoszcz	49	47,1	-1,9	-3,9%
Gmina Sobków	69,2	70,1	0,9	1,3%
Razem MOF	188	188,1	0,1	0,1%
Powiat jędrzejowski	265,1	279,2	14,1	5,3%

Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) w km				
Wyszczególnienie	2020	2021	Różnica	%
Gmina Jędrzejów	150,4	150,3	-0,1	-0,1%
Gmina Małogoszcz	146,9	148,3	1,4	1,0%
Gmina Sobków	101,3	101,8	0,5	0,5%
Razem MOF	398,6	400,4	1,8	0,5%
Powiat jędrzejowski	1023,5	1027,9	4,4	0,4%

Długość czynnej sieci gazowej (ogółem) w m				
Wyszczególnienie	2016	2021	Różnica	%
Gmina Jędrzejów	32743	51166	18423	56,3%
Gmina Małogoszcz	13560	17987	4427	32,6%
Gmina Sobków	4386	4389	3	0,1%

Długość czynnej sieci gazowej (ogółem) w m				
Razem MOF	50689	73542	22853	45,1%
Powiat jędrzejowski	79378	102231	22853	28,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gospodarka opadami

Negatywnym zjawiskiem na terenie MOF jest wzrost masy wytwarzanych odpadów komunalnych w szczególności w gminie Jędrzejów (wzrost od 2017 r. o 160%), także gminy Sobków i Małogoszcz mają 2-krotnie wyższe tempo niż średnia dla całego województwa.

Tabela 22. Wskaźnik GUS „Odpady zebrane w ciągu roku (w tonach)” w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	Wzrost (2021-2017)
Gmina Jędrzejów	3 227,54	3 891,38	6 032,36	5 381,33	8 412,04	160,63%
Gmina Małogoszcz	1 071,11	1 412,30	1 432,64	1 523,45	2 107,67	96,77%
Gmina Sobków	858,26	870,46	1 104,92	856,62	1 565,06	82,35%
Powiat Jędrzejowski	8 536,89	9 786,98	14 338,74	14 552,91	19 530,63	128,78%
Województwo Świętokrzyskie	234 429,78	250 084,54	286 451,51	315 003,49	328 338,40	40,06%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 23. Wskaźnik GUS „Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (w kg)” w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021r.

Wskaźnik GUS	Województwo świętokrzyskie	Powiat jędrzejowski	Jędrzejów	Małogoszcz	Sobków
Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	270	231	305	184	185

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Układ komunikacyjny

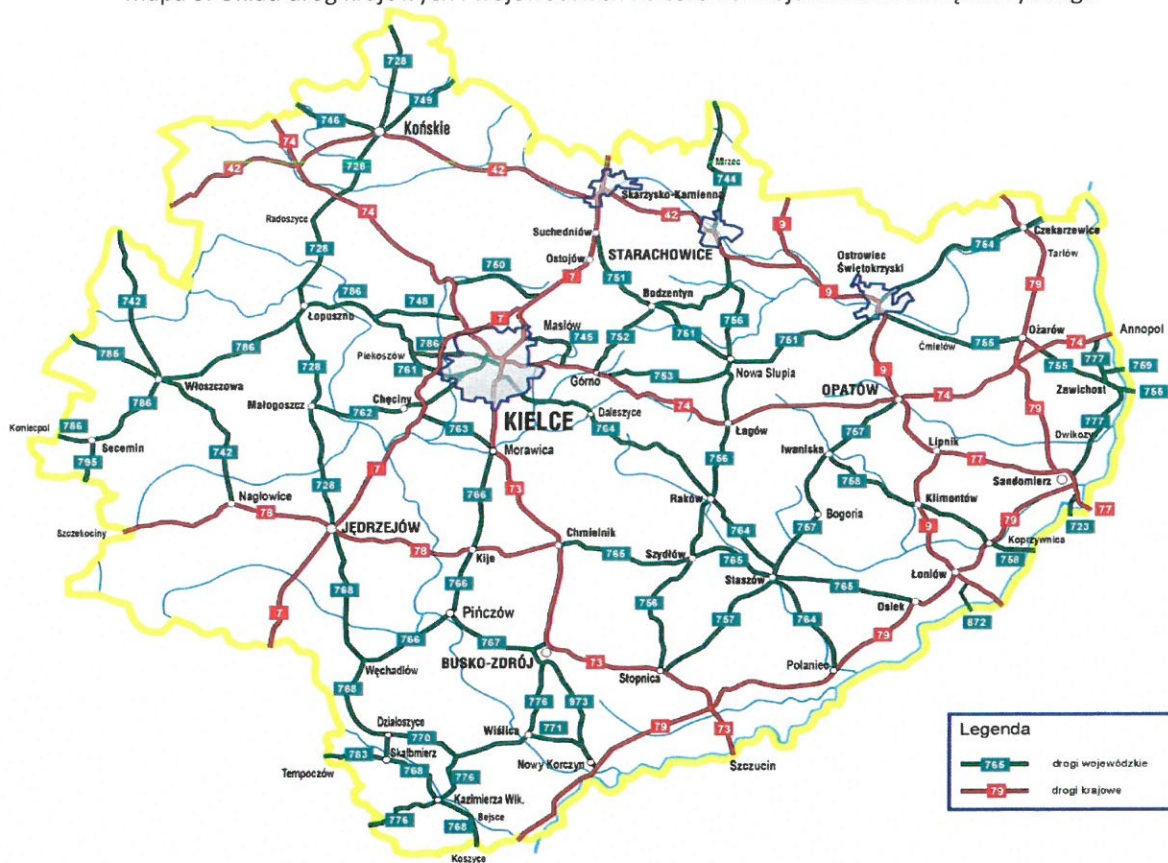
Głównymi arteriami komunikacyjnym dla obszaru MOF są:

- droga krajowa nr 7, klasy S relacji Gdańsk – Warszawa – Kraków (przechodząca przez teren gmin Jędrzejów i Sobków),
- droga krajowa nr 78 relacji Chmielnik – Gliwice – Chałupki (przechodząca przez teren gminy Jędrzejów)

oraz drogi wojewódzkie:

- DW nr 728 Grójec – Końskie – Radoszyce – Jędrzejów (w granicach gmin Jędrzejów i Małogoszcz),
- DW nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Brzesko (w granicach gminy Jędrzejów),
- DW 762 Kielce - Małogoszcz - stanowiąca najdogodniejsze połączenie obszaru gminy Małogoszcz z drogą krajową S7.

Mapa 3. Układ dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Województwa Świętokrzyskiego

Źródło: <http://www.wrota-swietokrzyskie.pl/drogi>

Dostęp do edukacji

Mimo spadku liczby uczniów (o czym pisaliśmy w poprzednim podrozdziale) samorządy są organami prowadzącymi dla 25 szkół podstawowych, 12 przedszkoli i 3 publicznych żłobków:

Tabela 24. Szkoły, przedszkola i żłobki, dla których organami prowadzącymi są samorządy objęte Strategią

Wyszczególnienie	szkoły podstawowe	przedszkola	żłobki
Gmina Jędrzejów	12	5	1
Gmina Małogoszcz	5	5	1
Gmina Sobków	8	2	1
Razem	25	12	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych samorządów

I tak na terenie Gminy Jędrzejów funkcjonują:

- szkoły podstawowe: nr 2 im. Komisji Edukacji Narodowej w Jędrzejowie, nr 3 im. Władysława Broniewskiego w Jędrzejowie, nr 4 w Jędrzejowie, nr 5 w Jędrzejowie, w Jasionie, w Mnichowie, w Łysakowie, w Podchojnach, w Potoku Wielkim, im. Bł. Wincentego Kadłubka w Zespole Placówek Oświatowych w Przysławiu, w Rakowie, im. Roalda Amundsena w Zespole Placówek Oświatowych w Skroniowie,
- przedszkola: nr 1 w Jędrzejowie, nr 2 Bajkowa Ciuchcia w Jędrzejowie, nr 3 w Jędrzejowie, przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Skroniowie oraz przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Przysławiu.
- żłobek w Piaskach.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują 3 niepubliczne szkoły podstawowe:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brusie
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Jędrzejowie
- Niepubliczna Ośmioletnia Szkoła Podstawowa w Jędrzejowie

oraz 3 niepubliczne przedszkola:

- Domowe Przedszkole Karolinka,
- Magical World Dwujęzyczne Przedszkole Artystyczne,
- Zaczarowany Ogród Montessori Przedszkole i Klub Dzieciący,

oraz 1 żłobek niepubliczny „Bajka” w Jędrzejowie.

Gmina Małogoszcz jest organem prowadzącym dla:

- Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Małogoszczu (Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Podstawowa),
- Zespołu Placówek Oświatowych w Złotnikach (Szkoła Podstawowa i Przedszkole),
- Zespołu Placówek Oświatowych w Kozłowie (Szkoła Podstawowa i Przedszkole),
- Zespołu Placówek Oświatowych w Żarczycach Dużych (Szkoła Podstawowa i Przedszkole),
- Szkoły Podstawowej w Rembieszycach oraz oddział przedszkolny,
- Publicznego Przedszkole w Małogoszczu,
- Żłobka w Małogoszczu.

Gmina Sobków jest organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych:

- Przedszkole Samorządowe w Miąsowej,
- Przedszkole Samorządowe w Sobkowie z oddziałem zamiejscowym w Staniowicach,
- Szkoła Podstawowa w Sokołowie Dolnym,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sobkowie,
- Szkoła Podstawowa w Miąsowej,
- Szkoła Podstawowa w Lipie ,
- Szkoła Podstawowa w Chomentowie,
- Zespół Placówek Oświatowych w Korytnicy,
- Zespół Placówek Oświatowych w Brzegach,
- Zespół Placówek Oświatowych w Mokrsku Dolnym,
- Żłobek Samorządowy w Staniowicach.

Dziedzictwo kulturowe na obszarze MOF

Na terenie MOF jest wpisanych 37 zabytków do Rejestru Zabytków Nieruchomych, z czego:

- 16 w gminie Jędrzejów,
- 13 w gminie Małogoszcz,
- 8 w gminie Sobków.

z czego aż 15 dotyczy zabytkowych kościołów, cmentarzy i innych obiektów religijnych, a 14 można zaliczyć do grupy „zespoły zamkowe, dworskie, dworsko- parkowe, rezydencjonalne”.

Tabela 25 Zabytki wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych według Rejestru Zabytków
Województwa Świętokrzyskiego (stan na czerwiec 2021)

Układy przestrzenne (urbanistyczne)		
A.97	śródmieście miasta Jędrzejowa - zabytkowe założenie urbanistyczne - ośrodkiem duży rynek, z którego narożników wychodzą ulice przecięte wąskimi przecznicami;	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów

Budynki, kamienice		
A.102	Dom w Jędrzejowie przy placu T. Kościuszki 1	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
A.103	Dom w Jędrzejowie przy placu T. Kościuszki 7	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
A.104	Dom w Jędrzejowie wraz z oficyną przy placu T. Kościuszki 8	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
A.105	Dom w Jędrzejowie przy placu T. Kościuszki 22	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
oczekuje na nadanie numeru w rejestrze	Sklep drogowy z pomieszczeniem zaplecza oraz wyposażeniem w Jędrzejowie przy ul. Kościuszki 13	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów

Kościoły i ich otoczenie		
A.98	Kościół parafialny p.w. Św. Trójcy w Jędrzejowie	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
A.99/1-6	Zespół Klasztoru OO Cystersów w Jędrzejowie 1) kościół p.w. Wniebowzięcia NMP i Św. Wojciecha (dawniej bł. Wincentego Kadłubka), 2) klasztor, 3) dzwonnica, 4) brama klasztoru, 5) mur z basztami, 6) ogród.	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
A.100	Kaplica i cmentarz wojenny 1914-1915r., w obrębie cmentarza parafialnego przy ul. S. Konarskiego;	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów
A.107/1-2	Zespół Kościoła Parafialnego w Mnichowie 1) kościół parafialny p.w. Św. Szczepana diakona; 2) dzwonnica;	Gmina Jędrzejów/ miejscowość Mnichów
A.110/1-2	Zespół Kościoła Parafialnego w miejscowości Kozłów 1) kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP; 2) dzwonnica	Gmina Małogoszcz/ miejscowość Kozłów
A.112/1-3	Zespół Kościoła Parafialnego w Małogoszczu 1) kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP (dawniej NMP), 2) dzwonnica, 3) plebania.	Gmina Małogoszcz/ miasto Małogoszcz
A.113	Kościół filialny p.w. Św. Stanisława (dawniej cmentarny);	Gmina Małogoszcz/ miasto Małogoszcz
A.114	Cmentarz Żydowski - teren cmentarza	Gmina Małogoszcz/ miasto Małogoszcz
A.116	Kościół parafialny p.w. ŚŚ. Piotra i Pawła w Rembieszycach	Gmina Małogoszcz/ miejscowość Rembieszce
A.117	kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Złotnikach	Gmina Małogoszcz/ miejscowość Złotniki
A.150/1-2	Zespół Kościoła Parafialnego w Chomentowie 1) kościół parafialny p.w. Ś. Marii Magdaleny, 2) dzwonnica (bramna).	Gmina Sobków/ miejscowość Chomentów

Kościoły i ich otoczenie		
A.151/1-2	Zespół Kościoła Parafialnego w Korytnicy 1) kościół parafialny p.w. Św. Floriana; 2) dzwonnica;	Gmina Sobków/ miejscowość Korytnica
A.154	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w miejscowości Mokrsko Dolne	Gmina Sobków/ miejscowość Mokrsko Dolne
A.155	Teren cmentarza parafialnego w miejscowości Mokrsko Dolne	Gmina Sobków/ miejscowość Mokrsko Dolne
A.158/1-2	Zespół Kościoła Parafialnego w Sobkowie 1) kościół parafialny p.w. Św. Stanisława, 2) dzwonnica;	Gmina Sobków/ miejscowość Sobków
A.160	Cmentarz Żydowski w Sobkowie - teren cmentarza	Gmina Sobków/ miejscowość Sobków

Budynki architektury przemysłowej		
A.100	Budynki zaplecza technicznego na terenie JKD - dwie hale napraw okresowych wagonów oraz kuźnia i odlewnia - budynki zaplecza technicznego na terenie stacji Jędrzejów Osob. Wąsk. Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej (obecnie Świętokrzyskiej Kolejki Dojazdowej "Ciuchcia Ekspres Ponidzie");	Gmina Jędrzejów/ miasto Jędrzejów

Zespoły zamkowe, dworskie, dworsko- parkowe, rezydencjonalne		
A.95/1-2	Założenie podworskie w miejscowości Brus 1) budynek mieszkalny (dawny dwór); 2) park (obecnie pozostałości) ze śladami ogrodu gospodarczego.	Gmina Jędrzejów/ miejscowość Brus
A.96	Park w miejscowości Jasionna - teren parku, założenie parkowe o charakterze zabytkowym z 2 poł. XIX w	Gmina Jędrzejów/ miejscowość Jasionna
A.106	Teren parku w miejscowości Lasków, zabytkowy obiekt z XVII w.,	Gmina Jędrzejów/ miejscowość Lasków
A.108	Teren parku w miejscowości Mnichów, park krajobrazowy z XVIII w.	Gmina Jędrzejów/ miejscowość Mnichów
A.109	Park w miejscowości Zagaje w granicach ogrodzenia	Gmina Jędrzejów/ miejscowość Zagaje
A.111/1-2	Zespół Podworski w miejscowości Lasochów 1) murowany budynek dworu 2) fragment parku obwiedziony z trzech stron rowem z wodą w granicach działki	Gmina Małogoszcz/ miejscowość Lasochów
A.111/1	Założenie pofolwarczne w Leśnicy	Gmina Małogoszcz/ miejscowość Leśnica
A.115	Park pofolwarczny, krajobrazowy w miejscowości Mieronice	Gmina Małogoszcz/ miejscowość Mieronice
A.149/1-4	Założenie podworskie w miejscowości Brzegi 1) dwór, 2) park (pozostałości), 3) sad (pozostałości), 4) dziedziniec gospodarczy z budynkami (lamus, obora)	Gmina Sobków/ miejscowość Brzegi
A.152	Park w Nowych Kotlicach - teren parku, założenie o charakterze zabytkowym z 1 poł. XIX w .	Gmina Sobków/ miejscowość Nowe Kotlice
A.153	Teren parku w miejscowości Lipa - założenie o charakterze zabytkowym z XVIII w;	Gmina Sobków/ miejscowość Lipa
A.156	Założenie podworskie - teren założenia w miejscowości Mokrsko Dolne	Gmina Sobków/ miejscowość Mokrsko Dolne
A.157/1-2	Ruiny Zamku wraz z otaczającym go terenem w miejscowości Mokrsko Górne 1) ruiny zamku; 2) teren w odległości 100 m od murów zewnętrznych budowli.	Gmina Sobków/ miejscowość Mokrsko Górne

Zespoły zamkowe, dworskie, dworsko- parkowe, rezydencjonalne		
A.159/1-4	Zespół Fortalicji w Sobkowie 1) ruiny pałacu; 2) zabudowania gospodarcze; 3) pozostałości ogrodzenia majdanu zamkowego z trzema basztami; 4) brama wjazdowa (wschodni budynek bramny).	Gmina Sobków/ miejscowość Sobków

Źródło: Świętokrzyskie Konserwator Zabytków

Zasoby naturalne

Na terenie gmin objętych Strategią występują surowce wykorzystywane do produkcji cementu przez Lafarge Cement Cementownia Małogoszcz - największego w regionie producenta cementu. Ponadto istnieją 22 udokumentowane złoża, z czego 8 jest eksploatowanych. Są to głównie surowce węglowe i kruszywo naturalne. Kopaliny te stanowią potencjał gospodarczy.

Zagrożenia związane z ruchami masowymi

Zgodnie z projektem SOPO (system osłony przeciwosuwiskowej – I etap realizacji) zagrożenie ruchami masowymi występuje na terenie gmin Sobków i Małogoszcz. W granicach obu gmin zlokalizowano kilka obszarów predysponowanych do powstawania osuwisk.

Charakterystyka układu przestrzennego

W hierarchii sieci osadniczej gmin miejsko-wiejskich nadrzędnymi i centralnymi ośrodkami są Miasta – Jędrzejów i Małogoszcz, będące podstawowym elementem struktury funkcjonalno-przestrzennej z siedzibą władz samorządowych, ośrodkami wielofunkcyjnymi w zakresie szkolnictwa, opieki zdrowotnej, kultury, handlu, usług rzemieślniczych, gastronomicznych i hotelarskich, a także produkcji oraz infrastruktury technicznej. Na terenie w/w gmin występują także ośrodki podrzędne, które tworzą wsie, gdzie świadczone są usługi na poziomie podstawowym – przeważnie znajdują się tu sklepy miejscowe zaopatrujące wsie w podstawowe produkty, a także świetlice, place zabaw oraz w wybranych wsiach usługi oświatowe. Na terenie miast nie będzie powstawać nowa zabudowa zagrodowa, a produkcja rolna w mieście ograniczy się do produkcji związanej z zaopatrzeniem miast w produkty rolno-spożywcze, a także kwiaty.

Układ przestrzenny zabudowy sołectw Gminy Sobków stanowią utrwalone wzdłuż dróg ciągi zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej, w enklawach której występuje zabudowa usługowa o charakterze podstawowym, związana z działalnością gospodarczą ludności. Na tych obszarach występuje niewielki stopień rozproszenia zabudowy. Na zwarty charakter zabudowy ma wpływ stan techniczny sieci dróg oraz istniejące elementy infrastruktury technicznej. Jedynie w miejscowości gminnej Sobków występuje ukształtowany ośrodek usługowy.

Obszary prawnie chronione

Obszar partnerstwa cechuje się **dużą powierzchnią terenów prawnie chronionych** (zob. poniższą mapę oraz tabelę).

Tabela 26. Wyszczególnienie obszarów chronionych na terenie gmin MOF

Forma Ochrony Prawnej	Gmina Jędrzejów	Wyszczególnienie	[ha]
rezerwat przyrody	1	Gaj	5,90

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

obszar chronionego krajobrazu	1	Włoszczowsko-Jędrzejowski	12 984,00
obszar natura 2000	2	Dolina Białej Nidy	724,00
		Ostoja Gaj	467,00
pomnik przyrody	11	Ilona, Elżbieta, Taduesz, Jan, Marian, nie nadano nazwy, Gottwald, Stefan, (Wiesław, Jerzy, Stanisław), Urszula, Sara	-
użytek ekologiczny	3	Babrzysko	0,59
		Rykowisko	4,88
		Dolina Jedlnicy	7,72

Forma Ochrony Prawnej	Gmina Małogoszcz	Wyszczególnienie	[w ha]
rezerwat przyrody	1	Milechowy	0,15
park krajobrazowy	1	Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy	2 080,00
otulina parku krajobrazowego	1	Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy	1 385,00
obszar chronionego krajobrazu	3	Konecko-Łopuszniański	996,00
		Chęcińsko-Kielecki	1 385,00
		Włoszczowsko-Jędrzejowski	6 176,00
obszar natura 2000	2	Dolina Białej Nidy	665,00
		Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie	1 130,00
pomnik przyrody	4	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	-

Forma Ochrony Prawnej	Gmina Sobków	Wyszczególnienie	[w ha]
rezerwat przyrody	1	Wzgórza Sobkowskie	37,08
park krajobrazowy	1	Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy	2 241,00
otulina parku krajobrazowego	1	Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy	1 937,00
obszar chronionego krajobrazu	2	Chęcińsko-Kielecki	1 937,00
		Włoszczowsko-Jędrzejowski	5 747,00
obszar natura 2000	4	Ostoja Sobkowsko-Korytnicka	1 773,00
		Dolina Białej Nidy	350,00
		Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie	447,00
		Dolina Nidy	2 095,00
pomnik przyrody	5	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	-
użytki ekologiczne	2	bez nazwy	2,22
		łąka Kotlicka	0,48

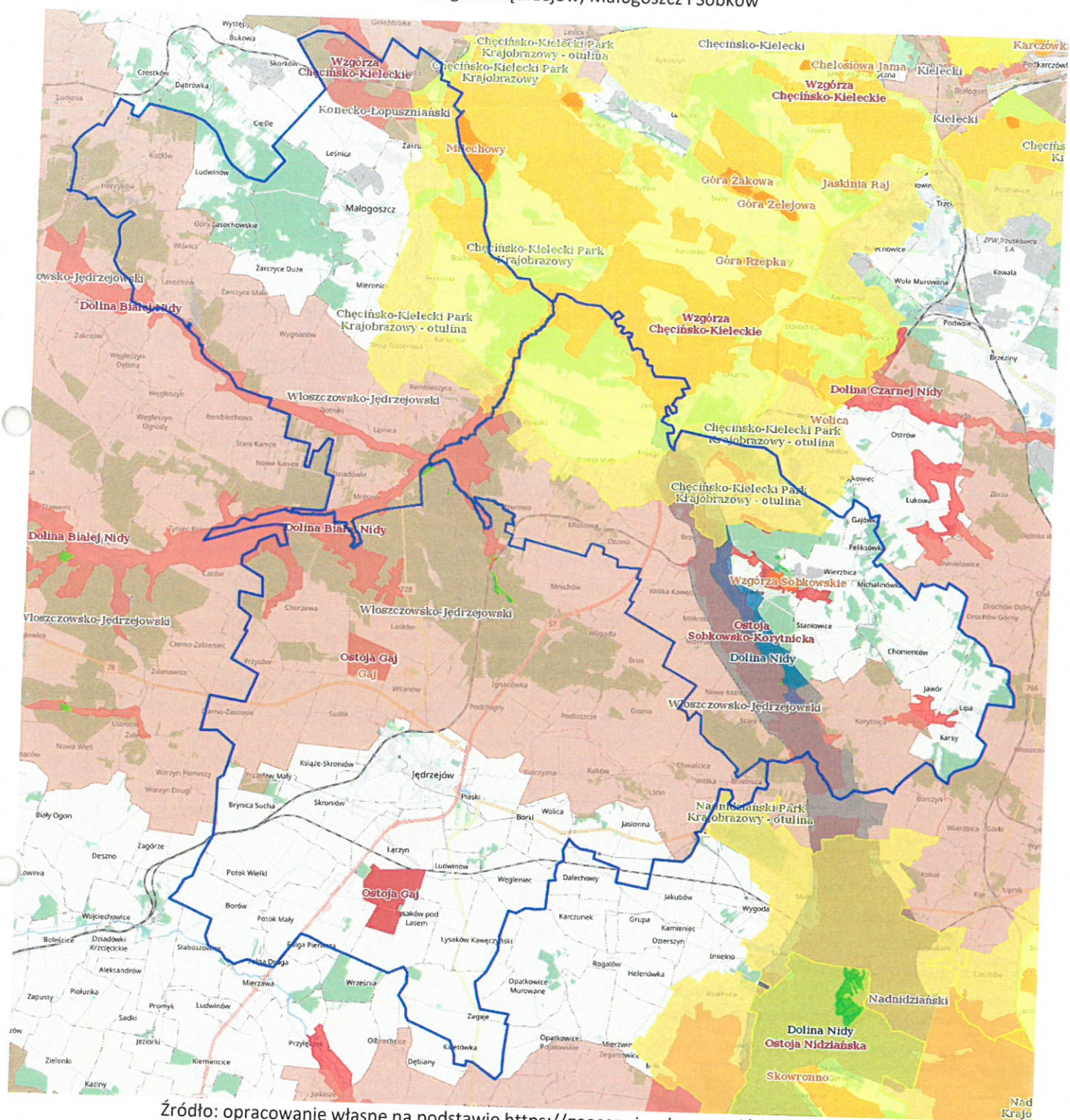
Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy CRFOP (<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>)

Blisko 15% powierzchni gmin objętych Strategią to obszary NATURA 2000.

Wyszczególnienie	Jędrzejów	Małogoszcz	Sobków	Razem	% całości
Natura 2000	1 191 ha	1 795 ha	4 665 ha	7 651 ha	14,80%

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

Mapa 4. Obszary chronione na obszarach gmin: Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda: ■ Rezerваты ■ Parki Krajobrazowe ■ Parki Narodowe ■ Obszar Chronionego Krajobrazu ■
Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe ■ Natura 2000 – obszary ptasie ■ Natura 2000 Obszary siedliskowe

Tabela 27. Obszary chronione na terenie gmin MOF

Wyszczególnienie	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Sobków	Razem
Razem	13 256,60	10 623,56	10555,99	34 436,15
% powierzchni gminy	58,56%	72,82%	72,24%	66,62%

Gminy objęte Strategią położone są na terenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Tabela 28. Analiza SWOT gmin MOF w sytuacji funkcjonalno-przestrzennej

Mocne strony	Słabe strony
1. Wzrost w ostatnim roku długości eksploatowanej sieci wodociągowej na obszarze MOF (ogółem wynosi ona blisko 400 km). 2. Skokowy rozwój czynnej sieci gazowej w gminach Jędrzejów (o 56%) i Małogoszcz (o 32%) w latach 2016-2021. 3. Świetny układ komunikacyjny gmin (w szczególności Jędrzejowa) dzięki drodze ekspresowej S7, drodze krajowej 78 oraz drogom wojewódzkim nr 728, 762 i 768. 4. Duża liczba podmiotów oświatowych dla których organem prowadzącym są samorządy (26 szkół podstawowych, 11 przedszkoli i 3 żłobki). 5. Do Rejestru Zabytków Nieruchomych prowadzonych przez Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków wpisanych jest 36 zabytków na obszarze MOF (w tym tej klasy zabytki co Zespół Klasztorny OO Cystersów w Jędrzejowie czy obiekty po Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej). 6. Aż 66% terenu MOF jest objęta różnego rodzaju ochroną prawną z czego blisko 15% to obszary NATURA 2000. Świadczy to o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych MOF. 7. Dobry dostęp do internetu (w tym szerokopasmowego). 8. Obszar MOF znajduje się w zasięgu udokumentowanego obszaru ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 409 Niecka Miechowska (część SE) oraz 416 Małogoszcz, 408 Niecka Miechowska (część NW). 9. Aż 22 udokumentowane złoża, z czego 8 jest eksploatowanych (w tym produkty do produkcji cementu).	1. Procent osób korzystających z sieci wodociągowej w Gminie Jędrzejów jest poniżej średniej dla regionu i powiatu. 2. Wszystkie gminy są poniżej średniej wojewódzkiej w zakresie korzystania z sieci kanalizacyjnej. Wynika to m.in. z niskiego wskaźnika gęstości zaludnienia. 3. Niewielki procent zgazyfikowania gmin MOF (5% w gm. Jędrzejów, 1,6% w gm. Małogoszcz i 0,1% w gm. Sobków korzysta z sieci gazowej, gdzie w regionie odsetek ten wynosi 39,5%). 4. Skokowy wzrost liczby produkowanych śmieci na obszarze MOF (od 2017 do 2021r. wzrost o 160% w gminie Jędrzejów, 96% w gminie Małogoszcz oraz 82% w gminie Sobków). Aż 305 kg/rocznie produkuje jeden mieszkaniec gminy Jędrzejów (185 kg w gminie Sobków, a 184 kg w gminie Małogoszcz). 5. Zły stan techniczny wielu zabytków. 6. Niewystarczający transport zbiorowy między gminami. 7. Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 8. Niewystarczająca ilość chodników oraz ścieżek rowerowych.
Szanse	Zagrożenia
1. Rewitalizacja i odnowienie wielu zabytkowych obiektów. 2. Duży potencjał turystyczny MOF (obszary cenne przyrodniczo, wysokiej klasy zabytki, wzrastająca liczba turystów).	1. Małe środki na ochronę zabytków. 2. Coraz większe zanieczyszczanie środowiska (zwłaszcza powietrza). 3. Utrzymanie się tendencji zwiększania się coraz większej liczby śmieci w gospodarstwach domowych.

3. Upowszechnienie szerokopasmowego internetu oraz rozwijanie usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.	4. Kataklizmy związane ze zmianami klimatu typu: susza, powódzie, trąby powietrzne, gwałtowne burze, itp.
4. Udział samorządów w programach typu „Czyste powietrze”.	5. Zagrożenie masowymi ruchami występuje na terenie gmin Sobków i Małogoszcz.
5. Środki zewnętrzne (krajowe, unijne) na realizację inwestycji samorządowych.	

Źródło: opracowanie własne

2.3 Podsumowanie sfery gospodarczej

Przedsiębiorczość i rynek pracy

Dużym atutem obszaru MOF-u w sferze gospodarczej są:

- Jędrzejowska Strefa Ekonomiczna jako podstrefa Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- działające na ich terenie średnie i duże przedsiębiorstwa typu:
 - ✓ Lafarge Cement Cementownia Małogoszcz, największy w regionie producent cementu,
 - ✓ Universal Leaf Tobacco z Jędrzejowa, spółka zajmująca się produkcją wyrobów tytoniowych,
 - ✓ Quickpack Polska z Jędrzejowa, producent opakowań z tworzyw sztucznych,
 - ✓ Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Kartel z Jędrzejowa, firma budowlana i remontowa,
 - ✓ Trans Chem z Bocheńca w gminie Małogoszcz, spółka zajmująca się transportem drogowym towarów,
 - ✓ Artmedik, spółka zarejestrowana w Jędrzejowie, prowadząca tutejszy szpital powiatowy.
- wzrastająca liczba przedsiębiorstw funkcjonujących na tym obszarze (działa aż 535 firm więcej niż w 2015r. co oznacza wzrost o 13,5%).

Tabela 29. Liczba podmiotów gospodarczych w gminach objętych Strategią w latach 2015-2020

Gmina	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Wzrost 2020-2015	%
Sobków	514	518	528	556	595	634	120	23,35
Małogoszcz	842	837	858	877	899	919	77	9,14
Jędrzejów	2 588	2 601	2 688	2 741	2 842	2 926	338	13,06
Razem	3 944	3 956	4 074	4 174	4 336	4 479	535	13,56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Warto jednak zwrócić uwagę, że:

- blisko 96% firm działających na tym obszarze to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób,
- ponad połowa wszystkich firm funkcjonuje na terenie miast Jędrzejów i Małogoszcz (łącznie 2273 przedsiębiorstwa).

Tabela 30. Liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających do 9 osób w gminach objętych Strategią w roku 2020

Gmina	2020	% ogółu
Sobków	606	95,58
Małogoszcz	883	96,08
Jędrzejów	2 810	96,04
Razem	4 299	95,98

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 31. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie miast Jędrzejów i Małogoszcz w roku 2020

Miasto	2020	% ogółu
Małogoszcz	345	37,54%
Jędrzejów	1 928	65,89%
Razem	2 273	50,75%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

To co na pewno cieszy to stały wzrost liczby nowo rejestrowanych przedsiębiorstw. Saldo (nowo zarejestrowani – wyrejestrowani) daje średniorocznie 131 na całym obszarze MOF, co świadczy o wysokiej przedsiębiorczości mieszkańców.

Tabela 32 Liczba zarejestrowanych i wyrejestrowanych przedsiębiorstw na terenie gmin objętych Strategią w latach 2015-2020

Gmina	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Wzrost 2020-2015
Sobków							
saldo przedsiębiorstw	-7	5	13	34	40	42	127
w tym zarejestrowanych	35	49	55	66	69	59	333
w tym wyrejestrowanych	42	44	42	32	29	17	206
Małogoszcz							
saldo przedsiębiorstw	24	21	52	48	51	43	239
w tym zarejestrowanych	83	86	105	105	99	81	559
w tym wyrejestrowanych	59	65	53	57	48	38	320
Jędrzejów							
saldo przedsiębiorstw	21	32	97	62	117	94	423
w tym zarejestrowanych	199	211	263	270	253	214	1 410
w tym wyrejestrowanych	178	179	166	208	136	120	987
Razem	38	58	162	144	208	179	789

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pozytywnym zjawiskiem jest również stały spadek liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie – na przestrzeni 6 lat (2015-2020) nastąpił spadek blisko o 40%.

Tabela 33. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w podziale na gminy objęte Strategią w latach 2015-2020

Gmina	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Różnica 2020-2015	%
Jędrzejów	1 464	1 260	937	865	850	906	-558	-38,11
Małogoszcz	643	512	378	353	340	364	-279	-43,39
Sobków	364	289	258	220	218	248	-116	-31,87
Razem	2 471	2 061	1 573	1 438	1 408	1 518	-953	-38,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni lat wzrasta również przeciętne wynagrodzenie brutto, choć nadal odpowiada ono (w 2020 r.) w przypadku gmin objętych Strategią jedynie 90% średniego wynagrodzenia brutto w kraju.

Mieszkalnictwo

Na koniec 2021r. jest 11 998 budynków mieszkalnych terenie wszystkich gmin objętych Strategią, a w ubiegłym roku oddano do użytku kolejnych 145 nowych (ponad 62% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie powiatu jędrzejowskiego). To co jest niekorzystne w kontekście mieszkalnictwa to „liczba mieszkań na 100 mieszkańców”, która dla wszystkich gmin MOF odbiega od średniej powiatowej czy wojewódzkiej.

Tabela 34. Wskaźniki GUS dotyczące mieszkalnictwa w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021 r.

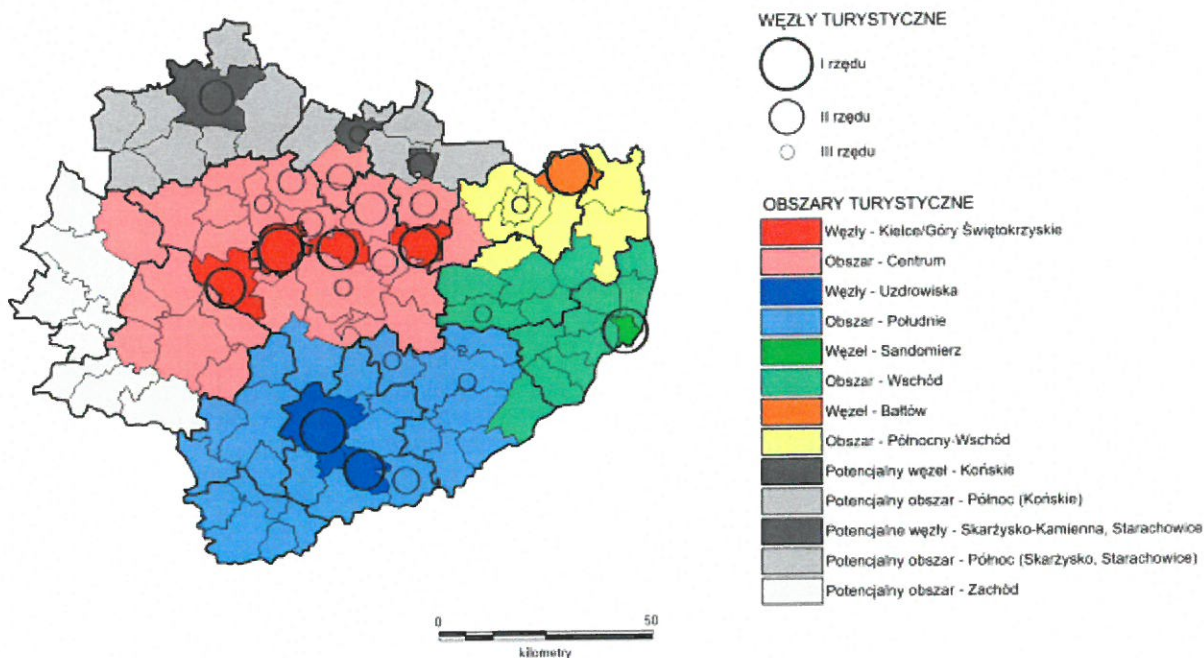
Wskaźnik GUS	Województwo świętokrzyskie	Powiat jędrzejowski	Jędrzejów	Małogoszcz	Sobków
budynki mieszkalne w gminie/powiecie/województwie	287 746	24 438	6 432	2 904	2 662
mieszkania oddane do użytku	4 525	233	61	45	39
liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	370,8	361,9	365,3	320,0	307,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Turystyka

Wg zaproponowanej w Diagnostyce⁷ rejonizacji województwa świętokrzyskiego gminy objęte Strategią zostały zakwalifikowane do obszaru „Centrum”, ale nie stanowią one lokalnych węzłów I, II lub III rzędu, czyli obszarów o prognozowanym dużym ruchu turystycznym.

Mapa 5. Węzły koncentracji ruchu turystycznego i obszary ich potencjalnego oddziaływania w woj. Świętokrzyskim w 2020r.

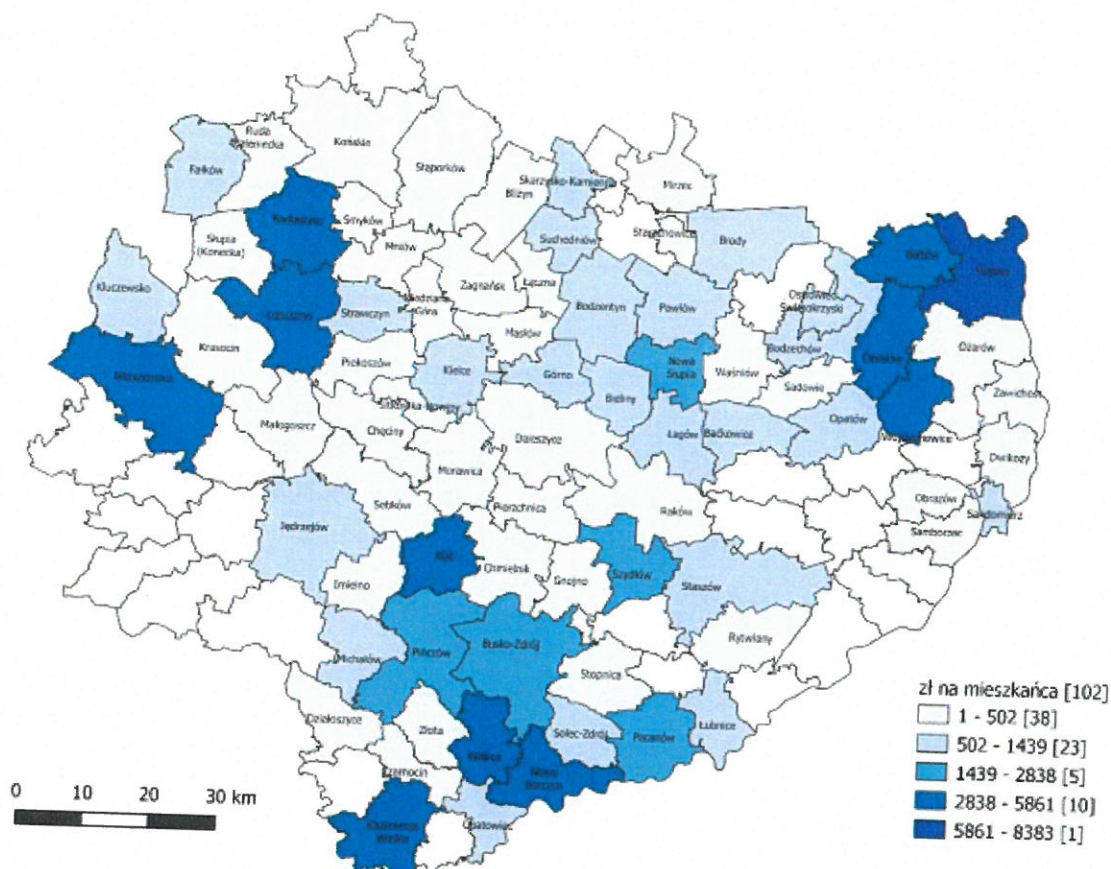
Źródło: opracowanie własne

Źródło: „Diagnoza stanu turystyki w województwie świętokrzyskim” (Warszawa, 30 listopada 2020), s. 184

⁷ Diagnoza stanu turystyki w województwie świętokrzyskim (30.11.2020 r.)

Warto dodać, że Gmina Jędrzejów (jako lider MOF) widzi ten potencjał i jest jedną z najmocniej inwestujących w turystykę gmin w regionie. W ramach perspektywy unijnej 2014-2020 z RPO WŚ oraz PO IŚ realizowano projekty turystyczne w 77 gminach województwa świętokrzyskiego. Średnia wartość dofinansowania dla tych gmin, w której projekty związane z turystyką się pojawiły to 1 138 zł na mieszkańca. Jedną z wyróżniających się w tym zakresie gmin w regionie jest Jędrzejów (jedyne samorząd w powiecie ujęte w poniższym zestawieniu).

Mapa 6 Wartość unijnego dofinansowania projektów związanych z turystyką realizowanych w gminach woj. świętokrzyskiego w ramach RPO WŚ 2014-2020 oraz POiŚ 2014-2020, w przeliczeniu na mieszkańca

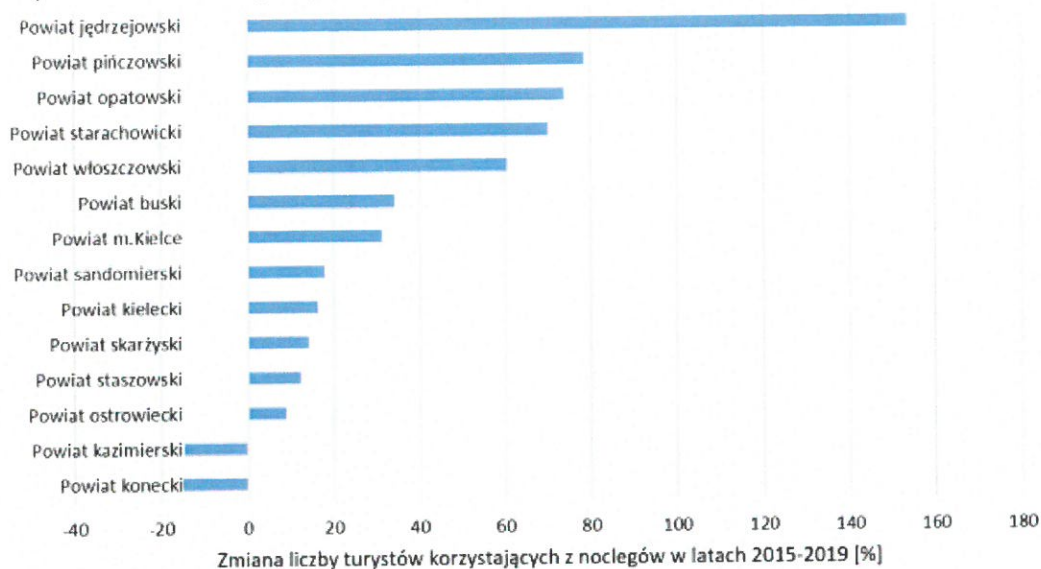

Źródło: „Diagnoza stanu turystyki w województwie świętokrzyskim” (30.11.2020r.) s. 82

W latach 2015-2019 - 229 832 turystów odwiedziło powiat jędrzejowski⁸ i był to największy przyrost liczby turystów w ujęciu procentowym odnotowany spośród wszystkich powiatów w regionie:

⁸ „Diagnoza stanu turystyki w województwie świętokrzyskim” (Warszawa, 30 listopada 2020), s. 301

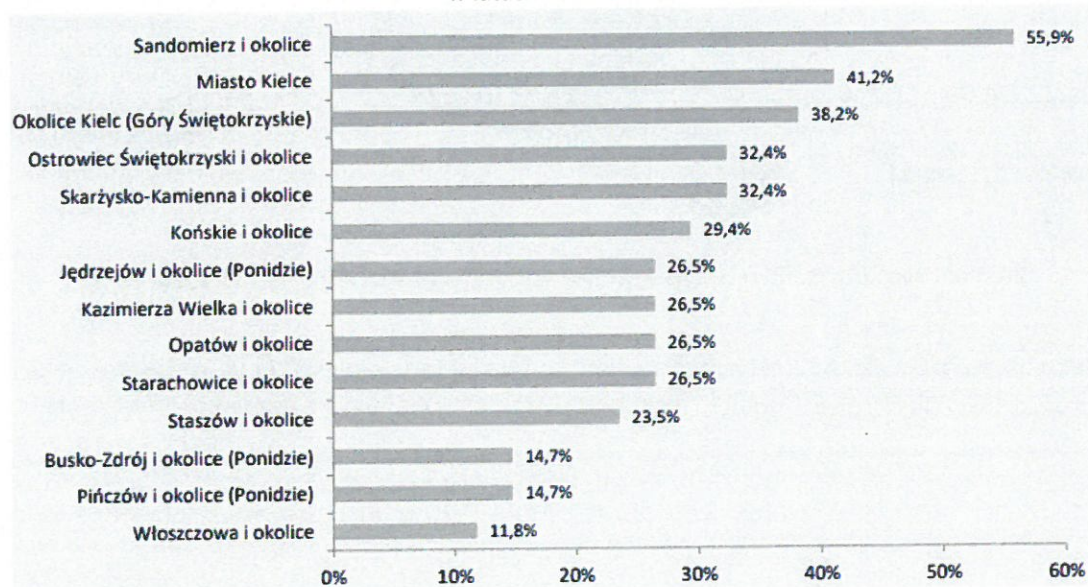
Wykres 1. Zmiana liczby turystów korzystających z noclegów w latach 2015-2019 według powiatów

Źródło: „Diagnoza stanu turystyki w województwie świętokrzyskim” (Warszawa, 30 listopada 2020), s. 184

Warto też zwrócić uwagę, że „Jędrzejów i okolice (Ponidzie)” są jednymi z najchętniej odwiedzanych przez turystów destynacji w regionie. Ponidzie swoim obszarem obejmuje m.in. miasta: Jędrzejów, Pińczów, Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Wiślica i Nowy Korczyn - obfitujące w wiele atrakcji. Charakterystycznym elementem krajobrazu Ponidzia jest dolina rzeki Nidy z licznymi meandrami i starorzeczami, stanowiąca ważny korytarz ekologiczny oraz ostoję ptactwa wodno-błotnego. Rzeka wykorzystywana jest do organizacji spływów kajakowych.

Wykres 2. Części województwa świętokrzyskiego odwiedzone przez badanych turystów i odwiedzających w latach 2020-2021

Źródło: Załącznik nr 3 Badanie mobilności turystów rowerowych w województwie świętokrzyskim do dokumentu pn. „Konceptcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”, s. 22.

Warto też zwrócić uwagę, że gminy Jędrzejów i Sobków są predysponowane do rozwoju turystyki i rekreacji wg *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*. Jędrzejów jest również ujęte w głównych korytarzach turystycznych o standardzie regionalnym.

Mapa 7. Kierunki zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

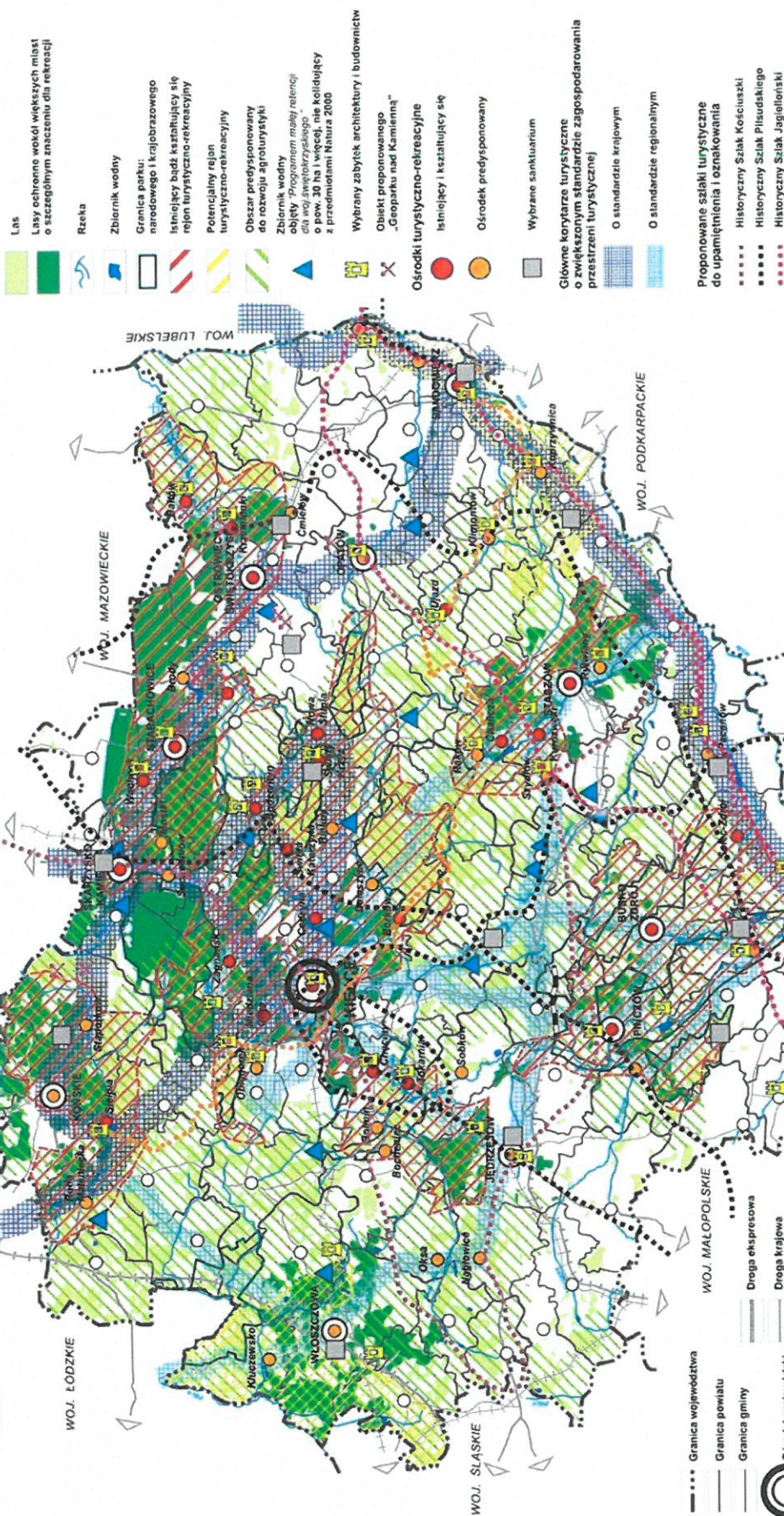
PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNO-REKREACYJNEGO

Mapa nr 5

LEGENDA

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

Niestety, zarówno powiat jędrzejowski jak i gminy MOF Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków nie mają na swoim terenie takich atrakcji turystycznych, które rocznie odwiedzałoby choćby 30 tys. osób. Na dziś **TOP atrakcji turystycznych na obszarze MOF** tworzą:

- Zespół Klasztorny OO Cystersów w Jędrzejowie ok. 26 tys. odwiedzających,
- Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie ok. 15 tys. odwiedzających,
- Zamek Rycerski w Sobkowie – brak danych,
- Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Ponidzie (nieczynna w latach 2019-2021), od VI-IX.2022r. 1500 osób odwiedzających,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej – Jędrzejów.

Ambicją samorządów objętych Strategią jest stworzenie takiej oferty turystycznej, która w ciągu jednego roku będzie w stanie przyciągnąć minimum 50 tys. odwiedzających. Jednym z pomysłów, aby to osiągnąć jest rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie partnerstwa. Obecną infrastrukturę przedstawia tabela na kolejnej stronie.

Od 2020r. wybudowano ok. 2 km ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 762 na terenie gminy Małogoszcz, a obecnie w trakcie realizacji jest 5,5 km odcinek (2,5 km nowy ślad, 3,5 km rozbudowa) jako element dróg dojazdowych w ramach zadania pn. „Budowa obwodnicy m. Jędrzejów od DK 78 do DW 768 w km ok. 2+500 wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej nr 768 od km ok 2+500 do 5+500”.

Reasumując, poszczególne samorządy dysponują na swoim terenie łącznie 81,1 km ścieżek rowerowych (z czego część 25 km w stanie złym, a 41 km – dostatecznym), z czego na terenie gminy:

- Jędrzejów – 28,5 km (wliczając 5,5 km w ramach budowanej obwodnicy),
- Małogoszcz – 9,6 km,
- Sobków – 43 km.

Ścieżki te nie są obecnie spójne ze sobą, a z uwagi na – w większości – zły stan oznakowania praktycznie nie są w ogóle użytkowane.

Tabela 35. Wykaz ścieżek rowerowych dostępnych na terenie gmin objętych Strategią wskazanych w „Koncepcji przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”

Nazwa szlaku	kolor szlaku i sposób oznakowania	Długość w km	Przebieg trasy	Rodzaj nawierzchni na szlaku	Stan oznakowania (db - szlak przejezdny bez mapy, dst - przejezdny z niewielkimi brakami oznak., zły - nieprzejezdny bez mapy)	Rok ostatniego odnowienia	źródło finansowania ostatniego oznakowania	Uwagi	Zarządca
"Wokół Fortalicyj" okolice Sobkowa	czarny rower na żółtym tle (koncepcja ROT)	25	Sobków Fortalicia - Rez. "Wzgórza Sobkowskie" - Wierzbica Górna - Feliksówka - Gajówka - Siedlce - Wolica - Sokołów Dolny - Sobków Fortalicia	60% asfalt 40% drogi gruntowe	zły	2011	Ministerstwo Sportu i Turystyki	do likwidacji lub całkowitego odnowienia, szlak jednokierunkowy	Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego
Rekreacyjno-historyczno-przyrodnicza ścieżka rowerowa	nieznany	18	Brzezi - Żerniki - Choiny - Bizoreda - Brzezi	brak danych	dst	2014	EFR, beneficjent Stowarzyszenie "Brzezi nad Nidą"		Gmina Sobków
"Północno-Zachodni"	czerwony	23	Nadleśnictwo Jędrzejów - Jędrzejów, Sudół, Chorzewa, Mniszek, Rudki, Lasków, Jędrzejów	30% asfalt, 70% drogi gruntowe	dst	2014	UG Jędrzejów		Gmina Jędrzejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie

Szlaki rowerowe na terenie Miasta i Gminy Małogoszcz

Szlak rowerowy „Miejsca mocy” jest trasą długodystansową skupioną na miejscach o charakterze religijnym, a często i pielgrzymkowym. Tworzy on zamkniętą pętlę, której początek i koniec znajduje się w Kielcach i został on wytyczony w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu przebiegał drogami o dużym natężeniu ruchu samochodowego. Na terenie gminy szlak ten obejmuje fragment na trasie Małogoszcz – Rembieszycze prowadzący przez drogi:

- gminne nr 343034T i 343032T,
- wojewódzką nr 728,
- powiatową nr 0218T

o łącznej długości 7,6 km pokryty nawierzchnią bitumiczną. Miejscowości przez które przebiega: Małogoszcz – Mieronice – Wola Tesserowa – Rembieszycze.

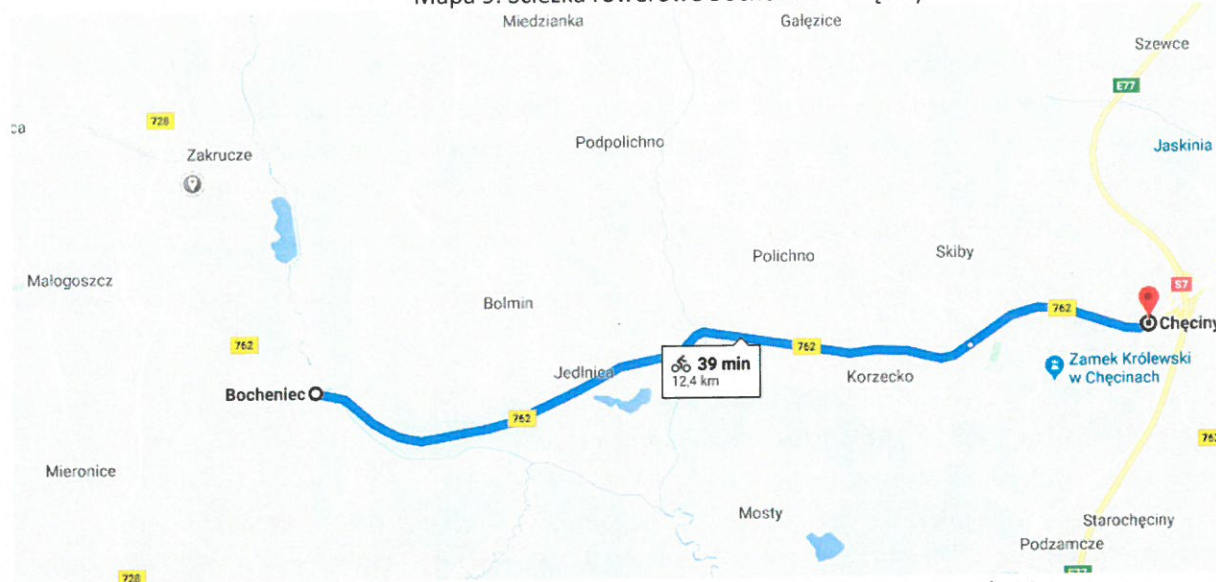
Mapa 8. Fragment szlaku rowerowego „Miejsca mocy” na terenie Miasta i Gminy Małogoszcz

Źródło: opracowanie Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu na podstawie Google Maps

Ścieżka rowerowa Bocheniec – Chęciny przebiegająca przez drogę wojewódzką nr 762 o długości 12,4 km (z czego ok. 2 km jest na terenie gminy Małogoszcz), nawierzchnia bitumiczna. Miejscowości przez które przebiega: Bocheniec – Bolmin – Jedlnica – Korzecko – Chęciny.

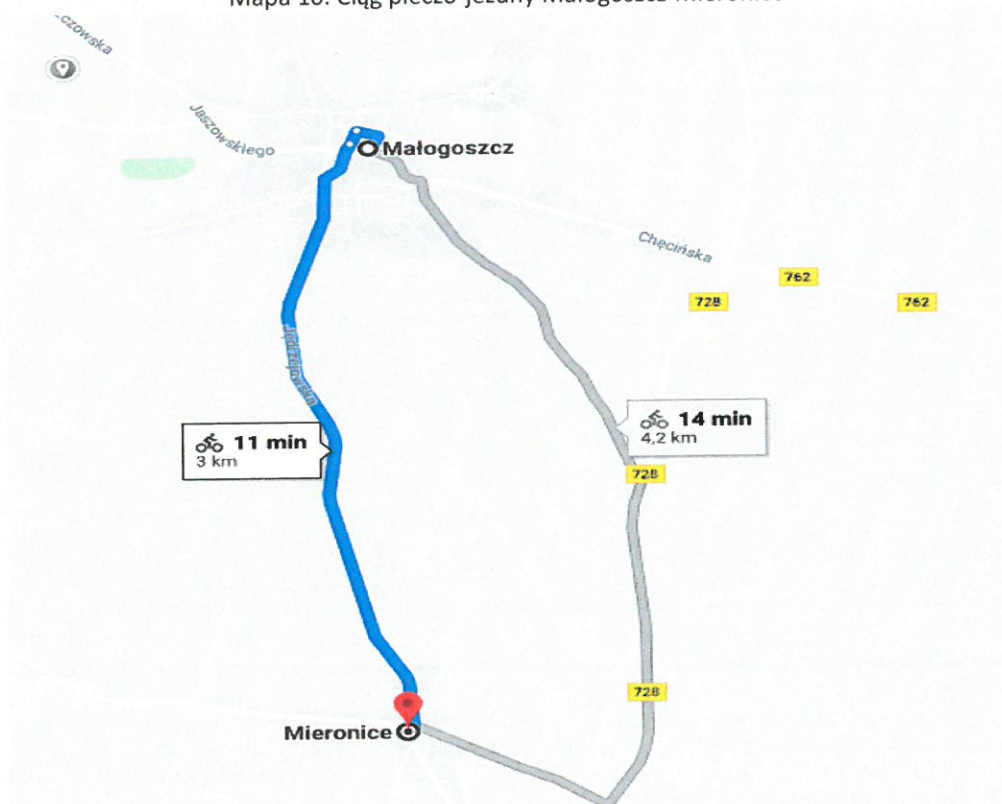
Mapa 9. Ścieżka rowerowe Bocheniec - Chęciny

Źródło: opracowanie Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu na podstawie Google Maps

Ciąg pieszo – jezdny Małogoszcz – Mieronice położony w ciągu drogi gminnej nr 343034T i 343032T o długości 3 km, nawierzchnia bitumiczna. Miejscowości przez które przebiega to Małogoszcz i Mieronice.

Mapa 10. Ciąg pieszo-jezdny Małogoszcz-Mieronice

Źródło: opracowanie Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu na podstawie Google Maps

Tabela 36. Analiza SWOT sytuacji gospodarczej gmin MOF

Mocne strony	Słabe strony
<u>Czynniki gospodarcze</u> 1. Stworzenie warunków do inwestowania poprzez posiadanie przez Gminę Jędrzejów terenów inwestycyjnych oraz Jędrzejowskiej Strefy Ekonomicznej - podstrefy Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. 2. Bardzo dobre powiązanie sieci drogowej (S7, droga krajowa nr 78, drogi wojewódzkie 762, 728). 3. Blisko 4,5 tys. firm działa na terenie MOF, ponad 500 więcej niż w 2015 r. – wzrost o 13,5%. 4. Koncentracja firm na terenie miast Jędrzejów i Małogoszcz (łącznie 2 273 przedsiębiorstw), tj. ponad połowa wszystkich firm; ich koncentracja na mniejszym terenie ułatwia realizację inwestycji samorządowych. 5. Ponad 130 firm rocznie przybywa na obszarze MOF. 6. O blisko 40% spadło rejestrowane bezrobocie na przestrzeni lat 2015-2020. 7. Aż 11 998 budynków mieszkalnych znajduje się terenie wszystkich gmin objętych Strategią, a w ubiegłym roku oddano do użytku kolejnych 145 nowych (ponad 62% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie powiatu jędrzejowskiego). 8. Dysponowanie terenami o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych (66% terenu MOF to obszary prawnie chronione). 9. Gmina Jędrzejów (jako lider MOF) widzi potencjał w turystyce i jest jedną z najmocniej inwestujących w tej dziedzinie gmin w regionie. 10. W latach 2015-2019 - 229 832 turystów odwiedziło powiat jędrzejowski i był to największy przyrost liczby turystów w ujęciu procentowym odnotowany spośród wszystkich powiatów w regionie. 11. „Jędrzejów i okolice (Ponidzie)” są jednymi z najchętniej odwiedzanych przez turystów destynacji w regionie. 12. Posiadanie kilku atrakcji turystycznych z dużym potencjałem: - Zespół Klasztorny OO Cystersów w Jędrzejowie ok. 26 tys. odwiedzających/rocznie, - Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie ok. 15 tys. odwiedzających/rocznie, - Zamek Rycerski w Sobkowie, - kolejka „Ekspres Ponidzie”,	<u>Czynniki gospodarcze</u> 1. Aż 96% firm działających na tym obszarze to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. 2. Mimo, iż stale wzrasta średnie wynagrodzenie brutto to nadal wynosi ono zaledwie 90% średniego wynagradzania brutto w kraju. 3. Brak atrakcji turystycznych w TOP 20 największych atrakcji regionu. 4. Mała liczba imprez i wydarzeń turystycznych przyciągających odwiedzających z zewnątrz. 5. Niekorzystna w kontekście mieszkalnictwa jest „liczba mieszkań na 100 mieszkańców”, która dla wszystkich gmin MOF odbiega od średniej powiatowej czy wojewódzkiej. 6. Mimo 81,1 km tras rowerowych (część 25 km jest w stanie złym, a 41 km – dostatecznym). 7. Niedostateczna ilość terenów inwestycyjnych. 8. Słabo opłacalne rolnictwo o niskiej przeciętnej powierzchni gospodarstw, mała ilość punktów skupu produktów rolnych.

Mocne strony	Slabe strony
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Jędrzejowie. 13. Ponad 70 km ścieżek i tras rowerowych. 14. Bardzo dobry stan zwodociągowania gmin.	

Szanse	Zagrożenia
<u>Czynniki gospodarcze</u> 1. Rozwój turystyki – wykreowanie produktu turystycznego, który miałby szansę na min. 50 tys. odwiedzających rocznie. 2. Funkcjonowanie na terenie MOF Jędrzejowskiej Strefy Ekonomicznej - podstrefy Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. 3. Działalność na obszarze gmin MOF wielu średnich i dużych firm (m.in. Lafarge Cement Cementownia Małogoszcz, Universal Leaf Tobacco z Jędrzejowa, Quickpack Polska z Jędrzejowa, Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Kartel z Jędrzejowa, Trans Chem z Bocheńca, Artmedik). 4. Utworzenie przez gminy Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. 5. Przynależność gmin Jędrzejów i Sobków do OSI Ponidzie. 6. Utrzymanie wysokiej przedsiębiorczości mieszkańców. 7. Spadająca liczba osób bezrobotnych. 8. Dalszy rozwój terenów inwestycyjnych. 9. Rozwój różnego rodzaju usług poprawiających atrakcyjność obszaru MOF (w zakresie wod-kan, drogowym, dostępu do internetu, wysokiej jakości edukacji, służby zdrowia, itd.) 10. Modernizacja rolnictwa (w tym tworzenie grup producenckich). 11. Środki UE z nowej perspektywy 2021-2027.	<u>Czynniki gospodarcze</u> 1. Spowolnienie gospodarcze (i ew. recesja w gospodarce polskiej) co może przełożyć się na spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach. 2. Zwiększenie inflacji i cen co przekłada się na wzrost kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw. 3. Przedłużająca się niepewność związana z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. 4. Stagnacja turystyczna obszaru MOF. 5. Brak środków unijnych w nowej perspektywie lub ich znaczące opóźnienie. 6. Niestabilność polityczna w kraju. 7. Niska dochodowość produkcji rolnej.

Źródło: Opracowanie własne

3. Wizja i cele strategiczne

Na ostateczny kształt wizji oraz celów wpłynęły:

- wyniki analizy danych społeczno-gospodarczych, które pokazały atuty obszaru, ale i istniejące luki i potrzeby interwencji,
- opinie mieszkańców na temat tego w jakim otoczeniu chcieliby żyć i jakie aspekty wymagają istotnych i pilnych zmian⁹;
- wnioski z dyskusji prowadzonych podczas spotkań strategicznych z Zespołem Operacyjnym, Radą Porozumienia oraz spotkań z interesariuszami.

Wizja rozwoju MOF

W wyniku zrealizowania szeregu inwestycji (infrastrukturalnych, gospodarczych, społecznych) na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa zwiększa się liczba mieszkańców w 2030 r. względem 2020 r.

Wizja ta stanowi duże wyzwanie dla gmin objętych Strategią z uwagi na prognozy GUS:

Tabela 37. Liczba ludności gmin objętych Strategią na 31.12.2020r. i prognoza GUS w roku 2030

Wyszczególnienie	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Sobków	Razem
Liczba mieszkańców na 31.12.2020 r.	27 715	11 495	8 474	47 684
Prognozowana wg GUS liczba mieszkańców w roku 2030	26 204	11 189	8 615	46 008
Różnica	-1 511	-306	141	-1 676

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jeżeli na 31.12.2030r. dane GUS będą prezentowały wzrost liczby mieszkańców na obszarze MOF – należy to uznać za olbrzymi sukces samorządów objętych Strategią.

Dodatkowymi kryteriami (bieżącego) pomiaru atrakcyjności obszaru MOF uznano 2 inne wskaźniki GUS: „budynki mieszkalne w gminie” oraz „mieszkania oddane do użytku”.

Wskaźniki bazowe (na koniec 2021) dla wszystkich gmin objętych Strategią dla:

- *budynki mieszkalne w gminie* wynosi 11 998,
- *mieszkania oddane do użytku* wynosi: 145.

i zakłada się, iż jeżeli będą one rosły szybciej niż średnia wojewódzka i powiatowa oznacza to, że atrakcyjność zamieszkania na obszarze MOF wzrasta.

⁹ Opinie te pochodziły z konsultacji społecznych „Diagnozy strategicznej” oraz projektu Strategii

Tabela 38. Wskaźniki GUS dotyczące mieszkalnictwa w gminach objętych Strategią na tle powiatu i województwa

Wskaźnik GUS	Rok bazowy	Województwo świętokrzyskie	Powiat jędrzejowski	Jędrzejów	Małogoszcz	Sobków
budynki mieszkalne w gminie/powiecie/województwie	2021	287 746	24 438	6 432	2 904	2 662
mieszkania oddane do użytku	2021	4 525	233	61	45	39

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Cele strategiczne i operacyjne

Gminy Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków stawiają na 3 główne obszary rozwoju mające przyczynić się do zwiększania atrakcyjności terenu MOF:

- turystyka (zachowanie dziedzictwa kulturowego wraz z ochroną bioróżnorodności, wykorzystanie potencjału turystycznego rzeki Nidy i związanej z tym infrastruktury, w szczególności gospodarstw agroturystycznych i firm mających w swej ofercie atrakcje związane z wodą),
- wysokiej jakości usługi społeczne (komunalne, zdrowia, oświaty, kultury, dostępności komunikacyjnej) oraz rewitalizacja wyznaczonych obszarów OSI,
- gospodarczego (poprawa warunków do inwestowania, zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców).

W związku z powyższym wyznacza się 4 cele strategiczne:

1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida.
2. Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego.
3. Zwiększenie jakości usług społecznych.
4. Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki.

Na podstawie w/w celów strategicznych sformułowano 16 celów operacyjnych:

Tabela 39. Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny	Cele operacyjne
1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida	1.1 Zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej przy wykorzystaniu potencjału turystycznego rzeki Nida i kolejki wąskotorowej 1.2 Zwiększenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej 1.3 Rewitalizacja obszarów OSI jako „lokomotywy” rozwoju MOF
2. Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego.	2.1 Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej 2.2 Wzrost efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego 2.3 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym na obszarze 2.4 Odpady – wspólna sprawa
3. Zwiększenie jakości usług społecznych.	3.1 Poprawa gospodarki wodno-ściekowej 3.2 Wysoka jakość usług zdrowotnych

Cel strategiczny	Cele operacyjne
	3.3 Wysokiej jakości edukacja wizytówką obszaru MOF 3.4 Zwiększenie jakości infrastruktury oraz liczby działań w obszarze kultury 3.5 Wyższa jakość usług społecznych 3.6 Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym 3.7 Zwiększenie jakości zarządzania usługami publicznymi
4 Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki.	4.1 Poprawa warunków do inwestowania 4.2 Zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Kluczowe wskaźniki realizacji poszczególnych celów zostały zamieszczone w rozdziale „System monitoringu i oceny skuteczności realizacji Strategii.

Podejście zintegrowane

Definiując cele strategiczne, a w konsekwencji cele operacyjne i kierunki działań uwzględnione zostało podejście zintegrowane. Należy podkreślić, że cele są wobec siebie komplementarne i zintegrowane. Poszczególne sfery, w ramach których zostały wyznaczone cele przenikają się i wzajemnie na siebie wpływają. Powiązanie celów wypracowanych przez Partnerstwo w ramach Strategii MOF zostało opisane i zobrazowane w dalszej części dokumentu.

Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida

Biorąc pod uwagę walory środowiskowe oraz dziedzictwo historyczno-kulturowe MOF Jędrzejowa istotną gałęzią przyczyniającą się do rozwoju gospodarczego całego obszaru może być turystyka. Jak zostało wskazane w diagnozie atutami MOF-u są:

1. Rzeka Nida – jej flora i fauna, rozlewiska, zbiorniki wodne, wysokiej jakości gleby, specyficzna budowa geologiczna, a także występujące lokalnie surowce postrzegane są jako jeden z najważniejszych zasobów i potencjałów obszaru. Z uwagi na ponadprzeciętne walory przyrodnicze i krajobrazowe ponad 66% powierzchni obszaru Partnerstwa zostało zaklasyfikowane jako terytorium szczególnie cenne przyrodniczo objętych różnego rodzaju formami ochrony przyrody (parki krajobrazowe wraz z otulinami, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000).
2. dziedzictwo historyczno -kulturowe, w tym Jędrzejowska Kolei Dojazdowa (obecnie Świętokrzyska Kolejka Dojazdowa "Ciuchcia Ekspres Poniemie"), śródmieście miasta Jędrzejowa - zabytkowe założenie urbanistyczne - z ośrodkiem dużym rynkiem, z którego narożników wychodzą ulice przecięte wąskimi przecznkami czy Zespół Klasztorny OO Cystersów w Jędrzejowie. Ponadto na terenie MOF Jędrzejowa znajdują się liczne rezerваты przyrody, zbiorniki wodne i kompleksy leśne oraz przepływająca przez ten obszar rz. Nida – najdłuższa rzeka województwa. Do wzmocnienia tego potencjału i zwiększenia atrakcyjności całego obszaru konieczne jest utworzenie wspólnego produktu turystycznego wykorzystującego wszystkie wspomniane walory. Takim produktem jest planowany do realizacji przez wszystkich Partnerów MOF projekt zintegrowany nr 1 „Rowerem i kolejką wąskotorową „Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Poniemie” - zwiedzanie Jędrzejowa i okolic”. Realizacja wspólnego projektu pozwoli na rozwój sieci szlaków rowerowych i efektywne zarządzanie nimi, a także utworzeniu miejsc do aktywności fizycznej i rekreacji. Ponadto projekt pozwoli na połączenie gmin ścieżkami rowerowymi między sobą. Dla skuteczności działań podejmowanych w obszarze turystyki

przez poszczególne gminy MOF konieczne jest prowadzenie wspólnej, skutecznej promocji, w tym zintegrowanie oferty turystycznej, sieciowanie produktów turystycznych, a także wprowadzenie wspólnego e-biletu dla całego MOF do wszystkich obiektów turystycznych oraz organizacja wydarzeń służących zwiększeniu rozpoznawalności atrakcji MOF Jędrzejowa.

Zagwarantowanie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego to także element wpływający na wybór danej lokalizacji na miejsce zamieszkania. W tym aspekcie ważne jest rozszerzenie oferty (w tym bezpłatnej) kulturalnej i spędzania czasu wolnego (nad Nidą) wspólnie realizowanej przez samorządy lokalne i organizacje pozarządowe, a także zwiększenie promocji imprez kulturalnych, w tym stworzenie wspólnego kalendarza imprez dla całego MOF. Tak jak zostało zaznaczone w 3 celu strategicznym – wysoka jakość życia i wysoka jakość usług publicznych to także zapewnienie na odpowiednim poziomie usług kulturalnych, usług spędzania czasu wolnego w związku z tym oba te cele łączą się ze sobą. Powyżej zostało także wskazane, że turystyka może być istotną gałęzią rozwoju gospodarczego, czyli osiągnięcia zakładanego celu strategicznego 4. Jednocześnie, aby potencjał turystyczny mógł być w pełni wykorzystany konieczne jest zachowanie środowiska naturalnego w jak najlepszym stanie, dlatego tak ważne jest realizowanie działań przewidzianych w celu strategicznym 2. Spójność drogowa i zapewnienie dobrej dostępności do poszczególnych atrakcji turystycznych będzie przyczyniało się do zwiększenia ruchu turystycznego, a ponadto rozwój ścieżek rowerowych i możliwość przemieszczania się nimi między poszczególnymi miejscowościami będzie dodatkową atrakcją turystyczną (cel strategiczny nr 3).

Cel strategiczny nr 2. Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego

Środowisko i przestrzeń to obszary, w którym Partnerzy mają wiele wspólnych pól do działania. Tylko wspólnie dbając o czyste powietrze czy ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych poprawi się jakość środowiska na całym obszarze. Dlatego też ważne jest realizowane przez wszystkie gminy działań związanych z rozwojem odnawialnych źródeł energii (np. projekty parasolowe dla mieszkańców), przedsięwzięć związanych z ograniczaniem strat energii jak termomodernizacja budynków. Już teraz część gmin i podmiotów działających na terenie MOF Jędrzejowa podejmują działania przyczyniające się do rozwoju klastra zielonej energii przyczyniającego się do zwiększenia efektywności energetycznej, bezpieczeństwa energetycznego i ochrony klimatu. Jednocześnie obserwując zachodzące zmiany klimatu ważne jest podejmowanie działań, które będą skupiały się na przeciwdziałaniu skutkom tych zmian – w tym zakresie ważna jest solidarność i czerpanie wspólnych inspiracji oraz pomysłów na to, jakie zmiany mogą zajść w gminach, jeśli chodzi o wykorzystanie np. bioretencji/wód opadowych czy rozwój błękitno-zielonej infrastruktury.

Realizacja celu strategicznego nr 2 wpływa i jest silnie powiązana z realizacją celu strategicznego nr 3, gdyż wysoka jakość środowiska jest niezbędna do zapewnienia dobrych warunków do życia i jednocześnie stanowi czynnik zachęcający do odwiedzania przez turystów (cel strategiczny nr 1). Dzięki temu wzrasta konkurencyjność gospodarcza obszaru (cel strategiczny nr 4).

Cel strategiczny nr 3. Zwiększenie jakości usług społecznych

Warunkiem koniecznym do zachęcenia do osiedlania się nowych i zmniejszenia depopulacji (odpływu mieszkańców) jest zapewnienie różnego rodzaju usług na najwyższym poziomie (od usług edukacyjnych poprzez usługi komunalne, administracyjne i z zakresu pomocy społecznej). Biorąc pod

uwagę zróżnicowanie obszaru MOF ważne jest w tym kontekście wyrównywanie szans między dziećmi i młodzieżą z terenów wiejskich i miejskich. Stąd też w kierunkach działaniach zostały zawarte zagadnienia związane ze zwiększaniem oferty zajęć pozalekcyjnych, rozbudową i doposażeniem istniejących placówek oświatowych. Nie bez znaczenia jest również możliwość rozwoju na każdym etapie życia, nie tylko wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, szczególnie, że na obszarze MOF widoczne jest zjawisko starzenia społeczeństwa. Istotne jest, aby osoby starsze jak najdłużej samodzielnie funkcjonowały w społeczeństwie, więc ważne jest zapewnienie możliwości uczestnictwa w zajęciach, które pozwolą na korzystanie z technologii cyfrowych, ale jednocześnie zapewnią aktywny udział w społeczeństwie. Ważne w tym kontekście jest rozwijanie usług opiekuńczych oraz tworzenie ośrodków wsparcia dziennego typu Senior+. W kontekście usług opiekuńczych powinny być one (w miarę możliwości) świadczone w miejscu zamieszkania, tak aby wszyscy mieszkańcy MOF mieli zagwarantowaną specjalistyczną opiekę. Dotyczy to nie tylko osób starszych, ale także osób z niepełnosprawnościami. W kontekście osób korzystających z usług opiekuńczych nie można zapominać o ich rodzinach i opiekunach, którzy także potrzebują wsparcia w postaci zapewnienia opieki wytchnieniowej. Nie mniej jednak wzrastający współczynnik obciążenia demograficznego na terenie całego MOF może powodować zwiększone wykorzystanie systemu opieki społecznej i zdrowotnej. Już teraz widoczna jest potrzeba zapewnienia dostępu do wysokiej jakości usług medycznych. Biorąc pod uwagę koszty utrzymania i zapewnienia usług specjalistycznych ważna jest współpraca poszczególnych jednostek MOF, tak aby np. zapewnić podział kompetencji pomiędzy różne jednostki, w szczególności szpitale w zakresie usług wysokospecjalistycznych. Wspólnym przedsięwzięciem może być także pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry medycznej oraz informatyzacja usług podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Jak zostało zaznaczone w diagnozie dla osób będących rodzicami, a jednocześnie chcących podejmować pracę istotnym aspektem jest zapewnienie opieki nad dziećmi w tym czasie. Zwiększenie dostępności do żłobków i przedszkoli w pobliżu miejsc pracy oraz zwiększenie liczby miejsc w tych placówkach umożliwiłoby wzrost zatrudnienia na obszarze MOF.

Na wysoką jakość życia składają się również inne elementy, takie jak odpowiednie warunki do pracy, rozwój gospodarczy, co będzie możliwe do osiągnięcia poprzez realizację działań w ramach celu strategicznego 4. Ponadto takim czynnikiem jest wspomniana już odpowiednia oferta spędzania czasu wolnego, której atrakcyjność zostanie podniesiona w wyniku projektów realizowanych w ramach celu strategicznego 1. Do zachowania odpowiednich warunków do życia niezbędne jest także zdrowe i czyste środowisko – działania skupiające się na tym zostały określone w celu strategicznym 2.

Cel strategiczny nr 4. Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki

Jednym z podstawowym elementów zwiększających konkurencyjność całego MOF jest rozwój przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego dostosowanego do potrzeb rynku pracy. W tym zakresie istotne jest m.in. podejmowanie działań przez Partnerów w zakresie promocji postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, w szczególności uczniów, ale także prowadzenie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców (cel strategiczny nr 3), jak również wsparcie merytoryczne oraz organizacyjne dla osób planujących podjęcie działalności gospodarczej. Cyfryzacja i digitalizacja wielu gałęzi gospodarki sprawia, że aby zwiększyć swoją konkurencyjność konieczne jest zapewnienie jednolitego dostępu do nowoczesnej infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej na całym obszarze MOF. W coraz większym stopniu na znaczeniu zyskuje koncepcja przemysłu 4.0, która przenosi punkt ciężkości z technologii klasycznej na cyfrową. Aby dostosować się do zmian zachodzących w otoczeniu konieczne jest

zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i placówkach publicznych działających na terenie MOF. Wiąże się to z jednej strony ze zwiększaniem kompetencji przedsiębiorców i przedstawicieli JST z zakresu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy, ale także tworzeniem wspólnych baz danych czy systemów zarządzania infrastrukturą komunalną. Nowe technologie to także rozwój działalności badawczo-rozwojowej, w tym także tworzenie organizacji klastrowych zrzeszających podmioty z różnych gmin tworzących MOF. Istotne jest tworzenie wspólnej oferty gospodarczej wykorzystującej potencjał poszczególnych gmin. Oferta ta powinna być powiązana z utworzeniem centrum obsługi inwestora, a także ze zwiększeniem i dostosowaniem do potrzeb przedsiębiorców terenów inwestycyjnych (już istniejących np. w Jędrzejowie) oraz tworzenie nowych.

Rozwój gospodarczy opiera się także na przyciąganiu nowych inwestycji, szczególnie innowacyjnych. Do tego potrzebne są odpowiednie kadry, które poza dobrymi warunkami do pracy będą również oczekiwały odpowiednich warunków do mieszkania, rozwoju osobistego i spędzania czasu wolnego (cel strategiczny 1). Dobre warunki do mieszkania to również odpowiednia jakość środowiska naturalnego umożliwiająca życia w zdrowym i czystym środowisku (cel strategiczny 2). Ważne jest także kształtowanie nowych kadr i dostosowywanie programów edukacyjnych do potrzeb rynku pracy. Biorąc pod uwagę walory środowiskowe i dziedzictwo kulturowe rozwój gospodarczy MOF może również opierać się o turystykę. Wspólny projekt zintegrowany wszystkich Partnerów MOF będzie wzbogacał ofertę turystyczną obszaru i jednocześnie będzie stanowił impuls do rozwoju gospodarczego poprzez zachętę do powstawania np. nowych lokali gastronomicznych, wypożyczalni sprzętów itp. (cel strategiczny 4).

3.1 Kierunki działań

Tabela 40 Powiązanie celów strategicznych z operacyjnymi i kierunkami działań

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida	1.1 Zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej przy wykorzystaniu potencjału turystycznego rzeki Nida i kolejki wąskotorowej	• Zachowanie dziedzictwa kulturowego najważniejszych zabytków na obszarze MOF, • Rozbudowa infrastruktury dla ruchu niezmotywowanego – drogi, pasy, trasy i ścieżki rowerowe, strefy wolne od ruchu samochodowego na obszarze MOF, • Wytyczenie, budowa i oznakowanie szlaków turystycznych pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, • Weryfikacja istniejących szlaków turystycznych, • Wypracowanie wspólnych zasad zarządzania szlakami turystycznymi, • Zarządzanie szlakami, w tym promocja i ich utrzymanie, • Rozwój punktów obsługi i informacji turystycznej, • Sieciowanie produktów turystycznych - stworzenie wspólnego produktu turystycznego na obszarze MOF, • Rozwój informacji turystycznej – zintegrowanej dla całego MOF (baza danych zawierająca informacje turystyczne), w tym stworzenie bezpłatnej aplikacji z informacją turystyczną • Wprowadzenie wspólnego e-biletu dla całego MOF do wszystkich obiektów turystycznych, • Organizacja wydarzeń służących zwiększeniu rozpoznawalności atrakcji MOF Jędrzejowa, • Dostosowanie nowych/modernizacja istniejących obiektów i dostosowanie części do pełnienia nowych funkcji turystycznych / muzealnych, • Budowa nowych elementów infrastruktury turystycznej, • Stworzenie cyfrowej wizualizacji oraz prezentacja szlaków i poszczególnych atrakcji MOF, • Zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii w obsłudze ruchu turystycznego, • Prowadzenie skutecznej promocji walorów środowiskowych,

2. Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego.	1.2 Zwiększenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej	• Promocja walorów turystycznych oraz historycznych gmin objętych Strategią, • Budowa (rozbudowa) i/lub modernizacja (remont) stadionów, zaplecza dla klubów sportowych, • Utworzenie Parku Miejskiego: alejki z ławkami, muszla koncertowa, ścieżkę zdrowia, ogródek zabaw dla dzieci, fontanna miejska, • Wykonanie robót remontowych i zabezpieczających obszar wodny przy terenach rekreacyjno-wypoczynkowych na terenie Gminy Małogoszcz, • Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne terenów wokół zbiorników wodnych z zachowaniem obszarów cennych przyrodniczo, • Poprawa estetyki i funkcjonalności centrum gmin i poszczególnych miejscowości (uporządkowanie, odnowienie i przystosowanie przestrzeni publicznych do pełnienia nowych funkcji, w tym rekreacyjnych i integracyjnych), • Urządzenie terenów rekreacyjnych wraz z budową i/lub modernizacją placów zabaw, altan dla mieszkańców i turystów oraz siłowni zewnętrznych.
	1.3 Rewitalizacja obszarów OSI jako „lokomotywy” rozwoju MOF	• realizacja projektów przyczyniających się do rozwiązania (lub zmniejszenia) problemów w obszarze funkcjonalno-przestrzennym, technicznym, środowiskowym oraz gospodarczym na wyznaczonych obszarach OSI: miasto Jędrzejów, miasto Małogoszcz i sołectwo Sobków.
	2.1 Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej	• Rozwój instalacji fotowoltaicznych i połączonych z nimi magazynów energii, • Rozwój działalności klastra zielonej energii (podmiotów z terenu MOF) jako wielosektorowego partnerstwa na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej, bezpieczeństwa energetycznego i ochrony klimatu, • Popularyzacja wykorzystania OZE (zarówno w jednostkach publicznych jak i gospodarstwach domowych) poprzez wsparcie inwestycji oraz działania szkoleniowe (pompy ciepła, panele solarne, instalacje fotowoltaiczne), • Dostawa i montaż OZE (PV, kolektory solarne, pompy ciepła) na budynkach użyteczności publicznej oraz w budynkach prywatnych (projekty parasolowe), • Zwiększanie efektywności energetycznej budynków, popularyzacja wytwarzania i korzystania z energii ze źródeł odnawialnych (PV, kolektory solarne, pompy ciepła), • Budowa farm fotowoltaicznych w celu zaspokojenia potrzeb energetycznych samorządów, • Rozwój transportu zero i niskoemisyjnego,

	• Stworzenie stacji ładowania (pojazdów elektrycznych). • Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, w tym budownictwa pasywnego, • Termomodernizacja domów i mieszkań prywatnych (w tym wymiana pieców) w celu wywiązania się z uchwały nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliwa, • Budowa i/lub modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne, • Usprawnienie systemów ciepłowniczych, gazowych i elektroenergetycznych (zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i obiektach wielorodzinnych), • Budowa i/lub modernizacja zbiorników retencyjnych wraz z zagospodarowaniem wokół (infrastrukturą rekreacyjno-turystyczną), • Budowa zbiorników przeznaczonych do gromadzenia wód opadowych, • Rozwój przedsięwzięć poprawiających naturalną retencję wodną (zbiorniki i poldery), zwiększających wykorzystanie wody szarej – deszczowej i promowanie wykorzystania wód opadowych do nawadniania terenów zielonych, • Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury m.in. zakładanie ogrodów deszczowych w przestrzeni publicznej i prywatnych gospodarstwach domowych, zakup zbiorników na wodę dla potrzeb komunalnych, budowa zbiorników przeznaczonych do magazynowania wody opadowej, w tym wykonanie łąk kwietnych wspomagających bioretencję, itp.), • Przywracanie naturalnego (dzikiego) charakteru cieków i zbiorników wodnych w miejscach, gdzie jest to możliwe i bezpieczne do realizacji, • Zwiększenie udziału miejsc zieleni w przestrzeni publicznej, • Wsparcie instalacji urządzeń optymalizujących stratę wodę – np. urządzenia monitoringu sieci wodnej, • Remont i uporządkowanie istniejących rowów i cieków wodnych. • Budowa i/lub modernizacja kanalizacji deszczowej, • zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych (m.in. zagospodarowanie wód deszczowych w ramach nieruchomości),
2.2 Wzrost efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego	
2.3 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym na obszarze	

		• Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej np. w zakresie braku nawożenia, składowania nawozów i kiszonek w pobliżu cieków, • Budowa (przebudowa/rozbudowa) i/lub modernizacja oraz doposażenie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w kierunku spełnienia wymagań gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), • Usuwanie azbestu z wszelkich budynków na obszarze partnerstwa, • Współpraca z innymi samorządami w zakresie organizacji gospodarki odpadami (m.in. unifikacja systemu selektywnej zbiórki na terenie MOF Jędrzejowa), • Zakup pojemników na odpady komunalne dla mieszkańców, • Wyposażenie obiektów użyteczności w kosze do segregacji z tablicą informacyjną, • Edukacja ekologiczna w tym programy skierowane dla dzieci w zakresie gospodarki odpadami. • Rozwój systemu zbiórki odpadów ulegających biodegradacji w pojemnikach (bez użycia worka foliowego), • Tworzenie sieci recyklatów, • Promocja wydarzeń włączających mieszkańców, nastawionych na ograniczenie masy wytwarzania odpadów, • Stworzenie punktów napraw sprzętu domowego (przy PSZOK-ach), • Zwiększenie potencjału eko-edukacyjnego MOF-u dzięki wykorzystanie lokalnych walorów przyrodniczych w edukacji przyrodniczej, • Stworzenie platformy wymiany doświadczeń w zakresie wymiany wiedzy dotyczącej edukacji ekologicznej pomiędzy gminami MOF Jędrzejowa,
3. Zwiększenie jakości usług społecznych	3.1 Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	• Budowa i modernizacja (przebudowa, rozbudowa) sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej (zarówno na obszarze aglomeracji jak i poza nią), • Budowa i/lub modernizacja (przebudowa) ujęć wody oraz infrastruktury do dystrybucji, uzdatniania i magazynowania wody, • Budowa i/lub modernizacja oczyszczalni ścieków, • Budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie nie jest planowana budowa sieci z uwagi na niską gęstość zaludnienia, • Zakup systemów do monitorowania sieci wodociągowych i kanalizacyjnych,

	• Zakup ciągników, wozów asenizacyjnych oraz innego wyposażenie zakładów gospodarki komunalnej do obsługi mieszkańców, • Wymiana wodomierzy na system zdalnego odczytu.
3.2 Wysoka jakość usług zdrowotnych	• Rozbudowa budynków POZ w zakresie nowych pomieszczeń, gabinetów lekarskich oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół obiektów, • Doposażenie POZ/Szpitala powiatowego w nowoczesny sprzęt i wyposażenie medyczne, • Rozwój e-usług zdrowotnych (informatyzacja usług podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej), w tym doposażenie w sprzęt informatyczny oraz zakup oprogramowanie, aplikacji, rozwiązań informatycznych, • Zwiększenie dostępu do rehabilitacji i terapii zwłaszcza dla seniorów, • Zwiększenie dostępu do wysokospecjalistycznej opieki medycznej, • Zwiększenie liczby przychodni specjalistycznych, • Pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry medycznej, • Zwiększenie liczby programów badań profilaktycznych na terenie gmin MOF.
3.3 Wysokiej jakości edukacja wizytówką obszaru MOF	• Przebudowa (rozbudowa) i/lub modernizacja (remont) budynków szkół i przedszkoli wraz z ich doposażeniem w niezbędne pomoce dydaktyczne, • Zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych (wyrównawczych i rozwijających) dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych (wraz z doposażeniem szkół w niezbędne pomoce dydaktyczne i sprzęt IT) • Zwiększenie wykorzystania umiejętności korzystania z technologii cyfrowych wśród osób w wieku 60+, • Zwiększenie ilości miejsc żłobkowych poprzez budowę nowych obiektów lub adaptację już istniejących wraz z ich doposażeniem, • Budowa (rozbudowa) i/lub modernizacja (remont) infrastruktury sportowej przy szkołach – boisk oraz sal (hal) gimnastycznych, • Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla różnych grup wiekowych.
3.4 Zwiększenie jakości infrastruktury oraz liczby działań w obszarze kultury	• Modernizacja (przebudowa, rozbudowa, nadbudowa) i doposażenie istniejących obiektów Domów Ludowych (świątlic) i budynków remiz Ochotniczych Straży Pożarnych na cele społeczno-kulturalne, • Poprawa infrastruktury obiektów kultury i dostosowanie jej do wymogów dostępności itp. dla potrzeb osób z niepełnosprawnością,

	• Rozszerzenie oferty (w tym bezpłatnej) kulturalnej i spędzania czasu wolnego wspólnie realizowanej przez samorządy lokalne i organizacje pozarządowe, • Prowadzenie konsultacji społecznych dot. oferty kulturalnej, • Zwiększenie oferty dla młodzieży, • Zwiększenie promocji imprez kulturalnych, w tym stworzenie wspólnego kalendarza imprez dla całego MOF, • Stworzenie Izby Historii Lokalnej w każdej z gmin w nawiązaniu do wspólnej historii, • Organizacja ponadlokalnych imprez kulturalnych, turystycznych, sportowych, • Organizacja festiwalu i prezentacji folklorystycznych, • Coroczna organizacja wspólnej imprezy promocyjno-integracyjnej dla obszaru MOF, • Remont oraz wyposażenie małogoskiego Domu Kultury w nowoczesną aparaturę nagłośnieniową oraz oświetleniową.
3.5 Wyższa jakość usług społecznych	• Rozwinięcie usług opiekuńczych mające na celu zapewnienie opieki dla osób potrzebujących, w tym osób wymagających okresowej pomocy, a także opiekunów osób z niepełnosprawnościami; • Rozwój systemu usług opiekuńczych, w tym świadczonych w miejscu zamieszkania, • Stworzenie dobrych warunków dla rozwoju wolontariatu i organizacji pozarządowych, • Rozszerzenie sieci domów pomocy społecznej, • Zapewnienie kompleksowej opieki wytchnieniowej, w tym także całodobowej w sytuacjach koniecznych, • Niwelowanie barier architektonicznych poprzez dostosowywanie obiektów i infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami przy uwzględnieniu uwag i opinii tego środowiska w budynkach użyteczności publicznej itp. w urzędach gmin, obiektach kultury, szkołach,
3.6 Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	• Budowa, przebudowa, rozbudowa i/lub modernizacja dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich, • Budowa i/lub przebudowa/modernizacja chodników oraz przejść dla pieszych, • Zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym samochodów bojowych i innego wyposażenia,

		• Rozwój usług transportu zbiorowego poprzez stworzenie sieci połączeń komunikacji publicznej zapewniających dostęp do wszystkich miast wiodących w ramach MOF Jędrzejowa, w tym stworzenie systemu punktów przesiadkowych, • Promocja działań zwiększających wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i jednostkach publicznych, w tym popularyzacja e-usług wśród mieszkańców MOF i przedsiębiorców działających na tym obszarze, • Wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania infrastrukturą np. komunalną, • Stworzenie centrum zasobów informacji, • Rozwój kompetencji przedsiębiorców i przedstawicieli JST z zakresu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy, w tym kształcenie kadr urzędniczych – organizacja szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych, • Zwiększanie aktywności obywatelskiej i społecznej mieszkańców itp. stworzenie inkubatora organizacji pozarządowych, • Organizacja Forum organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i rolników z obszaru gmin objętych Strategią, • Wdrożenie partycypacyjnych budżetów obywatelskich dla organizacji, szkół i jednostek kultury z terenu partnerstwa, • Rozbudowa internetu szerokopasmowego, • Wprowadzenie nowych e-usług w ramach koncepcji Cyfrowy Urząd,
3.7 Zwiększenie jakości zarządzania usługami publicznymi		• Rozwój budownictwa mieszkaniowego poprzez pozyskiwanie, uzbrojenie i sprzedaż terenów pod budownictwo jednorodzinne w obrębie obszarów zabudowanych zgodnie z realnym zapotrzebowaniem, • Utworzenie centrum obsługi inwestora dla MOF Jędrzejowa wraz z wypracowanie zintegrowanej oferty gospodarczej dla przedsiębiorców z terenu MOF, • Stworzenie nowoczesnych pomieszczeń biurowych i produkcyjnych skierowanych do MŚP, • Rozwój potencjału merytorycznego IOB, • Stworzenie warunków współpracy pomiędzy IOB, • Utworzenie wspólnej bazy danych IOB, • Stworzenie jednolitego systemu ulg i podatków na terenie całego MOF,
4 Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki	4.1 Poprawa warunków do inwestowania	

	4.2 Zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców	• Uzbrojenie terenów inwestycyjnych (m.in. dojazd, sieć wodociągowa i kanalizacyjna) wraz z przygotowaniem i promocją oferty inwestycyjnej, • Prowadzenie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców, wsparcie merytoryczne oraz organizacyjne dla osób planujących podjęcie działalności gospodarczej, w tym pełnienie przez samorządy roli tzw. operatora (pośrednika) - udzielanie dofinansowania, dotacji i pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej z wykorzystaniem środków unijnych i krajowych, • Rozwój mikroprzedsiębiorczości – tworzenie atrakcyjnych warunków do rozwoju, promocja przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, w szczególności uczniów, • Zwiększenie dostępu do szerokiej oferty szkoleniowej, w tym oferty bezpłatnej, • Rozwój profili kształcenia zwanego z potrzebami regionalnego rynku pracy (tworzenie klas patronackich) • Powiązanie organizacji zrzeszających przedsiębiorców z organami prowadzącymi szkolnictwo zawodowe, • Poprawa gospodarcza obszaru MOF poprzez stworzenie placu handlowego - Targu Miejskiego w Małogoszczu, • Wsparcie osób zajmujących się rolnictwem w zwiększeniu jego dochodowości (pomoc w tworzeniu grup producenckich, tworzenie i rozwój targowisk lokalnych, organizacja szkoleń, pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych).
--	--	---

Źródło: opracowanie własne

3.2 Wykaz projektów

Projekty zintegrowane

Realizacja zakładanych celów będzie możliwa poprzez wdrożenie konkretnych projektów. Projektami zintegrowanymi realizowanymi przez wszystkie gminy MOF w formule ZIT w ramach Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021–2027 będą:

1. Projekt zintegrowany nr 1. Rowerem i kolejką wąskotorową „Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Ponidzie” - zwiedzanie Jędrzejowa i okolic
2. Projekt zintegrowany nr 2. Zrównoważona i zintegrowana mobilność miejska w Gminach Jędrzejów i Sobków:
 - a. Budowa ścieżki rowerowej od węzła "Jędrzejów-Północ" do granicy Gminy Jędrzejów z Gminą Sobków,
 - b. Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego z uwzględnieniem zwiększania bezpieczeństwa ruchu w Gminie Sobków.

Projekt zintegrowany nr 1		
1.	Tytuł projektu	Rowerem i kolejką wąskotorową „Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Ponidzie” - zwiedzanie Jędrzejowa i okolic
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Jędrzejów/Gmina Małogoszcz/Gmina Sobków
3.	Partnerzy projektu	Nie dotyczy
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	Cel szczegółowy 5(i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającemu włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 6 – Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych
6.	Działanie	6.1 Rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych (ZIT)
7.	Krótki opis projektu	W ramach projektu planowane jest połączenie gmin Jędrzejów, Sobków oraz Małogoszcz wspólnym szlakiem rowerowym. Zakres ten jest komplementarny z planowanymi do realizacji w ramach OSI Ponidzie ścieżkami rowerowymi wzdłuż linii kolejki wąskotorowej „Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Ponidzie”. Oba projekty są ze sobą spójne i stanowią pewną całość w zakresie rozwoju infrastruktury rowerowej w gminach MOF. Szlak rowerowy planowany do utworzenie w ramach niniejszego projektu zintegrowanego łączy wszystkie gminy MOF i będzie spójny z „Koncepcją przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”. Projekt zintegrowany uwzględnia również modernizację już istniejącej infrastruktury kulturalnej i turystycznej. Gmina Jędrzejów planuje podniesienie atrakcyjności turystycznej Zalewu i Parku Miejskiego w Jędrzejowie oraz przebudowę i modernizację Centrum Kultury. W ramach projektu

		zintegrowanego nr 1 Gmina Jędrzejów planuje zrealizować 2 zadania: Zadanie 1 Gminy Jędrzejów pn.: „Podniesienie atrakcyjności turystycznej Zalewu i Parku Miejskiego w Jędrzejowie w rejonie ulicy Parkowej i św. Barbary”. W ramach tego zadania w obrębie zalewu planowane jest między innymi: - wykonanie letniej zjeżdżalni do wody, - zakup wyposażenia: - rowerki wodne, - deski SUP z wiosłami, - łódź z silnikiem zaburtowym, - kapoki - kamizelki ratownicze, - stołki ratownicze podwyższone, - wodny tor przeszkód, - modernizacja sceny letniej, - wykonanie fontanny wodnej w niecce zalewu, - wykonanie letniej kurtyny wodnej, - budowa tężni, - budowa sauny przy zalewie wraz z prysznicami zewnętrznymi, W obrębie parku miejskiego planowane jest między innymi: - renowacja istniejących ciągów pieszo – rowerowych, - modernizacja urządzeń małej architektury (ławki, kosze na śmieci, leżaki zewnętrzne stacjonarne), - modernizacja istniejących kładek nad rzeką oraz na tzw. „plaży japońskiej”, - wykonanie towarzyszącej infrastruktury technicznej dla urządzeń i obiektów objętych zadaniem. Oba zadania są ze sobą komplementarne gdyż znajdują się względem siebie w bliskim sąsiedztwie. Celem realizacji zadania nr 1 na terenie Miasta Jędrzejów będzie poprawa walorów turystycznych już istniejących obiektów co ma przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości na przyległych terenach (zakłada się powstawanie nowych i rozwijanie już istniejących działalności gospodarczych głównie z branży HoReCa) w rejonie Parku i Zalewu w Jędrzejowie, ze względu na bezpośrednie położenie wokół największych atrakcji turystycznych miasta Jędrzejów. W sąsiedztwie Parku Miejskiego zlokalizowany jest Klasztor Cystersów – największa atrakcja turystyczna miasta. Powyższe działanie ma doprowadzić do rozwoju przedsiębiorczości oraz promocji turystyki wśród turystów i mieszkańców odwiedzających teren Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Po realizacji projektu nastąpi wzmocnienie potencjału turystycznego MOF poprzez stworzenie i modernizację sieci atrakcji turystycznych na terenie MOF Jędrzejowa oraz infrastruktury towarzyszącej.
--	--	---

		<u>Zadanie 2 Gminy Jędrzejów pn.: „Podniesienie atrakcyjności kulturalnej Centrum Kultury w Jędrzejowie”.</u> W ramach tego zadania planowana jest realizacja robót budowlanych polegających między innymi: a) modernizacji dachu i elewacji budynku, b) montażu instalacji fotowoltaicznej, c) przebudowie schodów wejściowych i podjazdu dla osób niepełnosprawnych, d) przebudowie amfiteatru, e) <u>zakupie wyposażenia dla uatrakcyjnienia pobytu turystów w Jędrzejowie tj.:</u> • projektora kinowego stacjonarnego i plenerowego, • sceny plenerowej mobilnej, • systemu nagłośnieniowego plenerowego, • systemu oświetlenia estradowego, • wyposażenia studia filmowego, • fortepianu akustycznego koncertowego, • instrumentów dla orkiestry. Zadanie planowane do realizacji przez Gminę Jędrzejów jest komplementarne z przedsięwzięciem Gminy Małogoszcz polegającym na modernizacji i doposażeniu Domu Kultury Małogoszczu. Obie instytucje kultury będą ze sobą ściśle współpracować w zakresie wspólnej realizacji wydarzeń kulturalnych. Dodatkowo w obiekcie w Małogoszczu zostanie utworzona Izba Historii Powstania Styczniowego na ziemi jędrzejowskiej, a zmodernizowane Centrum Kultury w Jędrzejowie będzie mogło organizować imprezy i wydarzenia kulturalne nakierowane na turystów odwiedzających ziemię jędrzejowską i Ponidzie. Idea obu zadań z obszaru kultury planowanych do wdrożenia w ramach projektu zintegrowanego nr 1 jest kompleksowe wsparcie działań z zakresu kultury na obszarze MOF. Przedmiotowy zakres jest zintegrowany na poziomie celu strategicznego a jego efektem będzie popularyzacja kultury z uwzględnieniem zmian demograficznych (tj. dostosowaniem oferty kulturalnej do osób w różnym wieku w tym dla seniorów) a ich wspólnym efektem będzie popularyzacja kultury z uwzględnieniem funkcji edukacyjnej, integracja społeczności lokalnej i ponadlokalnej tożsamości. Główną zaletą projektu zintegrowanego w obszarze turystyki będzie umożliwienie turystom przyjazdu do Jędrzejowa, Małogoszcza lub Sobkowa samochodem lub pociągiem i z każdej z tych gmin rozpoczęcie podróży rowerem wspólnym szlakiem (utworzonym w projekcie) obejmującym następujące atrakcje turystyczne (planowany wspólny bilet dla odpłatnych atrakcji turystycznych):
--	--	--

1 Ruiny pałacu (Zespołu Fortalicji) w Sobkowie

2 Spływy kajakowe po Nidzie

3 Izba Historii Powstania Styczniowego na ziemi
jędrzejowskiej w Małogoszczu (planowane do utworzenia
w ramach projektu)

4 Zalew i park miejski w Jędrzejowie

5 Archiopactwo Ojców Cystersów w Jędrzejowie

6 Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie

7 Ciuchcia Ponidzie - Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa

Turyści będą mogli też wziąć udział w imprezach kulturalnych organizowanych przez Centrum Kultury w Jędrzejowie oraz Dom Kultury w Małogoszczu.

Planowany szlak łączy w/w atrakcje turystyczne i jego zakres będzie odwoływać się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych i edukacyjnych i nie ma na celu rozwoju mobilności.

Dopuszcza się możliwość indywidualnego składania wniosków przez poszczególne JST.

Zakresy planowane do realizacji przez poszczególne Gminy:
Gmina Sobków – budowa ścieżek rowerowych (zgodnie z załączoną pod projektem mapą).

W ramach projektu zintegrowanego nr 1 przybliżona długość ścieżki wyniesie 26 km wraz z budową MOR (1 szt.) w tym:
- 4 km ścieżek rowerowych do wyasfaltowania;

	-17 km ścieżek rowerowych do oznakowania; -5 km dostosowanie drogi gminnej starodroże DK7 pod kątem wymogów ścieżki rowerowej (w tym zmiana stałej organizacji ruchu dla ścieżek rowerowych). Ścieżka ta będzie kontynuowana w ramach projektu zintegrowanego nr 2 o ścieżkę rowerową zaznaczoną na mapie kolorem niebieskim. Główne atrakcje turystyczno-krajobrazowe na planowanych ścieżkach rowerowych to: ruiny pałacu (Zespół Fortalicji) w Sobkowie, rezerwat przyrody Wzgórza Sobkowie, ruiny zamku w Mokrsku Górnym, zabytki: Kościół parafialny pw. Św. Stanisława w Sobkowie, cmentarz żydowski, dwór w Mokrsku Dolnym, kościół parafialny pw. Św. Wniebowzięcia NMP w Mokrsku Dolnym, kościół parafialny pw. Św. Floriana w Korytnicy, Dwór w Brzegach, Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja w Brzegach. Gmina Jędrzejów - podniesienie atrakcyjności turystycznej Zalewu i Parku Miejskiego w Jędrzejowie w rejonie ulicy Parkowej i św. Barbary i modernizacja Centrum Kultury w Jędrzejowie poprzez wykonanie robót budowlanych i zakupu wyposażenia dla tych obiektów. Szlak będzie przebiegał w całości przez Gminę Małogoszcz). Gmina Małogoszcz – przebudowa, modernizacja i doposażenie Domu Kultury w Małogoszczu oraz oznakowanie szlaku rowerowego (całość szlaku będzie mieć ok. 50 km i będzie stanowić pętlę wokół Gminy Małogoszcz z połączeniem z gminami Sobków i Jędrzejów). Gmina Małogoszcz zadanie 1: Utworzenie szlaku rowerowego (zadanie realizowane tylko przez Gminę Małogoszcz). Planowany do utworzenia szlak rowerowy będzie przebiegał na trasie Małogoszcz – Zakrucze – Wrzosówka – Dziadówki – Leśnica – Ludwinów – Kozłów – Wiśnicz – Lasochów – Żarczyce Małe – Wygnanów – Złotniki – Rembieszce – Wola Tesserowa – Mieronice – Małogoszcz. Ta malownicza pętla o długości około 50 km, oferuje niepowtarzalne widoki oraz różnorodność krajobrazową. Trasa biegnie przez urokliwe, spokojne wsie, bujne lasy i rozległe pola, zapewniając kontakt z naturą oraz chwilę wytchnienia od miejskiego zgiełku. Rozpoczynając w Małogoszczu, trasa prowadzi przez Zakrucze i Wrzosówkę, gdzie można podziwiać lokalne krajobrazy i poczuć sielankowy klimat okolicy. Dalej, jadąc przez Dziadówki i Leśnicę, rowerzyści przemierzają piękne leśne ścieżki, które szczególnie latem i jesienią zachwycają grą światła i cienia. W okolicy Ludwinowa i Kozłowa pojawiają się łagodniejsze wzniesienia, które oferują widoki na okoliczne
--	---

	pagórki i pola. Z Wiśnicza trasa prowadzi do Lasochowa, miejscowości pełnej spokoju i idealnej na krótki odpoczynek. Warto zatrzymać się tu, aby nacieszyć się ciszą i naturą. Jedną z atrakcji Lasochowa jest dwór z XVIII w. Wzniesiony został z cegły i kamienia na planie prostokąta wydłużonego na osi wschód-zachód. Budynek dworu posiada znaczną wartość historyczną, artystyczną i architektoniczną, wraz z parkiem i budynkami gospodarczymi stanowi dobrze zachowany przykład kompleksu zabudowań dworskich. Żarczyce Małe i Wygnanów to kolejne urokliwe wioski na trasie, które pozwalają na pełną regenerację przed kolejnym etapem. Odcinek prowadzący przez Złotniki, Rembieszyce i Wolę Tesserową to mieszanka łagodnych podjazdów i zjazdów, które urozmaicają jazdę i sprawiają, że trasa jest odpowiednia zarówno dla średniozaawansowanych, jak i bardziej doświadczonych rowerzystów. Ostatni fragment prowadzący przez Mieronice do Małogoszcza to idealne zakończenie trasy – nie za trudny, ale wystarczająco dynamiczny, by zakończyć dzień w pełni satysfakcji. Trasa oferuje świetne warunki do aktywnego wypoczynku, a także możliwość zatrzymania się na krótkie przerwy w ciekawych punktach widokowych i malowniczych zakątkach regionu. Atrakcją Małogoszcza jest zespół kościoła parafialnego w skład którego wchodzi: - kościół parafialny – budynek kościoła posiada znaczną wartość historyczną i architektoniczną, bogato zdobione wnętrze, liczne tablice i epitafia, mniej lub bardziej okazałe z różnych okresów dziejów; - dzwonnica drewniana; - plebania – pochodzi z przełomu XVI/XVII w. Dawniej był to budynek mansjonarii. W 1863 r. kwaterował w plebanii sztab powstańczego wojska generała Mariana Langiewicza; - cmentarz przykościelny – położony w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła parafialnego, na dziedzińcu. Zachowały się tablice epitafijne umieszczone w murze okalającym kościół, nagrobki, krzyże. Planowany do oznakowania szlak rowerowy to idealne wybranie na całodniową wycieczkę rowerową dla osób ceniących spokój, przyrodę oraz umiarkowane wyzwania terenowe. Suma podjazdów na całej trasie ok. 250 m n. p. m. Gmina Małogoszcz zadanie 2: Modernizacja, przebudowa i wyposażenie Domu Kultury w Małogoszczu Przedmiotowe zadanie nie będzie ograniczało się tylko do utworzenia Izby Historii Powstania Styczniowego. Będzie ona polegała na przebudowie poszczególnych pomieszczeń poprawiających warunki higieniczno-sanitarne oraz użytkowe. Główny układ funkcjonalny zostanie zachowany.
--	--

	Przebudowie podlegają przede wszystkim toalety ogólnodostępne na parterze oraz zostaną wydzielone dodatkowe pomieszczenia po dawnej pizzerii, takie jak: pokój akustyka, magazyn dla potrzeb sali wielofunkcyjnej oraz pomieszczenie z aneksem kuchennym. Na piętrze budynku dawne biuro zostanie przeznaczone na toalety ogólnodostępne, natomiast sale plastyczną przeznaczono na szatnię ogólnodostępną do obsługi sali tanecznej. Pozostałe pomieszczenia pozostaną bez zmian. Dodatkowo część strychu zostanie zaadoptowana na salę plastyczną. Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W/w prace zostaną wykonane wewnątrz budynku. Przedsięwzięcie jest komplementarne z zadaniem wykonanym w 2020r. tj. termomodernizacją Domu Kultury obejmującą m.in. wymianę pokrycia dachu, rur i okien spustowych oraz obróbki blacharskie, docieplenie ścian zewnętrznych budynku dodatkową warstwą styropianu, wymieniono część zewnętrzną stolarki okiennej i drzwiowej. Podsumowując, idea projektów (zadań) realizowanych przez poszczególne JST będzie koncentrować się na kompleksowym wsparciu służącym podniesieniu atrakcyjności MOF jako miejsca z nową ofertą turystyczną bazującą na poprawie funkcjonowania już istniejących atrakcji turystycznych (teren wokół zalewu oraz Park Miejski w Jędrzejowie), utworzeniu nowych (szlak rowerowy łączący ze sobą wszystkie gminy MOF) oraz zwiększeniu oferty kulturalnej, stąd planowana modernizacja obiektów kultury w Małogoszczu i Jędrzejowie. Projekt zintegrowany będzie realizowany w oparciu o walory kulturowe i przyrodnicze. Dzięki modernizacji obiektów kulturalnych na terenie miast Jędrzejów i Małogoszcz zostanie stworzona szeroka oferta kulturalna sprzyjająca rozwojowi idei zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego. Wdrożenie tych aspektów projektu zintegrowanego pozwoli na stworzenie warunków infrastrukturalnych sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w kulturze i życiu społecznym. Dzięki realizacji projektu powstanie nowoczesna infrastruktura kultury, odpowiadająca na potrzeby współczesnych odbiorców, zapewniająca użytkownikom komfortowe i bezpieczne warunki korzystania z oferty z uwzględnieniem eliminacji barier w dostępie do kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami. W gminach objętych strategią MOF funkcjonuje szereg grup artystycznych oraz klubów/kół/sekcji przy istniejących domach/centrach kultury. Główną barierą dla ich rozwoju stanowi stan bazy lokalowej co ogranicza możliwości organizacji zajęć (liczebność ich uczestników). Po realizacji projektów instytucje kultury funkcjonujące w MOF Jędrzejowa podejmą współpracę zarówno w obrębie
--	---

		gmin tworzących obszar funkcjonalny, jak i poza nim (np. w ramach OSI Ponidzie). Współpraca ta obejmie wspólną współpracę w organizacji wspólnych wydarzeń, zajęć i warsztatów. Projekt dot. modernizacji i doposażenia obiektów instytucji kultury przyczyni się do zwiększenia dostępności zasobów dziedzictwa kulturowego MOF dla jego mieszkańców, a także do promocji jego cennych walorów w regionie. Tym samym projekt jest spójny z projektem (...) Ponadto, dzięki rozbudowie infrastruktury rowerowej możliwe będzie m.in. zwiększenie dostępności obiektów zabytkowych z terenu MOF stanowiące ważne atrakcje turystyczne. Projekt jest również powiązany z projektem (...) Ich zakres opiera się przede wszystkim na rozwoju oferty spędzania czasu wolnego, co możliwe będzie również dzięki realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem oferty kulturalnej. Zakres projektu jest również spójny z projektem uzupełniającym nr 1 „Zachowanie dziedzictwa kulturowego najważniejszych zabytków na obszarze MOF”. Oba dotyczą szeroko rozumianego obszaru kultury.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	20 000 000,00
9.	Kwota dofinansowania	16 500 000,00
10.	Okres realizacji projektu	2025-2028
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [osoby] Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [wkłady na rzecz strategii] Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego [projekty] Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem [obiekty kulturalne i turystyczne] Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [udział podmiotów instytucjonalnych]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]

Zakres projektu wynika z przeprowadzonej diagnozy, warsztatów diagnostyczno-planistycznych oraz został uzgodniony ze wszystkimi Partnerami podczas spotkań i konsultacji.

Efekty tego projektu bezpośrednio przełożą się na realizację wyznaczonych celów strategicznych, w szczególności celu strategicznego nr 1, ale także przyczynią się do rozwoju całego MOF. Ponadto wskazane zostały projekty zintegrowane komplementarne do projektu zintegrowanego nr 1 dotyczące poprawy mobilności miejskiej. Zwiększenie dostępności transportowej będzie również pozytywnie wpływać na rozwój turystyki.

Dostępne zasoby do realizacji projektu

Gminy Jędrzejów oraz Sobków zaliczane są do obszaru „Ponidzie”, który to:

- obszar niemal całkowicie leżący na terenie Niecki Nidziańskiej,
- rezerwaty z unikalną roślinnością stepową,
- kolorowe lasy,
- przydrożne figury, zabytki oraz
- źródła siarczano-słonych wód mineralnych.

1. Zasoby MOF Jędrzejowa w obszarze zabytków wpisanych do Rejestru Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków

Układy przestrzenne (urbanistyczne)

- śródmieście miasta Jędrzejowa - zabytkowe założenie urbanistyczne - ośrodkiem duży rynek, z którego narożników wychodzą ulice przecięte wąskimi przecznicami;

Budynki, kamienice

- 5 domów w Jędrzejowie oraz sklep drogerijny (wszystkie ul. T. Kościuszki)

Kościół i ich otoczenie

Zespół Klasztorny OO Cystersów w Jędrzejowie

- Kościoły:
 - ✓ p.w. Św. Trójcy w Jędrzejowie,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego w Mnichowie,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego w miejscowości Kozłów,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego w Małogoszczu,
 - ✓ Kościół filialny p.w. Św. Stanisława (dawniej cmentarny) w Małogoszczu,
 - ✓ kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Złotnikach,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Św. Piotra i Pawła w Rembieszycach,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego w Chomentowie,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego w Korytnicy,
 - ✓ Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w miejscowości Mokrsko Dolne,
 - ✓ Zespół Kościoła Parafialnego w Sobkowie,
- cmentarze
 - ✓ kaplica i cmentarz wojenny 1914-1915r., w obrębie cmentarza parafialnego przy ul. S. Konarskiego (Jędrzejów),
 - ✓ Cmentarz Żydowski w Małogoszczu,
 - ✓ Teren cmentarza parafialnego w miejscowości Mokrsko Dolne,
 - ✓ Cmentarz Żydowski w Sobkowie - teren cmentarza,

Budynki architektury przemysłowej

- Budynki zaplecza technicznego na terenie Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej (obecnie Świętokrzyskiej Kolejki Dojazdowej "Ciuchcia Ekspres Ponidzie");

Zespoły zamkowe, dworskie, dworsko- parkowe, rezydencjonalne

- Gmina Jędrzejów:

- ✓ założenie podworskie w miejscowości Brus,
 - ✓ park w miejscowości Jasionna,
 - ✓ teren parku w miejscowości Lasków,
 - ✓ teren parku w miejscowości Mnichów,
 - ✓ park w miejscowości Zagaje w granicach ogrodzenia,
- Gmina Małogoszcz:
- ✓ Zespół Podworski w miejscowości Lasochów,
 - ✓ założenie pofolwarczne w Leśnicy,
 - ✓ Park pofolwarczny, krajobrazowy w miejscowości Mieronice,
- Gmina Sobków:
- ✓ założenie podworskie w miejscowości Brzegi,
 - ✓ Park w Nowych Kotlicach,
 - ✓ teren parku w miejscowości Lipa,
 - ✓ założenie podworskie - teren założenia w miejscowości Mokrsko Dolne,
 - ✓ Ruiny Zamku wraz z otaczającym go terenem w miejscowości Mokrsko Górne,
 - ✓ Zespół Fortalicy w Sobkowie,

2. Dostępne szlaki turystyczne:

- szlak Cystersów (odcinek świętokrzyski) – Jędrzejów, Koprzywnica, Wąchock,
- szlak pieszy niebieski Jedlnica – Jędrzejów,
- szlak samochodowy – „Literacki”, „Legionowy”, oraz „Frontu wschodniego I wojny światowej”,
- szlak rowerowy „Architektury Obronnej”,
- szlaki rowerowe wskazane w Podsumowaniu sfery gospodarczej.

3. Dostępność przewozów kolejowych na terenie MOF:

- **nr 8 Warszawa Zachodnia – Kraków Główny** - połączenia w ruchu regionalnym (uruchamiane przez Marszałka Województwa) i międzywojewódzkim (organizowane przez Ministra Infrastruktury); w rozkładzie jazdy pociągów regionalnych są połączenia do Krakowa – stacje i przystanki zatrzymania na w/w linii: Skarżysko-Kamienna, Skarżysko Zachodnie, Suchedniów Północny, Suchedniów, Berezów, Łączna, Zagnańsk, Tumlin, Kostomłoty, Kielce Piaszki, Kielce, Kielce Białołęka, Kielce Słowik, Sitkówka Nowiny, Radkowice, **Wolica, Sobków, Miąsowa, Jędrzejów, Potok**, Krzęcice, Sędziszów, Klimontów, dalej stacje poza gr. województwa: Kozłów, Tunel, Dziadówki, Miechów, Kamieńczyce, Szczepanowice, Smroków, Słomniki, Słomniki Miasto, Niedźwiedź, Goszcza, Łuczyce, Baranówka, Zastów, Kraków Batowice, Kraków Główny;
- **nr 61 Kielce – Fosowskie** połączenia w ruchu regionalnym i międzywojewódzkim; w rozkładzie jazdy pociągów regionalnych są połączenia do Częstochowy – stacje i przystanki zatrzymania na ww. linii: Kielce, Kielce Herbskie, Kielce Ślichowice, Górki Szczukowskie, Piekoszów, Rykoszyn, **Wiarna Rzeka, Małogoszcz**, Bukowa, Ludynia, Ludynia Dwór, Włoszczowa, Czarnca, Żeliszewice, dalej stacje poza gr. województwa: Koniecpol, Koniecpol Magdasz, Podlesie, Staropole Częstochowskie, Julianka, Luślawice, Turów, Kusięta Nowe, Częstochowa Raków, Częstochowa.

4. Gminy objęte Strategią MOF mają szanse stać się „bazą wypadową” do zwiedzania innych atrakcji regionu świętokrzyskiego. Argumentem potwierdzającym powyższe może być odległość gmin Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków względem 20 największych atrakcji turystycznych województwa świętokrzyskiego w 2021r¹⁰.

1. Bałtowski Kompleks Turystyczny – 505 000 odwiedzających
2. **Park Kadzielnia z Amfiteatrem, Podziemną Trasą Turystyczną i Tyrolką - 318 168 odwiedzających**
3. Park Rozrywki i Miniatur Sabat Krajno – 300 000 odwiedzających
4. **Tężnia solankowa w Busku-Zdroju – 269 947 odwiedzających**
5. Szlaki turystyczne Świętokrzyskiego Parku Narodowego – 222 492 odwiedzających
6. Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego – 220 156 odwiedzających
7. **Zamek królewski w Chęcinach – 204 150 odwiedzających**
8. **Baseny Mineralne w Solcu-Zdroju – 204 048 odwiedzających**
9. Zamek Krzyżtopór w Ujeździe – 155 056 odwiedzających
10. Podziemna Trasa Turystyczna w Sandomierzu – 109 307 odwiedzających
11. **Park Etnograficzny w Tokarni – 102 645 odwiedzających**
12. **Centrum Geoedukacji w Kielcach – 97 409 odwiedzających**
13. Brama Opatowska w Sandomierzu – 95 289 odwiedzających
14. Galeria widokowa na Gołoborzu w Świętokrzyskim Parku Narodowym – 88 794 odwiedzających
15. Ostrowiecki Browar Kultury – 85 941 odwiedzających
16. **Busko-Zdrój kuracjusze w obiektach sanatoryjnych – 82 964 odwiedzających**
17. **Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie – 79 124 odwiedzających**
18. **Jaskinia Raj – 77 463 odwiedzających**
19. **Rezerwat Ślichowice – 75 016 odwiedzających**
20. **Kompleks Świętokrzyska Polana – 71 982 odwiedzających**

Tabela 41. Odległość miast Jędrzejów, Małogoszcz oraz miejscowości Sobków od wybranych atrakcji turystycznych wyrażona w czasie oraz dystansie.

Wyszczególnienie		Kielce	Busko-Zdrój	Chęciny	Solec-Zdrój	Tokarnia	Pacanów	Zagnańsk
		Kadzielnia, Geopark, rezerwat Ślichowice	Tężnia solankowa, uzdrowisko	Zamek Królewski, Jaskinia Raj	Baseny Mineralne	Park Etnograficzny	Europejskie Centrum Bajki	Kompleks Świętokrzyska Polana
miasto Jędrzejów	min.	38	45	16	64	15	66	38
	km	31,5	40,8	25,8	65,8	19,3	69,7	58
miasto Małogoszcz	min.	29,8	59	17	82	19	82	36
	km	32	67,1	16,5	86,6	17,6	90,6	47,3
miejscowość Sobków	min.	31	41	15	62	10	63	33
	km	29,7	42,1	15	61,7	9,3	65,6	49,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Google Maps

¹⁰ za: <https://www.swietokrzyskie.pro/najpopularniejsze-atrakcje-turystyczne-w-województwie-swietokrzyskim-w-2021-roku-galeria-zdjec/>

Projekt zintegrowany nr 2		
1.	Tytuł projektu	Zrównoważona i zintegrowana mobilność miejska w Gminach Jędrzejów i Sobków
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Jędrzejów w zakresie podprojektów 2a, 2c, 2d Gmina Sobków w zakresie podprojektów 2b
3.	Partnerzy projektu	Nie dotyczy
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	Cel szczegółowy 2.8 Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 3 – Fundusze Europejskie na mobilność miejską
6.	Działanie	3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT)
7.	Krótki opis projektu	Projekt obejmuje swym zakresem 5 podprojektów z zakresu mobilności miejskiej: 2a Budowa ścieżki rowerowej od węzła "Jędrzejów-Północ" do granicy Gminy Jędrzejów z Gminą Sobków, 2b Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego z uwzględnieniem zwiększania bezpieczeństwa ruchu w Gminie Sobków." 2c Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych w ramach „Szlaku turystycznego NIDA” planowane do dofinansowanie z OSI Ponidzie. 2d Rozwój transportu zbiorowego na terenie MOF Ścieżki rowerowe budowane w ramach projektu nie łączą się bezpośrednio, ale częściowo pokrywają się z projektem zintegrowanym nr 1 i stanowią element całości trasy łączącej gminy Jędrzejów – Sobków – Małogoszcz. Szlak rowerowy zaproponowany w projekcie zintegrowanym nr 1 przebiega przez: Sobków – Mokrsko Dolne – Mokrsko Górne – Wólka Kawęcka – Brzeźno – Mięsowa – Szczepanów - Bizoręda – Karsznice – Bocheniec – Małogoszcz – Jędrzejów (wzdłuż DW 728), zaś od Jędrzejowa do Mięsowej (starodroże DK7). Podprojekt 2a będzie polegał na budowie ścieżki rowerowej na terenie Gminy Jędrzejów, której zakres będzie obejmował: - budowę ścieżki rowerowej o długości 6,6 km przebiegającej przez miejscowości Jędrzejów, Podchojny i Mnichów; - utworzenie – miejsca postojowego (MOR) wyposażonego w stoły z ławkami, stojak na rowery oraz kosz na odpady. Podprojekt 2b będzie polegał na budowie ścieżki rowerowej na terenie gminy Sobków wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Ścieżka będzie przebiegać przez miejscowości: Sobków, Staniowice i Korytnica. Zakres projektu obejmuje: 1. Budowę ścieżki rowerowej o długości ok. 16 km -Odcinek 1 -Sobków - Staniowice -Odcinek 2 -Staniowice – Korytnica -Odcinek 3 – Korytnica - droga powiatowa w kierunku Rębowa (w ramach budowy ścieżki zakłada się budowę oświetlenia energooszczędnego typu LED)

		2. Budowę MOR (1 szt.) - wiata stanowiące miejsce postojowe wyposażone w stół, ławki, stojaki na rowery oraz inne niezbędne elementy, 3. Budowę obiektu „Bike&Ride” wyposażonego w 5 miejsc postojowych dla rowerów 4. Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, dokumentacji wykonawczej. 5. Promocja projektu 6. Nadzór inwestorski nad inwestycją. 2c Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych w ramach „Szlaku turystycznego NIDA” - na terenie miasta Jędrzejów i wzdłuż kolejki wąskotorowej planowane do realizacji w ramach OSI Ponidzie obejmuje 2 projekty: - modernizację istniejącej ścieżki rowerowej wzdłuż kolejki wąskotorowej o długości ok. 9 km na terenie Gminy Jędrzejów wraz z przebudową i uatrakcyjnieniem istniejącego miejsca postojowego, - budowę/oznakowanie ciągu komunikacyjnego przeznaczonego dla ruchu rowerowego na terenie miasta Jędrzejów. W zakres projektu wchodzi działki znajdujące się w granicach administracyjnych miasta Jędrzejów - obszar miejski. Projekt 2d Rozwój transportu zbiorowego na terenie MOF zakłada rozwój usług transportu zbiorowego poprzez stworzenie sieci połączeń komunikacji publicznej zapewniających dostęp do centrum gmin wchodzących w ramach MOF Jędrzejowa, w tym stworzenie systemu punktów przesiadkowych. Projekt zakłada również: - wprowadzenie systemu elektrycznych hulajnóg, - wprowadzenie systemu rowerów miejskich, - modernizacja infrastruktury przystankowej, - modernizacja taboru autobusowego. - rozwój infrastruktury ładowania i tankowania bezemisyjnych środków transportu, Inteligentnych Systemów Transportowych (IST), systemów współdzielenia środków transportu oraz systemów integracji taryfowej i wdrażających koncepcję „Mobilność jako usługa” (MaaS).
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	Wartość podprojektu 2a: 5 890 270,65 zł Wartość podprojektu 2b: 6 094 010,20 zł Wartość podprojektu 2c: 7 000 000,00 zł Wartość podprojektu 2d: 10 000 000,00 zł Razem: 28 984 280,85 zł
9.	Kwota dofinansowania	Dotacja dla podprojektu 2a: 5 006 730,05 zł Dotacja dla podprojektu 2b: 5 179 908,67 zł Dotacje dla podprojektu 2c: 5 950 000,00 zł Dotacje dla podprojektu 2d: 8 500 000,00 zł Razem: 24 636 638,72 zł
10.	Okres realizacji projektu	2024-2029

11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Wspierana infrastruktura rowerowa [km] Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego [wkłady na rzecz strategii] Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [osoby]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]

Przebieg ścieżek rowerowych przedstawia poniżej zamieszczona mapa nr 11.

Mapa 11 Przebieg ścieżki rowerowej ujętej w ramach projektów zintegrowanych nr 1 i 2

Mapa w skali 1:10 000

Legenda:

Źródło: opracowanie własne

Projekt nr 3		
1.	Tytuł projektu	Poprawa bezpieczeństwa ruchu w Gminie Sobków poprzez modernizację ścieżki rowerowej rekreacyjno - historyczno – przyrodniczej oraz przyrodniczej ścieżki dydaktycznej klubu 4H
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków
3.	Partnerzy projektu	Nie dotyczy
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 4. Fundusze Europejskie dla dostępności Świętokrzyskiego
6.	Działanie	4.2 Rozwój transportu zbiorowego i poprawa bezpieczeństwa ruchu
7.	Krótki opis projektu	Zakres projektu obejmuje: 1. Modernizację istniejącej ścieżki rowerowej o długości 18 km na odcinkach Brzegi – Żerniki - Choiny – Bizorenda - Brzegi 2. Modernizacja istniejącej przyrodniczej ścieżki dydaktycznej klubu 4H ok 2 km 3. Budowę MOR – wiata stanowiące miejsce postojowe wyposażone w stół, ławki, oraz inne niezbędne elementy, budowę obiektu „Bike&Ride” 4. Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, dokumentacji wykonawczej. — 5. Promocja projektu 6. Nadzór inwestorski nad inwestycją.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	6 576 291,77
9.	Kwota dofinansowania	5 589 848,01
10.	Okres realizacji projektu	2023-2026
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Nie dotyczy
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Nie dotyczy

Projektem uzupełniającym w/w działania w obszarze celu strategicznego nr 2 *Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego*, będzie:

Projekt nr 4 Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz poprawa efektywności energetycznej budynków oraz oświetlenia publicznego na obszarze MOF

Potrzeba realizacji projektu

Środowisko naturalne jest niewątpliwym zasobem obszaru partnerstwa. Jego element – czyste powietrze – jest czynnikiem sprzyjającym dalszemu rozwijaniu oferty pobytowej dla turystów, może stanowić również jedną z ważnych zachęt do osiedlania się nowych mieszkańców. Zachodzące zmiany

klimatyczne i przyjęte polityki w tym zakresie zachęcają do ograniczania strat energii oraz zapewnienia alternatywnych sposobów dostarczania energii, w tym na cele grzewcze.

Dużym wyzwaniem (nie tylko dla obszaru MOF, ale całego województwa świętokrzyskiego) jest wdrożenie zapisów uchwały nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliwa.

Przedmiotowa uchwała wprowadza następujący harmonogram eliminacji nieekologicznych źródeł ciepła:

- od dnia 1 lipca 2021 r. nie wolno spalać najbardziej zanieczyszczających powietrze paliw stałych, tj.: mułów i flotokoncentratów węglowych, węgla brunatnego, węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%,
- od dnia 1 lipca 2023 r. niewolno użytkować kotłów pozaklasowych tzw. kopciuchów (według normy PN-EN 303-5:2012),
- od 1 lipca 2024 r. nie wolno użytkować kotłów posiadających 3 i 4 klasę,
- od 1 lipca 2026 r. wolno użytkować kotły spełniające wymagania ekoprojektu zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe,
- od 1 lipca 2026 r. nie wolno użytkować kotłów na paliwo stałe w budynkach, jeśli istnieje możliwość przyłączenia budynku do sieci gazowej lub ciepłowniczej.

Zatem od 1 lipca 2026 r. na terenie województwa świętokrzyskiego będzie można użytkować tylko odnawialne bądź niskoemisyjne źródła ciepła takie jak: ciepło z sieci miejskiej, kotły na gaz lub olej opałowy, pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne. Jedynie w sytuacji braku możliwości podłączenia budynku do sieci miejskiej bądź sieci gazowej, dopuszczalne będzie spalanie paliw stałych w kotłach spełniających wymagania ekoprojektu¹¹.

Projekt nr 4		
1.	Tytuł projektu	Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz poprawa efektywności energetycznej budynków oraz oświetlenia publicznego na obszarze MOF
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków
3.	Partnerzy projektu	Gmina Jędrzejów, Gmina Małogoszcz, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 2 – Fundusze Europejskie dla środowiska
6.	Działanie	2.1 Efektywność energetyczna – dotacje 2.2 Efektywność energetyczna – IF 2.3 Zielona energia – dotacje

¹¹ Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe

		2.4 Zielona energia – IF
7.	Krótki opis projektu	W ramach projektu prowadzone będą działania na rzecz: • popularyzacji wykorzystania OZE (zarówno w jednostkach publicznych jak i gospodarstwach domowych) poprzez wsparcie inwestycji oraz działania szkoleniowe; • zwiększenia efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej, • termomodernizacja domów i mieszkań prywatnych (w tym wymiana pieców), • usprawnienie systemów ciepłowniczych, gazowych i elektroenergetycznych (zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i obiektach wielorodzinnych). • wymiana i modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	20 000 0000,00
9.	Kwota dofinansowania	17 000 000,00
10.	Okres realizacji projektu	2025-2027
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej [lokale mieszkalne] Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej [metry kwadratowe]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) [EUR] Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) [MWh/rok] Szacowana emisja gazów cieplarnianych [tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok]

Poza wyżej wymienionymi projektami poszczególne gminy zakładają realizację projektów wpisujących się w cele strategiczne i operacyjne, które łącznie docelowo będą służyły wdrożeniu misji i wizji MOF. Poniżej prezentujemy kolejne projekty planowane do realizacji w formule zintegrowanej:

Projekt nr 5		
1.	Tytuł projektu	Profilaktyka zdrowotna na obszarze MOF
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Małogoszcz
3.	Partnerzy projektu	POZ z obszaru MOF, Gmina Jędrzejów, Gmina Sobków, Artmedik Sp. z o.o. Szpital Specjalistyczny im. W. Biegańskiego w Jędrzejowie, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	EFS+.CP4.D – Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet FESW.07 Zdrowi i aktywni zawodowo
6.	Działanie	Działanie FESW.07.01 Wsparcie zdrowotne świętokrzyskich Pracowników
7.	Krótki opis projektu	1 Programy rehabilitacyjne ułatwiające powrót na rynek pracy 2 Ochrona zdrowia mieszkańców (wsparcie kierowane dla osób aktywnych zawodowo): - pakiety świadczeń zdrowotnych wykraczających poza zakres badań podstawowych, - pakiety rehabilitacyjne i warsztaty terapeutyczne dla pracowników, - doposażenie stanowisk pracy w celu poprawy ergonomii i bezpieczeństwa pracy. Preferowane będą projekty skierowane do tej grupy osób oraz projekty, które będą zapewniały dogodne warunki pracy dla osób 50+.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	4 000 000,00
9.	Kwota dofinansowania	3 400 000,00
10.	Okres realizacji projektu	2025-2029
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia [osoby]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie [osoby]

Projekt nr 6		
1.	Tytuł projektu	Podniesienie jakości kształcenia podstawowego na obszarze MOF
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków/Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Oświaty w Sobkowie
3.	Partnerzy projektu	Gmina Jędrzejów, Gmina Małogoszcz, szkoły podstawowe prowadzone przez stowarzyszenia, fundacje, osoby fizyczne na obszarze MOF
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	EFS+.CP4.F – Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet FESW.08 Edukacja na wszystkich etapach życia
6.	Działanie	Działanie FESW. Działanie 08.02 Podnoszenie jakości kształcenia podstawowego
7.	Krótki opis projektu	1 organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) w szkołach podstawowych obejmujących m.in.: - przygotowanie do egzaminów ósmoklasisty,

	- zajęcia podnoszące kompetencje kluczowe w szczególności w zakresie języka obcego oraz cyfrowe (zajęcia z wykorzystaniem TIK), - wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, - wsparcie w obszarze edukacji włączającej, - doposażenie placówek, - doradztwo zawodowe, 2. podnoszenie kwalifikacji nauczycieli m.in. poprzez organizację szkoleń wzmacniających i uzupełniających kompetencje nauczycieli w zakresie rozumienia i organizacji procesu uczenia się i kształtowania wśród uczniów kompetencji kluczowych; 3. działania szkoleniowo-doradcze dla dyrektorów i nauczycieli w zakresie zarządzania zmianą (pomoc w przeprowadzeniu diagnozy i opracowania planu działań dla zespołu nauczycielskiego), 4. zakup niezbędnego wyposażenia informatycznego (komputery, laptopy, tablety, serwerownie, modernizacja sieci informatycznych, oprogramowanie, tablice interaktywne, m.in.), 5. działania przeciwdziałające skutkom COVID-19 wśród uczniów z uwagi na alienację i ograniczenie kontaktów społecznych w trakcie nauki zdalnej: - wzmocnienie roli szkoły w profilaktyce problemów psychologicznych dzieci i młodzieży, - zatrudnienie psychologów dziecięcych, - prowadzenie terapii oraz zajęć grupowych i indywidualnych dla uczniów, - warsztaty i doradztwo dla rodziców, - szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych. Pogarszające się zdrowie psychiczne dzieci co ma bezpośredni związek alienacją uczniów w trakcie pandemii COVID-19 i zajęciami zdalnymi. To w tym czasie nastąpił wzrost epizodów depresyjnych co jest spowodowane ograniczeniem kontaktów społecznych w ramach lock-downów. Zjawisko to potwierdzają dane Narodowego Funduszu Zdrowia, iż w ciągu ostatnich pięciu lat liczba dzieci i młodzieży, które są leczone z powodu zaburzeń depresyjnych i zaburzeń nastroju wzrosła o ponad 100 procent. W 2017 roku takich osób było 12 tysięcy, w 2021 już 25 tysięcy. Ekspertki wskazują, że stany i zaburzenia depresyjne wśród dzieci i młodzieży w naszym kraju stają się coraz większym problemem zdrowotnym występującym u ok. 2 proc. Dzieci i aż u około 20 proc. Młodzieży. Konsekwencją depresji mogą być zachowania samobójcze.
--	---

8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	2 000 000,00
9.	Kwota dofinansowania	1 700 000,00
10.	Okres realizacji projektu	2024-2027
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem (osoby)
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby)

Projekt nr 7		
1.	Tytuł projektu	Poprawa jakości edukacji przedszkolnej
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Małogoszcz
3.	Partnerzy projektu	Gmina Jędrzejów, Gmina Jędrzejów, Ośrodki Wychowania Przedszkolnego prowadzone przez stowarzyszenia, fundacje, osoby fizyczne na obszarze MOF
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	EFS+.CP4.F – Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet FESW.08 Edukacja na wszystkich etapach życia
6.	Działanie	Działanie FESW.08.01 Wsparcie edukacji przedszkolnej
7.	Krótki opis projektu	Projekt polega na podniesieniu jakości edukacji przedszkolnej tj. - wydłużenie godzin pracy, - tworzenie nowych miejsc przedszkolnych, - organizacja zajęć dodatkowych, - doposażenie placówek, - wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, - podnoszenie kwalifikacji nauczycieli przedszkolnych.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	2 000 000,00
9.	Kwota dofinansowania	1 700 000,00
10.	Okres realizacji projektu	2024-2029
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego [szt.]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują przez co najmniej 24 miesiące po zakończeniu projektu [szt.]

Projekt nr 8		
1.	Tytuł projektu	Aktywna integracja na obszarze MOF
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie
3.	Partnerzy projektu	Gmina Jędrzejów, Gmina Małogoszcz, Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	EFS+.CP4.H – Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji ESO4.12. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci ESO4.11(k) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet FESW.09 Usługi społeczne i zdrowotne
6.	Działanie	Działanie FESW.09.01 Aktywna integracja społeczna i zawodowa Działanie FESW 09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych Działanie FESW.09.05 Wsparcie rodzin oraz pieczy zastępczej
7.	Krótki opis projektu	1 Projekt zakłada powstawanie oraz działalność świetlic środowiskowych jako elementu pomocy rodzinom w codziennym funkcjonowaniu oraz rozszerzenie oferty wsparcia rodziny i jej kompetencji wychowawczych. 2. Rozwinięcie oferty usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w miejscu zamieszkania oraz ułatwiających samodzielne funkcjonowanie w domu (usługi rehabilitacyjne i pielęgniarskie świadczone w domu, zabezpieczenie potrzeb mobilności osób z niepełnosprawnością lub zależnych i ułatwienie w ten sposób aktywizacji społeczno-zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i kulturalnej); 3. wsparcie dla seniorów: - usługi opiekuńcze w terenie świadczone osobom starszym; - rozwinięcie sieci klubów seniora (także w ramach Senior+, Dzienny Dom Senior+) w celu aktywizacji osób starszych, - zapewnienie integracji międzypokoleniowej i przeciwdziałania marginalizacji społecznej oraz osamotnieniu osób starszych;

		- organizacja posiłków z dowozem do domu, pomoc sąsiedzka, - lepszy dostęp do rehabilitacji i terapii; rozwijanie usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach (w domach lub niewielkich placówkach). 4. usługi społeczne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m. in. Z powodu: długotrwałego bezrobocia, braku motywacji do podjęcia pracy, niepełnosprawności, niskich kompetencji społecznych i zawodowych, a także osób biernych zawodowo; w ramach usług społecznych planuje się kompleksową aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem: wsparcie psychologiczne, wsparcie zdrowotne, kursy, szkolenia i doradztwo zawodowe, staże zawodowe, inne wsparcie w podjęciu zatrudnienia; 5. rozwój mieszkalnictwa treningowe i wspieranego, mieszkań socjalnych (najem socjalny).
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	6 000 000 zł
9.	Kwota dofinansowania	5 100 000 zł
10.	Okres realizacji projektu	2025-2029
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Osoby niezatrudnione [osoby]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu [osoby]

Projekt nr 9		
1.	Tytuł projektu	Aktywizacja osób bezrobotnych i biernych zawodowo
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie
3.	Partnerzy projektu	Gmina Jędrzejów, Gmina Sobków, Gmina Małogoszcz
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	EFS+.CP4.A – Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet FESW.10 Aktywni na rynku pracy
6.	Działanie	Działanie FESW.10.01 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy
7.	Krótki opis projektu	Projekt obejmuje działania na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy: • szkolenia i kursy zawodowe, • płatne staże zawodowe, • dopłaty do zatrudnienia,

		• sfinansowanie kosztów tworzenia nowych miejsc pracy, w tym pracy zdalnej, • bezzwrotne dotacje na założenie własnej firmy.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	3 000 000,00
9.	Kwota dofinansowania	2 550 000,00
10.	Okres realizacji projektu	2023-2029
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni [osoby] Długotrwale bezrobotni [osoby] Osoby młode w wieku 18–29 lat [osoby] Uczestnicy powyżej 54 lat [osoby] Uczestnicy z niepełnosprawnościami [osoby] Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie [osoby]
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie [osoby] Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie [osoby]

Pozostałe projekty:

Projekt uzupełniający nr 1		
1.	Tytuł projektu	Zachowanie dziedzictwa kulturowego najważniejszych zabytków na obszarze MOF
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Jędrzejów
3.	Partnerzy projektu	Parafie, zarządcy zabytków, Gmina Sobków, Gmina Małogoszcz
4.	Krótki opis projektu	1 Prace konserwatorskie przy zachowaniu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków: • Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej (obecnie Świętokrzyskiej Kolejki Dojazdowej „Ciuchcia Ekspres Ponidzie”); • śródmieścia miasta Jędrzejowa – zabytkowe założenie urbanistyczne – z ośrodkiem dużym rynkiem, z którego narożników wychodzą ulice przecięte wąskimi przecznicami; • Zespół Klasztorny OO Cystersów w Jędrzejowie, • Zespoły Kościołów Parafialnych w Chomentowie, Korytnicy, Kozłowie, Małogoszczu, Mnichowie, Mokrsku-Dolnym, Sobkowie i Złotnikach, • terenów podworskich i parków (Brus, Brzegi, Jasionna, Lasków, Lasochów, Lipa, Leśnica, Mieronice, Mnichów, Nowe Kotlice, Zagaje, Mokrsko Dolne) • ruin zamku wraz z otaczającym go terenem w miejscowości Mokrsko Górne oraz Zespół Fortalicji w Sobkowie.

		2 Poprawa stanu zabytków wpisanych do gminnych ewidencji zabytków oraz pomników i miejsc pamięci. 3 Przebudowa budynku Towarzystwa Przyjaciół Małogoszcza.
5.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	50 000 000 zł
6.	Kwota dofinansowania	30 000 000 zł
7.	Okres realizacji projektu	2024-2029
8.	Źródła finansowania	Świątokrzyski Konserwator Zabytków Rządowy Program Odbudowy Zabytków Dotacje na ochronę Zabytków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
9.	Oczekiwane wskaźniki produktu	Liczba obiektów zabytkowych poddanych renowacji
10.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu	Liczba odwiedzających [rocznie]
11.	Powiązanie z celami MOF	Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida Cel operacyjny 1.1 Zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej przy wykorzystaniu potencjału turystycznego rzeki Nida i kolejki wąskotorowej

Projekt uzupełniający nr 2		
1.	Tytuł projektu	Poprawa jakości infrastruktury przedszkolnej w Gminie Sobków
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków
3.	Partnerzy projektu	Nie dotyczy
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR)
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 5. Fundusze Europejskie dla rozwoju społecznego
6.	Działanie	5.1 Infrastruktura edukacyjna
7.	Krótki opis projektu	Projekt polega na modernizacji sal, placów zabaw i doposażeniu oddziałów przedszkolnych w gminie Sobków. Szczegółowy zakres: 1 Modernizacja oddziałów przedszkolnych przy Zespole Placówek Oświatowych w Mokrsku Dolnym 2 Wyposażenie oddziałów przedszkolnych przy Zespole Placówek Oświatowych w Mokrsku Dolnym 3 Modernizacja oddziałów przedszkolnych przy Zespole Placówek Oświatowych w Brzegach 4 Wyposażenie oddziałów przedszkolnych przy Zespole Placówek Oświatowych w Brzegach 5 Modernizacja placu zabaw w Brzegach

		6 Prace adaptacyjne oddziałów przedszkolnych przy Zespole Placówek Oświatowych w Korytnicy 7 Wyposażenie oddziałów przedszkolnych przy Zespole Placówek Oświatowych w Korytnicy 8 Modernizacja oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Sokołowie Dolnym 9 Wyposażenie oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Sokołowie Dolnym 10 Modernizacja placu zabaw w Staniowicach dla potrzeb oddziału zamiejscowego 11 Modernizacja oddziałów przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Sobkowie wraz z oddziałem zamiejscowym w Staniowicach 12 Wyposażenie oddziałów przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Sobkowie wraz z oddziałem zamiejscowym w Staniowicach 13 Modernizacja oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Lipie 14 Wyposażenie oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Lipie 15 Wyposażenie oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Miąsowej (w tym nowo utworzonego) 16 Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Miąsowej z przeznaczeniem na żłobek i przedszkole 17 Modernizacja oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Chomentowie 18 Wyposażenie oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Chomentowie 19 Modernizacja oddziałów zerowych przy Szkole Podstawowej w Miąsowej 20 Wyposażenie oddziału przedszkolnego (zerowego) przy Szkole Podstawowej w Miąsowej
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	6 584 596,86
9.	Kwota dofinansowania	1 637 109,73
10.	Okres realizacji projektu	2022-2025
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi [osoby] Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) [szt.]
12.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi [użytkownicy/rok]

Projekt uzupełniający nr 3		
1.	Tytuł projektu	Rozwój infrastruktury dla ruchu rowerowego
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków lub Gmina Jędrzejów

3.	Partnerzy projektu	j.w. pozostałe gminy wchodzące w skład Partnerstwa „Ponidzie”
4.	Krótki opis projektu	Budowa 92,1 km tras rowerowych na terenie gmin objętych Strategią zgodnie z założeniami „Koncepcji przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”, w tym m.in. budowa i/lub modernizacja systemu ścieżek rowerowych wraz ze stacjami obsługi i wypożyczalnią rowerów m.in. w ramach planowanego szlaku turystycznego NIDA (Wnioskodawca: Partnerstwo Ponidzie), który podzielony jest na 7 komponentów: 1. wzmocnienie potencjału regionu poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturalnych Ponidzia – stworzenie sieci szlaków turystycznych; 2. budowa stanowisk i miejsc postojowych dla kamperów; 3. zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego regionu oraz dostosowanie ich do funkcji turystycznych – wznowienie kursów Ciuchci Ekspres Ponidzie; 4. wykorzystanie walorów przyrodniczych obszaru Ponidzia do celów turystycznych i rekreacyjnych – zagospodarowanie terenów wokół zbiorników wodnych i rzeki Nidy; 5. oznakowanie turystyczne zabytków i atrakcji turystycznych; 6. budowa marki i promocja Ponidzia; 7. szlakiem atrakcji turystycznych Ponidzia – utworzenie systemu atrakcji turystycznych wzdłuż rzeki Nidy. - budowa ścieżki rowerowej łączącej gminy MOF, - budowa miejsc obsługi rowerzystów – wiat do odpoczynku, punktów napraw rowerów, wypożyczalni rowerów, - uzupełnienie nawierzchni szlaków rowerowych, - wybudowanie platform/miejsc widokowych, - wykonanie spójnego oznaczenia szlaków – tabliczki kierunkujące, tablice informacyjne.
5.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	30 000 000 zł
6.	Kwota dofinansowania	20 000 000 zł
7.	Okres realizacji projektu	2024-2029
8.	Źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027 Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Fundusze Norweskie i EOG
9.	Oczekiwane wskaźniki produktu	Liczba km wybudowanych ścieżek rowerowych
10.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z nowo wybudowanych ścieżek rowerowych (rocznie)
11.	Cele MOF	Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida Cel operacyjny 1.1 Zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej przy wykorzystaniu potencjału turystycznego rzeki Nida i kolejki wąskotorowej

Plany dotyczące rozbudowy ścieżek rowerowych w ramach niniejszego projektu są zgodne z „Koncepcją przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”¹². Jędrzejów został zakwalifikowany jako jeden z 15 węzłów regionalnych. W Koncepcji zakłada się również, że ruch rowerowy będzie kumulował w kilku korytarzach krajowych m.in. Lublin-Kielce-Jędrzejów -Katowice na bazie dróg krajowych nr 74, 7 i 78 (docelowo w klasie "S") oraz zmodernizowanych linii kolejowych nr 61 i Linii Hutniczej Szerokotorowej (LHS). To co istotne, projektowane ścieżki rowerowe zostaną zaplanowane i wykonane zgodnie ze „Standardami projektowymi dla tras rowerowych województwa Świętokrzyskiego”¹³. W Koncepcji planowane jest wybudowanie 92,1 km tras rowerowych na terenie gmin objętych Strategią:

Tabela 42. Trasy rowerowe planowane do budowy na terenie gmin MOF w „Koncepcji przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”

Gmina	Eurovelo 11	Trasa regionalna nr 152	Trasa regionalna nr 153	Trasa regionalna nr 154	Trasa regionalna nr 156	Razem
Jędrzejów	-	-	20,4	19	2,5	41,9
Małogoszcz		16	20	-	-	36
Sobków	14,2	-	-	-	-	14,2
Razem	14,2	16	40,4	19	2,5	92,1

Źródło: opracowanie własne

EuroVelo 11 (międzynarodowa)

Przebieg trasy: województwo małopolskie – Lekszyce – Kazimierza Wielka – Koniecmoty (Wiślica) – Chroberz – Pińczów – Umianowice – Hajdaszek – Chmielnik – Raków – Niwy – Górno – Cedzyna – Kielce – Górki Szczukowskie – Umer – Rogowice – Krasna – Wąsosz – Czarniecka Góra – Stąporków – Niektań Wielki – Antoniów (województwo mazowieckie)

Długość: 244 km

Warto podkreślić, że przez województwo świętokrzyskie przechodzi tylko jedna trasa wchodząca w skład europejskiej sieci tras rowerowych EuroVelo nr 11. Trasa ta to tzw. „Szlak Europy Wschodniej”, który w całości liczy ok. 6 tys. km i przechodzi przez 11 krajów: Norwegię, Finlandię, Estonię, Łotwę, Litwę, Polskę, Słowację, Węgry, Serbię, Macedonię i Grecję łącząc ze sobą Przylądek Północny, Helsinki, Tallinn, Tartu, Wilno, Warszawę, Kraków, Koszyce, Belgrad, Skopje, Saloniki i Ateny. Na terenie Polski EuroVelo 11 przebiega na długości ok. 700 km. Największe postępy w jej budowie odnotowuje województwo małopolskie, które posiada już kilkadziesiąt kilometrów wybudowanych dróg dla rowerów na swoim obszarze nazwanych Velo Natura (ok. 30% całej długości trasy). Na terenie województwa świętokrzyskiego gotowy jest 37-kilometrowy odcinek tej trasy od granicy z województwem małopolskim (Lekszyce) przez Kazimierz Wielką do Koniecmostów (k. Wiślicy).

Gminy objęte Strategią nie są bezpośrednio ujęte w głównym korytarzu, ale w wariantach I (południowym) planowany jest odcinek 14,2 km na terenie gminy Sobków. Z punktu widzenia MOF

¹² Przyjętą uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 4962/2022 z 2 marca 2022r.

¹³ Załącznik nr 1 do dokumentu pn. „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego” przyjętego Uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 4962/22 z dnia 02.03.2022 r.

ważne jest, aby trasa ta była tak projektowana, aby umożliwić turystom dostęp do dworca kolejowego w Jędrzejowie – linia nr 8.

Mapa 12. Przebieg międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 11

Źródło: „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”

Trasa regionalna nr 152

Przebieg trasy: województwo śląskie – Żelazów – Włoszczowa – **Małogoszcz** – Chęciny – Zagnańsk – Święta Katarzyna – Nowa Słupia – Opatów – Dwikozy – województwo podkarpackie
Długość: 190 km, w tym na terenie objętych Strategią 16 km

Trasa ta przechodzi przez centrum województwa świętokrzyskiego z zachodu na wschód i łączy ze sobą najbardziej atrakcyjne obszary regionu. To co ważne stanowi połączenie Kielc z takimi miejscowościami jak Chęciny, Zagnańsk, Małogoszcz, Święta Katarzyna czy Nowa Słupia, co z punktu widzenia mieszkańców stolicy regionu oraz turystów wypoczywających w Górach Świętokrzyskich stanowi doskonały sposób na poruszanie się i zwiedzanie tej części regionu na rowerze.

Mapa 13. Planowany przebieg regionalnej trasy rowerowej nr 152

Źródło: „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”

Trasa regionalna nr 153

Przebieg trasy: województwo małopolskie – Opatowiec – Kazimierza Wielka – Skalmierz – Działoszyce – Niegosławice – **Jędrzejów** – **Bocheniec** – **Wiarna Rzeka** – Ruda Strawczyńska – Grzymałów – Końskie – województwo łódzkie

Długość: 201 km, w tym 40,4 km na terenie objętym Strategią

Trasa rowerowa nr 153 łączy ze sobą średnie miasta powiatowe: Kazimierz Wielką, Jędrzejów i Końskie. Ponadto w korytarzu trasy zlokalizowanych jest szereg mniejszych niezwykle atrakcyjnych miejscowości jak: Skalmierz, Działoszyce, Michałów, Małogoszcz, Radoszyce czy Sielcia. Trasa posiada dostęp do węzłów komunikacyjnych, jednakże poruszanie się pomiędzy nimi rowerem i powrót w miejsce startu w większości przypadków nie jest możliwe (różne linie kolejowe). **Można** natomiast **dotrzeć koleją do: Jędrzejowa (linia nr 8 Warszawa Zachodnia – Kraków Główny), Wiernej Rzeki (linia nr 61 Kielce – Fosowskie)** oraz w niedługiej perspektywie czasu do Końskich (linia nr 25 Łódź Kaliska – Dębica), a w korytarzu trasy dodatkowo do Sędziszowa (linia nr 8) i Opoczna (magistrala nr 4 Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie i linia nr 25).

Należy ona do najdłuższych projektowanych tras rowerowych przebiegających przez województwo świętokrzyskie. Południowy koniec tej trasy dochodzi do miasteczka Opatowiec, gdzie łączy się z Wiślaną Trasą Rowerową oraz z Velo Dunajec. Z tego powodu jest to trasa o bardzo dużym potencjale

i stanowi naturalne przedłużenie najatrakcyjniejszych tras rowerowych wybudowanych w ostatnich latach w Małopolsce. Trasa ta będzie po południkowo głównie wzdłuż dróg lokalnych oraz niewielkiego fragmentu drogi wojewódzkiej nr 728.

Mapa 14. Planowany przebieg regionalnej trasy rowerowej nr 153

Źródło: „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”

Trasa ta łączy się w Jędrzejowie wzdłuż ul. Kolejowej i ul. Konarskiego (1 km) z trasą nr 154.

Regionalna trasa rowerowa nr 154

Przebieg: Szczekociny województwo śląskie – Moskorzew – Nagłowice – **Jędrzejów** – Umianowice – Hajdaszek – Chmielnik – Raków – Bogoria – Koprzywnica – Tarnobrzeg województwo podkarpackie
Długość: 150 km

Trasa ta jest szczególna, gdyż aż 66% jej całkowitej długości (ok. 100km) zostało poprowadzone **w śladzie dawnej kolejki wąskotorowej (od Jędrzejowa do Koprzywnicy)**. Część tego śladu jest w dalszym ciągu eksploatowana przez Świętokrzyską Kolejkę Wąskotorową Ciuchcia Ponidzie kursującą na odcinku Jędrzejów – Umianowice. Ponadto fragment torowiska z Umianowic do Hajdaszka podlega ochronie konserwatorskiej i jego bezpośrednie wykorzystanie pod trasę rowerową nie jest możliwe. Stąd też propozycja budowy trasy rowerowej na całym tym odcinku przewiduje budowę drogi dla rowerów równoległe do torowiska. Takie rozwiązanie już zostało zastosowane od Jędrzejowa do

Jasionnej, gdzie obok torowiska, którą jeździ Ciuchcia Ponidzie zbudowano utwardzoną ścieżkę rowerową wraz z dodatkową infrastrukturą towarzyszącą.

Pozostała część dawnego śladu kolejki od Hajdaszka aż do Koprzywnicy nie jest już eksploatowana przez kolej, w wielu miejscach brakuje torowisk (zwłaszcza w części wschodniej) i może zostać wykorzystana pod budowę drogi dla rowerów. Takiemu rozwiązaniu sprzyja również struktura własnościowa tych obszarów, gdyż tereny te są w większości przypadków własnością gmin, Skarbu Państwa lub spółek Skarbu Państwa (m.in. PKP). Niewielu jest właścicieli prywatnych, co korzystnie może wpływać na całkowitą wartość inwestycji, gdyż można uniknąć wysokich kosztów wykupów gruntów. Warto również podkreślić, iż trasa rowerowa nr 154 to ogromna szansa dla czekającej właśnie na modernizację i remont jednej z największych atrakcji turystycznych Ponidzia tj. Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Ponidzie oraz budowanego w Umanowicach Ośrodka Edukacji Przyrodniczej.

Mapa 15 Regionalna trasa rowerowa nr 154

Źródło: „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”

Regionalna trasa rowerowa nr 156

Przebieg trasy: województwo małopolskie – Mstyczów – Sędziszów – Pińczów – Chroberz – Busko-Zdrój – Skotniki Duże – Solec-Zdrój – Błotnowola

Długość: 107 km, długość na obszarze MOF: 2,5 km

To trasa zlokalizowana w południowej części województwa świętokrzyskiego biegnąca równoleżnikowo. W korytarzu głównym, łączy ona ze sobą uzdrowiska Busko-Zdrój i Solec-Zdrój oraz Pińczów. Jedynie na 2,5 km odcinku przebiegać ona będzie przez teren Gminy Jędrzejów.

Warto dodać, że południowy kraniec tej trasy dochodzi do planowanej do budowy na terenie Świętokrzyskiego Wiślanej Trasy Rowerowej.

Trasa rowerowa nr 154 oprócz 4 połączeń kolejowych, w tym 2 na terenie MOF:

The map shows the Świętokrzyskie Voivodeship with its administrative boundaries. The study area is highlighted in the southern part of the voivodeship, near the border with the Lublin Voivodeship. Key cities and towns labeled include: Końskie, Stąporków, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, Baltów, Ostrowiec Świętokrzyski, Świętokrzyski, Ćmielów, Zawichost, Wilczyce, Sandomierz, Ujazd, Raków, Klimontów, Koprzywnica, Staszów, Szydłów, Chmielnik, Jędrzejów, Morawica, Chęciny, Małogoszcz, Piekoszków, Strawczyn, Łopuszno, Suchedniów, Sielpia, Radoszyce, Falków, Końskie, Włoszczowa, Szczekociny, Secemin, Nagłowice, Sędziszów, Wodzisław, Pińczów, Busko-Zdrój, Chroberz, Wislica, Nowy Korczyn, Kazimierza Wielka, and Pacanów. A scale bar at the bottom right indicates distances from 0.0 to 30.0 km.

91

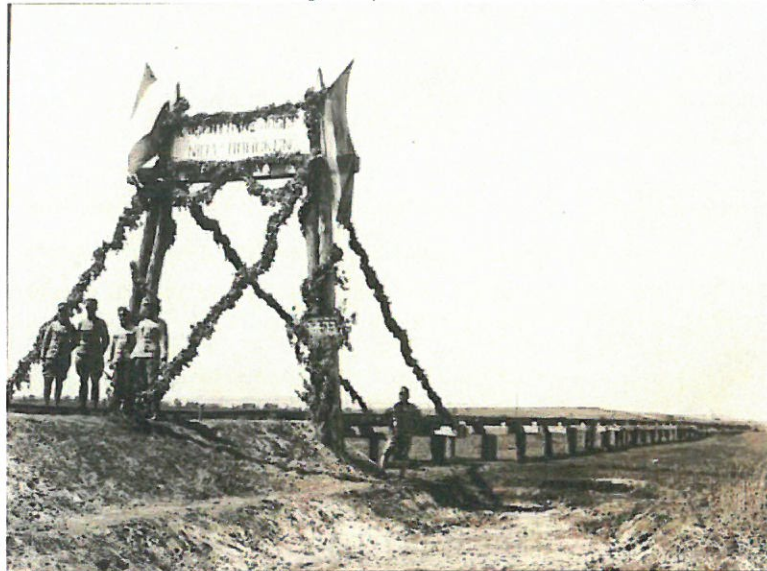
Projekt uzupełniający nr 4		
1.	Tytuł projektu	Rewitalizacja „Świątokrzyskiej Kolejki Wąskotorowej Ciuchcia Ponidzie”
2.	Nazwa Wnioskodawcy	Województwo Świętokrzyskie
3.	Realizator projektu	Zespół Świątokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach
4.	Krótki opis projektu	Projekt obejmuje modernizację i remont szlaku kolejowego od Pińczowa do Umianowic na długości około 8,8 km oraz od stacji w Motkowicach do mostu kolejowego na rzekę Nidą na długości około 2 km, modernizację i remont układu torowego na stacjach kolejki wąskotorowej w Pińczowie i Jędrzejowie, modernizację i remont wraz z wyposażeniem hali napraw lokomotyw i wagonów oraz kuźni kolejowej na stacji w Jędrzejowie oraz adaptację i remont poczekalni, kasy oraz pomieszczenia dróżnika na stacji w Pińczowie. Ponadto przeprowadzone będą modernizacja i adaptacja wraz z wyposażeniem oraz prace konserwatorskie taboru kolejowego: parowozu, lokomotywy spalinowej i sześciu wagonów.
5.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	30 000 000 zł
6.	Kwota dofinansowania	27 000 000 zł
7.	Okres realizacji projektu	2024-2029
8.	Źródła finansowania	Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych
9.	Oczekiwane wskaźniki produktu	Długość zmodernizowanych szlaków kolejowych [w km]
10.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu	Liczba turystów korzystających z atrakcji turystycznych [osoby/rocznie]
11.	Cele MOF	Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida Cel operacyjny 1.1 Zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej przy wykorzystaniu potencjału turystycznego rzeki Nida i kolejki wąskotorowej

Rewitalizacja oraz funkcjonowanie Kolejki Wąskotorowej Ponidzie

Historia¹⁴ powstania kolei Jędrzejowskiej sięga I wojny światowej. Początkowo były to linie frontowe armii austriackiej budowane w 1915 roku, by z czasem pełnić funkcję gospodarczą. Powstała wtedy w Pińczowie parowozownia, do której sprowadzono pierwsze lokomotywy oraz budowano drewniane mosty i estakady nad rozlewiskami Nidy.

¹⁴ Za: <http://www.expres-ponidzie.k-ow.net/>

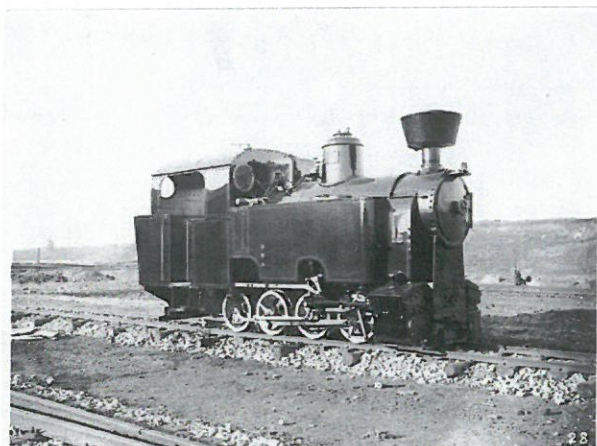
Zdjęcie 2. Otwarcie mostu drewnianego na palach w Umianowicach (I wojna światowa)

Źródło: <http://www.expres-ponidzie.k-ow.net/historia>

To Austriacy dla potrzeb militarnych wybudowali pierwszy odcinek polowej linii wąskotorowej od Jędrzejowa do dzisiejszych Motkowic w Gminie Imielno. Po cofnięciu się frontu austriacko – rosyjskiego znad rzeki Nidy rozpoczęto budowę dalszego odcinka linii do Hajdaszka, Sędziejowic i Chmielnika, a następnie przez Raków do Bogorii (łąčna długość kolei wynosiła wówczas 86 km). Niemal równolegle powstały odcinki Miechów – Węchadłów – Działoszyce, Kocmyrzów – Posąda. W roku 1924 starostwo pińczowskie zbudowało odcinek linii od Pińczowa do Hajdaszka, gdzie łączyła się ona z kolejką jędrzejowską.

Zdjęcie 3 Parowóz Tx26 „Pińczów” wykonany na zlecenie Zarządu Pińczowskiej Kolejki

Źródło: <http://www.expres-ponidzie.k-ow.net/historia>

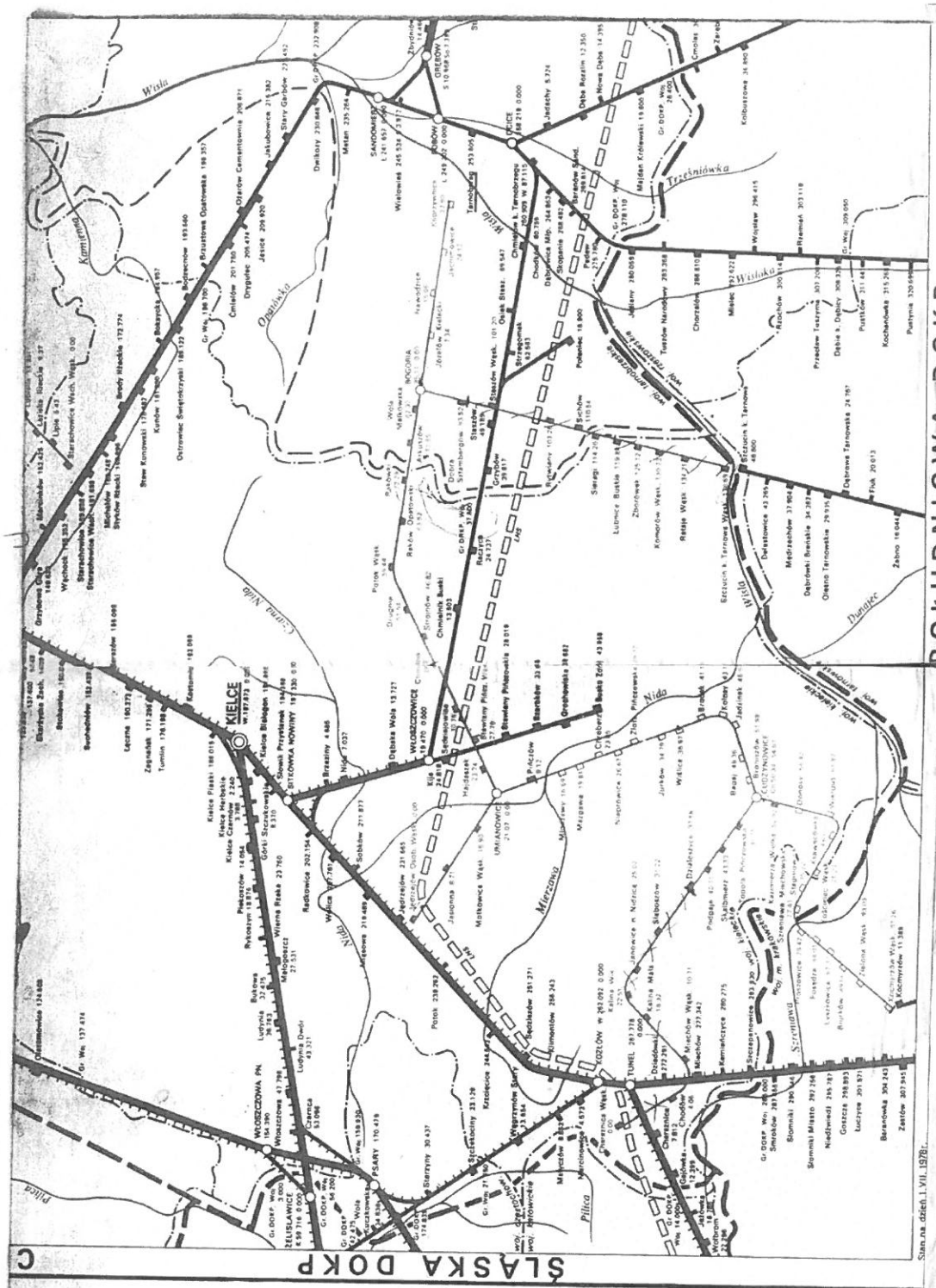
Pińczowskie Koleje Dojazdowe były w XX-leciu międzywojennym największą inwestycją samorządową w Polsce, finansowaną przez Sejmik Powiatu Pińczowskiego. Zarząd pińczowskiej kolejki zamówił jako pierwszy w kraju nowy wąskotorowy parowóz w zakładach FABLOK w Chrzanowie. W pińczowskich warsztatach powstał m.in. wąskotorowy wagon pasażerski a w Ostrowcu Świętokrzyskim wyprodukowano znaczną ilość wagonów dla wąskotorówki. Cały czas rozbudowywana sieć późniejszej Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej liczyła 340 km, sięgając po Tarnobrzeg, Szczucin, Miechów/Charsznicę i Kocmyrzów.

Zasadniczym celem i przeznaczeniem połączonych kolei był przewóz płodów rolnych, buraków, wyśłodków, cukru, węgla, gipsu, drewna z wyrębu lasów, obsługę młynów, tartaków, gorzelni, kamieniołomów i lokalnych cegielni. Ważnym zadaniem kolei był także przewóz pasażerów pomiędzy wioskami i miastami, wynikający z braku w tym regionie dróg bitych.

Znaczenie przewozów pasażerskich jeszcze bardziej wzrosło w czasie okupacji niemieckiej, gdy w dużej mierze z przejazdów koleją korzystały grupy organizacji podziemnych działających na terenie Kielecczyny. Na przełomie lat 1950/51 rozpoczęto przekuwanie całej sieci torów kolei z szerokości 600 mm na 750 mm. W 1951 r. wprowadzono parowozy Px48 i Px49 produkcji polskiej z Chrzanowa. Przełom lat 60. i 70. To wprowadzanie lokomotyw spalinowych z serii Lxd2, a w latach 70 transporterów do przewozu wagonów normalnotorowych.

Największe przewozy pasażerskie i towarowe zanotowano w 1966 roku, później następował systematyczny ich spadek. Mapa na kolejnej stronie prezentuje sieci Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej (wg stanu na 01.07.1978 r.). Sukcesywnie zawieszano kursy pociągów pasażerskich, ograniczano ruch towarowy, by w roku 1993 zawiesić ruch całkowicie. Wzrost zainteresowania turystów spowodował utworzenie specjalnego wąskotorowego pociągu turystycznego „Ciuchcia Ponidzie” (niestety po bardzo okrojonej trasie) – początkowo z Jędrzejowa do Wiślicy, która następnie została skrócona do Pińczowa (w wyniku katastrofalnej powodzi 1997). Po restrukturyzacji PKP w 2001r. zawieszono kursowanie wszystkich kolejek w Polsce. W 2002r. po wielu staraniach kolejkę przejęły lokalne samorządy i wznowiono powtórnie wycieczki kolejką.

Mapa 17. Mapa sieci Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej (wg stanu na 01.07.1978r.)

Źródło: <http://www.expres-ponidzie.k-ow.net/historia/95ozklady/siec.jpg>

Niestety z uwagi na trudną sytuację finansową, a także ograniczone możliwości pozyskiwania przez spółkę funduszy na rozwój – Zgromadzenie Wspólników Spółki Świętokrzyska Kolejka Dojazdowa „Ciuchcia Expres Ponidzie” podjęło 22 czerwca 2020 r. uchwałę o likwidacji spółki.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego wspólnie z Powiatami Jędrzejowskim i Pińczowskim oraz Gminami: Imielno, Jędrzejów, Kije i Pińczów podpisał 8 czerwca 2020 r. list intencyjny w sprawie zadania pn. „REWITALIZACJA ORAZ FUNKCJONOWANIE KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ PONIDZIE”. W imieniu Województwa Świętokrzyskiego z dniem 1 października 2020r. zadanie realizuje Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach. Analizując możliwości rozwoju kolejki i produktu turystycznego jako marki „Ponidzia” i województwa świętokrzyskiego warto podkreślić aktualny potencjał kolejki w postaci:

- 34 km szlaku kolejowego przebiegającego przez tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczo-krajobrazowych (Nadnidziański Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000, śródlądowa delta rzeki Nidy),
- zabytkowych stacyjek w Umianowicach, Pińczowie i Hajdaszku,
- pełnego zaplecza technicznego w Jędrzejowie, związanego z remontami i modernizacją taboru własnego, ale i innych kolejek wąskotorowych (hale o łącznej powierzchni 3300 m²)¹⁵,
- jednego z największych taborów wąskotorowych, w skład którego wchodzi często jedyne egzemplarze w Polsce: 32 wagony (osobowe, platformy, cysterny, pługi odśnieżne, towarowe), 4 lokomotywy spalinowe oraz parowóz Px48.

Zdjęcie 4. Parowóz Px-48

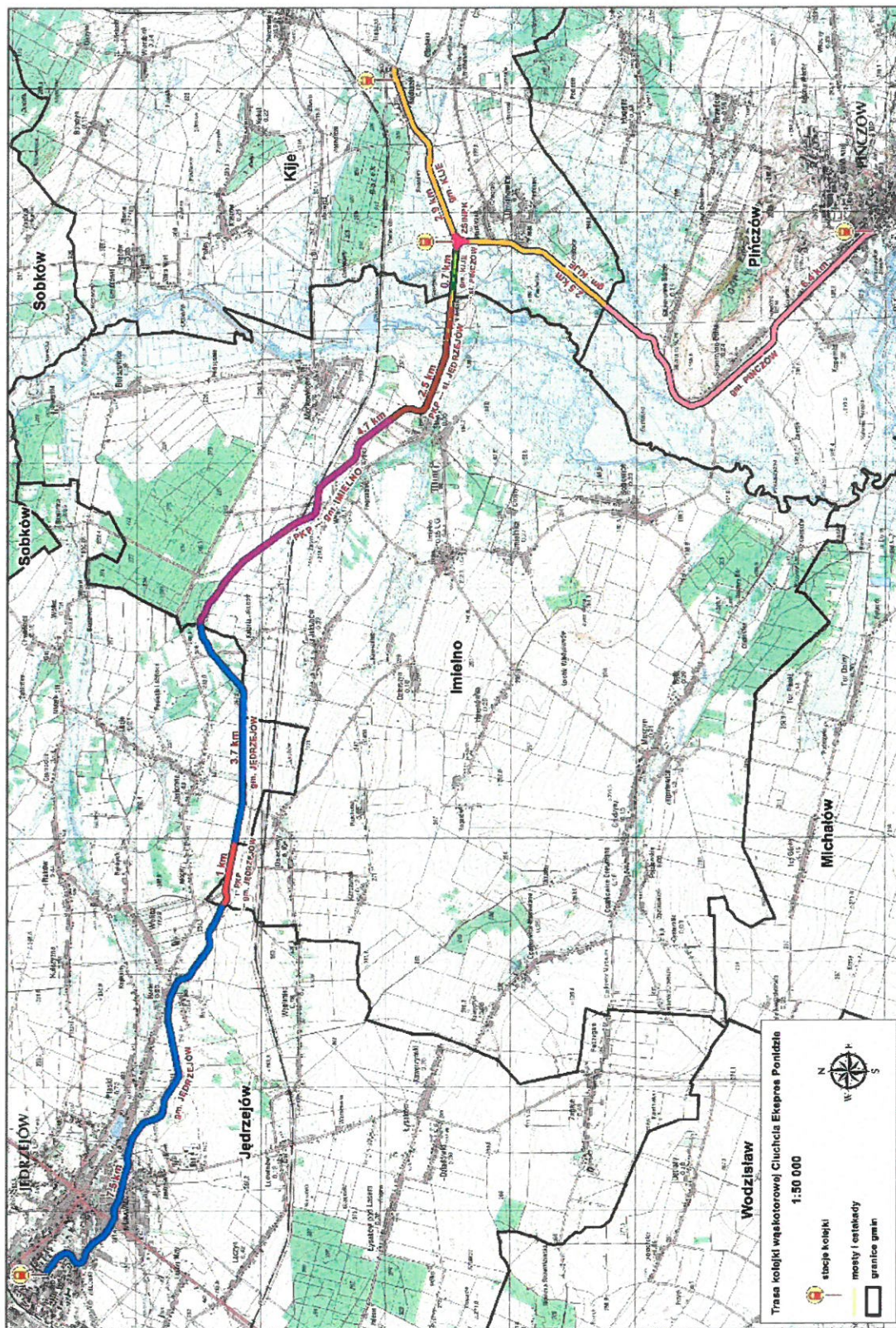

Źródło: Urząd Miejski w Jędrzejowie

W ramach powołanej Sekcji m.in. kolejki wąskotorowej aktualnie zatrudnionych jest 13 osób, w tym 5 osób przejętych ze Świętokrzyskiej Kolejki Dojazdowej. Kadra administracyjno-biurowa to 4 stanowiska, natomiast 9 osób stanowi personel techniczny, który został podzielony na dwa zespoły: zespół remontowy – bezpośrednio związany z pracami remontowymi taboru oraz zespół utrzymania szlaku – odpowiedzialny za prace związane z utrzymaniem szlaku kolejowego oraz terenów stacji. Działalność kolejki nadzoruje kierownik Sekcji, bezpośrednio podlegający dyrektorowi Zespołu Parków Krajobrazowych.

¹⁵ Warto dodać, iż większość kolejek w kraju nie posiada tak dużego zaplecza.

Mapa 18. Trasa 34 km szlaku kolejki wąskotorowej

Źródło: Urząd Miejski w Jędrzejowie

Prace nad przywróceniem kolejki wąskotorowej rozpoczęto od wykonania monitoringu stanu początkowego. Przeprowadzono spis z natury: budynków, taboru kolejowego, maszyn i urządzeń. Zinventaryzowano szlak kolejowy na trasie Jędrzejów – Pińczów (34 km) oraz elementy takie jak: przejazdy (143), przepusty (17), rozjazdy (10), mosty i mostki (12). Oznakowano obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Świętokrzyskiego oraz nawiązano współpracę z Wojewódzkim Świętokrzyskim Konserwatorem Zabytków w celu ustalenia działań służących skutecznej ochronie obiektów.

Monitoring stanu istniejącego pokazał ogromną skalę potrzeb i wskazał hierarchię działań najbardziej pilnych i niezbędnych do wykonania w pierwszej kolejności. Warto również dodać, że w ostatnim okresie wykonano¹⁶:

Zabezpieczenie najbardziej zagrożonych obiektów infrastruktury kolejowej.

W ramach tego działania wyremontowano pokrycie dachowe hali napraw lokomotyw (segment I o pow. 650 m²). Wykonana ekspertyza wykazała, że stan techniczny stwarzał poważne zagrożenie zawalenia się budynku. We własnym zakresie dokonano naprawy kilkunastu dużych okien w hali, uzupełniając powybijane szyby oraz montując siatkę ochraniającą. Wyremontowano również pomieszczenie socjalne dla pracowników oraz uzupełniono uszkodzone oświetlenie. Dzięki realizacji tego zadania, uzyskano nie tylko miejsca do garażowania taboru, ale także niezbędny warsztat do przeprowadzania prac naprawczych wagonów i lokomotyw. Przygotowano wycenę koniecznych prac remontowych pomieszczeń socjalnych dawnego schroniska kolejowego oraz kosztorys wymiany bramy do budynku garażu drezyn. Za zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zabezpieczono otwory okienne, pomalowano ściany i bramy w zabytkowej hali napraw wagonów.

Naprawiono zniszczone pokrycie dachu nad częścią socjalną budynku dawnego schroniska kolejowego, stanowiącego obecnie zaplecze socjalne pracowników technicznych zespołu utrzymania szlaku.

2. Przygotowano dokumentację niezbędną do złożenia Wniosku do Urzędu Transportu Kolejowego o wydanie świadectwa bezpieczeństwa dla zarządcy infrastruktury i przewoźnika kolejowego.

Zgodnie z przepisami Urzędu Transportu Kolejowego, nowy Zarządca kolejki musi uzyskać stosowne świadectwo bezpieczeństwa. W związku z powyższym wniosek o wydanie świadectwa bezpieczeństwa dla zarządcy infrastruktury i przewoźnika kolejowego został złożony do UTK w dniu 25.05.2021 r. Załącznikami do wniosku o wydanie świadectwa bezpieczeństwa są wewnętrzne przepisy regulujące funkcjonowanie kolejki takie jak:

- Instrukcja o warunkach technicznych utrzymania i eksploatacji infrastruktury kolejowej,
- Instrukcja o utrzymaniu pojazdów kolejowych na jednotorowej linii kolejki wąskotorowej,
- Instrukcja o prowadzeniu ruchu pociągów i sygnalizacji na jednotorowej linii kolejki wąskotorowej,
- Instrukcja o postępowaniu w sprawach wypadków i wydarzeń kolejowych oraz
- Dokumentacja systemu utrzymania taboru wąskotorowego.

Kolejnym niezbędnym warunkiem do otrzymania świadectwa bezpieczeństwa dla przewoźnika jest przedłożenie świadectw sprawności technicznej pojazdów. Biorąc pod uwagę fakt, iż Urząd Transportu Kolejowego decyzjami administracyjnymi wycofał z eksploatacji w 2019r. cały będący w użytkowaniu

¹⁶ Na podstawie Informacji o działalności kolejki wąskotorowej za 2021r.

Spółki tabor kolejowy, niezbędne jest uzyskanie powyższych świadectw sprawności, co wiąże się z koniecznością przeprowadzenia napraw głównych wagonów i lokomotyw. Uzyskanie świadectwa bezpieczeństwa pozwoliło na wznowienie w 2022 roku ruchu turystycznego na odcinku Jędrzejów-Motkowice.

3. Zapewnienie bezpieczeństwa pracy oraz środków ochrony osobistej pracowników, a także podstawowych i specjalistycznych narzędzi pracy.

W celu poprawy bezpieczeństwa pracy oraz zapewnienia właściwej ochrony przeciwpożarowej wykonano audyty BHP i PPOŻ wraz z diagnostyką potrzeb. Zakupiono odzież ochronną i środki ochrony osobistej dla pracowników, apteczki, gaśnice, uzupełniono oznakowanie ewakuacyjne, udroźniono drogi pożarowe.

Przeprowadzony audyt wykazał duże braki, a także mocno wyeksploatowane maszyny, urządzenia oraz narzędzia. Dlatego też zakupiono ich sporą część, niezbędną do dokonywania napraw taboru, utrzymania szlaku kolejowego i terenu tj.: zestaw kluczy torowych, toromierz, profilomierz, wiertarkę do torów z osprzętem, podbijak torowy, piłę do cięcia szyn, wiertarkę spalinową do podkładów, zakrętkę spalinową, zestaw narzędzi elektrotechnicznych, zestaw narzędzi ręcznych, wózek warsztatowy z wyposażeniem, zestawy kluczy, pilarki, kosy spalinowe, okrzesywarkę spalinową, myjkę ciśnieniową, opryskiwacz.

4. Adaptacja biura na siedzibę kolejki.

Z uwagi na to, iż budynek biurowy w dalszym ciągu jest użytkowany przez Likwidatora spółki, na siedzibę sekcji kolejki wąskotorowej zaadaptowano część budynku hali wystawowej położonego bezpośrednio przy peronie. Pomieszczenia biurowe wyposażono w sprzęt komputerowy oraz niezbędne dla pracowników meble biurowe. Wydzielono również odrębne pomieszczenie do obsługi turystycznej kolejki. W części budynku, w której znajduje się sala muzealna, przygotowano wystawę dotyczącą historii kolejki, wzbogaconą o nowe eksponaty.

5. Pozyskanie dofinansowania do szkoleń pracowników.

Z Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozyskano dofinansowanie na podniesienie kwalifikacji pracowników Sekcji ds. kolejki wąskotorowej w zakresie: uzyskania uprawnień toromistrza, manewrowego, kierownika pociągu, spawacza, elektryka oraz księgowości dot. naliczania podatku VAT. Poza tym przeszkolono pracowników w zakresie obsługi kotłów c.o. oraz obsługi pilarki spalinowej. Kolejni pracownicy uzyskali uprawnienia do prowadzenia pojazdów kolejowych oraz obsługi zakupionego wózka widłowego. Powyższe działania zmierzają do zbudowania wyszkolonego specjalistycznie zespołu, co pozwoli na sprawne funkcjonowanie kolejki.

6. Remont taboru wąskotorowego.

Przeprowadzenie diagnostyki technicznej oraz przygotowanie szczegółowej wyceny prac naprawczych poszczególnych elementów, wymagało zlecenia zadania specjalistycznej firmie. Zadanie zostało podzielone na części ze względu na szereg czynników, tj.: sposób remontu, dostęp do części i materiałów oraz fakt, że część taboru jest zabytkowa.

W ramach prac zespołu remontowego taboru rozpoczęto naprawę i modernizację dwóch wagonów pasażerskich produkcji rumuńskiej, polegającą na generalnym remoncie wnętrza, malowaniu nadwozia, konserwacji wózków jezdnych oraz przetoczeniu kół. Zakupiono materiały i narzędzia oraz

pozyskano od PKP staroużyteczne elementy wyposażenia wagonów, takie jak: lustra, węże hamulcowe, poręcze, panel kabiny wc, mechanizmy spustowe wc, stoliki podokienne, śmietniczki, laminaty.

Zakupiono zbiorniki powietrza do lokomotyw i wagonów oraz wykonano specjalistyczne badania zestawów kołowych wagonu i lokomotywy. Odnowiona została również czteroosiowa platforma kolejowa o wielofunkcyjnym przeznaczeniu, która będzie służyła do przewozu ciężkich przedmiotów o dużych gabarytach.

Rozpoczęto prace remontowe małej lokomotywy spalinowej Lyd1. Dzięki dotacji Starostwa Powiatowego w Pińczowie zakupiono do lokomotywy silnik o większej mocy (180 kW) wraz z osprzętem.

7. Działania promocyjne.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Sympatyków Zabytkowej Kolei Dojazdowej oraz Fundacją Zwrotnica, zorganizowano **XI Świętokrzyskie Spotkania Drezynowe**. Na Stacji Jędrzejów Wąskotorowy odbyły się pokazy modelarstwa kolejowego, prezentacja taboru wąskotorowego oraz zaprezentowano nową ekspozycję muzealną. Zwieńczeniem dnia był koncert zespołu Skaldowie Rodzinnie i Wołosatki „Na dworcu wąskotorowym” – twórców hymnu kolejarzy wąskotorowych.

ZSiNPK zaproszono jako znaczącego partnera do stworzenia marki lokalnej Miasta i Gminy Jędrzejów. Ponadto w ramach działalności kolejki:

- na bieżąco utrzymywano szlak kolejowy, zakupiono 350 drewnianych podkładów kolejowych, 1 600 specjalistycznych śrub, tłuczeń oraz 170 słupków hektometrowych, które posłużą do wymiany najbardziej zniszczonych elementów szlaku;
- nawiązano współpracę z Transportowym Dozorem Technicznym w celu ustalenia stanu technicznego oraz możliwości przywrócenia do pracy urządzeń kolejowych wymagających dopuszczenia do użytku typu podnośniki oraz suwnica;
- podpisano Umowę użyczenia z Gminą Pińczów gruntów na odcinku Skowronno Górne - Pińczów, przez które przebiega szlak kolejki wąskotorowej;
- uzyskano niezbędne pozwolenia od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wykonanie prac remontowych szlaku kolejowego;
- przygotowano i złożono wnioski o wydanie zgód i pozwoleń na wycinkę drzew i krzewów wzdłuż szlaku kolejowego na odcinku Jędrzejów – Motkowice; uzyskano stosowne zgody i decyzje;
- prowadzone są rozmowy z PKP dotyczące przejęcia gruntów na terenie gminy Imielno;
- zakupiono wózek widłowy;
- zmodernizowano system zewnętrznego i wewnętrznego monitoringu wizyjnego oraz zamontowano system alarmowy na terenie stacji Jędrzejów;

8. Opieka nad cennymi i nielicznymi w naszym regionie zabytkami techniki.

Przygotowano program i kosztorys prac konserwatorskich dla zabytkowego żurawia stałego na stacji Jędrzejów Wąskotorowy oraz uzyskano pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich. W trakcie opracowania jest program prac konserwatorskich dla zabytkowej kuźni, hali napraw wagonów na stacji Jędrzejów oraz dawnej budki drużnika na stacji Pińczów.

9. Prace porządkowe.

Uporządkowano teren stacji, zebrano i przekazano do utylizacji cztery 7-tonowe kontenery odpadów, dokonano nasadzenia krzewów ozdobnych wzdłuż części ogrodzenia.

W ramach projektu przewidujemy m.in. wykonanie (po uzgodnieniu z konserwatorem zabytków) prac związanych z zachowaniem budynków zaplecza technicznego na terenie stacji Jędrzejów, gdzie zlokalizowane są:

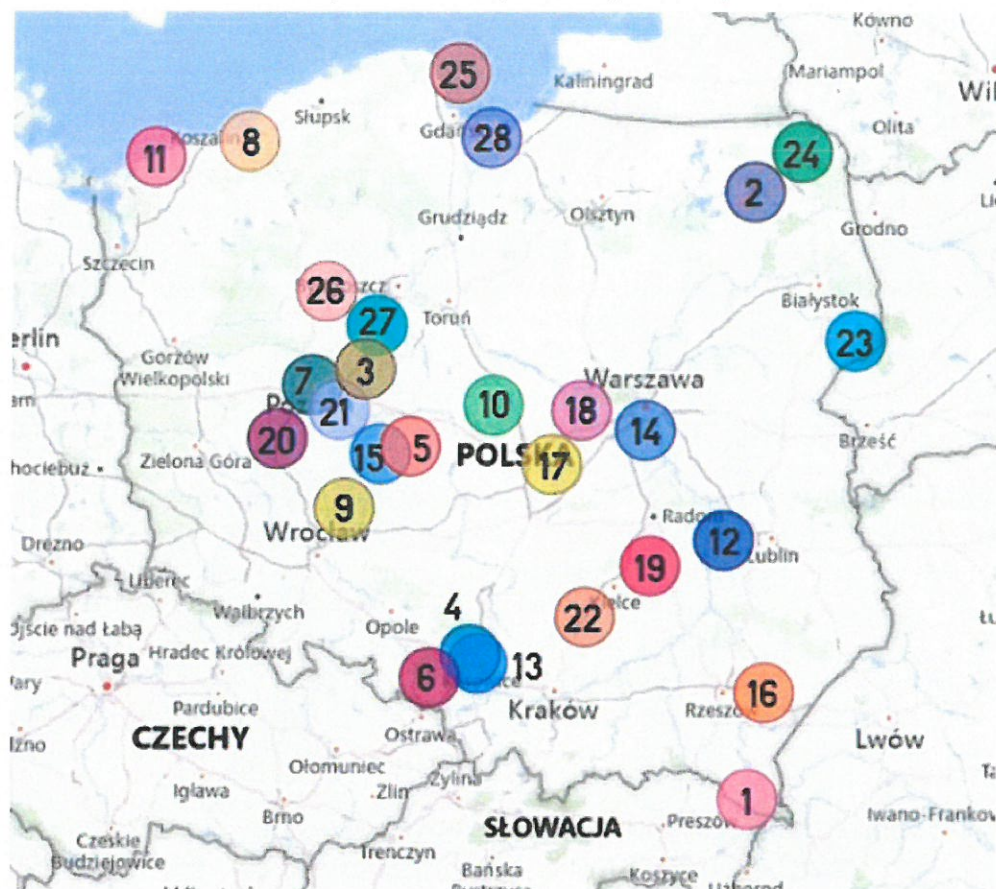
- dwie hale napraw okresowych wagonów oraz
- kuźnia i odlewnia.

W nawiązaniu do poprzedniego działania połączenie przejazdu turystycznego kolejką wąskotorową z jazdą rowerem w odwrotnym kierunku daje niepowtarzalną szansę wzrostu zainteresowania z jednej strony samą Ciuchcią (i Ośrodkiem Edukacji Przyrodniczej w Umianowicach), a z drugiej samą trasą rowerową. Należy przy tym jednak pamiętać o przystosowaniu wagonów kolejowych do przewozu rowerów a w samych Umianowicach (na końcowej stacji kolejki) zadbać o infrastrukturę dla rowerzystów.

Możliwość podziwiania przyrody skupionej wokół rzeki Nidy, chronionej Nadnidziańskim Parkiem Krajobrazowym, z dala od ruchu samochodowego nie tylko z okna wagonu, ale również z perspektywy roweru to propozycja z dużym potencjałem i szansą na rozwój gospodarki opierającej się na usługach turystycznych na obszarze MOF. Ważnym elementem trasy rowerowej nr 154 jest również jej połączenie z województwem śląskim. W chwili obecnej istnieje już droga dla rowerów wzdłuż DK 78 na odcinku Nagłowice – Moskorzew, a w trakcie realizacji jest jej przedłużenie w kierunku Jędrzejowa. Biorąc pod uwagę, iż województwo śląskie jest zainteresowane przedłużeniem tej trasy również na swoim obszarze trasa nr 154 ma dużą szansę, by stać się trasą ponadregionalną.

Warto także podkreślić, iż kolejka wąskotorowa przy sprawnie działającej infrastrukturze i zmodernizowanym taborze jest w stanie przewieźć rocznie do 80 tys. pasażerów, co stawia ją w czołówce najlepiej funkcjonujących kolejek w Polsce (nadmorska 174 tys., bieszczadzka 157 tys., poznańska 138 tys., żuławska 74 tys.).

Mapa 19. Lokalizacja kolei wąskotorowych w Polsce

1	Bieszczadzka Kolejka Leśna	15	Pleszewska Kolej Dojazdowa
2	Etcka Kolej Wąskotorowa	16	Przeworska Kolej Wąskotorowa
3	Gnieźnieńska Kolej Wąskotorowa	17	Rogowska Kolej Wąskotorowa
4	Górnośląskie Koleje Wąskotorowe	18	Sochaczewska Kolej Muzealna
5	Kaliska Kolej Dojazdowa	19	Starachowicka Kolej Wąskotorowa
6	Kolejka Wąskotorowa w Rudach	20	Śmigielka Kolej Wąskotorowa
7	Kolejka Parkowa Maltanka	21	Średzka Kolej Wąskotorowa
8	Koszalińska Kolej Wąskotorowa	22	Świętokrzyska Kolej Wąskotorowa
9	Krośnicka Kolej Wąskotorowa	23	Wąskotorowe Kolejki Leśne
10	Krośniewicka Kolej Wąskotorowa	24	Wigierska Kolej Wąskotorowa
11	Nadmorska Kolej Wąskotorowa	25	Wojskowa Kolej Wąskotorowa
12	Nadwiślańska Kolej Wąskotorowa	26	Wyrzyska Kolej Powiatowa
13	Parkowa Kolej Wąskotorowa	27	Żnińska Kolej Powiatowa
14	Piaseczyńska Kolej Wąskotorowa	28	Żuławska Kolej Dojazdowa

Źródło: Dane z raportu Urzędu Transportu Kolejowego „Koleje wąskotorowe w Polsce w 2019 r.”

W wydanej przez Urząd Transportu Kolejowego publikacji pn. „Koleje wąskotorowe w Polsce w 2019 r.” podkreślono fakt, iż koleje wąskotorowe to nie tylko niezwykła forma dziedzictwa historycznego i kulturowego, stanowiąca atrakcję turystyczną, ale także ważną część publicznego transportu zbiorowego. Przewozy kolejkami wąskotorowymi odbywają się w ponad 20 lokalizacjach, obsługując blisko milion turystów rocznie.

4. Zrównoważona mobilność miejska

4.1 Wprowadzenie

Zrównoważona mobilność miejska to ważny i aktualny temat w kontekście idei współczesnego, zrównoważonego rozwoju i oznacza podejście miast do transportu i przemieszczania się w sposób, który pozwoli zminimalizować negatywne skutki dla środowiska, społeczeństwa i gospodarki, jednocześnie zapewniając wygodne i efektywne metody podróżowania w mieście. Głównym celem zrównoważonej mobilności jest zredukowanie negatywnego wpływu transportu na zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie powietrza, zużycie energii i zatłoczenie miejskie. Gmina Jędrzejów nie planuje sporządzenia Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP). Zgodnie z Umową Partnerstwa w miastach poniżej 100 000 mieszkańców SUMP nie jest wymagany, a przyznanie dofinansowania projektom z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej będzie uzależnione od przyjęcia odpowiedniego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego. Zgodnie z powyższym możliwość skorzystania ze środków zewnętrznych na finansowanie działań w zakresie mobilności miejskiej uzależniona jest od posiadania dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego (np. strategia terytorialna, o której mowa w rozdziale 12 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027*, o ile zawiera ona elementy z zakresu planowania transportu miejskiego). Działania opisane w niniejszym rozdziale spełniają wymogi w/w ustawy w zakresie mobilności miejskiej i będą wdrażane do 31.12.2029r.

4.1.1 Charakterystyka infrastruktury transportowej

Gmina Jędrzejów

Miasto ma bardzo dogodne położenie komunikacyjne, leży bowiem na przecięciu trzech ważnych szlaków drogowych:

- Warszawa - Kraków
- Kielce - Katowice
- Tarnobrzeg - Katowice

Przez Jędrzejów przebiegają drogi:

- droga krajowa nr S7: Straszyn - Gdańsk - Nowy Dwór Gdański - Elbląg - Ostróda - Olsztynek - Nidzica - Mława - Płońsk - Zakroczym - Nowy Dwór Mazowiecki - Łomianki - Warszawa - Grójec - Radom - Skarżysko-Kamienna - Suchedniów - Kielce - Chęciny - Jędrzejów - Kraków - Myślenice - Lubień - Rabka,
- droga krajowa nr 78: Chałupki - Wodzisław Śląski - Rybnik - Gliwice - Tarnowskie Góry - Świerklaniec - Siewierz - Zawiercie - Szczekociny - Nagłowice - Jędrzejów - Chmielnik,
- droga wojewódzka nr 728: Grójec - Nowe Miasto nad Pilicą - Końskie - Łopuszno - Jędrzejów,
- droga wojewódzka nr 768: Jędrzejów - Węchadłów - Skalbmierz - Koszyce - Brzesko.

Komunikację miejską obsługuje przedsiębiorstwo PKS Kielce Sp. z o.o. z siedzibą: Korczyn 138, 26-067 Strawczyn, a połączenia z ościennymi gminami oraz województwem obsługują również przewoźnicy prywatni.

W latach 2018-2020 w ramach projektu dofinansowanego z RPO WŚ 2014-2020 zrealizowano projekt pn. „Budowa Centrum Komunikacyjnego dla obsługi ruchu pasażerskiego w Jędrzejowie wraz z systemem informacji dla pasażerów”. W ramach projektu:

- wybudowano Centrum Komunikacyjne składające się z przystanków: komunikacji krajowej i międzynarodowej, komunikacji regionalnej (busy), komunikacji miejskiej oraz postoju taksówek,
- wybudowano parking dla podróżnych w systemie „parkuj i jedź”,
- wybudowano parking dla rowerów w systemie „Bike&Ride”,
- utworzono dla pieszych ciąg komunikacyjny wraz z terenami zielonymi.

Przez miasto przechodzi ważny szlak kolejowy łączący Kraków i Katowice z Warszawą i Lublinem. Jędrzejów posiada dwie stacje kolejowe:

- Jędrzejów na trasie Kielce - Kraków,
- Jędrzejów Wąskotorowy.

Gmina Małogoszcz

Gmina Małogoszcz stanowi węzeł dróg wojewódzkich:

- nr 728 Grójec - Nowe Miasto nad Pilicą - Końskie - Łopuszno - Jędrzejów, łącząca ośrodki subregionalne (Grójec, Końskie, Jędrzejów) i gminne (Łopuszno, Radoszyce), stanowiąca najkrótsze połączenie poprzez drogę nr 74 z centralnymi węzłami drogowymi w Polsce w obrębie Piotrkowa Trybunalskiego (obejmującymi połączenia dróg: A1, S8, nr 12 i nr 91) oraz
- nr 762 Kielce - Chęciny - Małogoszcz łącząca Małogoszcz i Oksę z ośrodkiem wojewódzkim, stanowiąca najdogodniejsze połączenie obszaru gminy z trasą tranzytową o znaczeniu międzynarodowym. Węzeł uzupełniają wybrane drogi powiatowe łączące obszar gminy z ośrodkiem subregionalnym Włoszczowa i gminnymi: Krasocinem, Piekoszowem, Oksą.

Przez gminę przebiega linia kolejowa Kielce - Częstochowa, co zapewnia możliwość dostępu do większych ośrodków miejskich.

Gmina Sobków

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr S7 Straszyn - Gdańsk - Nowy Dwór Gdański - Elbląg - Ostróda - Olsztynek - Nidzica - Mława - Płońsk - Zakroczym - Nowy Dwór Mazowiecki - Łomianki - Warszawa - Grójec - Radom - Skarżysko-Kamienna - Suchedniów - Kielce - Chęciny - Jędrzejów - Kraków - Myślenice - Lubień - Rabka i linia kolejowa łącząca Warszawę i Lublin z Krakowem i Śląskiem, a w odległości 3 km na północny zachód od miejscowości Sobków przebiega linia kolejowa relacji Kraków - Kielce - Warszawa. Ok. 1 km od zachodniej granicy gminy przebiega droga wojewódzka nr 766 stanowiąca bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 73 komunikującą Kielce z Tarnowem.

4.1.2. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

W wyniku analizy sytuacji MOF Jędrzejów w zakresie mobilności wysnuto następujące wnioski:

1. Publiczny transport zbiorowy na terenie MOF realizowany jest przez PKS Kielce Sp. z o.o. z siedzibą: Korczyn 138, 26-067 Strawczyn, a połączenia z ościennymi gminami oraz województwem obsługują również przewoźnicy prywatni.
2. Na terenie miasta Jędrzejów funkcjonują trzy linie komunikacji miejskiej (linia nr 1, 3 C).
3. Na terenie Gminy Jędrzejów funkcjonuje: 7 linii gminnych, 18 linii powiatowych i 6 linii wojewódzko-krajowych. Wszystkie wymienione linie obsługiwane są przez przewoźników prywatnych.
4. Na terenie Miasta i Gminy Małogoszcz funkcjonuje 5 linii gminnych. Wszystkie wymienione linie obsługiwane są przez przewoźników prywatnych.
5. Na terenie Gminy Sobków funkcjonują 3 linie gminne, 1 linie powiatowe i 3 linie wojewódzkie. Wszystkie wymienione linie obsługiwane są przez przewoźników prywatnych.

6. Dobry stan techniczny taboru autobusowego (3 autobusy) aczkolwiek są to autobusy spalinowe, które wpływają niekorzystnie na klimat i zdrowie mieszkańców. W najbliższym czasie istnieje potrzeba wymiany autobusów na pojazdy z silnikiem elektrycznym.
7. Stan techniczny przystanków zlokalizowanych na obszarze MOF jest zróżnicowany (zgodnie z obowiązującymi uchwałami):
 - na terenie miasta i gminy Jędrzejów są 264 punkty przystankowe; wszystkie przystanki są odpowiednio oznakowane słupkami przystankowymi, szacunkowo ok. 25% posiada zadaszenie w postaci wiaty przystankowej;
 - na terenie miasta i gminy Małogoszcz jest 117 punktów przystankowych; wszystkie przystanki są odpowiednio oznakowane słupkami przystankowymi, nieznaczna część posiada zadaszenie w postaci wiaty przystankowej;
 - na terenie gminy Sobków jest: 45 przystanki będące własnością jednostki samorządu oraz 95 przystanków będących w zarządzie jednostki samorządu; wszystkie przystanki są odpowiednio oznakowane słupkami przystankowymi oraz około 50% posiada zadaszenie w postaci wiaty przystankowej.
 - Zgodnie z przeprowadzoną analizą część przystanków wymaga przebudowy, w tym budowy wiat.
8. Na terenie miasta Jędrzejów znajduje się Centrum Komunikacyjne posiadające trzy stanowiska przeznaczone dla wsiadania i wysiadania pasażerów, wyposażone odpowiednio w 3 elektroniczne tablice odjazdów.
9. Niezadawalająca ilość dróg rowerowych. Na terenie MOF znajduje się ok. 25 km dróg rowerowych. Potrzeba jest poprawy i rozbudowy infrastruktury dróg rowerowych na terenie całego obszaru MOF.
10. Brak infrastruktury rowerowej na obszarze MOF tj. parkingów Bike&Ride, MOR, stacji naprawy rowerów, wypożyczalni rowerów itp. wraz z budową nowych ścieżek rowerowych należy wybudować również odpowiednią infrastrukturę rowerową.
11. Brak systemu roweru miejskiego.
12. Brak systemu elektrycznej hulajnogii miejskiej.
13. Istnieje potrzeba rozwoju infrastruktury ładowania i tankowania bezemisyjnych środków transportu, Inteligentnych Systemów Transportowych (IST), systemów współdzielenia środków transportu oraz systemów integracji taryfowej i wdrażających koncepcję „Mobilność jako usługa” (MaaS).
14. Niezadawalająca jakość infrastruktury drogowej i okodrogowej tj. niezadawalający stan dróg, chodników, przejść dla pieszych.

4.2. Scenariusze rozwoju systemu mobilności w MOF Jędrzejowa

Scenariusz	Charakterystyka	Rezultat
Zrównoważona mobilność	Scenariusz zakłada realizację wszystkich planowanych zadań inwestycyjnych z zakresu mobilności miejskiej (projekty 2a, 2b, 2c, 2d, 3) oraz szeroką współpracę samorządów objętych strategią, Scenariusz zakłada możliwość korzystania z środków zewnętrznych, dobra sytuacja społeczno-gospodarcza.	Rozwój zrównoważonej mobilności. Zwiększenie dostępności do transportu zbiorowego, zwiększenie dostępu do dobrze rozwiniętej infrastruktury drogowej oraz rowerowej. Realizacja tego scenariusza przyczyni się m.in. do zwiększenia ilości rowerów i pieszych poruszających się po gminach objętych strategią zwiększenia poziomu bezpieczeństwa, zmniejszenia emisji substancji szkodliwych do środowiska.

Scenariusz realistyczny	Scenariusz zakłada realizację części planowanych działań z zakresu mobilności miejskiej (Projekt 2a, 2b, częściowo 2d). Scenariusz zakłada ograniczoną możliwość korzystania ze środków zewnętrznych, niestabilną sytuację społeczno – gospodarczą.	Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie MOF, zwiększenie dostępu do infrastruktury drogowej oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury rowerowej. Realizacja tego scenariusza przyczyni się m.in. do zwiększenia ilości rowerów i pieszych poruszających się po gminach objętych Strategią.
Pesymistyczny	Scenariusz zakłada zachowanie obecnego stanu, bez realizacji znaczących inwestycji w zakresie mobilności miejskiej wskazanych w dokumencie. Scenariusz zakłada bieżącą naprawę infrastruktury drogowej i okołodrogowej, realizację projektu 2a, mocno ograniczony dostęp do środków zewnętrznych, duża niestabilność społeczno – gospodarcza.	Niezadawalający dostęp do transportu zbiorowego i dobrze rozwiniętej infrastruktury drogowej i rowerowej. Realizacja tego scenariusza przyczyni się m.in. do: zmniejszenia poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwiększenia emisji substancji szkodliwych do środowiska.

Za realizację działań związanych z mobilnością miejską odpowiadać będą samorządy wchodzące w skład MOF Jędrzejów.

Zestawienie szacunkowych kosztów realizacji każdego ze scenariuszy (w zł)

Scenariusze	Lata 2024-2030
Zrównoważona mobilność	40 524 128,84 zł
Scenariusz realistyczny	19 384 280,85 zł
Scenariusz pesymistyczny	10 000 000,00 zł

4.3. Cele w zakresie mobilności

4.3.1. Określenie wizji mobilności

Sformułowana poniżej wizja pokazuje sens działań realizowanych na rzecz zrównoważonej mobilności.

Miejski Obszar Funkcjonalny Jędrzejowa to przyjazne, bezpieczne i zdrowe miejsce do życia, w którym każdy uczestnik ruchu ma równy dostęp do komfortowego, sprawnego, ekonomicznego i ekologicznego podróżowania. Na obszarze MOF dostępna jest nowoczesna infrastruktura drogowa, przystankowa i rowerowa.

4.3.2. Określenie priorytetów i celów w zakresie mobilności

Osiągnięcie pozytywnych efektów wymaga koncentracji na następujących celach, które zostały sformułowane w ramach niniejszej strategii:

Cel 1 Zwiększenie dostępu do nowoczesnej infrastruktury drogowej, przystankowej i rowerowej

Zwiększenie dostępu do nowoczesnej infrastruktury drogowej, przystankowej i rowerowej nastąpi poprzez modernizację/budowę dróg, przystanków, dróg dla rowerów i pieszych. Inwestycje w infrastrukturę rowerową tj. MOR, budowę obiektu „Bike&Ride” oraz utworzenie wypożyczalni rowerów.

Cel 2 Wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego

Wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego nastąpi na skutek realizacji inwestycji mających na celu poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury drogowej, rowerowej, która zapewni bezpieczną podróż. Działania, które wpłyną na poprawę bezpieczeństwa to budowa/oznakowanie przejść dla pieszych, budowa/modernizacja chodników.

Cel 3 Obniżenie negatywnego wpływu transportu na środowisko, klimat i ludzi

Na poprawę jakości środowiska, w tym powietrza oraz minimalizację poziomu hałasu pozytywnie wpłyną inwestycje związane z budową nowych ścieżek rowerowych oraz modernizacją/budową przebudową dróg. Nie bez znaczenia są tu również zadania mające na celu wymianę taboru autobusowego, wprowadzenie systemu elektrycznych hulajnóg lub rowerów.

4.4 Działania w zakresie mobilności miejskiej

W ramach strategii określono dwa główne działania zintegrowane w zakresie mobilności miejskiej do wdrożenia są to:

Projekt zintegrowany nr 2		
1.	Tytuł projektu	Zrównoważona i zintegrowana mobilność miejska w Gminach Jędrzejów i Sobków
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Jędrzejów w zakresie podprojektów 2a, 2c, 2d, 2e Gmina Sobków w zakresie podprojektów 2b, 2e
3.	Partnerzy projektu	Nie dotyczy
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	Cel szczegółowy 2.8 Wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 3 – Fundusze Europejskie na mobilność miejską
6.	Działanie	3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT)
7.	Krótki opis projektu	Projekt obejmuje swym zakresem 5 podprojektów z zakresu mobilności miejskiej: 2a Budowa ścieżki rowerowej od węzła "Jędrzejów-Północ" do granicy Gminy Jędrzejów z Gminą Sobków, 2b Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego z uwzględnieniem zwiększania bezpieczeństwa ruchu w Gminie Sobków."

		2c Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych w ramach „Szlaku turystycznego NIDA” planowane do dofinansowanie z OSI Ponidzie. 2d Rozwój transportu zbiorowego na terenie MOF 2e Modernizacja infrastruktury drogowej i okolicy drogowej Ścieżki rowerowe budowane w ramach projektu nie łączą się bezpośrednio, ale częściowo pokrywają się z projektem zintegrowanym nr 1 i stanowią element całości trasy łączącej gminy Jędrzejów – Sobków – Małogoszcz. Szlak rowerowy zaproponowany w projekcie zintegrowanym nr 1 przebiega przez: Sobków – Mokrsko Dolne – Mokrsko Górne – Wólka Kawęcka – Brzeźno – Miąsowa – Szczepanów - Bizoręda – Karsznice – Bocheniec – Małogoszcz – Jędrzejów (wzdłuż DW 728), zaś od Jędrzejowa do Miąsowej (starodroże DK7). Podprojekt 2a będzie polegał na budowie ścieżki rowerowej na terenie Gminy Jędrzejów, której zakres będzie obejmował: - budowę ścieżki rowerowej o długości 6,6 km przebiegającej przez miejscowości Jędrzejów, Podchojny i Mnichów; - utworzenie – miejsca postojowego (MOR) wyposażonego w stoły z ławkami, stojak na rowery oraz kosz na odpady. Podprojekt 2b będzie polegał na budowie ścieżki rowerowej na terenie gminy Sobków wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Ścieżka będzie przebiegać przez miejscowości: Sobków, Staniowice i Korytnica. Zakres projektu obejmuje: 1. Budowę ścieżki rowerowej o długości ok. 16 km -Odcinek 1 -Sobków - Staniowice -Odcinek 2 -Staniowice – Korytnica -Odcinek 3 – Korytnica – droga powiatowa w kierunku Rębowa (w ramach budowy ścieżki zakłada się budowę oświetlenia energooszczędnego typu LED) 2. Budowę MOR (1 szt.) - wiata stanowiące miejsce postojowe wyposażone w stół, ławki, stojaki na rowery oraz inne niezbędne elementy, 3. Budowę obiektu „Bike&Ride” wyposażonego w 5 miejsc postojowych dla rowerów 4. Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, dokumentacji wykonawczej. 5. Promocja projektu 6. Nadzór inwestorski nad inwestycją. 2c Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych w ramach „Szlaku turystycznego NIDA” - na terenie miasta Jędrzejów i wzdłuż kolejki wąskotorowej planowane do realizacji w ramach OSI Ponidzie obejmuje 2 projekty:
--	--	---

		- modernizację istniejącej ścieżki rowerowej wzdłuż kolejki wąskotorowej o długości ok. 9 km na terenie Gminy Jędrzejów wraz z przebudową i uatrakcyjnieniem istniejącego miejsca postojowego, - budowę ciągu komunikacyjnego przeznaczonego dla ruchu rowerowego na terenie miasta Jędrzejów. W zakres projektu wchodzi działki znajdujące się w granicach administracyjnych miasta Jędrzejów - obszar miejski. Projekt 2e Rozwój transportu zbiorowego na terenie MOF zakłada rozwój usług transportu zbiorowego poprzez stworzenie sieci połączeń komunikacji publicznej zapewniających dostęp do centrum gmin wchodzących w ramach MOF Jędrzejowa, w tym stworzenie systemu punktów przesiadkowych. Projekt zakłada również: - wprowadzenie systemu elektrycznych hulajnóg, - wprowadzenie systemu rowerów miejskich, - modernizacja infrastruktury przystankowej, - modernizacja taboru autobusowego. - rozwój infrastruktury ładowania i tankowania bezemisyjnych środków transportu, Inteligentnych Systemów Transportowych (IST), systemów współdzielenia środków transportu oraz systemów integracji taryfowej i wdrażających koncepcję „Mobilność jako usługa” (MaaS). Projekt 2f Modernizacja infrastruktury drogowej i okółodrogowej zakłada: - budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury drogowej (gminnej, powiatowej, wojewódzkiej), - modernizację/budowę/przebudowę chodników - modernizację/budowę/ oznaczenie przejść dla pieszych
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	Wartość podprojektu 2a: 5 890 270,65 zł Wartość podprojektu 2b: 6 094 010,20 zł Wartość podprojektu 2c: 7 000 000,00 zł Wartość podprojektu 2d: 10 000 000,00 zł Wartość podprojektu 2e: 8 000 000,00 zł Razem: 36 984 280,85 zł
9.	Kwota dofinansowania	Dotacja dla podprojektu 2a: 5 006 730,05 zł Dotacja dla podprojektu 2b: 5 179 908,67 zł Dotacje dla podprojektu 2c: 5 950 000,00 zł Dotacje dla podprojektu 2e: 8 500 000,00 zł Dotacje dla podprojektu 2f: 6 800 000,00 zł Razem: 31 436 638,72 zł
10.	Okres realizacji projektu	2024-2029
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Wspierana infrastruktura rowerowa [km] Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego [wkłady na rzecz strategii] Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [osoby]

12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]
-----	---	---

Projekt nr 3		
1.	Tytuł projektu	Poprawa bezpieczeństwa ruchu w Gminie Sobków poprzez modernizację ścieżki rowerowej rekreacyjno historyczno – przyrodniczej oraz przyrodniczej ścieżki dydaktycznej klubu 4H
2.	Nazwa Lidera/ Wnioskodawcy	Gmina Sobków
3.	Partnerzy projektu	Nie dotyczy
4.	Cel szczegółowy FEŚ 2021-2027	RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)
5.	Priorytet FEŚ 2021-2027	Priorytet 4. Fundusze Europejskie dla dostępności Świętokrzyskiego
6.	Działanie	4.2 Rozwój transportu zbiorowego i poprawa bezpieczeństwa ruchu
7.	Krótki opis projektu	Zakres projektu obejmuje: 1. Modernizację istniejącej ścieżki rowerowej o długości 18 km na odcinkach Brzegi – Żerniki- Choiny – Bizoręda - Brzegi 2. Modernizacja istniejącej przyrodniczej ścieżki dydaktycznej klubu 4H ok. 2km 3. Budowę MOR – wiata stanowiące miejsce postojowe wyposażone w stół, ławki, oraz inne niezbędne elementy, budowę obiektu „Bike&Ride” 4. Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, dokumentacji wykonawczej. 5. Promocja projektu 6. Nadzór inwestorski nad inwestycją.
8.	Całkowita szacunkowa wartość projektu	6 576 291,77
9.	Kwota dofinansowania	5 589 848,01
10.	Okres realizacji projektu	2023-2026
11.	Oczekiwane wskaźniki produktu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Nie dotyczy
12.	Oczekiwane wskaźniki rezultatu powiązane z realizacją FEŚ 2021-2027	Nie dotyczy

4.5 Zasady monitoringu i oceny realizacji zadań oraz sposób zarządzania i wdrażania

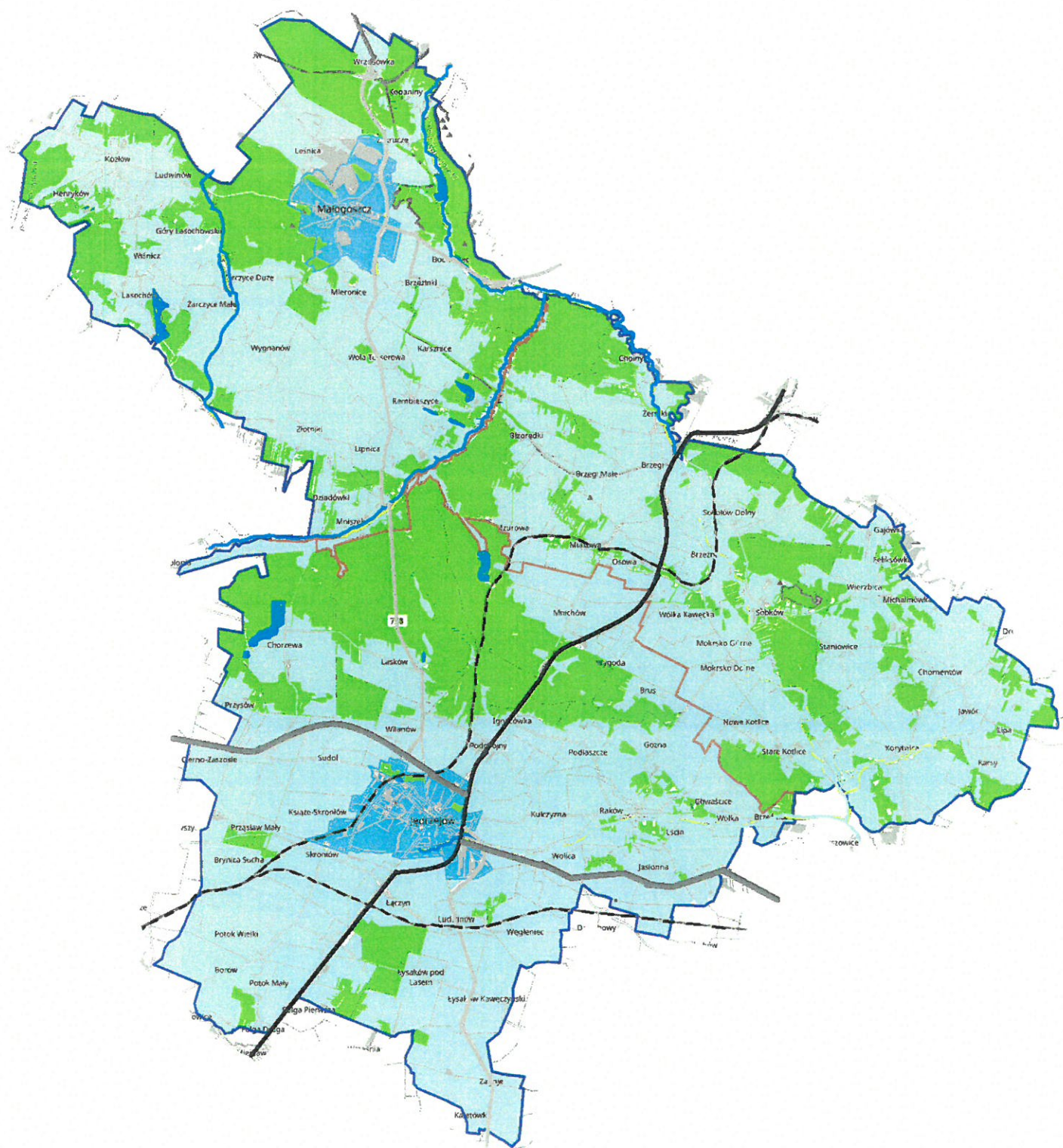
Monitoring działań związanych z mobilnością miejską oraz ich ocena i sposób wdrażania będą realizowane zgodnie z zapisami rozdziału 11.2 niniejszego dokumentu. Podobnie w zakresie komunikacji ze społeczeństwem i zainteresowanymi interesariuszami, proces ten będzie odbywał się zgodnie z zapisami rozdziału 10 niniejszej Strategii.

5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej na poziomie ponadlokalnym

Model funkcjonalno-przestrzenny na poziomie ponadlokalnym zawiera:

- zmiany w przestrzeni wynikające z celów strategii rozwoju ponadlokalnego oraz uwzględniające ustalenia, zalecenia (rekomendacje) i zasady wynikające z modelu wojewódzkiego,
- elementy sieci osadniczej (w tym zwarte obszary zurbanizowane i warunki uzasadnionej nowej urbanizacji oraz usług publicznych, zabudowa śródmiejska oraz centra kultury i przedsiębiorczości, struktura demograficzna, migracje),
- obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju gmin (obszary funkcjonalne np. związane z edukacją, turystyką, produkcją przemysłową, rolniczą, leśną; obszary chronione np. gleb, geologiczne, uzdrowiskowe; obszary inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym; obszary strategicznej interwencji)
- lokalne powiązania infrastrukturalne, w tym transportowe i energetyczne,
- zielona infrastruktura, w tym zielone pierścienie i korytarze ekologiczne, krajobraz, parki kulturowe, kliny napowietrzne.

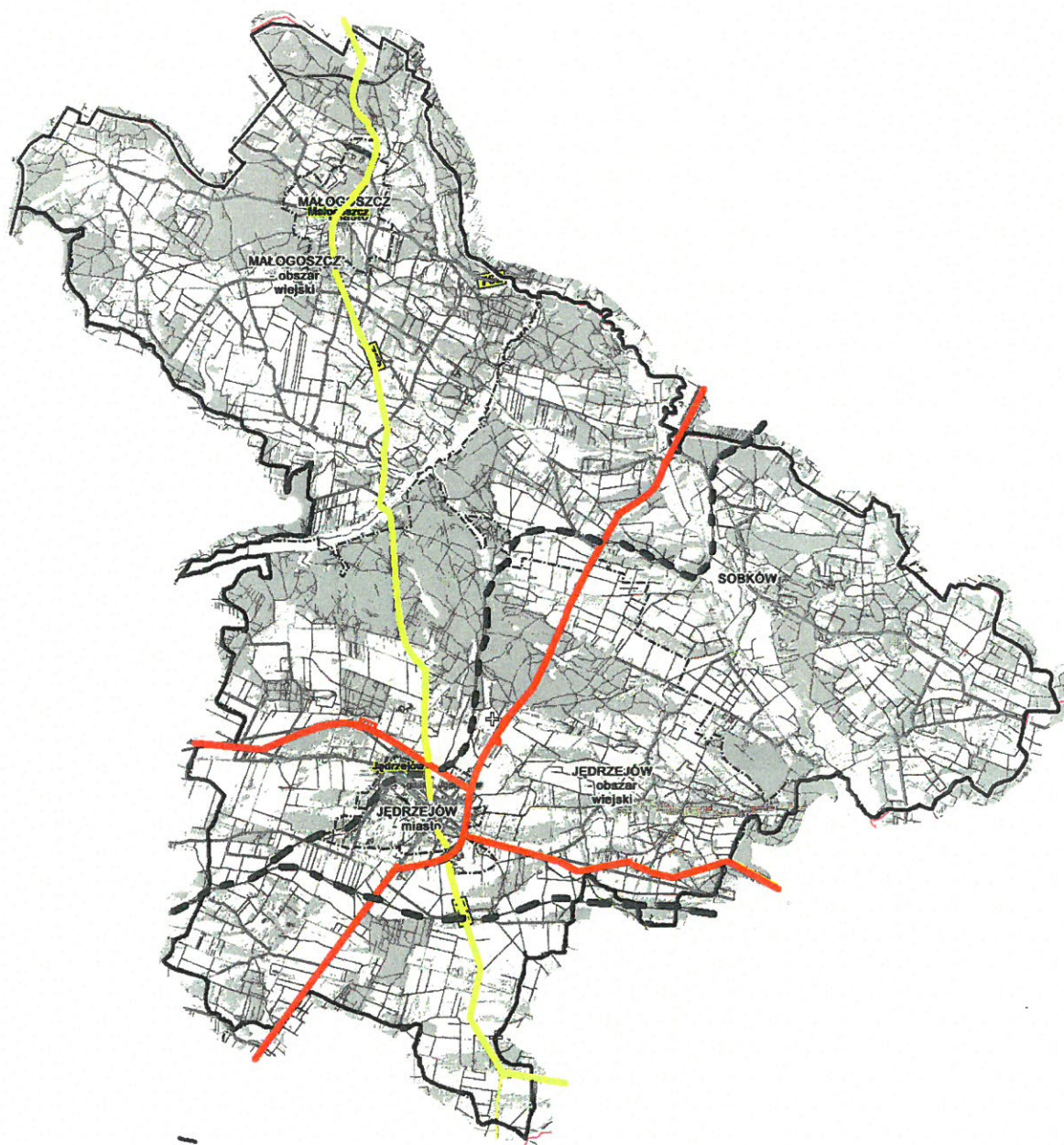
Mapa 20. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – podział administracyjny

Źródło: opracowanie własne

Legenda: obszar miejski obszar wiejski drogi krajowe S7 droga krajowa nr 78 drogi wojewódzkie 762, 728
pozostałe drogi linia kolejowa granice gmin objętych strategią granice sołectw lasy wody
granice obszaru MOF Jędrzejowa **Chojny, Sobków – nazwy miejscowości**

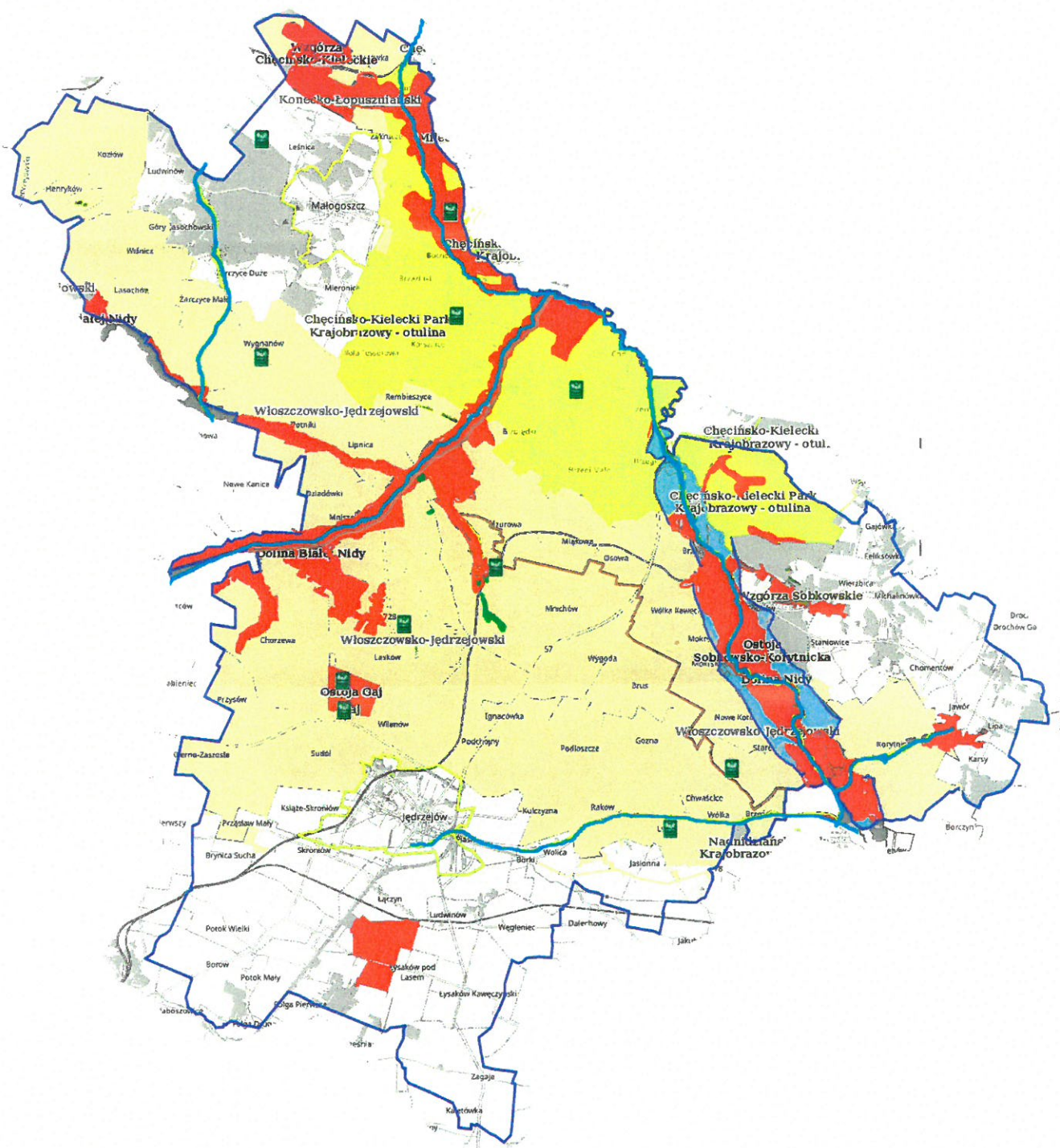
Mapa 22. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – komunikacja

Legenda:

Infrastruktura drogowa: drogi krajowe S7, 78 — drogi wojewódzkie 762, 728 — pozostałe drogi — linia kolejowa —
 granice gmin objętych Strategią — granice obszaru realizacji Strategii — Choiny, Sobków – nazwy miejscowości

Mapa 23. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – obszary chronione

Legenda:

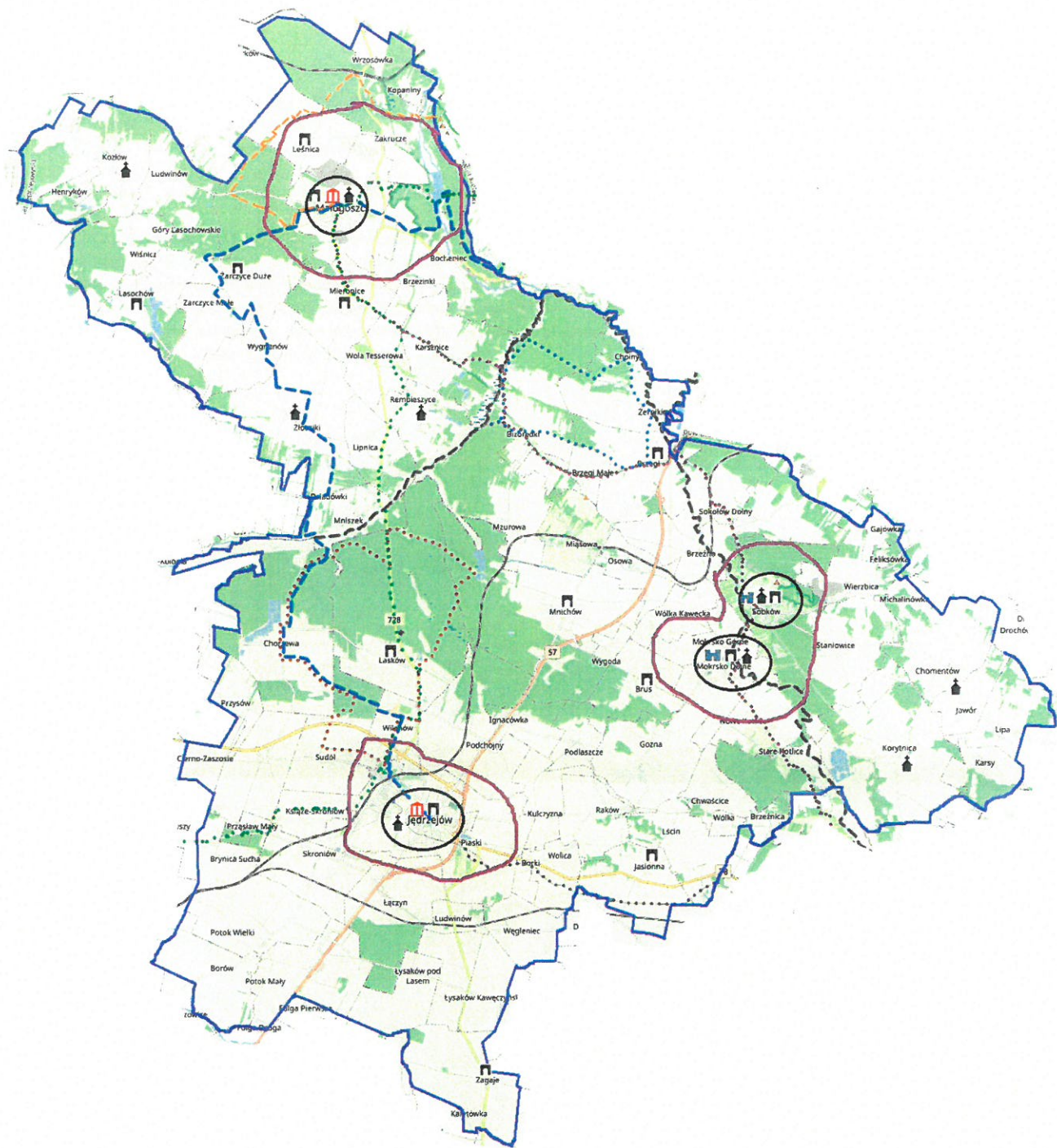
Obszary chronione: obszary NATURA 2000 obszary siedliskowy [czerwony kwadrat] obszar NATURA 2000 obszary ptasie [niebieski kwadrat] użytki ekologiczne [zielony kwadrat] parki krajobrazowe [żółty kwadrat]
obszar chronionego krajobrazu [ciemnoniebieski kwadrat] pomniki przyrody [złoty kwadrat]

Elementy niebieskiej infrastruktury: zbiorniki wodne [niebieski kwadrat] rzeki [niebieska linia]

Układ transportowy: drogi krajowe S7 [czarna linia] droga krajowa nr 78 [czarna linia] drogi wojewódzkie 762, 728 [szara linia] pozostałe drogi [ciemnoniebieska linia]
linia kolejowa [czarna linia] granice gmin objętych Strategią [czarna linia] granice obszaru realizacji Strategii [niebieska linia]

Choiny, Sobków – nazwy miejscowości

Mapa 24. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – turystyka

Legenda:

Główne obszary i kompleksty turystyczno rekreacyjne: obszar turystyczno rekreacyjny miejscowości turystyczne

Wybrane szlaki turystyczne: szlak pieszy Jedynica – Jędrzejów, szlak turystyczny Małogoszcz – Rezerwat Milechowy spływ kajakowy rzeką Nidą

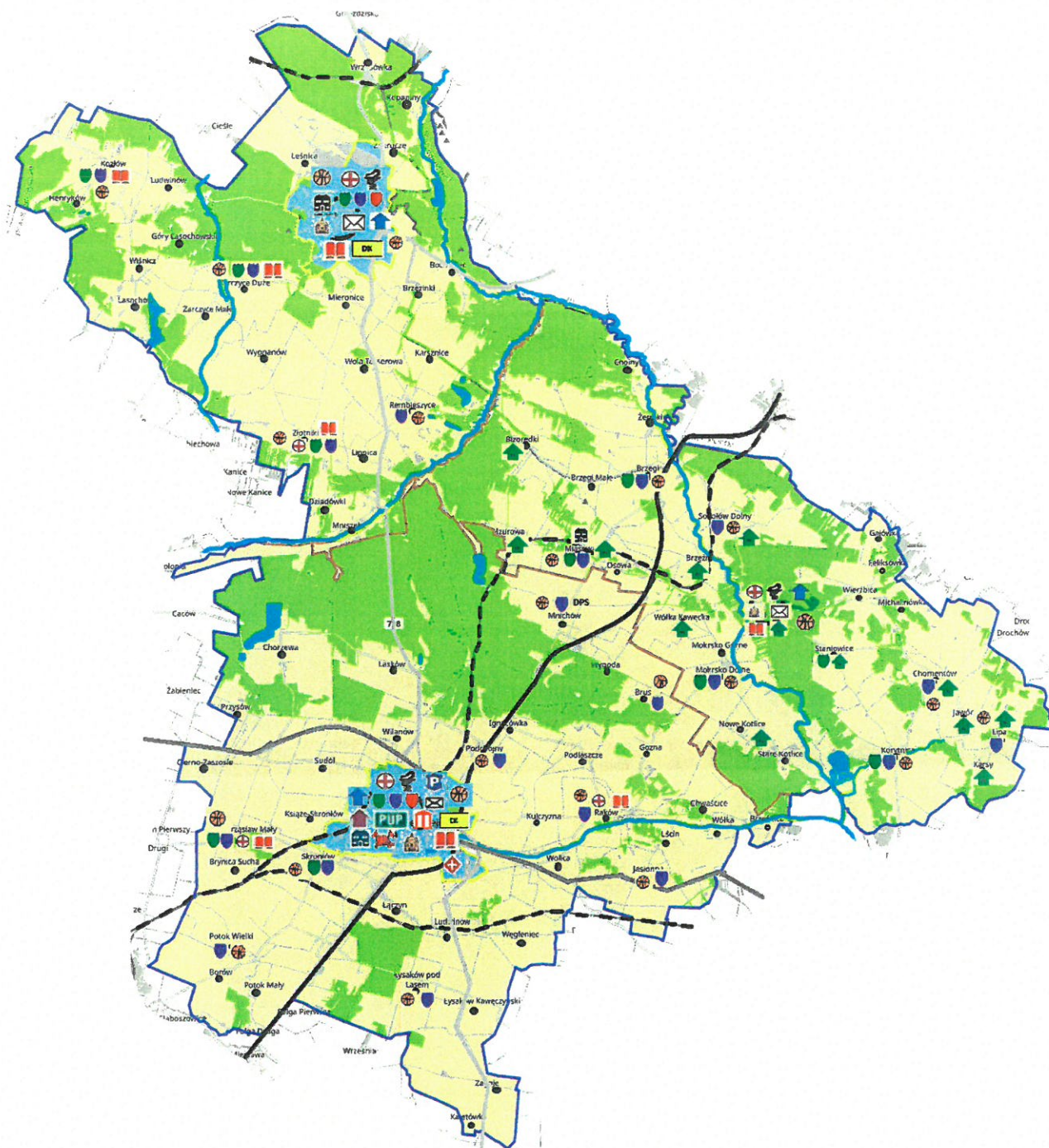
Szlak rowerowy: Szlak rowerowy Północno-Zachodni Rekreacyjno-historyczno-przyrodnicza ścieżka rowerowa ścieżka rowerowa wzdłuż trasy Ciuchci Express Poniadzie szlak rowerowy „Miejsca Mocy”, szlak rowerowy Architektury Obronnej ścieżka rowerowa Bocheniec – Chęciny

Obiekty zabytkowe: ruiny zamku, zabytek zabytkowy kościół muzeum

Funkcje terenu: tereny zabudowane lasy wody

Infrastruktura uzupełniająca: droga krajowa S7 droga krajowa nr 78 drogi wojewódzkie 762, 728, pozostałe drogi linia kolejowa granice obszaru realizacji strategii **Choiny, Sobków** – nazwy miejscowości

Mapa 25. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – ochrona zdrowia, opieka społeczna, usługi społeczne

Legenda: Ochrona zdrowia: szpital ośrodki zdrowia apteka

Opieka społeczna: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie Powiatowy Urząd Pracy, placówka opiekuńcza – wychowawcza specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy

Usługi społeczne: przedszkola, szkoły podstawowe, licealne, poczta, Urząd Miasta i Gminy /urząd Gminy Biblioteka Centrum Kultury/Dom kultury Komenda Powiatowa Policji Komenda Powiatowej Straży Pożarnej w Jędrzejowie Sąd rejonowy

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna ośrodek kultury

infrastruktura sportowa

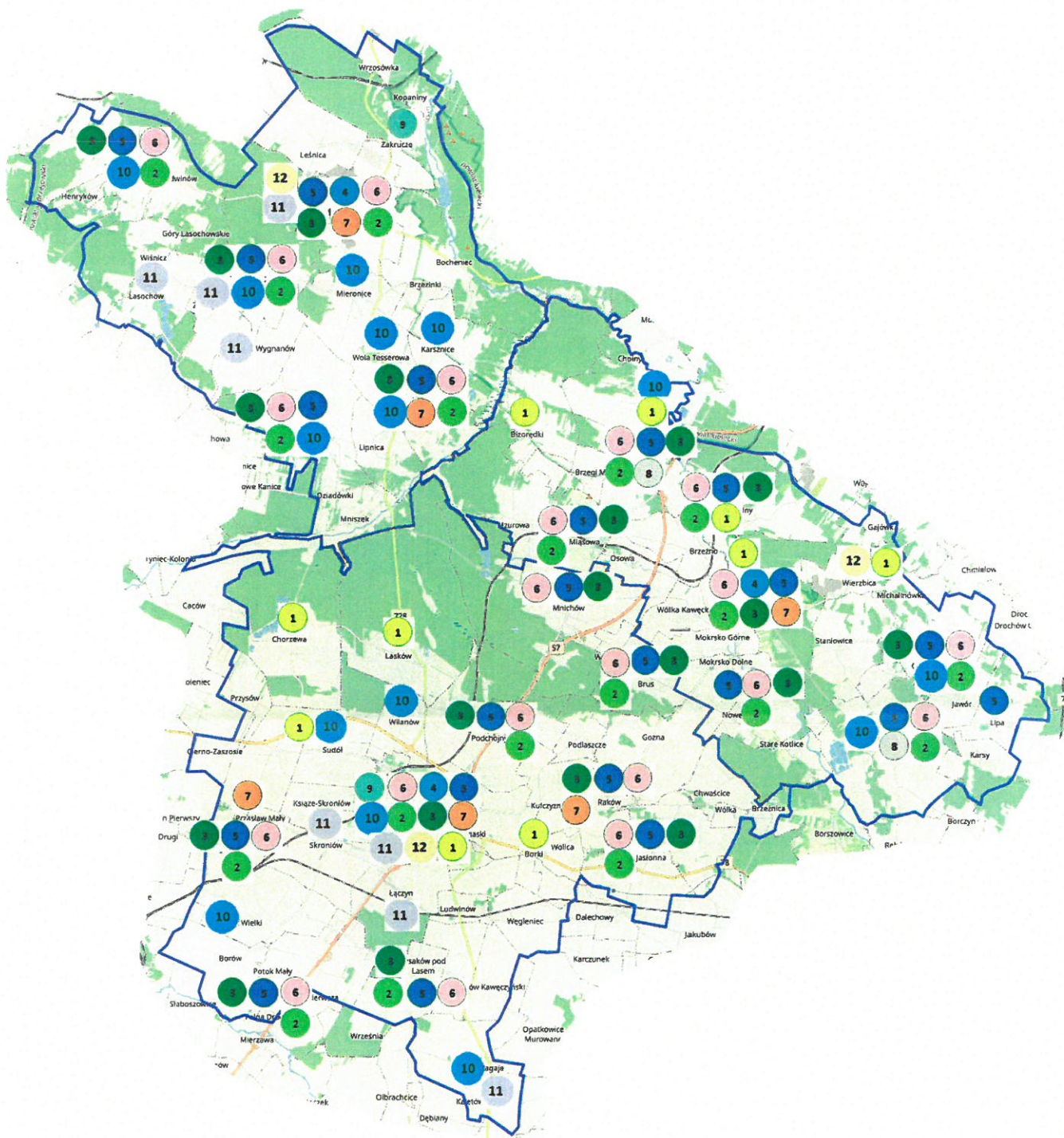
Układ transportowy: drogi krajowe S7 droga krajowa nr 78 drogi wojewódzkie 762, 728, pozostałe drogi linia kolejowa

Struktura osadnicza: Ośrodek centralny ośrodki lokalne granice gmin objętych strategią granice obszaru realizacji Strategii Choiny, Sobków – nazwy miejscowości

Funkcje terenu: tereny zabudowane lasy wody

Mapa 27. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – planowane kluczowe działania

Źródło: opracowanie własne

Legenda:

- 1 Rowerem i kolejką wąskotorową „Świętokrzyska Kolejka Wąskotorowa Ciuchcia Ponidzie” - zwiedzanie Jędrzejowa i okolic
- 2 Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz poprawa efektywności energetycznej budynków oraz oświetlenia publicznego na obszarze MOF
- 3 Ograniczenie poziomu otyłości oraz poprawa kondycji psychicznej dzieci w wieku szkolnym na terenie MOF.
- 4 Rewitalizacja obszarów OSI jako „lokomotywy” rozwoju MOF
- 5 Zwiększenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz edukacyjnej
- 6 Zwiększenie jakości infrastruktury oraz liczby działań w obszarze kultury
- 7 Wysoka jakość usług zdrowotnych
- 8 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym na obszarze
- 9 Odpady – wspólna sprawa
- 10 Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
- 11 Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

6. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach

Głównym celem modelowania struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru jest określenie wzajemnych relacji pomiędzy poszczególnymi elementami tej struktury i między tymi elementami a obszarem jako całością oraz kształtowanie tych relacji w sposób zrównoważony. Właściwemu kształtowaniu i harmonizowaniu struktury zarówno w odniesieniu do relacji pomiędzy układem naturalnym i antropogenicznym, jak i w obrębie obu układów służą wytyczne dla lokalnych polityk przestrzennych, tj. przestrzenne warunki realizacji polityki rozwoju MOF. Mając na uwadze elementy i obszary konstytuujące strukturę funkcjonalno-przestrzenną gmin objętych Strategią określa się poniższe ustalenia i rekomendacje do lokalnych polityk przestrzennych:

▪ w zakresie kształtowania elementów właściwych dla wzmacniania i rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych

1. Przestrzenie publiczne należy uwzględniać jako organiczną część ośrodków osadniczych, stanowiącą podstawowy element integrujący układy urbanistyczne lub ruralistyczne (wiejskie) i decydujące o atrakcyjności obszaru dla zamieszkania.
2. W planowaniu terenów mieszkaniowych, usługowych i innych należy zapewnić ochronę ogólnodostępnych miejsc i możliwości tworzenia nowych przestrzeni publicznych (zieleńców, parków, placów zabaw, pasażów handlowych, terenów sportowo-rekreacyjnych, itp.) przy zachowaniu historycznych założeń, układów urbanistycznych i przestrzeni publicznych.
3. W procesie planowania struktur osadniczych należy uwzględniać:
 - porządkowanie struktur przestrzennych (ruralistycznych i urbanistycznych), szczególnie w obszarach funkcjonalnych miast, możliwie z zachowaniem skali i form zabudowy charakterystycznych dla terenów wiejskich,
 - planowanie terenów urbanizacji warunkowanych równoczesną realizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; przy czym obszary urbanizacji powinny być planowane zgodnie z realnym zapotrzebowaniem (w oparciu o prognozę demograficzną GUS), na terenach istniejącej zabudowy jako ich uzupełnienie lub kontynuacja, tak aby koncentrować zabudowę (poza funkcjami uciążliwymi, które powinny być zlokalizowane z dala od zabudowy mieszkaniowej).
4. Za główne ogniwa organizacji przestrzeni gospodarczej na obszarze MOF uznaje się istniejącą Jędrzejowską Strefę Ekonomiczną - podstrefę Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
5. Za podstawowe strefy rozwoju gospodarczego wskazuje się obszary atrakcyjne inwestycyjnie dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej obejmujące tereny podmiejskie i w ośrodkach gminnych na kierunkach głównych powiązań transportowych.
6. Uciążliwe lub wysokospecjalistyczne aktywności/przedsięwzięcia gospodarcze należy lokalizować w wyodrębnionych strefach umożliwiających eliminację środowiskowych kolizji funkcjonalnych oraz kształtowanie powiązań pomiędzy sferą produkcyjną a bazą badawczo-rozwojową.
7. Planowanie lokalizacji terenów aktywności gospodarczej w obszarach z istniejącym lub zaplanowanym pełnym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych umożliwiającym osiągnięcie wysokich standardów zagospodarowania;
8. W celu zwiększenia atrakcyjności kultury lokalnej rekomenduje się poszerzenie oferty instytucji kultury o nowe funkcje oraz ich eksponowanie w przestrzeni, a także powiązanie potencjałów kulturowych z turystyką poprzez:

- włączenie do programów rozwoju turystyki: obiektów muzealnych, dawnych budowli obronnych, dawnych zespołów rezydencjonalnych, zespołów sakralnych, zabytków techniki, budynków użyteczności publicznej, zagospodarowanie w formie szlaków turystycznych lub tras rowerowych historycznych szlaków handlowych, kulturowych,
- wykorzystywanie ocalałych obiektów dziedzictwa kulturowego jako wzorników w kształtowaniu lokalnej przestrzeni, a także bazy dla tworzenia instytucji kultury,
- wspieranie rozwoju sieci muzeów oraz tworzenia izb regionalnych (historii lokalnej),
- objęcie ochroną wszelkich przejawów działalności kulturowej i kulturotwórczej, przetrwałych tradycji, obrzędów, stroju ludowego oraz wspieranie współczesnych form kontynuacji tradycji lokalnych,
- ochronę i eksponowanie miejsc pamięci narodowej, w tym miejsc wydarzeń i walk historycznych (m.in. Małogoszcz i jego rola w Powstaniu Styczniowym).

9. dbałość o zachowanie zabytków, tradycji i historii po Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej,

10. budowa tras rowerowych na obszarze MOF

- projektowane na jędrzejowskim fragmencie trasy Pińczów - Jędrzejów należy poprowadzić w korytarzu linii kolejki wąskotorowej (konstrukcje korony nasypów należy uzupełnić w taki sposób, aby uzyskać przekrój drogi dla rowerów o szerokości 2 m i poboczy ziemnych o szerokości minimum 0,5 m po każdej stronie).
- ponieważ torowiska Ciuchci Ponidzie na odcinku Jędrzejów – Umianowice w wielu miejscach przebiegają ponad rozlewiskami rzeki Nidy konieczne jest poszerzenie wałów i mostów po których obecnie kursuje kolejka lub wybudowanie nowych biegnących równolegle lub w niewielkiej odległości od kolejki,

ziemnych poprzecznie do osi korytarza, w tym kształtowanie naturalnych alternatywnych sposobów łączności ekologicznej (obejść ekologicznych),

- kształtować pasmowe struktury przyrodnicze (łąk, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych),
- uwzględnić zwiększanie ciągłości leśnych korytarzy ekologicznych poprzez zalesienia,
- zapewnić poprawę stanu hydrologicznego rzek.

3. Ze względu na wrażliwość, walory turystyczne środowiska i rangę ochrony ustala się kierunki turystycznego wykorzystania obszarów objętych ochroną prawną lub wskazanymi do objęcia taką ochroną, tj.:

- obszary rozwoju rekreacji wypoczynkowej i turystyki krajoznawczej obejmujące obszary chronione z uwzględnieniem czynnej ochrony ekosystemów służącej podnoszeniu walorów turystycznych,
- planowane w lokalnych dokumentach planistycznych (mpzp, suikzp) obszary chronione z uwzględnieniem ograniczeń działań wpływających negatywnie na przedmiot ochrony.

4. Przeznaczanie lasów na cele rekreacyjne uzależnia się od utrzymania funkcji ekologicznej (biologicznej, klimatycznej itp.) oraz drożności przestrzeni leśnej.

▪ **w zakresie kształtowania elementów infrastruktury technicznej**

1. W celu poprawy jakości powiązań transportowych oraz poprawy sprawności i bezpieczeństwa ruchu w obszarach miejskich i zurbanizowanych wskazuje się wprowadzenie lub utrzymanie rezerw terenowych niezbędnych do realizacji kluczowych w tym zakresie zamierzeń inwestycyjnych, tj. rozbudowy i poprawy parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych zlokalizowanych na obszarze gmin objętych Strategią.

2. Uwzględniając istniejące i planowane elementy infrastruktury transportowej, przeładunkowej i magazynowej, a także integrację systemów transportowych w odniesieniu do podstawowych środków transportu (kolejowy, drogowy, rowerowy), zasięgu obsługi (krajowy, regionalny, lokalny) oraz formy transportu (zbiorowy, indywidualny) wskazuje się m. Jędrzejów do rozwoju funkcji logistycznej i realizacji międzygałęziowego węzła integrującego transport na obszarze MOF.

3. W celu zapewnienia dostępności do ośrodków obsługi skupiających funkcje usługowe (ośrodki gminne, ośrodek powiatowy) oraz zwiększenia mobilności mieszkańców lokalne polityki przestrzenne powinny uwzględniać przywrócenie i usprawnienie powiązań komunikacyjnych miejscowości wiejskich z ośrodkami lokalnymi i ponadlokalnym.

4. W ramach przeciwdziałania uciążliwościom akustycznym generowanym przez ruch komunikacyjny wskazuje się nie lokalizowanie (w lokalnych dokumentach planistycznych) funkcji wrażliwych na uciążliwości hałasu na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych drogowych powiązań transportowych.

5. Za kluczowe zamierzenia inwestycyjne wpływające na poprawę funkcjonowania układu podstawowych powiązań elektroenergetycznych uznaje się poprawę stabilności zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych.

6. Potrzeba koncentracji zabudowy z wyjątkiem funkcji „uciążliwych”.

▪ **w zakresie kształtowania terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej**

1. W celu ochrony terenów rolnych przed degradacją oraz minimalizowania negatywnych skutków ekonomicznych związanych z rozpraszaniem zabudowy, wskazuje się:

- ograniczenie i zatrzymanie procesów urbanizacji poprzez zakaz wyznaczania nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania (dopuszcza się możliwość włączenia w granice tych terenów, nieruchomości lub ich części położonych pomiędzy zainwestowanymi nieruchomościami, stanowiącymi dopełnienie istniejących struktur zabudowy),
- zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolnych (upraw polowych, łąk i pastwisk),
- niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.

2. W celu ochrony walorów przestrzeni rolniczej

- minimalizowanie negatywnego oddziaływania na krajobraz obiektów kubaturowych poprzez ograniczenie zajmowanej przez nie powierzchni oraz wysokości obiektów,
- ochrona otwarc widokowych i szerokich panoram przed zwartymi ciągami zabudowy zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów nieleśnych posiadających walory przyrodnicze (np. łąki wewnątrz i na obrzeżach kompleksów leśnych),
- utrzymanie istniejących warunków gruntowo-wodnych.

3. W ramach rozwoju gospodarki rybackiej wskazuje się utrzymanie w użytkowaniu istniejących obiektów stawowych.

7. OSI w Strategii MOF

Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne. OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian.

W ramach Strategii MOF wyznacza się jako OSI:

- miasto Jędrzejów,
- miasto Małogoszcz i
- miejscowość Sobków.

Obszary te wyznaczone zostały z uwagi na:

- ich znaczenia w lokalnej gospodarce (to na terenie miast Jędrzejów, Małogoszcz oraz w miejscowości Sobków – koncentruje się lokalna gospodarka; w samych miastach Jędrzejów i Małogoszcz działa łącznie 2273 przedsiębiorstwa, tj. ponad połowa wszystkich firm z obszaru MOF),
- liczbę mieszkańców – te 3 obszary obejmują ponad 40% całej ludności MOF-u,
- koncentrację problemów społecznych, funkcjonalno-przestrzennych, technicznych i środowiskowych na terenie wyznaczonych OSI.

Tabela 43. Liczba mieszkańców gmin objętych Strategią oraz obszarów OSI na 31.12.2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców na 31.12.2020 r.	%
Ogółem Gmina Jędrzejów	27 715	100,00
w tym Miasto Jędrzejów	14 812	53,44
Ogółem Gmina Małogoszcz	11 495	100,00
w tym Miasto Małogoszcz	3 670	31,93
Ogółem Gmina Sobków	8 474	100,00
w tym miejscowość Sobków	1 038	12,25
Razem	47 684	100,00
w tym miasta Jędrzejów, Małogoszcz i miejscowość Sobków	19 520	40,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskazane tereny objęte są również Gminnymi lub Lokalnymi Programami Rewitalizacji.

8. Gminy MOF w regionalnych dokumentach strategicznych

Gminy objęte Strategią zostały ujęte w ramach 2 Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego:

Tabela 44. Gminy objęte Strategią w ramach OSI ujętych w „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+”

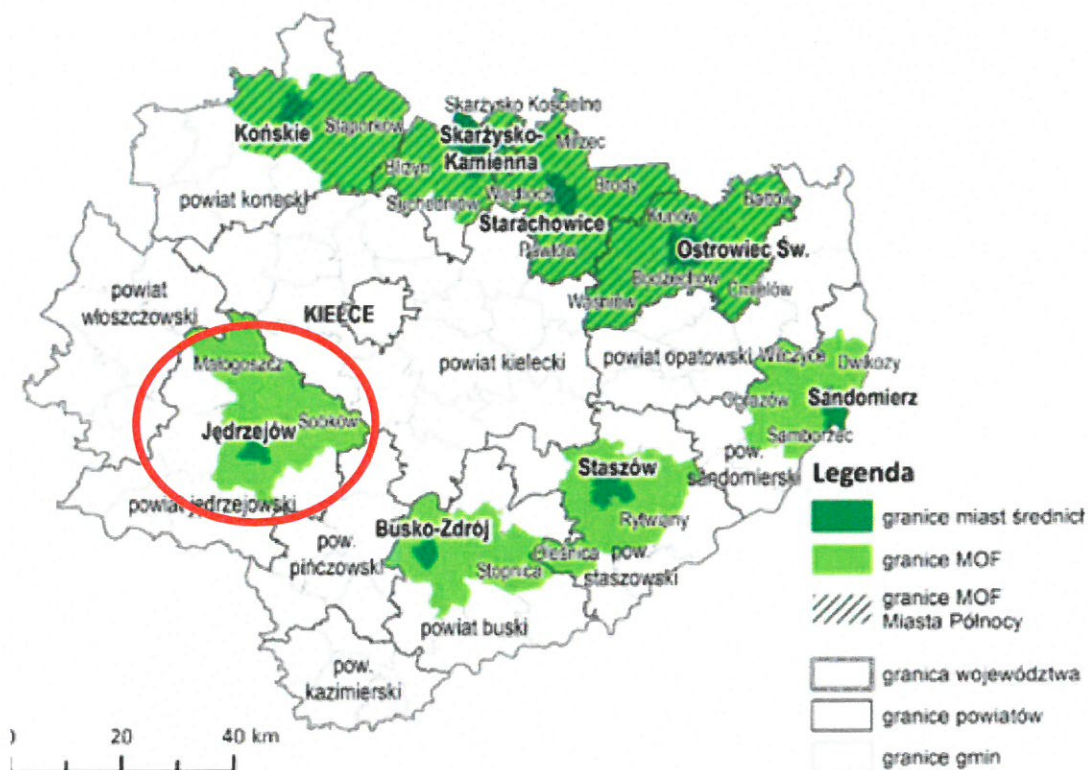
Nazwa OSI	Gminy zakwalifikowane do obszaru
OSI Ponidzie	Jędrzejów, Sobków
MOF Jędrzejowa	Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków

Źródło: opracowanie własne

W Strategii Województwa (s. 58) miasto Jędrzejów zostało określone jako „stagnujące” co oznacza „umiarkowane powiększanie niekorzystnego dystansu, zła sytuacja społeczno-gospodarcza”. W związku z czym wyznaczono wspólnie obszar MOF wspólnie z gminami Małogoszcz i Sobków.

W Strategii podkreślono, iż miasta zaliczone do MOF cechują się niekorzystnymi wskaźnikami demograficznymi – zachodzi tam najszybsza w skali regionu depopulacja, a procesy starzenia się społeczności są najbardziej zaawansowane. Pomimo problemów gospodarczych, których wyrazem jest stosunkowo wysoki poziom bezrobocia, miasta te należą obok Kielc do najważniejszych ośrodków przedsiębiorczości w regionie.

Mapa 29. OSI MOF Miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ s. 64

Wybrane planowane kierunki działań w ramach MOF, które są możliwe do realizacji na obszarze objętym Strategią:

- rozwój funkcji turystycznych w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- ochrona różnorodności biologicznej,
- ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- zabezpieczenie przed skutkami ograniczonego dostępu do wody, niskimi zasobami wodnymi,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury,
- wspieranie termomodernizacji zabudowy i wykorzystania energii odnawialnej w obiektach użyteczności publicznej,
- rozwój społecznych/komunalnych form mieszkalnictwa, w tym wykorzystanie programów krajowych,
- wspieranie inicjatyw lokalnych poprawiających jakość życia,
- rozwój podstawowych usług publicznych: społecznych, zdrowotnych oraz w zakresie edukacji, kultury, turystyki sportu i rekreacji,
- rozwój usług publicznych w ośrodkach lokalnych,
- podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, w tym rozwój sieci telekomunikacyjnych,
- rozwój zewnętrznej dostępności transportowej średnich miast w skali regionalnej i krajowej,
- rozwój systemów transportu publicznego zapobiegających wykluczeniu transportowemu,
- likwidacja kolizyjnych skrzyżowań kolejowo – drogowych,
- budowa ścieżek rowerowych - oddzielonych od pasa drogi przeznaczonego do ruchu pojazdów samochodowych,
- rozwój sieci telekomunikacyjnych,
- rewitalizacja przestrzeni miejskiej,
- zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy w obszarach podmiejskich,
- tworzenie i promocja wspólnych marek lokalnych,
- budowa partnerstw w ramach obszarów funkcjonalnych miast.

Z kolei w skład **OSI Poniemie** wchodzi gminy Jędrzejów i Sobków wspólnie z 7 innymi samorządami. OSI jest wynikiem oddolnej współpracy samorządów położonych w makroregionie Nidziańskiej, w zlewni rzeki Nidy. Gminy OSI łączą cechy przyrodniczo-krajobrazowe oraz dominująca funkcja rolnicza.

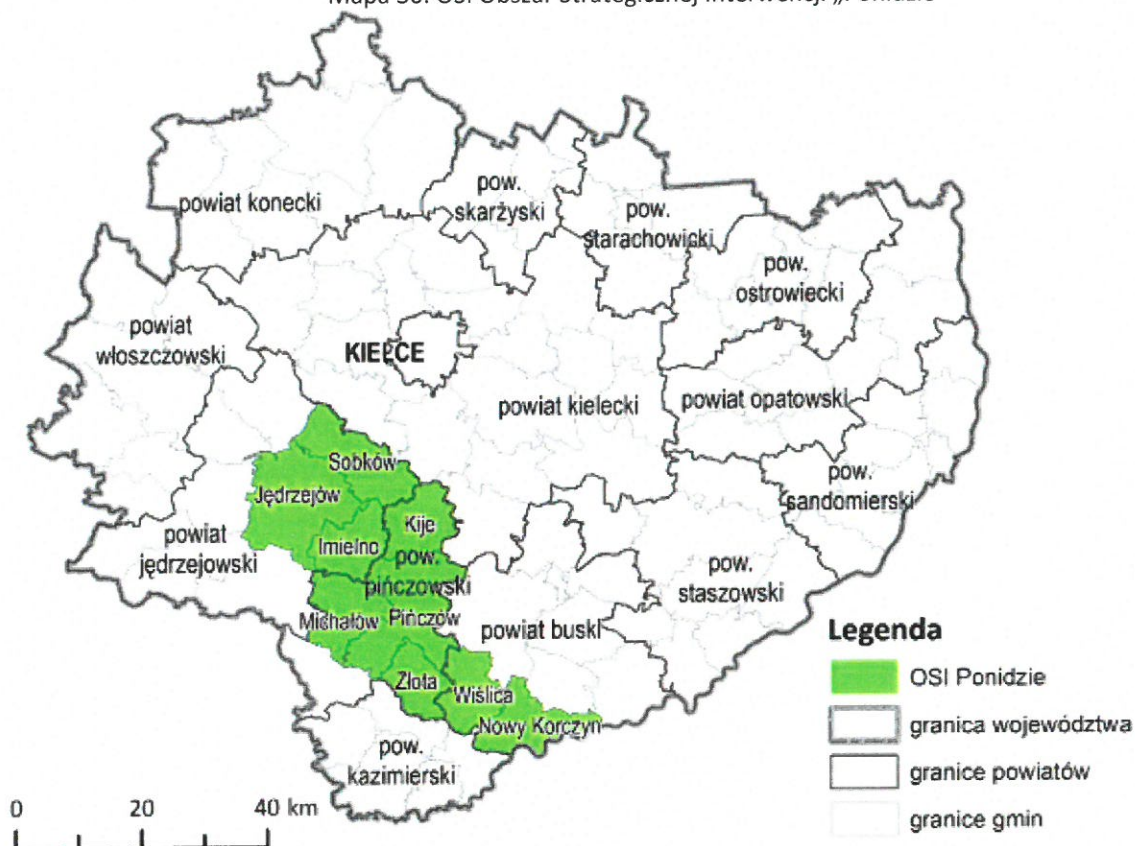
Wybrane kierunki działań w ramach OSI¹⁷:

- rozwój inteligentnej specjalizacji regionu tj. nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa spożywczego, w tym poprawa jakości produktów rolnych poprzez wspieranie innowacyjności i usług sieciowych w zakresie wykorzystania produktów rolniczych,
- rozwój turystyki, opartej o bogate dziedzictwo kulturowe regionu świętokrzyskiego oraz unikatowe zasoby przyrodnicze,
- rozwój OSI jako obszaru srebrnej gospodarki (silver economy),
- rozwój systemów oczyszczania ścieków i odpadów komunalnych,

¹⁷ Wybrano jedynie te kierunki, które w największym stopniu będą możliwe do wdrożenia także w ramach niniejszej Strategii MOF

- utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i zachowanie bioróżnorodności, w tym siedlisk półnaturalnych,
- zabezpieczenie przed skutkami suszy, w tym dostosowanie rolnictwa do zmian klimatycznych,
- wdrożenie kompleksowego programu ochrony przeciwpowodziowej,
- ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych (w tym architektury regionalnej),
- rozwój oferty kulturalnej, rekreacyjnej i przemysłu czasu wolnego,
- wspieranie inicjatyw lokalnych poprawiających jakość życia,
- rozwój podstawowych usług publicznych: społecznych, zdrowotnych oraz w zakresie edukacji, kultury, turystyki sportu i rekreacji,
- poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego,
- poprawa dostępności do szerokopasmowego internetu,
- zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy,
- tworzenie i promocja wspólnych marek lokalnych,
- koordynacja dokumentów planistycznych, programów ochrony i rozwoju.

Mapa 30. OSI Obszar Strategicznej Interwencji „Ponidzie”

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ s. 70-71

Ważne w dla ustaleń i rekomendacji są również zapisy „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego” w kontekście gmin objętych Strategią. Dokument ten (oraz poniższe mapy) wskazują, że jeśli chodzi o przynależność gmin Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków do obszarów funkcjonalnych w PZPWS to wszystkie gminy należą do obszaru wielokierunkowej aktywizacji społeczno-gospodarczej. Warto również dodać, że całe województwo świętokrzyskie zostało włączone

do obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwoju oraz obszaru predysponowanego do wsparcia krajowego w zakresie odnowy demograficznej.

Ważne w dla ustaleń i rekomendacji są również zapisy „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego” w kontekście gmin objętych Strategią. Dokument ten (oraz poniższe mapy) wskazują, że:

- Jędrzejów jest predysponowany do pełnienia funkcji głównego ośrodka lokalnego,
- gminy Sobków i Małogoszcz to podobszary o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych,
- dla gminy Jędrzejów jedną z głównych funkcji gospodarczych jest obsługa ruchu turystycznego,
- podobszar kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług (gm. Małogoszcz).

Mapa 31. Obszar gmin o gorszym dostępie do usług

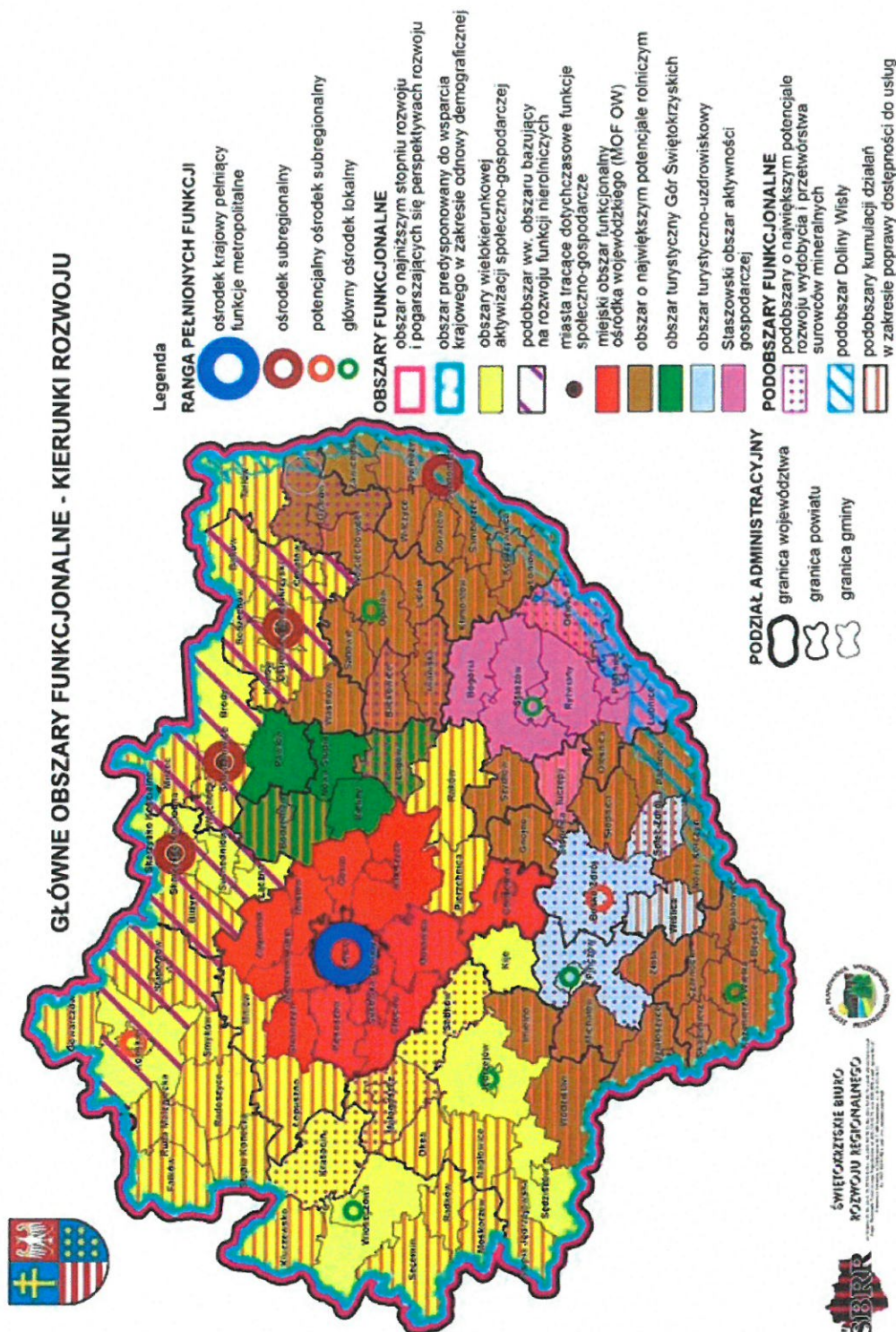

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
<http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/>

Mapa 33 Kierunki rozwoju wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

9. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminach objętych strategią. Samorządy posiadają kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi, krajowymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami:

- Program Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016 – 2026,
- Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024,
- Program Rewitalizacji dla Gminy Sobków na lata 2021-2023,
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
- Krajowa Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS),
- Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły,
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju.

Program Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016 - 2026

Dokument został przyjęty uchwałą nr XXXI/256/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia "Programu Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026". Działania ujęte w Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 wpisują się w cele ujęte w PR tj.

- Poprawa warunków życia i wzmocnienie kapitału ludzkiego oraz redukcja niekorzystnych zjawisk społecznych. Cel integruje działania inwestycyjne - ukierunkowane na rozwój infrastruktury społecznej - oraz działania tzw. miękkie - służące włączeniu społecznemu i rozwojowi aktywności mieszkańców
- Wzrost jakości przestrzeni publicznych – główną przesłanką tego celu jest zagwarantowanie funkcjonalnych, właściwie zakomponowanych i wprowadzonych w tkankę miejską przestrzeni publicznych, bezpiecznych komunikacyjne, zachęcających do aktywności, z ofertą spędzania wolnego czasu
- Ożywienie gospodarcze i wieloaspektowy rozwój obszaru rewitalizacji - cel strategiczny zorientowany jest także na wzmocnienie potencjału turystycznego miasta poprzez efektywne wykorzystanie jego atutów, tj. przede wszystkim: Opactwa Ojców Cystersów, Muzeum im. Przypkowskich i Świętokrzyskiej Kolei Dojazdowej "Ciuchcia Express Poniemie" Sp. z o.o.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024

Dokument został przyjęty uchwałą nr 21/209/17 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-

2024. Działania ujęte w Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 wpisują się w cele oraz kierunki działań ujęte w PR tj.

- **Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców**, kierunki działań:
 - Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni osiedlowych sprzyjających aktywności mieszkańców
 - Inwestycje w infrastrukturę techniczną
 - Inicjatywy chroniące środowisko
- **Wzmocnienie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych**, kierunki działań:
 - Poprawa dostępności do infrastruktury społecznej
 - Rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowo- rekreacyjnej dla różnych grup wiekowych
 - Włączenie społeczne
 - Wzmacnianie roli tzw. 3 sektora
- **Dynamizacja rozwoju gospodarczego**, kierunki działań:
 - Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej w różnych sektorach
 - Aktywizacja zawodowa mieszkańców terenu rewitalizacji

Program Rewitalizacji dla Gminy Sobków na lata 2021-2023

Dokument został przyjęty uchwałą nr XXX/251/2021 RADY GMINY SOBKÓW z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Sobków na lata 2021 – 2023. Działania ujęte w Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 wpisują się w wizję wyznaczona w PR tj.: *„Podobszary rewitalizacji po przeprowadzeniu procesów i wdrożeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych są obszarami, które zostały uzdrowione i ożywione społecznie, gospodarczo, kulturowo, jak i przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów środowiskowych. Na obszarach tych mieszkają aktywni i przedsiębiorczy ludzie. Więzi społeczne zostały odnowione”*. Działania ujęte w strategii przyczynią się do realizacji wyznaczonych celów rewitalizacji a mianowicie:

- przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, promocja integracji i włączenia społecznego na podobszarach rewitalizacji,
- poprawa dostępu do usług publicznych oraz zwiększenie ich jakości (edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych),
- poprawa infrastruktury technicznej i bezpieczeństwa na podobszarach rewitalizacji,
- rozwój przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji,
- ochrona środowiska oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na podobszarach rewitalizacji.

Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

W kontekście planowania i kształtowania polityki przestrzennej w gminach należy się również odnieść do dokumentów planistycznych wyższego rzędu (przyjętych uchwałami Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego). Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870). Dokument ten wraz ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* stanowi podstawę

zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Działania ujęte w niniejszej *Strategii* wpisują się w cele ujęte w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* tj.

Cel strategiczny nr 1 „Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida” jest spójny z Celami strategicznymi SR WŚ 2030+: 1 *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 3 *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*.

Cel strategiczny 2: „Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego” jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*.

Cel strategiczny 3: „Zwiększenie jakości usług społecznych” jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*. 4 *Sprawne zarządzanie regionem*.

Cel strategiczny 4: „Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki” jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+ 1. *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 3. *Wspólnota i przestrzeń, które łączą ludzi*. Ponadto, przedmiotowa Strategia uwzględnia zapisy dotyczące Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*. Wszystkie trzy samorządy objęte niniejszą Strategią należą do MOF Jędrzejowa, zaś dodatkowo gminy Jędrzejów i Sobków należą do OSI *Ponidzie*.

W związku z tym przedmiotowa Strategia jest spójna ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt. 6 i 7 wskazanej regulacji).

Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE. Działania ujęte w *Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030* wpisują się w cele ujęte w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*.

Gminy objęte Strategią położone są na terenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Zgodnie z art. 326 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w strategii rozwoju gminy uwzględnia się m.in. ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt. 1-3 ww. ustawy tj.

- Plan przeciwdziałania skutkom suszy,
- Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy,
- Plany zarządzania ryzykiem powodziowym,

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

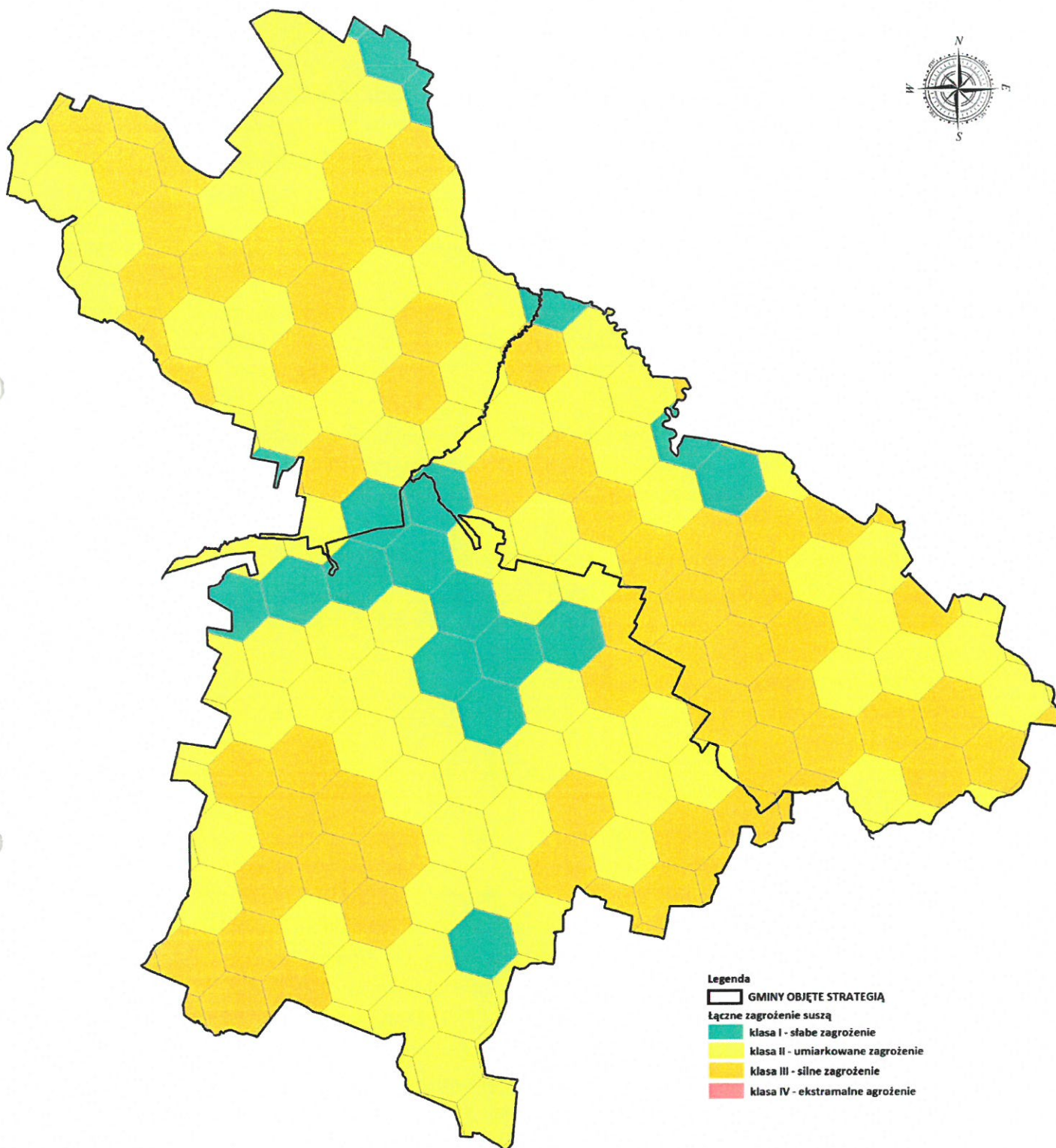
Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027 został przyjęty na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (DZ. U. 2021 r. poz. 1615). Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski.

Przeciwdziałanie skutkom suszy zarówno w Polsce, jak i w Europie stanowi coraz poważniejszy problem. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w licznych uregulowaniach prawnych m.in. w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi oraz zarządzania kryzysowego. Pierwszym etapem rozwoju suszy jest susza atmosferyczna. Najprościej rzecz ujmując jest ona konsekwencją względnie długiego okresu bez opadów atmosferycznych lub wspólnie występujących wysokich temperatur i niskich sum opadów (na skutek wysokich temperatur dochodzi do parowania wody co w konsekwencji prowadzi do obniżenia poziomu wód).

Susza rolnicza jest bezpośrednim następstwem długotrwałej suszy atmosferycznej. Długotrwały brak opadów w naturalnej konsekwencji prowadzi do spadku zawartości wody w glebie. Jest to szczególnie poważne zagrożenie dla rolników i ich upraw. Niedostateczna ilość wody może być czynnikiem, który doprowadzi do poważnych strat w uprawach, przekładając się na spadek ogólnej produkcji roślinnej. Skutki takiej sytuacji możemy odczuć wszyscy jako konsumenci produktów rolnych (spadek produkcji przełoży się na wzrost cen).

Susza hydrologiczna jest kolejnym etapem rozwoju suszy. Dochodzi do niej wówczas, gdy poprzednie dwa etapy niebezpiecznie się przedłużają. Charakteryzuje się pogłębieniem stanów uprzednio wskazanych a także obniżeniem stanów wód w rzekach, jeziorach oraz zbiornikach wodnych poniżej przyjętych stanów średnich.

Mapa 34. Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych

Źródło: opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

Susza hydrogeologiczna jest ostatnim i w konsekwencji najgroźniejszym etapem rozwoju zjawiska suszy. Charakteryzuje się wyraźnym obniżeniem poziomu wód podziemnych w stosunku do stanu średniego. Zjawisko to można obserwować np. na przykładzie wysychających studni przydomowych.

Wystąpienie tego etapu suszy stanowi ogromne zagrożenie dla człowieka oraz dla całego systemu gospodarczo – społecznego państwa.

Przedstawione w PPSS informacje wskazują, iż gminy objęte strategią tj. gminy Jędrzejów Małogoszcz i Sobków to obszary charakteryzujące się zarówno słabym, umiarkowanym jak i silnym i ekstremalnie silnym zagrożeniem wystąpienia suszy rolniczej, umiarkowanym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrologicznej i słabym i umiarkowanym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrogeologicznej. Według klas łączonego zagrożenia suszą na terenie ww. gmin występują obszary słabego zagrożenia suszą, umiarkowanego oraz silnego zagrożenia.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 zakłada i promuje działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez samorząd, mieszkańców, jak i organy administracji rządowej. Wskazuje na to cel strategiczny 2 „Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego”. W ramach ww. celu strategicznego przewidziano szereg działań związanych z ochroną środowiska naturalnego, podnoszeniem świadomości ekologicznej mieszkańców, rozwojem infrastruktury komunalnej, likwidowaniem zbiorników bezodpływowych na rzecz sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków. W tym zakresie Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 jest spójna z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne PPSS obejmuje:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy

Główny cel dokumentu czyli przeciwdziałanie skutkom suszy doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;
- 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy

Jednym z elementów Planu jest katalog działań, w którym znajdują się konkretne, mierzalne rozwiązania, które należy wdrożyć, aby ograniczyć skutki suszy. Poprzez wskazany katalog działań realizowany jest cel główny dokumentu. Przedstawione w dokumencie działania, po ich wdrożeniu przyczynią się do minimalizowania skutków suszy. Wśród proponowanych działań znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne. Wśród działań związanych ze zwiększeniem retencji wskazano działania mające ograniczyć spływ powierzchniowy i zatrzymanie wody w przyrodzie, w glebie – w miejscu, gdzie spadł opad. Ponadto proponuje się m.in. przebudowę urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniającej na nawadniającą – odwadniającą, zachowanie mokradeł, czy budowę zbiorników wodnych – zarówno zlokalizowanych na ciekach, jak i przykorytowych. Poza działaniami zwiększającymi ilość wody w przyrodzie, wskazano działania formalne, które umożliwią działanie, w trakcie wystąpienia zjawiska suszy, mające na celu łagodzenie jej skutków. Wśród nich należy wymienić m.in. czasowe ograniczenie korzystania z wód.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest zgodny z celami środowiskowymi, w zakresie dobrego stanu wód, o których jest mowa w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Przeciwdziałanie skutkom suszy wpisuje się bezpośrednio w cel operacyjny 2.3 „Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym na obszarze”.

Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły

Obszar gmin objętych strategią położony jest w granicach dwóch regionów wodnych Górnej - Zachodniej Wisły (w całości gminy Jędrzejów i Sobków oraz w części gmina Małogoszcz) oraz w regionie wodnym Środkowej Wisły (niewielka część gminy Małogoszcz). Najważniejszymi ciekami znajdującymi się w granicach gmin są rzeka Nida, która przepływa przez wszystkie gminy objęte strategią oraz dodatkowo w gminie Małogoszcz Wierna Rzeka. Na obszarze dorzecza Wisły wyznaczonych jest obecnie:

- 2251 JCWP
- 94 JCW podziemnych.

Na obszarze dorzecza Wisły ustanowiono również obszary chronione, które w szczególny sposób są traktowane w planie gospodarowania wodami – pełen wykaz obszarów chronionych obejmuje¹⁸:

- jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- jednolite części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych,
- obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód,
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie,
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;

Obszar objęty strategią znajduje się w zasięgu 10 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, których charakterystykę przedstawiono w tabeli poniżej.

¹⁸ Zgodnie z art. 16 pkt. 32 ustawy z 20 lipca 2017r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 2233, z późn. zm.)

Tabela 45 Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujących się na obszarze gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
1.	RW20001121699	Nida od Czarnej Nidy do ujścia	Jędrzejów, Sobków	NAT ¹⁹	zły stan wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych. 1. Utrzymanie kęp drzew i krzewów (działanie fakultatywne) [perkozek, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, zauszniak, gęgawa, krakwa, głowienka, czernica, wodnik, kokoszka, łyska, śmieszka, remiz]. Pozostawianie na wyspach i groblach drzew i skupisk krzewów. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45- 46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. 2. Zaleca się ochronę obszarów źródłiskowych, poprzez odstąpienie od zmian ich użytkowania, a w szczególności trwałego wylesiania lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, z wyjątkiem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 3. Zaleca się odstąpienie od działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych na gruntach ornym, łąkach i pastwiskach, jak też w obszarach parowód, dolin rzecznych i strefach źródłiskowych cieków. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy).

¹⁹ naturalna jednolita część wód

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
								4. Zaleca się oparcie gospodarki rybackiej na aktualnym rozpoznaniu składu taksonomicznego oraz bazy pokarmowej ryb. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 5. Zaleca się opracowanie bilansu wodno-gospodarczego dla zlewni, w których prowadzona jest stawowa gospodarka rybicka. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 6. Zaleca się pozostawianie stałych i okresowych oczek wodnych oraz terenów podmokłych. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 7. Zaleca się przyspieszenie budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, w tym: a) podłączenie do oczyszczalni ścieków wszelkich nowych obiektów produkcyjnych, usługowych, w tym turystycznych i mieszkalnych, b) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach nieobjętych dotychczas systemem kanalizacji sanitarnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 8. Zaleca się utrzymanie naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z odrębnych przepisów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 9. Zaleca się utrzymywanie, przez niezbędne zarybienia, stałego poziomu liczebności gatunków ryb szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 10. Zaleca się uwzględnienie w gospodarce rybackiej potrzeb ochrony gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony czynnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 11. Zaleca się w strefach intensywnego spływu powierzchniowego, pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, co najmniej 5. metrowego pasa trzcinowisk, zadrzewień

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								i zakrzaczeń tworzących naturalną strefę buforową. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 12. Zaleca się wprowadzenie zakazu zarybiania wód Parku obcymi geograficznie gatunkami ryb, a w przypadku stwierdzenia sukcesywne ich eliminowanie. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 13. Monitoring obejmujący: -ocenę zmian warunków hydrogeologicznych i hydrologicznych rezerwatu, w tym wpływów, wchłonnów i przepływu Potoku Skorocickiego; -ocenę stanu zmian morfologicznych na terenie rezerwatu; -ocenę stanu odsłonięcia stanowisk geologicznych i geomorfologicznych rezerwatu. (rez. Skorocice). 14. Zachowanie siedliska gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze [bąk; bączek; podgorzałka; błotniak stawowy; zielonka; rybitwa białowąsa; podrózniczek] (działanie obligatoryjne). Utrzymanie powierzchni zbiorników. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. Działanie coroczne. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy). 15. Zmiana sposobu hodowli ryb (działanie fakultatywne) [bąk; bączek; podgorzałka; błotniak stawowy; zielonka; rybitwa białowąsa; podrózniczek]. Chów i hodowla ryb w stawach typu karpiego w ilości nieprzekraczającej 1,5 t/ha powierzchni użytkowej stawu, utrzymywanie lustra wody na stałym poziomie na stawach handlowych w okresie: 1 marca - 15 sierpnia. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								16. Utrzymywanie roślinności wynurzonej na stawach (działanie fakultatywne) [bąk; bączek; podgorzałka; błotniak stawowy; zielonka; rybitwa białowąsa; podróżniczek]. Utrzymywanie szuwarów w ilości od 16% do 40% ogólnej powierzchni stawów. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy). 17. Utrzymanie kęp drzew i krzewów (działanie fakultatywne) [bąk; bączek; podgorzałka; błotniak stawowy; zielonka; rybitwa białowąsa; podróżniczek]. Pozostawianie na wyspach i groblach drzew i skupisk krzewów. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy). 18. Utrzymanie kluczowych żerowisk (działanie fakultatywne) [bąk; bączek; podgorzałka; błotniak stawowy; zielonka; rybitwa białowąsa; podróżniczek]. Działanie dotyczy w szczególności przedmiotów ochrony: A142, A153, A156, A160 i A162. Utrzymywanie mułu o miąższości nie mniejszej niż 30 cm na co najmniej 25% sumarycznej powierzchni poszczególnych kompleksów stawów rybnych. Szczególnie istotne jest wykonanie tego działania na stawach rybnych w Górkach, na stawach: „Królewski”, „Gliniak”, „Hetman”, „Kandler” i „Kasztelan”. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięci a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								19. Zachowanie siedliska gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze (działanie obligatoryjne) [perkoz, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszy, zausznik, gęgawa, krakwa, głowienka, czernica, wodnik, kokoszka, łyska, śmieszka, remiz]. Utrzymanie powierzchni zbiorników. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy). 20. Zmiana sposobu hodowli ryb (działanie fakultatywne) [perkoz, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszy, zausznik, gęgawa, krakwa, głowienka, czernica, wodnik, kokoszka, łyska, śmieszka, remiz]. Chów i hodowla ryb w stawach typu karpowego w ilości nieprzekraczającej 1,5 t/ha powierzchni użytkowej stawu, utrzymywanie lustra wody na stałym poziomie na stawach handlowych w okresie: 1 marca - 15 sierpnia. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy). 21. Utrzymywanie roślinności wynurzonej na stawach (działanie fakultatywne) [perkoz, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszy, zausznik, gęgawa, krakwa, głowienka, czernica, wodnik, kokoszka, łyska, śmieszka, remiz]. Utrzymywanie szuwarów w ilości od 16%

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								do 40% ogólnej powierzchni stawów, pozostawienie istniejących wysp z szuwarami. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. Obręb Chotel Czerwony: 884; Obręb Górki_AR_3: 1/1 - 1/4; 3-5; 9/1-9/5; 11/8; 12; 14 -16; 22/2; 23; 25/1; 25/2; 27; 28/1 - 28/4; 35/2; 38; 40; 45-46; 48; Obręb Korytnica: 1993/2; 376; Obręb Młodzawy Duże: 810. (Obszar Natura 2000 Dolina Nidy). 22. Odmulanie [3260]. Odmulanie koryt cieków. Obszar wdrażania: Betk: 611/1; 613/1; Motkowice: 747; Niegosławice: 143/1; Rudawa: 715; Skowronno Dolne: 740/1; 740/3; Sobowice: 808/1; 808/2; Stawy: 1422/1; Wiślica: 926; Żurawniki: 491 lub/i w miejscach wskazanych po wykonaniu inwentaryzacji terenowej i uzupełnieniu stanu wiedzy. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). 23. Utrzymanie siedliska [3150]. Odstąpienie od makronielowowania terenu, zasypywania oraz osuszania. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). 24. Odmulanie [3150] raz na 3 lata w okresie jesiennym (X – XI) około 30 % danego zbiornika - za każdym razem na innej powierzchni. Wybrane ze zbiorników namuły wywieźć. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). 25. Prześwietlenie drzew i krzewów wzdłuż brzegów [3150]. Wycinka drzew i krzewów pomiędzy 16 października a końcem lutego - w pasie do 10 m od brzegów utrzymywać zwarcie koron nie większe niż 60%. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). 26. Prześwietlenie drzew i krzewów wzdłuż brzegów [3260]. Wycinka drzew i krzewów pomiędzy 16 października a końcem lutego - w pasie do 10 m od brzegów utrzymywać zwarcie koron nie

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								większe niż 60%. Działanie ciągłe, pomiędzy 16 października a końcem lutego; Nie rzadziej niż raz na 3 lata. Belk: 611/1; 613/1; Motkowice: 747; Niegosławice: 143/1; Rudawa: 715; Skowronno Dolne: 740/1; 740/3; Sobowice: 808/1; 808/2; Stawy: 1422/1; Wiślica: 926; Żurawniki: 491. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). 27. Utrzymanie siedliska [traszka grzebieniasta, kumak nizinny]. Poprzez odstąpienie od przekształcania trwałych użytków zielonych i nieużytków w sąsiedztwie zbiorników w grunty o innym przeznaczeniu; odstąpienie od wykonywania prac ziemnych powodujących obniżenie poziomu wód gruntowych, nawożenia, składowania odpadów i zanieczyszczania gleb i wód. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). 28. Utrzymanie siedliska [7230]. Odstąpienie od przekształcania terenu, w szczególności poprzez odstąpienie od makroniwelowania terenu, zalesiania, osuszania lub stałego zalewania. Koszenie z wywiezieniem biomasy co najmniej raz na 3 lata ale nie częściej niż 1 raz w roku. (Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska). Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych: 29. Modernizacja części osadowej oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji łączna w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0340). 30. Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Marzysz w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0360). 31. Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Wiślica w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0470N).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								32. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. 33. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włośnienicznikowych, wylewy Q50). Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. 34. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Nadnidziański Park Krajobrazowy). 35. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Sobkowsko-Korytnicka).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								36. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Kozubowski Park Krajobrazowy). 37. Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin. Działania uzupełniające: 1. Ocena wpływu budowl i poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP. 2. Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Nidy i jej dopływów - udrożnienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Nida i Brzeźnica. 3. Przywróceniu drożności korytarza ekologicznego rzeki Nidy i jej dopływów, poprzez udrożnienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Nida umożliwiając dwukierunkową migrację organizmów wodnych przez istniejące obiekty hydrotechniczne, przy zastosowaniu rozwiązań „bliskich naturze”. 4. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych.

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								5. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP. 6. Renaturyzacja delty śródlądowej rzeki Nidy.
2.	RW20000621649	Czarna Nida od Morawki do ujścia	Sobków	NAT	Zły stan wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych; 1. Zaleca się przyspieszenie budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, w tym: a) podłączenie do oczyszczalni ścieków wszelkich nowych obiektów produkcyjnych, usługowych, w tym turystycznych i mieszkalnych, b) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach nieobjętych dotychczas systemem kanalizacji sanitarnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 2. Zaleca się utrzymanie naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z odrębnych przepisów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 3. Zaleca się utrzymywanie, przez niezbędne zarybienie, stałego poziomu liczebności gatunków ryb szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 4. Zaleca się uwzględnienie w gospodarce rybackiej potrzeb ochrony gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony czynnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 5. Zaleca się w strefach intensywnego spływu powierzchniowego, pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, co najmniej 5. metrowego pasa trzcinowisk,

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięci a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
								zadrzewień i zakrzaceń tworzących naturalną strefę buforową. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 6. Zaleca się wprowadzenie zakazu zarybiania wód Parku obcymi geograficznie gatunkami ryb, a w przypadku stwierdzenia sukcesywne ich eliminowanie. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 7. Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony [91D0]. Zapobieganie skutkowi polegającemu na zmianie stosunków wodnych. (Obszar Natura 2000 Wzgórze Chęcińsko-Kieleckie). 8. Zaleca się ochronę obszarów źródłiskowych, poprzez odstąpienie od zmian ich użytkowania, a w szczególności trwałego wylesiania lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, z wyjątkiem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 9. Zaleca się odstąpienie od działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych na gruntach ornyc, łąkach i pastwiskach, jak też w obszarach parowów, dolin rzecznych i strefach źródłiskowych cieków. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 10. Zaleca się oparcie gospodarki rybackiej na aktualnym rozpoznaniu składu taksonomicznego oraz bazy pokarmowej ryb. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 11. Zaleca się opracowanie bilansu wodno-gospodarczego dla zlewni, w których prowadzona jest stawowa gospodarka rybicka. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 12. Zaleca się pozostawianie stałych i okresowych oczek wodnych oraz terenów podmokłych. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta: 13. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy). 14. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Szaniecki Park Krajobrazowy). 15. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
								KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Sobkowsko-Korytnicka). 16. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. 17. Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej w gminie Morawica. 18. Modernizacja i aglomeracji Morawica w celu poprawy jakości ścieków w aglomeracji Morawica części osadowej oczyszczalni odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni ścieków: PLSW0090). 19. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność roślin 20. Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony Działania uzupełniające: 1. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. 2. Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb 3. Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. Świętokrzyskie 4. Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. 5. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
3	RW20000621639	Nida od Grabówki do Czarnej Nidy	Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków	NAT	Zły stan wód	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona	Działania podstawowe: 1. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). 2. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych: 3. Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony [91D0]. Zapobieganie skutkowi polegającemu na zmianie stosunków wodnych. (Obszar Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie). 4. Zaleca się ochronę obszarów źródłiskowych, poprzez odstąpienie od zmian ich użytkowania, a w szczególności trwałego wylesiania lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, z wyjątkiem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 5. Zaleca się odstąpienie od działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach, jak też w obszarach parowód, dolin rzecznych i strefach źródłiskowych cieków. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 6. Zaleca się oparcie gospodarki rybackiej na aktualnym rozpoznaniu składu taksonomicznego oraz bazy pokarmowej ryb. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-rodowodowskim kraju
								7. Zaleca się opracowanie bilansu wodno-gospodarczego dla zlewni, w których prowadzona jest stawowa gospodarka rybacka. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 8. Zaleca się pozostawianie stałych i okresowych oczek wodnych oraz terenów podmokłych. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 9. Zaleca się przyspieszenie budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, w tym: a) podłączenie do oczyszczalni ścieków wszelkich nowych obiektów produkcyjnych, usługowych, w tym turystycznych i mieszkalnych, b) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach nieobjętych dotychczas systemem kanalizacji sanitarnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 10. Zaleca się utrzymanie naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z odrębnych przepisów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 11. Zaleca się utrzymywanie, przez niezbędne zarybienia, stałego poziomu liczebności gatunków ryb szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 12. Zaleca się uwzględnienie w gospodarce rybackiej potrzeb ochrony gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony czynnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 13. Zaleca się w strefach intensywnego spływu powierzchniowego, pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, co najmniej 5. metrowego pasa trzcinowisk, zadrzewień i zakrzaceń tworzących naturalną strefę buforową. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								14. Zaleca się wprowadzenie zakazu zarybiania wód Parku obcymi geograficznie gatunkami ryb, a w przypadku stwierdzenia sukcesywne ich eliminowanie. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 15. Odmulanie [3150]. Odmulanie ok. 30% danego zbiornika we wrześniu; wybrane ze zbiorników namuły wywieźć poza obręb siedliska. Raz na 3 lata. Mosty: 199. (Obszar Natura 2000 Wzgórze Chęcińsko-Kieleckie). 16. Prześwietlenie drzew i krzewów wzduż brzegów [3150] Przy pacach związanych z wycinką utrzymywać zwarcie koron ok. 50%, w pasie do 10 m od brzegów. Wycinka w terminie od 16 października do końca lutego. Mosty: 199. (Obszar Natura 2000 Wzgórze Chęcińsko-Kieleckie). 17. Ograniczenie ekspansji trzciny, z wywiezieniem biomasy [3150]. Ręczne usuwanie trzciny pomiędzy 16 października a końcem lutego, ok. 50% powierzchni, z wywiezieniem biomasy. Mosty: 199. Działanie coroczne. (Obszar Natura 2000 Wzgórze Chęcińsko-Kieleckie). 18. Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony [6430]. Poprzez utrzymanie stanu zadrzewień nadrzecznych. Tokarnia: 1600; 1601; 1608; 1609; Żerniki: 237; 238; 240; 260; 335; 486. Corocznie. (Obszar Natura 2000 Wzgórze Chęcińsko-Kieleckie). 19. Zachowanie powierzchni zbiornika [3150]. Mosty: 199. Działanie coroczne. (Obszar Natura 2000 Wzgórze Chęcińsko-Kieleckie). 20. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. Działania uzupełniające:

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP 2. Ocena wpływu budowl i poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP
4	RW20000621616	Grabówka	Jędrzejów, Małogoszcz	NAT	Zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta; 1. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Dolina Białej Nidy). 2. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Gaj).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
								Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.
5	RW200006216529	Brzeźnica	Jędrzejów, Sobków	NAT	zły stan wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluorant en(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: 1. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. 2. Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. 3. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Działania uzupełniające: 1. Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Nidy i jej dopływów - udrożnienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Nida i Brzeźnica. 2. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami
6	RW200006254269	Czarna Struga	Małogoszcz	SZCW	Zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla	zagrożona	Działania podstawowe: 1. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. 2. Działania renaturyzacyjne 3. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych:

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						pozostałych wskaźników - stan dobry		4. Zabrania się: 1) lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, 2) utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych, 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służy innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej, 4) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych, 6) lokalizacji ośrodków chowu, hodowli - posługujących się metodą beźściółkową, 7) likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, 8) umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarłisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj, 9) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym. (Przedborski Park Krajobrazowy). 5. Wyeliminowanie wykorzystania gnojowicy oraz ścieków do nawożenia pól. (Przedborski Park Krajobrazowy). 6. Ochrona wód powierzchniowych pod względem ilościowym i jakościowym oraz retencji wodnej. Wymaga to: - w fitocenozie terenu: - nieregulowania cieków z wyjątkiem przypadków uzasadnionych względami bezpieczeństwa i bezpośredniej ochrony Parku oraz pozostawienie warunków wodnych na terenach dolinnych w niezmiennym stanie, - zaprzestania dalszej regulacji warunków wodnych o kierunku odwadniającym na terenach, na których nie była dotychczas prowadzona, zwłaszcza na obszarach źródłiskowych, torfowiskowych i mokradłach oraz w ich sąsiedztwie, - zaprzestania użytkowania

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								urządzeń odwadniających w sąsiedztwie terenów o najbogatszej biocenozie, - objęcia różnymi formami ochrony obszarów charakteryzujących się cenną biocenozą i zapewnienie właściwej realizacji ustaleń ochronnych, - w zlewniach: - zlikwidowania wszystkich miejsc zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód płynących i stojących, - przyjęcia i realizowania zasady równoległych inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych wraz z oczyszczalniami ścieków, - rozwiązania odprowadzania ścieków i ich oczyszczania tam, gdzie już istnieją wodociągi, a zwłaszcza w zakładach przemysłowych, - prowadzenia specjalnej polityki rolnej w zakresie gospodarowania nawozami sztucznymi i środkami ochrony roślin, szczególnie restrykcyjnej w dolinach i obszarach o płytko zalegającej wodzie gruntowej, - stosowania barier biologicznych wzdłuż cieków zagrożonych sypkami powierzchniowymi zanieczyszczonych wód, - wprowadzania zalesień na tereny o niskich bonitacjach gleb, - zwiększenia retencji wodnej poprzez: budowę zbiorników małej retencji, renowację istniejących urządzeń hydrotechnicznych, zwiększenie powierzchni bagien i torfowisk oraz zwiększenie powierzchni leśnej, - respektowania przepisów dotyczących ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody, - renaturalizacji cieków wodnych i terenów przyległych. (Przedborski Park Krajobrazowy). 7. Ochrona wód podziemnych, w tym utrzymaniu istniejącego poziomu wód gruntowych. Wymaga to w pierwszym rzędzie: - działań na rzecz ochrony obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych przed lokalizowaniem przedsięwzięć gospodarczych, mogących stworzyć zagrożenie dla czystości wód podziemnych, - eliminacji lub ograniczenia działań zaburzających stosunki wodne, - działań na rzecz regulacji stosunków wodnych

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								głównie poprzez podnoszenie retencji obszaru. (Przedborski Park Krajobrazowy). 8. Zabrania się: 1) lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, 2) utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych, 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej, 4) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych, (...) 7) likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, (...). (Przedborski Park Krajobrazowy). 9. Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. 10. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. 11. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. Działania uzupełniające: 1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP. 2. Ocena wpływu budowlanych poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP.
7	RW20000621658	Kruczka	Jędrzejów	NAT	Zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/ IBI_PL]);	niezagrożona	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
						pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry		Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.
8	RW200006216159	Nida do Grabówki	Jędrzejów Małogoszcz,	SZCW ²⁰	Zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: 1. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). 2. Działania renaturyzacyjne Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryt: 3. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac

²⁰ silnie zmieniona część wód

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięci a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								utrzymywanych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymywanych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Gaj). 4. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymywanych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymywanych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymywanych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Dolina Białej Nidy) 5. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań ograniczających negatywnie oddziaływanie budowli regulacyjnych i przekształceń hydromorfologicznych na cele środowiskowe wynikające z wymagań dla obszarów chronionych w zakresie stanu hydromorfologii (wg wymogów rzek włośienicznikowych/wylewy). (Obszar Natura 2000 Dolina Białej Nidy) 6. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. 7. Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								Działania uzupełniające: 1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP
9	RW20000621669	Mierzawa	Jędrzejów	SZCW	zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: 1. Działania renaturyzacyjne 2. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta: 3. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Kozubowski Park Krajobrazowy). 4. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie,

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięci a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								odtworzenie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Nadnidziański Park Krajobrazowy). 5. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Dolina Mierzawy). 6. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Dolina Górnjej Mierzawy). 7. Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
								utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Gaj). 8. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność 9. Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. 10. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. Działania uzupełniające: 1. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. 2. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami 3. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP 4. Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb. 5. Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Mierzawa - udrożnienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Mierzawa 6. Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb.

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								7. Analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych/przebudowa budowli poprzecznych na bystrza/innych działów w zakresie zapewnienia drożności. 8. Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP.
10	RW200003216299	Wierna Rzeka	Małogoszcz	NAT	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Działania podstawowe: Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych; 1. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Korczyn w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni ścieków: PLSW5050). 2. Modernizacja części osadowej oczyszczalni ścieków w aglomeracji Bukowa w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni ścieków: PLSW0740N). 3. Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Strawczyn. 4. Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Strawczyn w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni ścieków: PLSW0210). 5. Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych 6. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włośnicznikowych, wylewy Q50). 7. Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych; 8. Zaleca się ochronę obszarów źródłiskowych, poprzez odstąpienie od zmian ich użytkowania, a w szczególności trwałego wylesiania

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskow ego (zagrożona/ niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, z wyjątkiem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 9. Zaleca się przyspieszenie budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, w tym: a) podłączenie do oczyszczalni ścieków wszelkich nowych obiektów produkcyjnych, usługowych, w tym turystycznych i mieszkalnych, b) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach nieobjętych dotychczas systemem kanalizacji sanitarnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 10. Zaleca się utrzymanie naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z odrębnych przepisów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 11. Zaleca się odstąpienie od działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych na gruntach ornym, łąkach i pastwiskach, jak też w obszarach parowów, dolin rzecznych i strefach źródłiskowych cieków. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 12. Zaleca się utrzymywanie, przez niezbędne zarybienie, stałego poziomu liczebności gatunków ryb szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 13. Zaleca się uwzględnienie w gospodarce rybackiej potrzeb ochrony gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony czynnej. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 14. Zaleca się oparcie gospodarki rybackiej na aktualnym rozpoznaniu składu taksonomicznego oraz bazy pokarmowej ryb. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy).

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodno-rodowodowskim kraju
								15. Zaleca się pozostawianie stałych i okresowych oczek wodnych oraz terenów podmokłych. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 16. Zaleca się opracowanie bilansu wodno-gospodarczego dla zlewni, w których prowadzona jest stawowa gospodarka rybicka. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 17. Zaleca się wprowadzenie zakazu zarybiania wód Parku obcymi geograficznie gatunkami ryb, a w przypadku stwierdzenia sukcesywnie ich eliminowanie. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 18. Zaleca się w strefach intensywnego spływu powierzchniowego, pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, co najmniej 5. metrowego pasa trzcinowisk, zadrzewień i zakrzaceń tworzących naturalną strefę buforową. (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy). 19. Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony [91D0]. Zapobieganie skutkowi polegającemu na zmianie stosunków wodnych. (Obszar Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie). 20. Opracowanie programu poprawy naturalnej retencji leśnej w zlewni JCWP. 21. Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji leśnej w zlewni JCWP. 22. Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia ilości i czasu naturalnej retencji wód na gruntach rolnych w zlewni JCWP. 23. Opracowanie programu poprawy retencji glebowej i krajobrazowej na obszarach rolniczych w zlewni JCWP. Działania uzupełniające: 1. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Położenie	Status	Stan (ogólny)	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia a celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
								2. Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

- oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 100 (PLGW2000100), 101 (PLGW2000101) 84 (PLGW2000084)

KOD JCWPd	Numer JCWPd	Położenie	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
GW2000100	100	Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.
GW2000101	101	Małogoszcz, Sobków	dobry	zagrożona ilościowo	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. Działania uzupełniające: 1. ograniczenie zużycia wody w rolnictwie 2. ograniczenie zużycia wody w przemyśle 3. opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych 4. weryfikacja zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych ustalonych na podstawie dokumentacji hydrogeologicznych wykonanych przed 2004 r. 5. dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych 6. weryfikacja zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych

KOD JCWPd	Numer JCWPd	Położenie	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego (zagrożona/niezagrożona)	Cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
GW200084	84	Małogoszcz	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	Działania podstawowe: 1. ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) - wydanie rozporządzenia ustanawiającego obszar ochronny zbiornika wód śródlądowych, w drodze aktu prawa miejscowego dla GZWP nr 326 (Zbiornik Częstochowa (E)) 2. ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) - wydanie rozporządzenia ustanawiającego obszar ochronny zbiornika wód śródlądowych, w drodze aktu prawa miejscowego dla GZWP nr 401 (Niecka Łódzka) Działania uzupełniające: 1. wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP - wsparcie merytoryczne w zakresie zagadnień hydrogeologicznych i hydrodynamicznych związanych z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (GZWP). Obejmować będzie m.in. przeniesienie informacji merytorycznych z dokumentacji hydrogeologicznych do dokumentów niezbędnych do opracowania wniosku o ustanowienie obszaru ochronnego GZWP (GZWP nr 326) 2. wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP - wsparcie merytoryczne w zakresie zagadnień hydrogeologicznych i hydrodynamicznych związanych z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (GZWP). Obejmować będzie m.in. przeniesienie informacji merytorycznych z dokumentacji hydrogeologicznych do dokumentów niezbędnych do opracowania wniosku o ustanowienie obszaru ochronnego GZWP (GZWP nr 401)

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>

Wszystkie 10 znajdujących się na terenie gmin Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków jednolitych części wód powierzchniowych oznaczają się stanem ogólnym określonym jako zły stan wód. Działania jakie wskazano do realizacji to m.in.: realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, działania renaturyzacyjne, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych. Wszystkie trzy znajdujące się w granicach gminy JCWPd charakteryzują się stanem ogólnym dobrym.

Analizowany obszar znajduje się w zasięgu udokumentowanego obszaru ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 408 Niecka Miechowska (część NW), 409 Niecka Miechowska (część SE), oraz 416 Małogoszcz.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 przewiduje realizację działań przypisanych do JCWP znajdujących się w zasięgu gmin objętych Strategią poprzez realizację zadań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej m.in.: budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, modernizację sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na obszarze gminy.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 jest zgodna z celami „Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły”, z uwagi na komplementarność z celami:

- strategicznym nr 2 Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego,
- operacyjnym nr 2.3 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym na obszarze,
- strategicznym nr 3 Zwiększenie jakości usług społecznych,
- operacyjnym nr 3.1 Poprawa gospodarki wodno-ściekowej,

Cele te umiejętnie odpowiadają na wyzwania klimatyczne przyczyniając się do realizacji celów środowiskowych w gospodarowaniu wodami jakimi są:

- ochrona, poprawa oraz przywracanie jednolitych części wód do co najmniej dobrego stanu/potencjału części wód powierzchniowych oraz podziemnych,
- spełnienie norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione, a także
- zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów od wód zależnych.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju²¹

aPWŚK jest jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych wskazanych w artykule 4 RDW, tj.:

- nie pogarszanie stanu części wód,

²¹ Źródło: Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju

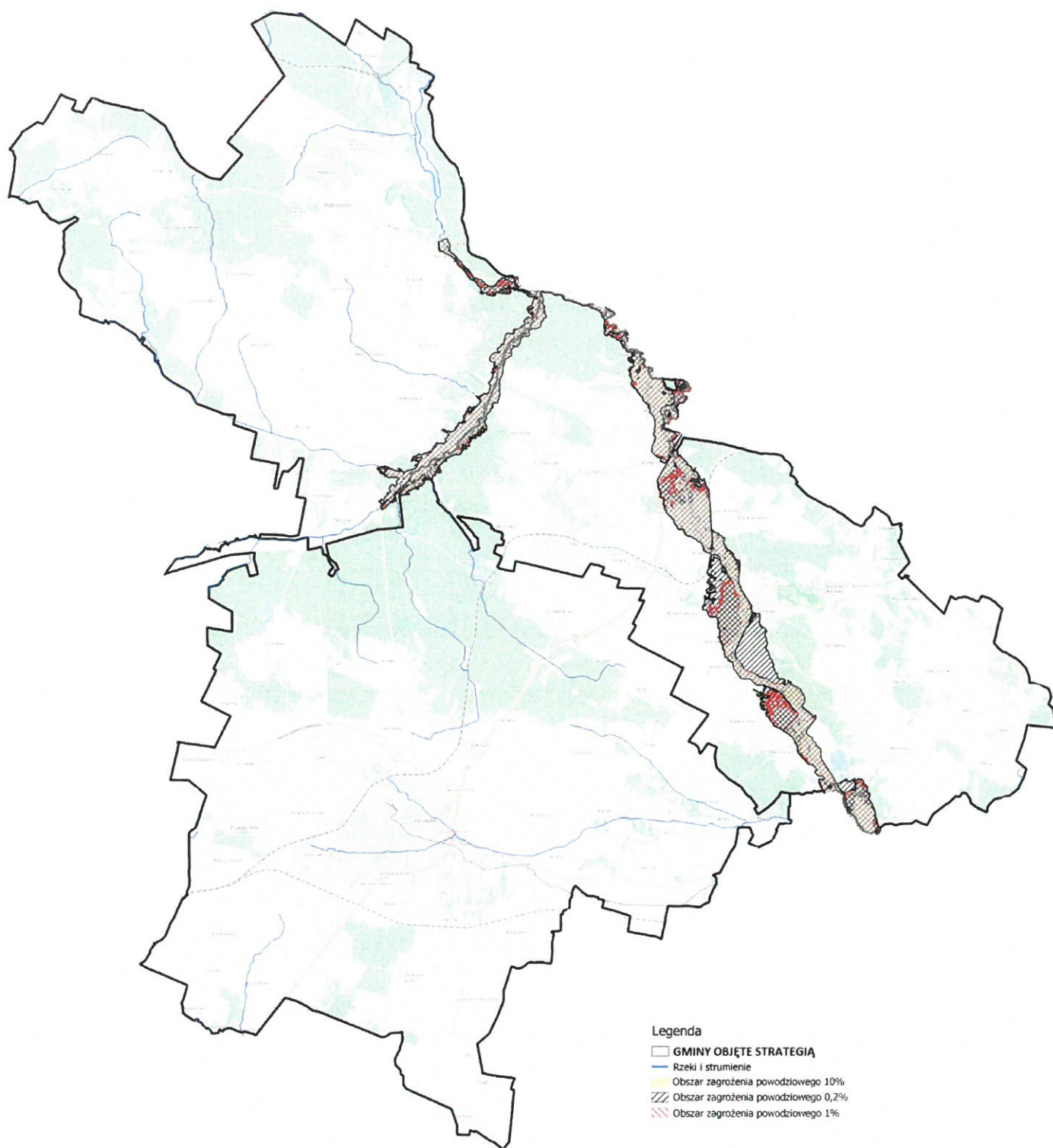
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030 jest zgodna z założeniami aPWŚK. Potwierdzają to cele strategiczne 2 i 3 oraz cele operacyjne 2.3 i 3.1.

Ryzyko powodziowe

Analizując dostępne na stronie Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie mapy przedstawiające obszary szczególnego zagrożenia powodzią tj. obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% stwierdzono, iż granicach Gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Obszary te dotyczą rzek: Nida, Czarna Nida i Wierna Rzeka. Ponadto na terenie gminy Sobków występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym rzeki Nida lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy. Nie ma tu zastosowania art. 16 pkt. 34 lit. d) pas techniczny - ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2021r. poz. 2233 ze zm.).

Mapa 35. Mapa zagrożenia powodziowego

Źródło: opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

W myśl art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne, planowane zagospodarowanie terenów położonych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym, stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy też utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego teren w obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie znajduje się poza obszarem zagrożenia powodziowego, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%), a także całkowicie poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku uszkodzenia bądź awarii obwałowania.

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP: DZ.U. z 2016r. poz. 1841) zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne w granicach gmin objętych strategią wskazano konieczność realizacji zadań o znaczeniu strategicznym tj:

- Budowa suchego zbiornika Brzegi na rzece (ciek w m. Brzegi) w km 1+050 o poj. 0,09 mln m³ na terenie miejscowości Brzegi (gm. Sobków),
- Budowa prawego wału na rzece Nida w km 102+632 w msc. Brzegi,
- Budowa prawego wału na rzece Nida w km 94+800 – 95 + 300 w msc. Mokrsko Górne,
- Budowa prawego wału na rzece Nida w km 93+764 w msc. Mokrsko Dolne,
- Odtworzenie retencji dolinowej doliny rzeki Nidy w msc. Korytnica,
- Budowa polderu na rzece Nida w km 93+245 o poj. 3,26 mln m³, msc. Sobków / Mokrsko Górne / Mokrsko Dolne
- Przebudowa lewego wału rzeki Nida, Motkowice - Korytnica w km 0+000 - 6+676, gm. Kije, Sobków, Imielno pow. pińczowski, jędrzejowski
- Przebudowa lewego wału rzeki Nida, Korytnica - Staniowice w km 0+000 1+580, gm. Sobków, pow. jędrzejowski
- Przebudowa lewego wału rzeki Nida, Staniowice - Sobków w km 0+000 3+500, gm. Sobków, pow. jędrzejowski
- Przebudowa prawego wału rzeki Nida, Kotlice - Mokrsko Dolne w km 0+000 - 3+670, gm. Sobków, pow. jędrzejowski
- Przebudowa prawego wału rzeki Nida, Mokrsko Górne - Brzeźno w km 0+000 - 3+640, gm. Sobków, pow. jędrzejowski

W ramach realizacji Strategii gminy będą wspierały działania dotyczące gospodarki wodnej na obszarze MOF tj.

- ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej,
- zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych poprzez prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych, zalesienie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków.

WYTYCZNE DO SPRZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Przedmiotowa Strategia jest dokumentem programującym rozwój obszaru do 2030 roku. Wszystkie pozostałe, zarówno obowiązkowe jak i fakultatywne plany i programy strategiczne są względem Strategii dokumentami wykonawczymi i powinny pozostać zgodne z jej zapisami, w celu zapewnienia spójności programowania rozwoju. W poniższej tabeli przedstawiono ocenę funkcjonujących w samorządach Partnerstwa programów i planów pod kątem ich aktualności i spójności w kontekście zapisów Strategii (szczególnie głównych jej założeń). Wskazano też dokumenty przewidziane do sporządzenia lub zmiany.

Tabela 46 Dokumenty na poziomie lokalnym – ocena aktualności i spójności w kontekście zapisów Strategii

L.p.	Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi / wytyczne
GMINA JĘDRZEJÓW			
1.	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jędrzejów	-	Nieaktualna. Wymagana aktualizacja/opracowanie nowej Strategii rozwoju gminy.
2.	„Strategia Terytorialna Partnerstwa Ponidzie” przyjęta uchwałą nr LX/480/2022 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 października 2022r.	2022- do nadal	Aktualna. Strategia Terytorialna Partnerstwa Ponidzie jest komplementarną ze Strategią MOF z uwagi na zbieżność celów i działań (w szczególności w ramach celu strategicznego nr 1 Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida
3.	„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026” przyjęta uchwałą nr XXIII/185/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 czerwca 2016r.	2016-2026	Aktualna. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wpisuje się w założenia Strategii Ponadlokalnej (cel strategiczny 3, cel operacyjny 3.5 „Wyższa jakość usług społecznych”).
4.	„Program Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026” przyjęty uchwałą nr XXXI/256/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dn. 22 grudnia 2016r.	2016-2026	Aktualny. Program Rewitalizacji uzupełnia działania przewidziane w Strategii Ponadlokalnej w ramach celu operacyjnego 1.3 Rewitalizacja obszarów OSI jako „lokomotyw” rozwoju MOF.
5.	„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Jędrzejów na lata 2016-2022” przyjęty uchwałą nr XXXI/257/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 22 grudnia 2016r.	2016 -2022	Nieaktualny. Wymagane opracowanie nowego Programu lub ujęcie zagadnień z obszaru objętego PGN w ramach Programu Ochrony Środowiska.
6.	„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jędrzejów na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” przyjęty uchwałą nr XII/105/19 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 25 czerwca 2019r.	2017-2024	Aktualny. Strategia jest spójna ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia. Cele szczegółowe zawarte w Strategii są spójne z niniejszym opracowaniem (w zakresie celu strategicznego nr 2 Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego.)
7.	„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jędrzejów na lata 2014 – 2032” przyjęty uchwałą nr II/22/14 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 grudnia 2014r.	2014-2032	Aktualny. Program jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia (cel strategiczny nr 2, cel operacyjny 2.4 Odpady – wspólna sprawa).

8.	„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023” przyjęty uchwałą nr LXIV/519/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dn. 27 stycznia 2023r.	2023	Aktualna. Program wpisuje się w założenia Strategii Ponadlokalnej (cel strategiczny 3, cel operacyjny 3.5 „Wyższa jakość usług społecznych”).
9.	„Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Miasta i Gminy Jędrzejów na lata 2021-2026” przyjęty uchwałą nr XXXII/273/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dn. 28 stycznia 2021r.	2021-2026	j.w.
10.	„Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Jędrzejów na lata 2022-2024” przyjęty uchwałą nr XLIX/386/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dn. 30 grudnia 2021r.	2022-2024	j.w.
11.	„Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania w Gminie Jędrzejów „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023” przyjęty uchwałą nr IV/31/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 grudnia 2018 r.	2019-2023	j.w.
12.	„Gminny Program Opieki nad zabytkami Gminy Jędrzejów na lata 2021-2024” przyjęty uchwałą nr XXXIV/290/2021 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 18 marca 2021 r.	2021-2024	Aktualny. Strategia MOF w ramach celu strategicznego nr 1. Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida, przewiduje działania związane z ochroną zabytków, stąd Program opieki nad zabytkami jest dokumentem spójnym ze Strategią Ponadlokalną.
13.	Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023 - przyjęty uchwałą nr LXIV/514/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 stycznia 2023 r.	2023	Aktualny. Założenia programu są zgodne z Strategią MOF w szczególności w zakresie celu operacyjnego 3.5 „Wyższa jakość usług społecznych”).
14.	„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Jędrzejów w 2022 roku” przyjęty uchwałą nr LII/416/22 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 24 marca 2022 r.	2022	Wymagana aktualizacja.
15.	„Program Współpracy Gminy Jędrzejów z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2023-2027”	2023-2027	Aktualny. W ramach Strategii MOF przewidujemy cel operacyjny 3.7 Zwiększenie jakości zarządzania usługami publicznymi, który uzupełnia działania przewidziane w Programie Współpracy.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

	przyjęty uchwałą nr LXI/492/22 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 23 listopada 2022		
16.	„Wieloletni programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Jędrzejów na lata 2021 - 2026” przyjęty uchwałą nr XXXIV/299/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 18 marca 2021r.	2021-2026	Aktualny. Program wspiera bezpośrednio w główne wskaźniki określone dla wizji rozwoju obszaru MOF.
17.	„Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Jędrzejów na lata 2016-2020” podjęty Uchwałą nr XXIX/238/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 18 listopada 2016r.	2016-2020	Nieaktualny. Wymagana aktualizacja lub ujęcie problematyki edukacji w Strategii Rozwoju Gminy.
18.	„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Jędrzejów” przyjęte uchwałą nr VIII/67/11 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 czerwca 2011 r.	2011 - do nadal	Aktualne. Studium jest spójne z niniejszą Strategią. Niemniej zaleca się opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy/poszczególnych sołectw/miasta.
L.p.	Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi / wytyczne
GMINA MAŁOGOSZCZ			
1.	„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024”	2014-2024	Aktualna. Strategia jest spójna z przedmiotową Strategią Ponadlokalną.
2.	„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małogoszcz na lata 2019-2027” przyjęta uchwałą Nr IX/69/19 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 25 czerwca 2019r.	2019-2027	Aktualna. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wpisuje się w założenia Strategii Ponadlokalnej (cel strategiczny 3, cel operacyjny 3.5 „Wyższa jakość usług społecznych”).
3.	„Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Małogoszcz”	2004 - 2013	Nieaktualny. Aktualizacja nie jest wymagana z uwagi na to, iż funkcje Planu Rozwoju pełnią Strategie gminne.
4.	„Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024” przyjęty uchwałą Nr 21/209/17 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 31 sierpnia 2017r.	2016 - 2024	Aktualny. Program Rewitalizacji uzupełnia działania przewidziane w Strategii Ponadlokalnej w ramach celu operacyjnego 1.3 Rewitalizacja obszarów OSI jako „lokomotywy” rozwoju MOF.
5.	„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz na lata 2021 – 2030” przyjęty uchwałą nr XXXIII/305/22 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 marca 2022r.	2021 -2030	Aktualny. Plan jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia (cel strategiczny nr 2. Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego).
6.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz” przyjęty	2007 – do nadal	Aktualny.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

	uchwałą nr 4/26/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 8 marca 2007r.		Dokument jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia. Przy najbliższych zmianach należy uwzględnić ustalenia i rekomendacje zawarte w niniejszym dokumencie.
7.	„Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Małogoszcz” wraz z „Planem gospodarki odpadami dla gmin Związku Międzygminnego Ekologia na lata 2004-2011” przyjęty uchwałą Nr 15/133/04 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 8 października 2004r.	2004-2011	Nieaktualny – wymagana aktualizacja.
8.	„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Małogoszcz” przyjęty uchwałą nr 9/71/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 30 listopada 2007r.	2007-2032	Aktualny. Program jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia (cel strategiczny nr 2, cel operacyjny 2.4 Odpady – wspólna sprawa).
9.	„Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na rok 2023” przyjęty uchwałą XL/367/22 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 grudnia 2022 r.	2023	Aktualny
10.	„Gminny program wspierania rodziny na lata 2019-2021” przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Małogoszczu nr V/32/19	2019-2021	Nieaktualny. Wymagana aktualizacja.
11.	„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2019-2022” przyjęty uchwałą Nr VI/46/19 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 marca 2019 r.	2019-2022	Nieaktualny. Wymagana aktualizacja.
12.	Program osłonowy w Gminie Małogoszcz "Korpus Wsparcia Seniorów" na lata 2022 przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/309/22 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 marca 2022 r.	2022	Nieaktualny.
13.	Wieloletni program osłonowy Miasta i Gminy Małogoszcz „Posiłek w szkole i domu na lata 2019-2023”	2019-2023	Aktualny. Założenia programu są zgodne z Strategią MOF w szczególności w zakresie celu operacyjnego 3.5 „Wyższa jakość usług społecznych”).
14.	Program współpracy Gminy Małogoszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2026 przejęty uchwałą nr XX/179/20 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 27 listopada 2020r.	2021-2026	Aktualny. W ramach Strategii MOF przewidujemy cel operacyjny 3.7 Zwiększenie jakości zarządzania usługami publicznymi, który uzupełnia działania przewidziane w Programie Współpracy.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

15.	„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Małogoszcz na rok 2023” przyjęty uchwałą nr XLII/391/23 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 3 marca 2023 r.	2023	Aktualny. Program jest spójny ze Strategią MOF w ramach celu strategicznego nr 3. Zwiększenie jakości usług społecznych.
16.	Program Opieki nad Zabytkami Gminy Małogoszcz na lata 2021 - 2024	2021-2024	Aktualny. Strategia MOF w ramach celu strategicznego nr 1. Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida, przewiduje działania związane z ochroną zabytków, stąd Program opieki nad zabytkami jest dokumentem spójnym ze Strategią Ponadlokalną.
17.	„Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Małogoszcz na lata 2021-2025” przyjęty uchwałą Nr XXII/201/21 z dnia 19 marca 2021r.	2021-2025	Aktualny. Program wspiera bezpośrednio w główne wskaźniki określone dla wizji rozwoju obszaru MOF.
18.	„Gminny Program Wyrównywania Szans Edukacyjnych dzieci i młodzieży pobierającej naukę w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Małogoszcz” przyjęty uchwałą Nr XV/130/20 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 13 marca 2020r.	2020 – do nadal	Aktualny. Plan jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia (cel operacyjny 3.3 Wysokiej jakości edukacja wizytówką obszaru MOF).
19.	„Strategia bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla obszaru miasta i gminy Małogoszcz na rok 2022” przyjęty uchwałą nr XLIII/396/23 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 30 marca 2023 r.”	2023	Aktualny.
20.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Małogoszcz w granicach administracyjnych i części sołectw: Leśnica, Zakrucze, Bocheniec i Mieronice, obejmującego m.in. teren górniczy „Małogoszcz” i teren górniczy „Głuchowiec II”, przyjęty uchwałą nr 19/172/05 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 25 lutego 2005r.	2005 – do nadal	Aktualny. Plan jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia. W przypadku jego aktualizacji należy uwzględnić ustalenia i rekomendacje zawarte w Strategii MOF.
21.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz, obejmujący północnowschodnią część gminy Małogoszcz” przyjęty uchwałą Nr 26/236/06 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 21 kwietnia 2006r.	2006 – do nadal	j.w.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

22.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu eksploatacji złoża piasków „Kozłów” w miejscowości Kozłów, na obszarze gminy Małogoszcz”, przyjęty uchwałą nr 26/237/06 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 21 kwietnia 2006 r	2006 – do nadal	j.w.
23.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz, obejmujący południowozachodnią część gminy Małogoszcz” przyjęty uchwałą nr 6/50/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 27 czerwca 2007 r.	2007 – do nadal	j.w.
24.	„Plan odnowy miejscowości Bocheniec” przyjęty uchwałą nr 19/150/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009r.	2009-do nadal	Aktualny. Plan jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia.
25.	„Plan odnowy miejscowości Małogoszcz” przyjęty uchwałą nr 19/150/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009r.	2009-do nadal	j.w.
26.	„Plan odnowy miejscowości Mieronice” przyjęty uchwałą nr 19/150/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009r.	2009-do nadal	j.w.
27.	„Plan odnowy miejscowości Złotniki” przyjęty uchwałą Nr 19/150/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 marca 2009r.	2009-do nadal	j.w.
L.p.	Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi / wytyczne
GINA SOBKÓW			
1.	„Strategia rozwoju gminy Sobków na lata 2016-2024” przyjęta uchwałą nr XXI/136/2016 Rady Gminy Sobków z dnia 23 czerwca 2016r.	2016-2024	Aktualna. Strategia jest spójną ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia (wizję, cele strategiczne i operacyjne).
2.	„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sobków na lata 2021-2030” przyjęta uchwałą Rady Gminy Sobków nr XXXII/267/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r.	2021-2030	Aktualny. Założenia programu są zgodne z Strategią Ponadlokalną w szczególności w zakresie celu operacyjnego 3, działanie 3, „Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i społecznej”.
3.	„Program Rewitalizacji dla Gminy Sobków na lata 2021 – 2023” przyjęty uchwałą nr XXX/251/2021 Rady Gminy Sobków z dnia 15 kwietnia 2021r.	2021-2023	Aktualny. Program Rewitalizacji uzupełnia działania przewidziane w Strategii Ponadlokalnej w ramach celu operacyjnego 2, działanie 6 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.
4.	„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sobków” przyjęty uchwałą nr XXX/205/2017 Rady Gminy Sobków z dnia 21 marca 2017 r. oraz „Aktualizacja PGN dla Gminy Sobków”	2017-2023	Aktualny. Zgodnie z niniejszą Strategią.

	przyjęta uchwałą nr XXIX/249/2021 Rady Gminy Sobków z dnia 26 marca 2021 r.		
5.	„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” przyjęte uchwałą nr XXIV/239/2001 Rady Gminy w Sobkowie w dniu 19 listopada 2001 r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2001- do nadal	Aktualne. Studium jest spójne z niniejszą Strategią. Niemniej zaleca się opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy/poszczególnych sołectw.
6.	„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sobków na lata 2017-2032” przyjęty uchwałą nr XXXIX/259/2017 Rady Gminy Sobków z dnia 3 listopada 2017r.	2017-2032	Aktualny. Program jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia (cel strategiczny nr 2, działanie 7 Zwiększenie skuteczności w gospodarowaniu odpadami).
7.	„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Sobków na 2023 rok” przyjęty uchwałą nr L/419/2022 Rady Gminy Sobków z dnia 30 listopada 2022r.	2023	Aktualny. Założenia programu są zgodne z Strategią Ponadlokalną w szczególności w zakresie celu operacyjnego 3, działanie 3, „Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i społecznej”.
8.	„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” przyjęty uchwałą nr XXXIX/328/2021 Rady Gminy Sobków z dnia 29 grudnia 2021r.	2022-2024	j.w.
9.	„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sobków na lata 2023-2028” przyjęty uchwałą nr LI/431/2022 Rady Gminy Sobków z dnia 29 grudnia 2022r.	2023-2028	j.w.
10.	„Gminny Program Opieki nad zabytkami Gminy Sobków na lata 2016-2019” przyjęty uchwałą nr XXIII/160/2016 Rady Gminy Sobków z dnia 24 sierpnia 2016r.	2016-2019	Nieaktualny – wymagana aktualizacja.
11.	Program Osłony „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok w Gminie Sobków” przyjęty uchwałą nr LIII/449/2023 Rady Gminy Sobków z dnia 24 marca 2023 r.	2023	Aktualny.
12.	„Program Współpracy Gminy Sobków z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023” przyjęty uchwałą nr L/416/2022 Rady Gminy Sobków z dnia 30 listopada 2022 r.	2023	Aktualny Program stanowi uzupełnienie działań przewidzianych w ramach Strategii Ponadlokalnej i wpisuje się w jej założenia (w szczególności w cel operacyjny 3, działanie 5 Budowa więzi społecznych i wsparcie organizacji pozarządowych).
13.	„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sobków w 2023 roku” przyjęty uchwałą nr	2023	Wymagana aktualizacja.

Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa dla Gmin:
Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków do roku 2030

	XLIII/444/2023 Rady Gminy Sobków z dnia 24 marca 2023 r.		
14.	„Strategia Terytorialnej Partnerstwa Ponidzie” przyjęty uchwałą nr XLVII/400/2022 Rady Gminy Sobków z dnia 23 września 2022 r.	2022 – do nadal	Aktualna. Strategia Terytorialna Partnerstwa Ponidzie jest komplementarną z niniejszą Strategią z uwagi na zbieżność celów i działań (w szczególności w ramach celu operacyjnego nr 2 Wspólna oferta kulturalno-historyczna.
15.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu górniczego dla złoża wapieni jurajskich "Chęciny - Wolica" na obszarze wsi Sokołów Górny gminy Sobków” przyjęty uchwałą nr XXII/143/2004 Rady Gminy Sobków z dnia 30 grudnia 2004r.	2004 - do nadal	Aktualny. Plan jest spójny ze Strategią Ponadlokalną i wpisuje się w jej założenia. W przypadku jego aktualizacji należy uwzględnić ustalenia i rekomendacje zawarte w niniejszej Strategii.
16.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Jawór, Karsy i Lipa” przyjęty uchwałą nr XLIX/238/2010 Rady Gminy Sobków z dnia 30 czerwca 2010r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2010 - do nadal	j.w.
17.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Korytnica” XLIX/239/2010 Rady Gminy Sobków z dnia 30 czerwca 2010r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2010 - do nadal	j.w.
18.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Chomentów, Niziny i Staniowice” przyjęty uchwałą nr XLIX/240/2010 Rady Gminy Sobków z dnia 30 czerwca 2010r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2010 - do nadal	j.w.
19.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Sobków, Sokołów Górny i Wierzbica” przyjęty uchwałą nr XLIX/241/2010 Rady Gminy Sobków z dnia 30 czerwca 2010r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2010 - do nadal	j.w.
20.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Nowe Kotlice i Stare Kotlice” przyjęty uchwałą nr XLIX/242/2010 Rady Gminy Sobków z dnia 30 czerwca 2010r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2010 - do nadal	j.w.

21.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Mokrsko Dolne, Mokrsko Górne i Wólka Kawęcka” przyjęty uchwałą nr XLIX/243/2010 Rady Gminy Sobków z dnia 30 czerwca 2010r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2010 - do nadal	j.w.
22.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sobków, obejmującego teren sołectw: Mzurowa i Szczepanów” przyjęty uchwałą nr XVI/182/2012 Rady Gminy Sobków z dnia 14 maja 2012r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2012 - do nadal	j.w.
23.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie części sołectwa Sokołów Dolny, gminy Sobków” przyjęty uchwałą nr XXVI/184/2016 Rady Gminy Sobków z dnia 12 grudnia 2016r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2016 - do nadal	j.w.
24.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sobków w granicach sołectw: Brzeźno, Miąsowa i Osowa” przyjęty uchwałą nr XXXIX/261/2017 Rady Gminy Sobków z dnia 3 listopada 2017r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2017 - do nadal	j.w.
25.	„Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sobków w granicach sołectwa Brzegi i części sołectwa Sokołów Dolny” przyjęty uchwałą nr XLII/277/2018 Rady Gminy Sobków z dnia 23 lutego 2018r. (wraz z późniejszymi zmianami)	2018 - do nadal	j.w.

Źródło: opracowanie własne

10. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

Zgodnie z prawem²² podmiotami uprawnionymi na poziomie lokalnym do prowadzenia polityki rozwoju są władze gmin. Przygotowanie dokumentów strategicznych (czy to strategii lokalnej czy ponadlokalnej), których zapisy będą oddziaływały na ogół społeczeństwa, wymaga udziału mieszkańców. Partycypacja społeczna pozwala na:

- trafniejsze określenie potrzeb, potencjałów i wyzwań, które bardzo często „wymykają się” statystyce publicznej oraz danych o charakterze ilościowym,
- poznanie oczekiwań i preferencji mieszkańców, celów ich działań, punktów widzenia i na tej podstawie przyjęcie hierarchii działań kluczowych dla całej społeczności,
- daje poczucie sprawczości mieszkańcom, co zachęca do zwiększonej integracji, aktywności i kreatywności;
- daje poczucie „uwspólnienia” celów, a nawet współodpowiedzialności za przygotowaną politykę, co zapewnia włączenie się mieszkańców w realizację jej postanowień, a przynajmniej ogranicza potencjalne konflikty;
- sprzyja wzrostowi świadomości społecznej na temat celów i zasadności działań podejmowanych przez władze lokalne;
- stanowi element edukacyjny dla społeczności lokalnej wpływając na budowanie relacji opartej na otwartości, poszanowaniu poglądów i potrzeb wszystkich mieszkańców;
- zapewnia informowanie mieszkańców nie tylko na temat planów, ale i efektów realizowanych działań.

Przygotowanie i realizacja niniejszej *Strategii* zakładają współuczestnictwo interesariuszy, czyli partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie m.in. działających na rzecz ochrony środowiska czy promowania włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnością, równości płci i niedyskryminacji. Ich udział został przewidziany w całym procesie strategicznym w różnych formach.

Partycypacja społeczna na etapie przygotowania strategii

Przyjęty partycypacyjno-eksperycki tryb prac sprawił, że partnerzy społeczno-gospodarczy byli włączeni w proces tworzenia dokumentów na każdym jego etapie. Po opinię społeczeństwa sięgano wielokrotnie używając różnych form współdziałania i tworzenia relacji. Z uwagi na sytuację pandemiczną na etapie Diagnozy - ograniczono wachlarz technik bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami.

Etap 1 Faza diagnostyczna

Na początku tego etapu przedstawiciele partnerstwa zidentyfikowali kluczowych interesariuszy, których wiedza, doświadczenie i znajomość lokalnych uwarunkowań miały wspomóc działania analityczne zespołu przygotowującego diagnozę oraz *Strategię*. W grupie tej znaleźli się reprezentanci m.in. sektora publicznego, liderzy organizacji pozarządowych oraz lokalne autorytety. Pozwoliło to na uzyskanie zróżnicowanych ocen i opinii od reprezentantów kluczowych środowisk w zakresie rozwoju partnerstwa.

²² Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

„Diagnoza strategiczna”, poza danymi statystycznymi pochodzącymi ze źródeł administracyjnych, uzupełniona została informacjami o charakterze jakościowym zebranymi podczas konsultacji on-line oraz spotkań w ramach Zespołu Operacyjnego i Rady Porozumienia. Ich celem była:

- weryfikacja jakościowa wstępnych wniosków diagnostycznych,
- określenie głównych problemów i wyzwań, a także przyczyn ich występowania;
- uzyskanie propozycji działań, które należy podjąć (zostały one następnie wykorzystane do określenia kierunków rozwoju).

Kolejną formą konsultacji było - **badanie opinii liderów – rozmowy z władzami gmin**. Jej celem było dokonanie analizy powiązań funkcjonalnych na terenie partnerstwa:

- weryfikacja opinii władz lokalnych,
- określenie atutów i problemów rozwojowych obszaru oraz niezbędnych działań.

Fazę tę zakończyło zamieszczenie na stronach internetowych partnerów komunikatu zachęcającego do zgłaszania uwag do Diagnozy za pomocą dedykowanego formularza. Uwagi, który zgłoszono zostały uwzględnione.

Etap 2 Projekt dokumentu Strategii

Włączenie mieszkańców na tym etapie przygotowania dokumentu *Strategii* pozwoliło **przygotować propozycje wizji, misji, celów strategicznych i operacyjnych**, a następnie uzyskać ich akceptację społeczną. Partnerzy społeczno-gospodarczy wnieśli również znaczący wkład do dyskusji nad proponowanymi **koncepcjami projektowymi**.

Rodzaj konsultacji: spotkania strategiczne

Spotkania strategiczne poświęcone zostały zaprezentowaniu wizji, misji i celów *Strategii*, a także wypracowaniu koncepcji projektów zintegrowanych. Celem spotkań było:

- uzyskanie akceptacji społecznej dla propozycji wizji i celów strategicznych;
- uzupełnienie, weryfikacja i usystematyzowanie działań określonych we wstępnych propozycjach projektowych (tym sposobem uzyskano koncepcje bardziej złożone, zintegrowane),
- sformułowanie nowych koncepcji projektowych, bazujących na diagnozie oraz wiedzy interesariuszy.

Spotkania te były otwarte dla wszystkich zainteresowanych i odbyły się w dniach:

- 20.10.2022r. w Urzędzie Miejskim w Jędrzejowie,
- 19.10.2022r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Małogoszczu,
- 21.10.2022r. w Urzędzie Gminy Sobków.

Rodzaj konsultacji - upublicznienie projektu Strategii

Strategia była także dostępna na stronach internetowych gmin projekt *Strategii* wraz z formularzem uwag.

JST	Okres konsultacji	Uwagi
Gmina Jędrzejów	20.10.2022-21.11.2022	Nie zgłoszono uwag
Gmina Małogoszcz	19.10.2022-18.11.2022	Nie zgłoszono uwag
Gmina Sobków	20.10.2022-19.10.2022	Nie zgłoszono uwag

Raporty z konsultacji społecznych opublikowano na stronach internetowych każdej z gmin.

Konsultacje wynikające z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Kolejną formą konsultacji *Strategii* było zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) przekazanie jej do konsultacji i/lub wydania opinii przez:

ościenne (sąsiadujące) samorządy (12 gmin)	Łopuszno, Piekoszków, Chęciny, Morawica, Kije, Imielno, Wodzisław, Sędziszów, Nagłowice, Oksa, Włoszczowa, Krasocin
samorząd powiatu	jędrzejowskiego
zarząd województwa	świętokrzyskiego
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	w Kielcach
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	w Kielcach
organizacje pozarządowe	Lokalne Grupy Działania
związki gmin i stowarzyszenia, do których należą gminy	Gmina Jędrzejów 1 Związek Międzygminny „Ekologia” z siedzibą w Jędrzejowie 2 Stowarzyszenie „Szlak Staropolski”, z siedzibą w Częstochowie 3 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania pn. „Ziemia Jędrzejowska GRYF” 4 Lokalna Grupa Rybacka „Jędrzejowska Ryba” 5 „Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego” z siedzibą w Kielcach 6 Stowarzyszenie „Świętokrzyska Rybacka Lokalna Grupa Działania” Gmina Sobków 1 Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S. A. w Radomiu ²³ 2 Związek Międzygminny „Ekologia” z siedzibą w Jędrzejowie ²⁴ 3 Międzygminny Związek p.n. „Planowanie przestrzenne” z siedzibą w Kielcach ²⁵ 4 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania pn. „Ziemia Jędrzejowska GRYF” ²⁶ 5 Lokalna Grupa Rybacka „Jędrzejowska Ryba” ²⁷ 6 Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego ²⁸

²³ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr XV/96/96 z dnia 24.07.1996r. w sprawie przystąpienia Gminy Sobków do Kieleckiej Giełdy Rolnej S.A. z siedzibą w Kielcach

²⁴ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr X/85/99 z dnia 28.12.1999r. w sprawie utworzenia przez Gminę Sobków wspólnie z innymi gminami Związku Międzygminnego „Ekologia”

²⁵ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr XV/149/2000 z dnia 23.06.2000r. w sprawie przystąpienia Gminy Sobków do Międzygminnego Związku p.n. „Planowanie Przestrzenne”

²⁶ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr XII/59/2007 z dnia 30.10.2007r. w sprawie przystąpienia Gminy Sobków do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania p.n. „Ziemia Jędrzejowska – GRYF”

²⁷ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr XXXVI/175/2009 z dnia 17.07.2009r. w sprawie przystąpienia Gminy Sobków do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka „Jędrzejowska Ryba”

²⁸ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr V/16/2015 z dnia 23.01.2015r. w sprawie przystąpienia Gminy Sobków do Stowarzyszenia pn. Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego

	7 Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemi Jędrzejowskiej²⁹ 8 Świętokrzyska Lokalna Grupa Działania³⁰ 9 Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej³¹ Gmina Małogoszcz 1 Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Ziemia Jędrzejowska”³² 2 Stowarzyszenie „Świętokrzyska Rybacka Lokalna Grupa Działania”³³ 3 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Jędrzejowska Ryba”³⁴ 4 Lokalna Grupa Działania – Stowarzyszenie „Ziemia Jędrzejowska – GRYF”³⁵ 5 Stowarzyszenie „Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego”³⁶ 6 Związek Międzygminny „Ekologia” z siedzibą w Jędrzejowie³⁷ 7 Międzygminny Związek p.n. „Planowanie przestrzenne” z siedzibą w Kielcach³⁸
mieszkańcy/przedsiębiorcy	Projekt Strategii opublikowano na stronach internetowych gmin (Jędrzejów 20.10.2022-21.11.2022, Małogoszcz 19.10.2022-18.11.2022, Sobków 20.10.2022-19.10.2022) oraz odbyły się spotkania konsultacyjne w dniach 19-21.10.2022.

Partycypacja społeczna na etapie realizacji Strategii i ocena jej efektów

Zmieniające się uwarunkowania - zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne, powodują konieczność modyfikacji zaplanowanych działań. Tak jak w przypadku etapu przygotowania Strategii tak i na etapie jej realizacji zakłada się partycypację społeczną.

Głównym ciałem formalnym, które będzie swoistym łącznikiem pomiędzy Radą Porozumienia a mieszkańcami są Rady Miejskie w Jędrzejowie i Małogoszczu oraz Rada Gminy w Sobkowie. To podczas ich obrad (transmitowanych on-line) radni, sołtysi i mieszkańcy będą mogli dowiedzieć się o postępach w realizacji Strategii, zgłosić swoje pomysły i wnioski. Szczególnym momentem do dyskusji będzie omówienie Raportów o Stanie Gmin w ramach, których będą odnotowane informacje nt. realizacji strategii MOF.

W okresie po uchwaleniu *Strategii* planuje się kontynuowanie następujących działań:

1 działania informacyjne partnerstwa:

- informacje zamieszczane na stronach internetowych gmin oraz w social mediach,

²⁹ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr VI/24/2015 z dnia 26.02.2015r. w sprawie wyrażenia woli przystąpienia Gminy Sobków do Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemi Jędrzejowskiej

³⁰ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr X/66/2015 z dnia 27.08.2015r. w sprawie przystąpienia Gminy Sobków do Stowarzyszenia „Świętokrzyska Lokalna Grupa Działania”

³¹ Na podstawie uchwały Rady Gminy Sobków nr XX/135/2016 z dnia 24.05.2016r. w sprawie wyrażenia woli przystąpienia Gminy Sobków do stowarzyszenia o nazwie Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

³² Na podstawie uchwały Nr 33/285/14 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 31.10.2014 r.

³³ Na podstawie uchwały Nr 5/41/15 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 26.05.2015 r.

³⁴ Na podstawie uchwały Nr 22/178/09 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 23.07.2009 r.

³⁵ Na podstawie uchwały Nr 8/64/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12.10.2007 r.

³⁶ Na podstawie uchwały Nr 17/170/2000 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 24.08.2000 r.

³⁷ Na podstawie uchwały Nr 10/103/99 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22.10.1999 r.

³⁸ Na podstawie uchwały Nr 20/190/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 01.06.1998 r.

- informacje w materiałach drukowanych (np. biuletyny gminne),
- współpraca z lokalnymi mediami.

2 spotkania, warsztaty i debaty:

- spotkania Rady Porozumienia z przedsiębiorcami, rolnikami, organizacjami pozarządowymi; spotkania te umożliwią dyskusję na tematy bieżące, ale również na temat kierunków rozwoju partnerstwa;
- dyskusje nad raportami o stanie gminy, których elementem będzie również informacja o stanie realizacji strategii ponadlokalnej,
- dyskusje podczas organizowanych spotkań (np. sołeckich).

3 badania opinii i gromadzenie informacji:

- organizowanie badań ankietowych na temat oceny procesów, które zaszły na obszarze partnerstwa w trakcie wdrażania *Strategii*,
- okresowe badania opinii mieszkańców dotyczące oceny efektów realizowanych projektów,
- zbieranie opinii o realizacji *Strategii* zgłaszanych różnymi kanałami, zarówno do przedstawicieli poszczególnych partnerów (samorządów), jak i bezpośrednio do organów partnerstwa.

4 włączenie w działania:

- możliwość zgłaszania pomysłów na nowe projekty,
- włączanie się mieszkańców w dyskusje dotyczące projektowania szczegółowych rozwiązań w ramach wybranych projektów (np. urządzanie przestrzeni publicznych),
- system zbierania, selekcji i wsparcia realizacji wartościowych przedsięwzięć lokalnych wzmacniających efekty realizacji projektów strategicznych (np. partnerski budżet obywatelski dla całego MOF-u).

Dla poszerzenia dialogu nt. stojących przed porozumieniem wyzwań i dla nadania im wymiaru ponadlokalnego, a nawet ponadregionalnego, rekomenduje się organizację cyklicznego wydarzenia poświęconego wdrażaniu strategii ponadlokalnej.

11. Warunki i procedury obowiązujące w realizacji Strategii MOF

11.1 Zarządzanie procesem realizacji Strategii

Skuteczne wdrażanie Strategii MOF jest procesem wieloaspektowym i wymaga zaangażowania oraz współpracy różnych podmiotów działających na obszarze gmin objętych Strategią. Niemniej ostateczne decyzje o tym, w jaki sposób Strategia będzie realizowana, zależą od władz poszczególnych gmin wchodzących w skład MOF. Ważne jest, aby władze samorządowe konsultowały kluczowe kwestie

z interesariuszami Strategii, w tym w szczególności z mieszkańcami i w ostatecznych decyzjach uwzględniały ich opinie.

Struktura zarządzania procesem wdrażania Strategii wynika z podpisanego przez wszystkich Partnerów MOF Jędrzejowa Porozumienia z dnia 24 czerwca 2021r r. Z uwagi na to, że partnerstwo nie posiada zinstytucjonalizowanej formy prawnej (np. związku gmin) działa w oparciu o zapisy porozumienia. Wyznaczono w nim 2 organy:

1. Rada Porozumienia
2. Zespół Operacyjny

W skład Rady Porozumienia wchodzi:

- Burmistrz Miasta Jędrzejowa,
- Burmistrz Miasta i Gminy Małogoszcz,
- Wójt Gminy Sobków.

Rada Porozumienia podejmuje decyzje na drodze konsensusu. W przypadku rozbieżności i równej liczby głosów decydujący głos ma Lider Porozumienia.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- opiniowanie i zatwierdzanie projektu Strategii,
- opiniowanie i zatwierdzanie projektów zawartych w Strategii,
- opiniowanie i zatwierdzanie projektów zmian Strategii,
- opiniowanie rozwiązań wdrożeniowych Strategii,
- opiniowanie i zatwierdzanie dokumentów niezbędnych w procesie przygotowania i wdrażania Strategii,
- podejmowanie decyzji niezbędnych do bieżącego funkcjonowania struktur Porozumienia,
- określenie zasad finansowania realizacji Strategii,
- powoływanie członków Zespołu Operacyjnego,
- inicjowanie dodatkowych działań, porozumień i dokumentów rozwijających współpracę gmin,
- powoływanie i rozwiązywanie dodatkowych struktur roboczych służących realizacji strategii, np. zespołów roboczych dla poszczególnych projektów.

To co równie istotne to zgodnie z § 13 ust. 2 i 3 to Rady Miast i Gmin mają decydujący głos w sprawie realizacji poszczególnych projektów wskazanych w ramach Strategii MOF. W praktyce oznacza to suwerenną decyzję poszczególnych Rad w zakresie chęci włączenia się do realizacji jakiegoś projektu lub rezygnacji z tej możliwości. Z kolei, zarządzanie operacyjne powierzono Zespołowi Operacyjnemu. Zasadniczym jego zadaniem jest rozwijanie koncepcji projektowych zawartych w Strategii oraz

realizacja projektów, koordynowanie działań podejmowanych przez poszczególnych partnerów, monitorowanie oraz informowanie o postępach we wdrażaniu Strategii. Ponadto Zespół proponuje optymalne ścieżki i mechanizmy osiągania opisanych w niej celów oraz zapewnienie wymiany informacji pomiędzy podmiotami bezpośrednio zaangażowanymi we wdrażanie ustaleń dokumentu. Spotkania Zespołu odbywają się w razie wystąpienia potrzeby.

Spółecznym organem doradczym przy wdrażaniu Strategii MOF jest **Zespół Doradczy** Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa. Pełni on funkcję konsultacyjno-opiniodawczą dla Lidera MOF w procesach związanych z opracowaniem, realizacją, monitorowaniem i ewaluacją Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa. Celem działania Zespołu jest zapewnienie zaangażowania społecznego w procesie planowania Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jędrzejowa.

Członkami Zespołu Doradczego są pełnoletni przedstawiciele mieszkańców gmin wchodzących w skład MOF, posiadający pełnię praw publicznych i doświadczenie w działaniach na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego oraz rozwoju społeczno-gospodarczego gmin-Partnerów, reprezentanci jednej z poniższych grup:

- partnerów gospodarczych i społecznych (np. przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców, związki zawodowe/branżowe, izby gospodarcze, inkubatory technologiczne, ośrodki przedsiębiorczości i ośrodki szkoleniowo – doradcze),
- społeczeństwa obywatelskiego, tj. szeroko rozumiany sektor organizacji pozarządowych, w tym także podmioty ekonomii społecznej,
- innych podmiotów istotnych z punktu widzenia działań przewidzianych w Strategii, np.: administracja centralna, szkoły wyższe, instytuty badawcze,
- innych podmiotów, na które może oddziaływać realizacja Strategii, np.: podmioty działające na rzecz ochrony środowiska, reprezentanci instytucji kultury i innych funkcjonujących w obszarze ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego oraz dziedzictwa naturalnego.

Zespół Doradczy:

- ma możliwość inicjowania działań, kierunków oraz nowych przedsięwzięć kluczowych dla spójnego rozwoju MOF Jędrzejowa,
- opiniuje dokumenty przygotowywane przez MOF Jędrzejowa, w szczególności projekt Strategii, jej aktualizacje, raporty z monitoringu oraz ewaluacji, biorąc pod uwagę potrzebę zrównoważonego rozwoju MOF Jędrzejowa,
- doradza w zakresie rozwiązań służących zapobieganiu dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną – na wszystkich etapach opracowania i realizacji Strategii.

Główną rolę związaną z wdrażaniem Strategii MOF przyjmuje **Lider MOF** – Gmina Jędrzejów. Do zadań Lidera należy w szczególności:

- udział w programowaniu nowej perspektywy finansowej 2021-2027,
- wdrażanie dokumentów strategicznych i inicjowanie zmian w tych dokumentach,
- programowanie, negocjowanie i wdrażanie dokumentów innych niż wymienione powyżej, niezbędnych do realizacji MOF Jędrzejowa oraz uzgadnianie ich z właściwym ministerstwem, Zarządem Województwa Świętokrzyskiego oraz innymi podmiotami,
- przedkładanie Strategii MOF Jędrzejowa oraz planowanych zmian do zaopiniowania Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego oraz właściwemu ministrowi po uprzednim zaopiniowaniu ich przez Radę Porozumienia,

- przedkładanie zmian Strategii MOF Jędrzejowa Radzie Porozumienia celem ich zaopiniowania.

W swoich działaniach Lider MOF uwzględnia opinie wydane przez Radę Porozumienia i Zespół Doradczy. Przy czym opinie Zespołu Doradczego nie mają charakteru wiążącego.

Zadania Lidera są realizowane przez **Zespół Operacyjny MOF Jędrzejowa**, który ma siedzibę w Urzędzie Miejskim w Jędrzejowie. Do zadań Zespołu Operacyjnego należy w szczególności:

- obsługa merytoryczna i administracyjna działań związanych z wdrażaniem dokumentu Strategii MOF Jędrzejowa z negocjowaniem i wdrażaniem wszelkich innych dokumentów niezbędnych do realizacji Strategii MOF w ramach perspektywy finansowej 2021-2027,
- obsługa merytoryczna i administracyjna Rady Porozumienia oraz Zespołu Doradczego,
- zlecanie niezbędnych ekspertyz i raportów, dokumentów ewaluacyjnych oraz badań opinii publicznej zorientowanych na stałe podnoszenie efektywności i skuteczności prowadzonych działań w ramach Strategii MOF Jędrzejowa oraz przygotowywanie wszelkich innych dokumentów niezbędnych do realizacji MOF wymaganych przez właściwe ministerstwa, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego oraz inne podmioty,
- bieżące prowadzenie sprawozdawczości i monitoringu Strategii MOF,
- opracowywanie sprawozdań z realizacji Strategii,
- przygotowywanie dokumentów zgodnie z wytycznymi Rady Porozumienia,
- przekazywanie dokumentów do opiniowania Radzie Porozumienia i Zespołowi Doradczemu,
- prowadzenie działań na rzecz rozwoju partnerstwa wszystkich uczestników MOF Jędrzejowa,
- informowanie opinii publicznej, w szczególności mieszkańców odnośnie planów podejmowanych przez organy MOF Jędrzejowa, w tym związanych z realizacją Strategii.

Bezpośrednio z Liderem współpracują **Koordynatorzy Gminni MOF** wyznaczeni z każdego samorządu.

Do zadań Koordynatora Gminnego MOF należy w szczególności:

- przygotowywanie dokumentów zgodnie z wytycznymi Zespołu Operacyjnego MOF Jędrzejowa na potrzeby Rady Porozumienia,
- przekazywanie dokumentów do opiniowania Radzie Porozumienia i Zespołowi Doradczemu,
- sprawozdawczość projektowa, monitoring, opracowywanie raportów z realizacji zadań i osiąganych wskaźników, przygotowywanie innych opracowań,
- koordynowanie procesu przygotowania i realizacji w gminie projektów kwalifikujących się do wsparcia w ramach MOF Jędrzejowa,
- prace nad aktualizacją i ewaluacją Strategii MOF Jędrzejowa,
- przygotowanie projektu sprawozdań z realizacji Strategii MOF oraz ich monitoring i ewaluacja,
- współpraca z pozostałymi Koordynatorami Gminnymi MOF.

11.2 Monitoring i procedura aktualizacji Strategii

W celu efektywnego wdrażania Strategii MOF systematycznie monitorowane będą efekty rzeczowe i rezultaty podejmowanych działań oraz wydatkowane na ten cel środki finansowe. Monitoring obejmuje zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych opisujących postęp i efekty realizowanej Strategii.

Proces monitoringu polega na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu jakościowych i ilościowych informacji na dany temat – w zależności od tego, czego dotyczy dane działanie dane mogą być różne. Najważniejsze jest to, aby odpowiadały one na kwestie ujęte w danym celu operacyjnym. Monitoring to sposób oceny tego, czy dany cel określony w strategii jest faktycznie realizowany.

Monitoring realizacji poszczególnych projektów służących realizacji celów wyznaczonych w Strategii będzie odbywał się poprzez określone wskaźniki produktu i rezultatu. Wskaźniki produktu mierzą konkretne, materialne efekty działań podejmowanych w ramach realizacji zapisów dokumentu (tym samym poziom wyjściowy tych wskaźników wynosi zero). Z kolei wskaźniki rezultatu pokazują zmiany wynikające z wykorzystania wytworzonych produktów (punktem odniesienia jest poziom danego wskaźnika przed rozpoczęciem działań). Wskaźniki zostały przypisane do projektów zintegrowanych, które służą realizacji celów Strategii. Zostały one powiązane z realizacją Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 i są spójne z Listą Wskaźników Kluczowych 2021-2027. Ponadto przyjęto wskaźniki monitorowania osiągnięcia zakładanych celów Strategii, które będą bazowały na danych ze statystyk publicznych.

Zaproponowane wskaźniki są zgodne z następującymi kryteriami:

- adekwatność – wskaźniki powinny być precyzyjne, tak aby nie mogły być interpretowane w odmienny sposób,
- mierzalność – wskaźniki powinny być możliwe do zmierzenia na odpowiednio wysokim poziomie dokładności,
- rzetelność – pomiar wskaźników powinien być dokonywany w sposób obiektywny, za każdym razem na tych samych zasadach,
- trafność – wskaźniki powinny odzwierciedlać rzeczywisty poziom realizacji celów, a więc być dobrane tak, aby odzwierciedlać rzeczywiste wyniki działań,
- dostępność – wskaźniki powinny być dostępne dla osób lub instytucji dokonujących ewaluacji, ich pozyskanie powinno być proste i nie wymagać nadmiernych nakładów finansowych ani czasowych.

W zakresie monitoringu projektów zintegrowanych przewiduje się następujące kroki:

- 1) Przygotowanie danych do określenia wskaźników przez wszystkich realizatorów projektów i wydziały/jednostki organizacyjne gmin MOF oraz przekazanie ich do odpowiednich Koordynatorów MOF (w zależności od miejsca realizacji projektu) wraz z informacją dotyczącą możliwych ryzyk oraz zmian mogących wpływać na realizację projektu.
- 2) Koordynatorzy MOF przekazują pozyskane dane i informacje do Lidera MOF, który odpowiada za gromadzenie danych i ich weryfikację.
- 3) Porównywanie wartości wskaźników z zakładanymi wartościami docelowymi (o ile zostały określone).
- 4) Zebranie aktualnych danych do wskaźników obrazujących poziom osiągnięcia celów Strategii MOF przez Lidera MOF i porównanie z wartością bazową.

- 5) Przygotowanie sprawozdania z postępów wdrażania Strategii. Sprawozdanie jest opiniowane przez Zespół Doradczy MOF oraz przez Radę Porozumienia.

Poniżej znajduje się zestawienie wskaźników dla poszczególnych projektów zintegrowanych oraz wskaźniki monitorowania stopnia osiągnięcia celów Strategii.

Dla każdego z celów operacyjnych określono zestaw wskaźników, za pomocą których możliwe będzie monitorowanie postępu w ich realizacji, a także ocena stopnia satysfakcji partnerstwa z poziomu i szybkości obserwowanych zmian.

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki monitorowania Strategii. Przyjęto następujące założenia:

1. Założono trzy kluczowe wskaźniki dla wizji strategicznej, które pozwalają określić atrakcyjność obszaru objętego Strategią,
2. Przypisano wskaźniki do każdego działania przyjętego w ramach celów strategicznych 1–4;
3. Oczekiwany trend zmiany wskaźników ustalono metodą ekspercką, przy czym:
 - w sytuacji, kiedy wartości bazowe wskaźników dla gmin objętych Strategią niekorzystnie odbiegają od odpowiednich wartości dla świętokrzyskiego – założono wystąpienie w perspektywie do 2030 r. trendu, który pozwoli samorządom przybliżyć się do parametrów wojewódzkich,
 - w sytuacji, kiedy obowiązujące przepisy prawa, inne programy lokalne lub regionalne określają wartości wskaźników, które powinny zostać osiągnięte w określonym horyzoncie czasowym – założono wystąpienie trendu, który umożliwi samorządom osiągnięcie wymaganych wartości wskaźników w danej dziedzinie.

Trendy zmiany wskaźników w poniższej tabeli oznaczono następująco:

- ↑ wzrost wartości wskaźnika w perspektywie do 2030 r.
- ↔ utrzymanie wartości wskaźnika w perspektywie do 2030 r.
- ↓ spadek wartości wskaźnika w perspektywie do 2030 r.

Tabela 47. Wskaźniki monitorowania Strategii

Kluczowe wskaźniki przyczyniające się do realizacji wizji						
Wskaźnik kluczowy	j.m.	Źródło danych	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
Liczba mieszkańców	osoby	GUS	2020	47 684	↔	
Liczba mieszkań ogółem	szt.	GUS	2020	11 998	↑	
Mieszkania na 1000 mieszkańców	szt.	GUS	2020	331	↑	

Cel strategiczny nr 1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru MOF Jędrzejowa, w tym wykorzystanie potencjału rzeki Nida						
Wyszczególnienie	Wskaźnik kluczowy	j.m.	Źródło danych	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1.1 Zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej przy wykorzystaniu potencjału turystycznego rzeki Nida i kolejki wąskotorowej	1 Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	dane własne JST	2021	0	12
	2 Długość wybudowanych dróg rowerowych	km	dane własne JST	2021	0	50
	3 Długość oznakowanych tras rowerowych	km	dane własne JST	2021	0	20
	4 Liczba nowopowstałych miejsc obsługi rowerzystów twz. MOR-y	szt.	dane własne JST	2021	0	3
1.2 Zwiększenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej	5 Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjno-sportowej	szt.	dane własne JST	2021	0	12
	6 Liczba wspartych obiektów infrastruktury rekreacyjno-sportowej	szt.	dane własne JST	2021	0	15
1.3 Rewitalizacja obszarów OSI jako „lokomotyw” rozwoju MOF	7 Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	dane własne JST	2021	0	9
	8 Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	dane własne JST	2021	0	9

Cel strategiczny nr 2 Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności jako zasobu endogenicznego						
Wyszczególnienie	Wskaźnik kluczowy	j.m.	Źródło danych	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa
2.1 Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej	1 Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	dane własne JST	2021	0	15
2.2 Wzrost efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego	2 Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków użyteczności publicznej	szt.	dane własne JST	2021	0	12
2.3 Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym na obszarze	3 Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej w wyniku realizacji projektów z zakresu efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego	MWh/rok	dane własne JST	2021	1	4 500
	4 Powierzchnia wybudowanych/ zmodernizowanych zbiorników retencyjnych, rekreacyjno-rekreacyjnych	ha	dane własne JST	2021	0	4
	5 Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych ogółem na 1 korzystającego	m ³ /rok	GUS	2021	25,3	↓
2.4 Odpady – wspólna sprawa	6 Ilość odbieranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca	kg	GUS	2021	225	↓
	7 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	2021	30,7	↑

Cel strategiczny 3 Zwiększenie jakości usług społecznych						
Wyszczególnienie	Wskaźnik kluczowy	j.m.	Źródło danych	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa
3.1 Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	1 Korzystający z instalacji wodociągowej	%	GUS	2020	89,0	↑
	2 Korzystający z instalacji kanalizacyjnej	%	GUS	2020	46,9	↑
	3 Budynki podłączone do wodociągu	%	GUS	2021	85,7	↔
	4 Budynki podłączone do kanalizacji	%	GUS	2021	39,9	↑
3.2 Wysoka jakość usług zdrowotnych	5 Liczba udzielonych porad lekarskich	szt.	GUS	2021	192 772	↑

Cel strategiczny 3 Zwiększenie jakości usług społecznych						
Wyszczególnienie	Wskaźnik kluczowy	j.m.	Źródło danych	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa
3.3 Wysokiej jakości edukacja wizerunkowa obszaru MOF	6 Uczniowie w szkołach podstawowych ogółem	osoby	GUS	2021	3 960	↔
	7 Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	osoby	GUS	2021	79,3	↑
	8 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	%	GUS	2021	84,5	↑
3.4 Zwiększenie jakości infrastruktury oraz liczby działań w obszarze kultury	9 Imprezy organizowane przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	szt.	GUS	2021	119	↑
	10 Uczestnicy imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	osoby	GUS	2021	23 001	↑
3.5 Wyższa jakość usług społecznych	11 Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego na 10 tys. mieszkańców	szt.	GUS	2021	253	↓
3.6 Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	12 Długość przebudowanych/zmodernizowanych dróg	km	dane własne JST	2021	0	60
	13 Odsetek dróg gminnych w stanie dobrym	%	dane własne JST	2021	do policzenia przez JST	↑
3.7 Zwiększenie jakości zarządzania usługami publicznymi	14 Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3- dwustronna interakcja	szt.	dane własne JST	2021	0	12
	15 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	dane własne JST	2021	0	21

Cel strategiczny 4. Poprawa konkurencyjności lokalnej gospodarki						
Wyszczególnienie	Wskaźnik kluczowy	j.m.	Źródło danych	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa
4.1 Poprawa warunków do inwestowania	1 Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	dane własne JST	2021	0	15
	2 Liczba podmiotów realizujących inwestycje na terenach inwestycyjnych	szt.	dane własne JST	2021	0	10
4.2 Zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców	3 Liczba utworzonych inkubatorów przedsiębiorczości	szt.	dane własne JST	2021	0	2
	4 Liczba przedsiębiorstw, które skorzystało z utworzonego inkubatora przedsiębiorczości	szt.	dane własne JST	2021	0	20
	5 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON	szt.	GUS	2020	4479	↑

Źródło: opracowanie własne

Proces ewaluacji będzie przebiegał w następujący sposób:

- 1) Opracowanie wniosków na podstawie wyników wskaźników monitoringu.
- 2) Opracowanie sprawozdania z realizacji Strategii MOF wraz z rekomendacjami dotyczącymi aktualizacji Strategii.
- 3) Ewentualna weryfikacja i aktualizacja Strategii

Zakłada się prowadzenie ewaluacji na dwóch poziomach:

- **Ewaluacja on-going**, czyli ewaluacja bieżąca prowadzona w sposób ciągły w trakcie zakładanej perspektywy czasowej na realizację Strategii. Skupia się ona doraźnych problemach i barierach we wdrażaniu programu.

W proces monitoringu zaangażowane będą poszczególne wydziały/jednostki organizacyjne urzędów gmin MOF i realizatorzy poszczególnych zadań w ramach projektów zintegrowanych.

Kluczową rolę w procesie monitorowania i ewaluacji będą pełnić koordynatorzy gminni MOF i Lider MOF, który będzie wspierany na etapie oceny również przez Zespół Doradczy MOF.

Sugeruje się, aby ocena była dokonywana min. raz na rok (chyba, że ze względu na charakter konkretnego wskaźnika optymalna jest inna częstotliwość pomiaru). Każdy z podmiotów odpowiedzialnych za zbieranie i dostarczanie danych zobowiązany będzie do przestania drogą elektroniczną informacji dot. realizacji projektu wraz z danymi dot. poziomu osiągniętych wskaźników.

Gromadzeniem i weryfikacją danych będzie zajmował się Lider MOF wraz z Zespołem Obsługi MOF. Zadaniem zespołu będzie również ocena uzyskanych danych i sporządzenie sprawozdania z wnioskami z monitoringu wskaźników oraz badań opinii.

Cykliczne sprawozdania z realizacji działań w ramach Strategii będą publikowane na stronach gmin partnerskich oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Co najmniej raz na 3 lata Strategia będzie weryfikowana i w razie potrzeby aktualizowana. Aktualizacja Strategii odbywać się będzie w tym samym trybie co jej pierwsze opracowanie i przyjęcie.

- **Ewaluacja ex-post**, czyli ewaluacja na zakończenie projektu. Jest to badanie społeczno-ekonomiczne oceniające znaczenie przeprowadzonej interwencji w zakresie realizacji potrzeb, na które miała odpowiadać.

W 2030 roku, po zakończeniu wdrażania Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post, która zbada długotrwałe efekty projektów oraz ich trwałość. Sprawdzona zostanie skuteczność i efektywność interwencji. Ewaluacja ex-post oceni również na ile udało się osiągnąć założone cele. Wskaże również, w jaki sposób zaplanować kolejne wspólne działania w ramach MOF. Sprawozdanie z realizacji całej Strategii zostanie sporządzone nie później niż do 30 czerwca 2031 r. i zostanie opublikowane na stronie internetowej poszczególnych Partnerów MOF oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

12. Źródła finansowania

Cele strategiczne i operacyjne opracowane w ramach niniejszej *Strategii*, które stanowią podstawę do podejmowania i realizacji konkretnych projektów, mogą być finansowane z dochodów własnych gmin oraz ze środków zewnętrznych. Wśród tych ostatnich wyróżnić możemy m.in. środki:

- Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027,
- Wspólnej Polityki Rolnej (WPR 2021-2027),
- Krajowego Planu Odbudowy (KPO),
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Rządowego Funduszu Inicjatyw Lokalnych,
- Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Wojewody Świętokrzyskiego,
- Marszałka Województwa Świętokrzyskiego,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- z pożyczek i kredytów bankowych.

Nowy okres programowania środków unijnych stwarza możliwość pozyskania przez gminy objęte *Strategią* dotacji na działania służące *stricte* realizacji celów zawartych w przedmiotowym dokumencie strategicznym. Wykorzystanie tych możliwości w istotnym stopniu uzależnione jest od aktywności władz poszczególnych samorządów i ich aktywności w pozyskiwaniu nowych środków zewnętrznych. Poniżej prezentujemy krótki opis poszczególnych programów mogących stanowić źródło finansowania projektów opisanych w *Strategii*:

Instrumenty wynikające z polityk rozwojowych Unii Europejskiej

Samorządy i ich interesariusze będą mogli korzystać z instrumentów przygotowywanych na nową perspektywę finansową 2021-2027, a w przypadku PROW z dodatkowej puli wynikającej z wydłużenia horyzontu realizacji tego programu.

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS)**

Następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. Fundusz wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet z UE to z ponad 25 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)**

Program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). Fundusz będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet UE to ok. 7,9 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)**

Następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu:

- poprawy sytuacji osób na rynku pracy,
- zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- zapewnienia opieki nad dziećmi,
- podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji,
- integracji społecznej,
- rozwoju usług społecznych i
- ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)**

Program jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. Fundusz będzie koncentrował się przede wszystkim na:

- zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego,
- udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców,
- zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji,
- rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe,
- rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych,
- wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego i przedsiębiorców. Planowany budżet z UE dla FERC to ok. 2 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW)**

- jako jedyny program ponadregionalny - realizowany będzie w Polsce po raz trzeci. Zakres wsparcia obejmuje:

- wsparcie rozwoju przedsiębiorczości,
- rozwój i modernizację systemu dystrybucji energii,
- adaptację do zmian klimatu i ochronę przyrody,
- zrównoważoną mobilność miejską,
- gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- zwiększenie dostępności transportowej (drogowej i kolejowej),
- miejsca aktywności społecznej oraz produkty turystyczne,
- wsparcie podmiotów świadczących usługi sanatoryjne/uzdrowiskowe.

Wkład UE do programu to 2,65 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027**

Na poziomie regionalnym środki polityki spójności będą dostępne w ramach kontynuacji dotychczasowych Regionalnych Programów Operacyjnych. Zaangażowanie środków UE w ten program wyniesie 1,456 mld euro, z czego 1,051 mld euro ze środków EFRR, a 405 mln euro ze środków EFS+.

- **Programy dedykowane obszarom wiejskim**

W związku z decyzją o ustanowieniu okresu przejściowego dla obecnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich do wykorzystania do końca 2022 pozostają środki w wysokości ok. 4,5 mld euro.

Natomiast na nową perspektywę finansową przygotowany jest Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, który zgodnie z założeniami Wspólnej Polityki Rolnej będzie koncentrował się na wspieraniu rozwoju sektora rolno-spożywczego (w szczególności w sektorze owoców i warzyw) oraz działaniom związanym z oddziaływaniem rolnictwa na klimat i środowisko. Proponowane środki dla Polski w ramach WPR na lata 2023-2027 to 25,2 mld euro.

- **Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przygotowany na podstawie Europejskiego Planu Odbudowy**

przeznaczony na zwiększenie produktywności gospodarki oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w wybranych obszarach.

Inicjatywy zarządzane z poziomu europejskiego (np. **Erasmus+, LIFE, Cyfrowa Europa, Interreg**) lub dostępne na podstawie umów międzynarodowych (**Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego**).

Instrumenty finansowane z budżetu państwa, funduszy celowych i innych krajowych środków publicznych:

Poza środkami wsparcia na poziomie europejskim, samorządy i ich interesariusze (m.in. organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy) będą mogli ubiegać się o dofinansowanie projektów w ramach dostępnych instrumentów krajowych. Do najważniejszych należą:

- **Rządowy Fundusz Polski Ład:** Program Inwestycji Strategicznych, mający na celu bezzwrotne dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce;
- **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg** w ramach którego finansowane będą projekty związane z budową, przebudową, remontem dróg powiatowych lub dróg gminnych oraz przebudową dróg wewnętrznych, które po uzyskaniu właściwych parametrów technicznych będzie można zaliczyć do odpowiedniej kategorii dróg publicznych;
- **Program Rozwoju Elektromobilności**, w ramach którego finansowane będą projekty związane z rozwojem elektromobilności oraz transportem opartym na paliwach alternatywnych;
- **Program Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych** – to instrument wsparcia samorządów, które będą mogły realizować inwestycje w formule społecznego budownictwa czynszowego;
- **Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych** w ramach którego rządowe środki trafiają do gmin, powiatów i miast w całej Polsce m.in.: na inwestycje ważne dla społeczności lokalnych;
- pozostałe programy finansowane z budżetu państwa, m.in.: w zakresie ochrony środowiska - realizowane przez NFOŚiGW (oraz właściwy WFOŚiGW); w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi – realizowane przez PFRON, a także **Program Senior+, Program „Aktywni+” na lata 2021-2025**; w zakresie kultury, itd.

Wskazane powyżej źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, który może ulec zmianom, z uwagi na aktualnie opracowywaną nową perspektywę finansowania 2021-2027 oraz cezurę czasową Strategii (do 2030). Tym samym należy zakładać, że w tym okresie pojawią się również inne programy dofinansowujące skierowane na rozwój inwestycji w samorządach. Identyfikacja i wybór potencjalnych źródeł, z których mogą być finansowane poszczególne przedsięwzięcia w ramach

Strategii wymaga właściwej organizacji i koordynacji procesu pozyskiwania tych środków. W związku z powyższym zakłada się bieżące monitorowanie źródeł finansowania przez pracowników poszczególnych urzędów, co daje gwarancje ciągłej aktualizacji i dostosowywania najlepszych źródeł finansowych do realizacji zamierzonych inwestycji.

Spis map

Mapa 1. Obszar partnerstwa MOF Jędrzejowa	6
Mapa 2. Lokalizacja gmin objętych strategią na tle powiatu jędrzejowskiego	7
Mapa 3. Układ dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Województwa Świętokrzyskiego	21
Mapa 4. Obszary chronione na obszarach gmin: Jędrzejów, Małogoszcz i Sobków	27
Mapa 5. Węzły koncentracji ruchu turystycznego i obszary ich potencjalnego oddziaływania w woj. Świętokrzyskim w 2020r.	32
Mapa 6 Wartość unijnego dofinansowania projektów związanych z turystyką realizowanych w gminach woj. świętokrzyskiego w ramach RPO WŚ 2014-2020 oraz POIŚ 2014-2020, w przeliczeniu na mieszkańca	33
Mapa 7. Kierunki zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	36
Mapa 8. Fragment szlaku rowerowego „Miejsca mocy” na terenie Miasta i Gminy Małogoszcz	39
Mapa 9. Ścieżka rowerowe Bocheniec - Chęciny	40
Mapa 10. Ciąg pieczo-jezdny Małogoszcz-Mieronice	40
Mapa 11 Przebieg ścieżki rowerowej ujętej w ramach projektów zintegrowanych nr 1 i 2.....	73
Mapa 12. Przebieg międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 11.....	87
Mapa 13. Planowany przebieg regionalnej trasy rowerowej nr 152	87
Mapa 14. Planowany przebieg regionalnej trasy rowerowej nr 153	89
Mapa 15 Regionalna trasa rowerowa nr 154.....	90
Mapa 16. Planowany przebieg regionalnej trasy rowerowej nr 156	91
Mapa 17. Mapa sieci Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej (wg stanu na 01.07.1978r.)	95
Mapa 18. Mapa 34 km szlaku kolejki wąskotorowej	97
Mapa 19. Lokalizacja kolei wąskotorowych w Polsce	102
Mapa 20. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – podział administracyjny	113
Mapa 21. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – gospodarowanie przestrzenią.....	114
Mapa 22. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – komunikacja.....	115
Mapa 23. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – obszary chronione	116
Mapa 24. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – turystyka	117
Mapa 25. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – ochrona zdrowia, opieka społeczna, usługi społeczne	118
Mapa 26. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – tereny zabudowy	119
Mapa 27. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – planowane kluczowe działania	119
Mapa 28. Planowane trasy rowerowe w Województwie Świętokrzyskim (przebieg korytarzowy)	123
Mapa 29. OSI MOF Miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.....	127
Mapa 30. OSI Obszar Strategicznej Interwencji „Ponidzie”	129
Mapa 31. Obszar gmin o gorszym dostępie do usług	130
Mapa 32. Kierunki polityki przestrzennej – synteza ustaleń wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	131
Mapa 33 Kierunki rozwoju wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.....	132
Mapa 34. Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych	137
Mapa 35. Mapa zagrożenia powodziowego	173

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców gmin objętych Strategią oraz miast Jędrzejów i Małogoszcz oraz miejscowości Sobków na 31.12.2021r.	7
Tabela 2. Liczba mieszkańców gmin objętych Strategią w latach 2015-2021.....	9
Tabela 3. Przyrost naturalny w gminach objętych Strategią w latach 2015-2021	9
Tabela 4. Saldo migracji w gminach objętych Strategią w latach 2015-2021	9
Tabela 5. Gęstość zaludnienia na obszarze MOF w latach 2015-2021	10
Tabela 6. Zmniejszenie się liczby szkół i przedszkoli prowadzonych przez samorządy na obszarze MOF w latach 2015-2020	10
Tabela 7. Zmniejszenie się liczby uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym na obszarze MOF w latach 2015-2020	11
Tabela 8. Prognozy GUS w zakresie liczby ludności gmin MOF, powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego w roku 2030 i ich porównanie z rokiem 2020	11
Tabela 9. Średni wiek mieszkańców gmin MOF za rok 2020	11
Tabela 10. Procentowy podział ludności wg grup ekonomicznych dla gmin MOF oraz powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na 31.12.2020r.	12
Tabela 11. Procentowy podział ludności wg grup ekonomicznych dla gmin MOF wg prognozy GUS w roku 2030	12
Tabela 12 Struktura wieku w poszczególnych gminach MOF na koniec 2020r.	13
Tabela 13. Porównanie liczby osób i rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie gmin objętych Strategią w roku 2016 i 2020	13
Tabela 14. Wykaz kół gospodyń wiejskich i ochotniczych straży pożarnych na obszarze MOF.....	14
Tabela 15. Liczba przestępstw i wykroczeń w gminach objętych Strategią w latach 2015-2020	15
Tabela 16. Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2015-2020 na terenie gmin objętych Strategią	16
Tabela 17. Liczba zaszczepionych przeciwko COVID-19 w gminach objętych Strategią	16
Tabela 18. Wskaźniki GUS imprez organizowanych przez jednostki kultury w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021r.	17
Tabela 19. Analiza SWOT gmin objętych Strategią w obszarze społecznym	17
Tabela 20. Wskaźnik GUS „Korzystający z instalacji w % ogółu ludności” w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021r.	19
Tabela 21 Wybrane wskaźniki w zakresie długości sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz gazowej w gminach objętych Strategią	19
Tabela 22. Wskaźnik GUS „Odpady zebrane w ciągu roku (w tonach)” w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego w latach 2017-2021.....	20
Tabela 23. Wskaźnik GUS „Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (w kg)” w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021r.	20
Tabela 24. Szkoły, przedszkola i żłobki dla których organami prowadzącymi są samorządy objęte Strategią	21
Tabela 25 Zabytki wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych według Rejestru Zabytków Województwa Świętokrzyskiego (stan na czerwiec 2021).....	23
Tabela 26. Wyszczególnienie obszarów chronionych na terenie gmin MOF.....	25
Tabela 27. Obszary chronione na terenie gmin MOF	27
Tabela 28. Analiza SWOT gmin MOF w sytuacji funkcjonalno-przestrzennej.....	28
Tabela 29. Liczba podmiotów gospodarczych w gminach objętych Strategią w latach 2015-2020	30
Tabela 30. Liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających do 9 osób w gminach objętych Strategią w roku 2020	30
Tabela 31. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie miast Jędrzejów i Małogoszcz w roku 2020	31
Tabela 32 Liczba zarejestrowanych i wyrejestrowanych przedsiębiorstw na terenie gmin objętych Strategią w latach 2015-2020	31

Tabela 33. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w podziale na gminy objęte Strategią w latach 2015-2020.....	31
Tabela 34. Wskaźniki GUS dotyczące mieszkalnictwa w gminach objętych Strategią na tle powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego na koniec 2021 r.	32
Tabela 35. Wykaz ścieżek rowerowych dostępnych na terenie gmin objętych Strategią wskazanych w „Koncepcji przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”	38
Tabela 36. Analiza SWOT sytuacji gospodarczej gmin MOF	41
Tabela 37. Liczba ludności gmin objętych Strategią na 31.12.2020r. i prognoza GUS w roku 2030.....	43
Tabela 38. Wskaźniki GUS dotyczące mieszkalnictwa w gminach objętych Strategią na tle powiatu i województwa.....	44
Tabela 39. Cele strategiczne i operacyjne.....	44
Tabela 40 Powiązanie celów strategicznych z operacyjnymi i kierunkami działań.....	49
Tabela 41. Odległość miast Jędrzejów, Małogoszcz oraz miejscowości Sobków od wybranych atrakcji turystycznych wyrażona w czasie oraz dystansie.	69
Tabela 42. Trasy rowerowe planowane do budowy na terenie gmin MOF w „Koncepcji przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”	86
Tabela 43. Liczba mieszkańców gmin objętych Strategią oraz obszarów OSI na 31.12.2020 r.....	126
Tabela 44. Wskaźniki monitorowania Strategii.....	194
Tabela 45. Gminy objęte Strategią w ramach OSI ujętych w „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+”	127
Tabela 46 Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujących się na obszarze gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Sobków	140
Tabela 47 Dokumenty na poziomie lokalnym – ocena aktualności i spójności w kontekście zapisów Strategii ..	175

